

тел. (84362) 2-31-33, 2-31-44, факс (84362) 2-31-74, e-mail: saba@tatar.ru, www.saby.tatarstan.ru

№ 134 от 29.03.2022

На № _____ от _____

КАРАР

“Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Тимершык авыл жирлеге” муниципаль берәмлегенә жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләрен раслау турында

Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 32 статьясы, «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 14 статьясындагы 4 өлеше, «Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында» 2004 елның 28 июлдәге 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законының 15 статьясындагы 5 өлеше нигезендә, авыл жирлекләренә жирле үзидарә органнары вәкаләтләренә муниципаль районнарның жирле эһәмиятгәгә мәсьәләләре булуын һәм авыл жирлекләре территорияләрендә муниципаль районның жирле үзидарә органнары тарафыннан хәл ителүен исәпкә алып, һәм үткәрепкән гавами тыңлаулар йомгаклары буенча, Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Советы **КАРАР БИРДЕ:**

1. «Татарстан Республикасы Саба муниципаль районыны Тимершык авыл жирлеге» муниципаль берәмлегенә жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләрен расларга (кушымта итеп бирелә).

2. Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Советының «Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Тимершык авыл жирлеге» муниципаль берәмлегенә жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләрен раслау турында» 2020 елның 21 августындагы 373 номерлы карары үз көчен югалткан дип танырга.

3. Әлеге карарны «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә Татарстан Республикасының Хокукый мәгълүматлар турындагы <http://pravo.tatarstan.ru> рәсми порталында һәм Саба муниципаль районының <http://saby.tatarstan.ru> рәсми сайтында бастырып чыгарырга.

Саба муниципаль
районы Башлыгы

Р.Н. Минниханов

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
САБА МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ**

**"ТИМЕРШЫК АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ"
МУНИЦИПАЛЬ БЕРӘМЛЕГЕНЕҢ
ЖИРДӘН ФАЙДАЛАНУ
ҺӘМ ТӨЗЕЛеш
КАГЫЙДӘЛӘРЕ**

1 Том

Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләрен
куллану һәм аңа үзгәрешләр кертү тәртибе

Жирдэн файдалану һәм төзелеш кагыйдэләре составы

«Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Тимершык авыл жирлеген» муниципаль берәмлегенен жирдэн файдалану һәм төзелеш кагыйдэләре түбәндәге составта эшләнде:

Текст өлеше:

- 1 Том. Жирдэн файдалану һәм төзелеш кагыйдэләрен куллану һәм аңа үзгәрешләр кертү тәртибе;

-2 Том. Шәһәр төзелеше регламентлары;

2. График өлеш:

-Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы. Территориаль зоналар,

-Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы. Территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар;

3. Кушымта:

- Территориаль зоналар чикләре турындагы белешмәләр.

ЭЧТӨЛӨК

№ 134 от 29.03.2022	1
КЕРЕШ	6
I ӨЛӨШ. ШӘҺӘР ТӨЗӨЛӨШӨН ЗОНАЛАШТЫРУ НИГЕЗЕНДӨ ЖИРДӨН ФАЙДАЛАНУНЫ ҺӘМ ТӨЗӨЛӨШ АЛЫП БАРУНЫ ЖАЙГА САЛУ ТӘРТИБЕ	7
1 бүлек. Гомуми нигезләмэләр	7
1 статья. Әлеге Кагыйдэләрдә кулланыла торган төп төшенчэләр	7
2 статья. Кагыйдэләрне кертү нигезләре, билгеләү һәм аның составы	9
3 статья. Шәһәр төзелешен жайга салу линиясе	11
4 статья. Шәһәр төзелеше регламентлары һәм аларны куллану	11
5 статья. Жирдән файдалану һәм төзелеш турында мәгълүматның ачыклығы һәм һәркем файдалана алырлык булуы. Жирдән файдалану һәм төзелеш мәсьәләләре буенча карарлар кабул итүдә физик һәм юридик затларның катнашуы	14
6 статья. Кагыйдэләрне бозу өчен җаваплылык	15
2 бүлек. Жирдән файдалану һәм төзелеш буенча барлыкка килә торган мөнәсәбәтләрдә катнашучылар	15
7 статья. Шәһәр төзелеше мөнәсәбәтләре объектлары һәм субъектлары	15
8 статья. Жирдән файдалану һәм төзелеш өлкәсендә Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Советы вәкаләтләре.....	16
9 статья. Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Башкарма комитетының жирдән файдалану һәм төзелеш өлкәсендәге вәкаләтләре	16
10 статья. Жирдән файдалану һәм төзелеш комиссиясе	17
3 бүлек. Кагыйдэләрне гамәлгә керткәнче барлыкка килгән күчәмсез милекне файдалану хокукы	18
11 статья. Элек барлыкка килгән хокукларга кагылышлы гомуми нигезләмэләр	18
12 статья. Кагыйдэләргә туры килми торган күчәмсез милек объектларыннан файдалану һәм төзелеш үзгәрешләре	19
4 бүлек. Жир кишәрлеген яисә капитал төзелеш объектын файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төренә рөхсәт. Капитал төзелеш объектларын төзүнең, реконструкциялүнең иң чик параметрларыннан читкә тайпылуга рөхсәт	19
13 статья. Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләрен үзгәртү тәртибе.....	19
14 статья. Жир кишәрлеген яисә капитал төзелеш объектын файдалануның шартлыча рөхсәт ителгән төренә рөхсәт бирү	20
15 статья. Капитал төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзелешнең чикле параметрларыннан читкә тайпылуга, реконструкциялүгә рөхсәт алу тәртибе.....	22
16 статья. Гавами тыңлаулар үткөрү.....	22
5 бүлек. Кызыксынучы затларга төзелеш өчен бирү максатларында жир кишәрлекләрен шәһәр төзелешке эзерлеге. Дәүләт яисә муниципаль жирләр составыннан төзелгән жир кишәрлекләрен бирү тәртибе турында гомуми нигезләмэләр	23
17 статья. Кызыксынучы затларга төзелеш өчен жир кишәрлекләрен шәһәр төзелешке эзерлеге.....	23
18 статья. Дәүләт яисә муниципаль жирләр составыннан төзелгән жир кишәрлекләрен бирү принциплары	24
19 статья. Жир кишәрлекләрен бирү үзгәрешләре	24
20 статья. Дәүләт яисә муниципаль ихтыяҗлар өчен жир кишәрлекләрен резервлау	25
21 статья. Территорияне планлаштыру документларын эзерләү	25
6 бүлек. Халык куллана торган жирләрнең чикләрен билгеләү, үзгәртү, теркәү, алардан файдалану.	27
22 статья. Ачык куллану жирләре турында гомуми нигезләмэләр.	27
23 статья. Халык куллана торган жирләрнең чикләрен билгеләү һәм үзгәртү.	28
24 статья. гавами файдаланудагы жирләр чикләрен теркәү.....	28
25 статья. Шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнми торган гомуми файдаланудагы территорияләрдән һәм жир кишәрлекләреннән файдалану	29
7 бүлек. Күчәмсез милекнең төзелеш үзгәрешләре	29
26 статья. Күчәмсез милекнең төзелеш үзгәрешләренә хокукы һәм аны гамәлгә ашыру өчен нигез. Күчәмсез милек төзелеш үзгәрешләре төрләре	29
27 статья. Проект документларын эзерләү	30
28 статья. Төзелешкә рөхсәт бирү	33
29 статья. Төзелеш, реконструкция, капитал ремонт	37
30 статья. Объектны кабул итү һәм объектны эксплуатациягә кертүгә рөхсәт бирү	41
8 бүлек. Йомгаклау нигезләмэләре	43
31 статья. Әлеге Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү тәртибе.....	43
32 статья. Кагыйдэләрне гамәлгә кертү турында.....	46

КЕРЕШ

Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы «Тимершык авыл жирлеге» муниципаль берәмлегенең жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдэләре (алга таба шулай ук - Кагыйдә) - «Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы» муниципаль берәмлегенең (алга таба «Саба муниципаль районы» муниципаль берәмлегенең яисә Саба муниципаль районы) Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы, Россия Федерациясе Жир кодексы, «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» Федераль закон, Россия Федерациясенең һәм Татарстан Республикасының башка норматив хокукый актлары, Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Уставы нигезендә эшлэнгән норматив хокукый акты.

Әлеге Кагыйдэләр территорияль зоналарны, шәһәр төзелеше регламентларын, әлеге Кагыйдэләрне куллану һәм аларга жирле үзидарә органнарының гамәлдәге законнар, муниципаль хокукый актлары нигезендә үзгәрешләр кертү тәртибен билгели, муниципаль берәмлек территориясен тәртипкә китерү, планлаштыру, төзү һәм төзекләндерү, торак төзелеше, житештерү, социаль, инженер - транспорт инфраструктуралары, табигатьтән сакчыл файдалану программаларын үстерү максатларында «Мичән авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге территориясен (алга таба - муниципаль берәмлек, жирлек) рациональ файдалану шартларын тудыра.

I ӨЛӨШ. ШӘҺӘР ТӨЗЕЛӨШӨН ЗОНАЛАШТЫРУ НИГЕЗЕНДӨ ЖИРДӨН ФАЙДАЛАНУНЫ ҺӘМ ТӨЗЕЛӨШ АЛЫП БАРУНЫ ЖАЙГА САЛУ ТӘРТИБЕ

1 бүлек. Гомуми нигезләмэләр

1 статья. Әлеге Кагыйдәләрдә кулланыла торган төп төшенчәләр

Әлеге Кагыйдәләрдә түбәндәге төп төшенчәләр кулланыла:

төзекләндерү - эшләр жыелмасы (территорияне инженерлык эзерләү, юллар салу, су белән тәэмин итү, канализация, энергия белән тәэмин итү корылмалары һәм коммуналь челтәрләренә һәм корылмаларны үстерү һ.б.) һәм территорияне чистарту, киптерү һәм яшелләндерү, микроклиматны яхшырту, һава бассейнын, ачык сулыкларны һәм туфракны пычратудан саклау, санитар чистарту, тавыш дәрәжәсен киметү һ.б.), ул теге яисә бу территорияне билгеләү, халыкның сәламәт, уңайлы һәм мәдәни тормыш шартларын булдыру өчен яраклы хәлгә китерү максатларында башкарыла;

күчемсез мөлкәттән рөхсәт ителгән файдалану төрләре - әлеге Кагыйдәләрдә эшчәнлек төрләрен, объектларны гамәлгә ашыру һәм урнаштыру, законнарда, әлеге Кагыйдәләрдә, норматив-техник актларда, норматив-техник документларда билгеләнгән таләпләренә мәжбүри үтәү шарты белән, әлеге Кагыйдәләрдә шәһәр төзелеш регламентлары составында әлеге эшчәнлек төрләренә һәм объектларның исемнәрен биләү аркасында рөхсәт ителгән эшчәнлек төрләре, объектлар. Күчемсез файдалануның рөхсәт ителгән төрләре рөхсәт ителгән файдалануның төп төрләрен, файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төрләрен, рөхсәт ителгән файдалануның ярдәмче төрләрен үз эченә ала;

күчемсез мөлкәтне рөхсәт ителгән файдалануның ярдәмче төрләре - эшчәнлек төрләре, объектлар, аларны гамәлгә ашыру һәм урнаштыру әлеге Кагыйдәләрдә шәһәр төзелеш регламентлары составындагы әлеге эшчәнлек төрләренә һәм объектларның исемнәрен, мондый эшчәнлек төрләре күчемсез милекне файдалануның рөхсәт ителгән төп төрләренә һәм күчемсез милекне файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төрләренә карата өстәмә сыйфатында гына рөхсәт ителә һәм алар белән бергә гамәлгә ашырыла;

жир кишәрлекләренә дүләт кадастр исәбенә алуы - жир кишәрлекләренә бердәм дүләт реестрында тасвирлау һәм индивидуальләштерү, шуның нәтижәсендә һәр жир кишәрлегә шундый характеристикалар ала, алар аны башка жир кишәрлекләреннән аерып алырга һәм аны сыйфатлы һәм икътисадый бәяләүне гамәлгә ашырырга мөмкинлек бирә;

шәһәр төзелеш документлары - территориаль планлаштыру документлары, территориаль планлаштыру документларын гамәлгә ашыру планнары, әлеге Кагыйдәләр, территорияне планлаштыру документлары (территорияне планлаштыру проектлары, территорияне ызанлау проектлары, жир участкаларының шәһәр төзелеш планнары);

шәһәр төзелеш регламенты - әлеге Кагыйдәләр белән тиешле территориаль зона чикләре чикләрендә билгеләнә торган жир кишәрлекләреннән рөхсәт ителгән файдалануның төрләре, шулай ук жир кишәрлекләре өсләгендә булган һәм аларны төзү процессында һәм капитал төзелеш объектларын эксплуатацияләүдә кулланыла торган барлык төрләре, жир кишәрлекләренә иң чик (минималь һәм (яисә) максималь) күләмнәре һәм рөхсәт ителгән төзелеш объектларының иң чик параметрлары, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләү, шулай ук жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларынан файдалануның чикләүләре;

жир кишәрлекләрен шәһәр төзелешенә эзерләү - дүләт хакимияте органнары, жирле үзидарә органнары, кызыксынган затлар тарафыннан төзелә торган жир кишәрлекләренә аларны формалаштыру һәм аларга хокуклар бирү өчен территорияләр чикләрен, жир кишәрлекләре чикләрен билгеләү, шулай ук мондый йортлардагы урыннар милекчеләренә күпфатирлы йортларның төзелеш беткән жир кишәрлекләренә гомуми өлешле милек хокукларының күчүе;

жир кишәрлегенә шәһәр төзелеш планы - территорияне ызанлау проекты составында яисә жир кишәрлегеннән рөхсәт ителгән чикләр турында мәгълүматны һәм Россия Федерациясе Шәһәр төзелеш кодексының 57.3 статьясындагы 3 өлеш нигезендә

башка мәғлүматны үз эченә алган аерым документ, ул жирлектә дәүләт яисә муниципаль жирләр составыннан территорияне планлаштыру юлы белән бүлеп бирелгән жир кишәрлеге чикләрен билгеләү, объектны файдалануга тапшыруга рөхсәт бирү, төзелеш, рөхсәт бирү өчен проект документациясен эшләү ярдәмендә бүлеп бирелгән жир кишәрлеге чикләрен билгеләү өчен файдаланыла;

төзүче - үзенә караган жир кишәрлегендә капитал төзелеш объектларын төзүне, реконструкцияләүне, капитал ремонтлауны тээмин итә торган физик яисә юридик зат, шулай ук инженер эзләнүләрен башкару, аларны төзү, реконструкцияләү, капитал ремонтлау өчен проект документларын эзерләү;

заказчы - төзүче тарафыннан вәкаләт бирелгән физик яисә юридик зат, төзелешне, реконструкцияне эзерләгәндә һәм гамәлгә ашырганда, төзүче мәнфәгатьләрен тәкъдим итәргә, шул исәптән төзүче исемнән башкаручылар, подрядчылар белән шартнамәләр төзүне, эшләрен башкару һәм кабул итү стадиясендә контрольне гамәлгә ашыруны тээмин итә;

жир кишәрлеге - жир кадастрында һәм жир кишәрлекләренә хокукларны дәүләт теркәве документларында беркетелгән чикләре, мәйданы, урыны, хокукый статусы һәм башка характеристикалары булган жир өслегенең бер өлеше.

территорияләрдән файдалануның махсус шартлары булган зоналар - Россия Федерациясе халыкларының саклау, санитар-яклау зоналары, мәдәни мирас объектларын (тарихи һәм мәдәни ядкарьләрен), су саклау зоналары, эчәргә яраклы су белән тээмин итү чыганакларын саклау зоналары, саклана торган объектлар зоналары, Россия Федерациясе законнары нигезендә билгеләнә торган башка зоналар;

инвестор - уртак эшчәнлек турында шартнамә нигезендә төзелә торган һәм юридик затларның, дәүләт органнары, жирле үзидарә органнары, шулай ук эшкуарлык эшчәнлегенең чит ил субъектлары статусына ия булмаган физик һәм юридик затлар;

кызыл линияләр - территорияне планлаштыру проектлары ярдәмендә билгеләнә һәм гомуми файдаланудагы территорияләренең (юлларны, урамнарны, проездларны, мәйданнарны, скверларны, бульварларны, яр буен, яр буен, башка объектларны һәм территорияләренә дә кертеп) булган, планлаштырылуы (үзгәртелә торган, яна төзелә торган) чикләрен, электр тапшыру линияләре, элемент линияләре (шул исәптән линия-кабель корылмалары), торба үткәргечләр, автомобиль юллары, тимер юллар линияләрен һәм башка шундый корылмаларны (алга таба - линия объектлары) билгели торган линияләр;

Линияле объектлар - электр тапшыру линияләре, элемент линияләре (шул исәптән линия-кабель корылмалары), торбаүткәргечләр, автомобиль юллары, тимер юл линияләре һәм башка шундый корылмалар;

күчемсез мөлкәттән файдалануның рөхсәт ителгән төп төрләре - эшчәнлекнең төрләре, объектларны гамәлгә ашыру һәм урнаштыру жир кишәрлекләрендә әлеге эшчәнлек төрләренең һәм объектларның исемнәрен шәһәр төзелеше регламентлары составындагы шәһәр төзелеше регламентлары составында биләү аркасында тиешле территориаль зоналарга карата рөхсәт ителгән, мондый эшчәнлек төрләрен һәм объектларны сайлау, техник регламентлар таләпләрен үтәгән очракта, өстәмә рөхсәтләрдән һәм килештерүләрдән башка, жир кишәрлекләренә һәм капитал төзелеш объектларына хокукчылар тарафыннан гамәлгә ашырыла. Күрсәтелгән сайлау хокукы өстәмә рөхсәтләрдән һәм килешүләрдән башка дәүләт хакимияте органнарына, жирле үзидарә органнарына, дәүләт һәм муниципаль учреждениеләргә, дәүләт һәм муниципаль унитар предприятиеләргә кагылмый;

саклау зонасы - Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә, саклауны, эксплуатацияләүнең нормаль шартларын тээмин итү һәм әйләнә-тирәдә ул билгеләнә торган объектларны зарарлау мөмкинлеген төшереп калдыру максатларында билгеләнә торган махсус файдалану шартлары булган территория;

күчемсез милекне рөхсәт ителгән файдалану - шәһәр төзелеше регламенты нигезендә күчемсез милекне файдалану, кануннар нигезендә билгеләнгән күчемсез милекне куллануга, шулай ук гавами сервитутлар нигезендә.

санитар-яклау зонасы - яшәү тирәлегенә һәм кеше сәламәтлегенә йогынты ясау чыганагы булган объектлар һәм производстволар тирәсендә билгеләнә торган файдалануның махсус режимы булган махсус территория һәм атмосфера һавасына (химик, биологик, физик) пычрануның йогынтысын гигиена нормативлары белән билгеләнгән күрсәткечләргә кадәр киметүне тәмин итә;

хосусый сервитут - килешү яисә суд карары нигезендә билгеләнә торган чит жир кишәрлегеннән чикләнгән файдалану хокукы (кирәкле коммуникацияләрне һәм сервитут билгеләмичә тәмин ителә алмый торган кирәкле коммуникацияләрне һәм башка ихтыяжларны узу, салу һәм эксплуатацияләү өчен);

гавами сервитут - чит жир кишәрлегеннән Россия Федерациясе законы яисә башка норматив хокукый акты, Татарстан Республикасының норматив хокукый акты, муниципаль районның норматив хокукый акты белән билгеләнгән чикләнгән файдалану хокукы;

территория зонасы - әлеге Кагыйдәләрдә чикләп билгеләнгән һәм шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнгән зона;

гомуми файдалану территорияләре - затларның чикләnmөгән даирәсе (шул исәптән мәйданнар, урамнар, узгыннар) тоткарлыксыз файдалана торган территорияләр;

сату-алулар - жир кишәрлекләре һәм капитал төзелеш объектлары биләү, алардан файдалану, эш итү хокукларын сатып алуга шартнамә төзү ысулы, төрле билгеләнештәге капитал төзелеш объектларын төзү хокукы, аукцион яисә конкурс рәвешендә;

күчәмсез мөлкәттән файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төрләре - Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 39 статьясында һәм әлеге Кагыйдәләрдә әлеге эшчәнлек төрләренә һәм объектларның исемнәрен, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 39 статьясында һәм әлеге Кагыйдәләрдә билгеләнгән тәртиптә рөхсәт алу һәм техник регламентлар таләпләрен мәжбүри үтәү нәтижәсендә, әлеге Кагыйдәләрдәге объектларның исемнәрен һәм шәһәр төзелеше регламентлары составындагы объектларны таныту нәтижәсендә, эшчәнлек төрләре, объектлар.

2 статья. Кагыйдәләрне кертү нигезләре, билгеләү һәм аның составы

1. Әлеге Кагыйдәләр Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы, Россия Федерациясе Жир кодексы нигезендә жирдән файдалануны һәм төзелешне жайга салу системасын (алга таба - муниципаль берәмлек, Тимершык авыл жирлегенә) муниципаль берәмлектә муниципаль берәмлектә (алга таба текст буенча - муниципаль берәмлек, Тимершык авыл жирлегенә) муниципаль берәмлекне тотрыклы үстерү шартларын булдыру, әйләнә-тирә мохитне һәм мәдәни мирас объектларын саклап калу өчен шәһәр төзелешенә нигезләнгән төзелешне жайга салу системасын; жирдән файдалану һәм төзелешләр буенча барлыкка килә торган мөнәсәбәтләргә гамәлгә ашыру барышында гражданнарның хокукларын яклау һәм физик һәм юридик затларның хокукларын тигезләүне тәмин итү; жир кишәрлекләреннән файдалану кагыйдәләре һәм шартлары турында ачык мәгълүматны тәмин итү, аларда төзелеш, капитал ремонт объектларын төзү, реконструкцияләү һәм капитал ремонтлау объектларын төзү өчен жир кишәрлекләре эзерләү; дәүләт милкендәге яисә муниципаль төзелеш объектларын төзү объектларын төзү һәм реконструкцияләү максатларында төзелә торган жир кишәрлекләрен төзү өчен документлар эзерләү; шәһәр төзелеш объектларын төзүче һәм төзелеш объектларын реконструкцияләүнең планлаштырыла торган регламентларына туры килә торган регламентларны төзү һәм алардан файдалануның туры килүен тәмин итү.

2. Шәһәр төзелеш зоналаштыруга нигезләнгән жирләрдән файдалануны һәм төзелешне жайга салу системасын кертүнең максатлары түбәндәгеләрдән гыйбарәт:

– муниципаль берәмлекне үстерү планнарын һәм программаларын, инженерлык, транспорт белән тәмин итү һәм социаль хезмәт күрсәтү системаларын гамәлгә ашыру, әйләнә-тирә мохитне саклау өчен шартлар тудыру;

- муниципаль берәмлек территорияләрен планлаштыру өчен шартлар тудыру;

- күчемсез мөлкәт объектларына һәм күчемсез мөлкәт объектларын биләү, алардан файдалану һәм алар белән эш итү хокукын алырга теләүче затларга хокукларны һәм законлы мәнфәгатьләренә тәмин итү;

- инвестицияләр жәлеп итү өчен уңайлы шартлар тудыру, шул исәптән шәһәр төзелеше регламентлары нигезендә күчемсез мөлкәттән рәхсәт ителгән файдалануның иң нәтижелә төрләрен сайлау мөмкинлегенә бирү юлы белән;

- гражданның мәгълүматтан ирекле файдалана алуын тәмин итү һәм аларның билгеләнгән очрақларда гавами тыңлаулар уздыру юлы белән жирлек үсеш, жирдән файдалану һәм төзелеш мәсьәләләре буенча карарлар кабул итүдә катнашуын тәмин итү;

- гражданның һәм юридик затларның хокукларын үтәүне тикшереп торуну тәмин итү.

3. Әлеге Кагыйдәләр түбәндәгеләр буенча эшчәнлекне регламентлаштыралар:

- физик һәм юридик затларга бирү максатларында дәүләт яисә муниципаль жирләр составынан бүлеп бирелә торган территорияләренә һәм жир кишәрлекләрен шәһәр төзелешенә эзәрләү;

- гавами файдаланудагы жирләрнең чикләрен билгеләү, үзгәртү, теркәү һәм алардан файдалану;

- шәһәр төзелеше эшчәнлегенә мәсьәләләре буенча гавами тыңлаулар уздыру;

- дәүләт яисә муниципаль ихтыяжлар өчен жир кишәрлекләрен резервлау һәм алу, гавами сервитутлар билгеләү турында карарлар кабул итү өчен шәһәр төзелеше нигезләрен эзәрләү;

- проект документациясен килештерүне;

- яңа төзелгән, реконструкцияләнгән объектларны төзүгә, эксплуатациягә кертүгә рәхсәтләр бирү;

- күчемсез милекнең кулланылуын һәм төзелешен контрольдә тотуну, кануннарда билгеләнгән очрақларда һәм тәртиптә штраф санкцияләрен куллануны.

4. Әлеге Кагыйдәләр түбәндәгеләр белән беррәттән кулланыла:

- кешеләр тормышының һәм сәламәтлегенә иминлеген тәмин итү, капитал төзелеш, мөлкәтне саклау объектларының ышанычлылығын һәм куркынычсызлыгын тәмин итү, әйләнә-тирә табигать мохитен һәм мәдәни мирас объектларын саклау максатларында законнар нигезендә кабул ителгән техник регламентлар (ә алар билгеләнгән тәртиптә үз көченә кәргәнчегә кадәр - “Техник жайга салу турында” Федераль законга һәм Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексына каршы килми торган өлешендә норматив техник документлар;

- жирдән файдалануны һәм төзелешне жайга салу мәсьәләләре буенча башка муниципаль хокукый актлар белән. Күрсәтелгән актлар әлеге Кагыйдәләргә каршы килми торган өлештә кулланыла.

5. Әлеге Кагыйдәләр түбәндәгеләрдән гыйбарәт:

Текст өлеше:

- Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләрен куллану һәм аңа үзгәрешләр кертү тәртибе;

- Шәһәр төзелеше регламентлары;

График өлеш:

- Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы. Территориаль зоналар;

- Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы. Территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар.

Кушымталар:

– Территориаль зоналар чикләре турында белешмеләр.

6. Әлеге Кагыйдәләр Татарстан Республикасы Саба муниципаль районының «Тимершык авыл жирлеген» муниципаль берәмлеге территориясендә шәһәр төзелешен эшчәнлеген жайга салучы һәм тикшереп торучы вазыйфаи затлар тарафыннан дәүләт хакимияте органнары, жирле үзидарә органнары, физик һәм юридик затлар, вазыйфаи затлар тарафыннан үтәү өчен мәжбүри.

7. Татарстан Республикасы Саба муниципаль районының «Тимершык авыл жирлеген» муниципаль берәмлегенен бөтен территориясендә шәһәр төзелешен зоналаштыру карталарын исәпкә алып гамәлдә була.

3 статья. Шәһәр төзелешен жайга салу линиясе

1. Шәһәр төзелешен жайга салу линиясе территорияләрен планлаштыру һәм ызанлау проектлары, шулай ук санитар-яклау зоналары проектлары, тарих һәм мәдәният ядкарьләренен саклау зоналары проектлары белән билгеләнә.

2. Жирлек территориясендә шәһәр төзелешен жайга салуның түбәндәге линияләре гамәлдә:

- кызыл сызыклар;
- төзелешне жайга салу линияләре;
- гамәлдәге һәм проектлана торган инженерлык корылмаларының һәм коммуникацияләренен техник (саклау) зоналары чикләре;
- Жирдә саклана торган (шул исәптән табигый) ландшафт зоналарының чикләре.

3. Шәһәр төзелешен жайга салу линияләрен билгеләү, үзгәртү, туктату өчен территорияне планлаштыру буенча расланган документлар нигез була.

4. Шәһәр төзелешен жайга салу линиясе законнарда һәм әлеге Кагыйдәләрдә билгеләнгән тәртиптә территорияне планлаштыру документларын раслаганнан соң үтәлү өчен мәжбүри.

5. Татарстан Республикасы Саба муниципаль районының башкарма комитеты (алга таба - башкарма комитет) шәһәр төзелешен жайга салуның гамәлдәге барлык линияләрен топографик планнарда чыгаруны һәм кызыксынган юридик һәм физик затларга шәһәр төзелешен жайга салуның соратып алына торган барлык линияләре турында тулы мәгълүматны үз эченә алган топографик планнарны бирүне тәэмин итә.

4 статья. Шәһәр төзелешен регламентлары һәм аларны куллану

1. Шәһәр төзелешен регламентларының гамәлдә булу чикләре шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы белән билгеләнә.

2. Шәһәр төзелешен регламентлары түбәндәгеләрен исәпкә алып билгеләнә:

- территория зонасы чикләрендә жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан фактта файдалануны;
- жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан гамәлдәге һәм планлаштырылган файдалануның төрле төрләренен бер территория зонасы чикләрендә яраштыру мөмкинлекләре;
- Тимершык авыл жирлегенен генераль планы белән билгеләнгән планлаштырыла торган үсешнен функциональ зоналары һәм характеристикалары;
- территория зоналары төрләре;
- мәдәни мирас объектларын, шулай ук махсус сакланылучы табигать территорияләрен, башка табигать объектларын саклау таләпләре.

3. Шәһәр төзелеше регламенты жир кишәрлекләренәң хокукый режимын билгели, шулай ук жир кишәрлекләре өслегендә булган бөтен нәрсә кебек үк, аларны төзү һәм капитал төзелеш объектларын эксплуатацияләү процессында файдаланыла. Шәһәр төзелеше регламентының гамәлдә булуы шәһәр төзелеш зоналаштыру картасында билгеләнгән территорияль зона чикләре чикләрендә урнашкан барлык жир кишәрлекләренә һәм капитал төзелеш объектларына тигез дәрәжәдә кагыла.

4. Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы нигезендә шәһәр төзелеше регламентының гамәлдә булуы жир кишәрлекләренә кагылмый:

– Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектларының (тарихи һәм мәдәни ядкарьләренәң) бердәм дәүләт реестрына кертелгән ядкарьләр һәм ансамбльләр территорияләре чикләрендә, шулай ук мәдәни мирас объектлары яңа ачыкланган объектлар булган ядкарьләр яисә ансамбльләр территорияләре чикләрендә, аларны карап тоту, реставрацияләү, консервацияләү, торгызу, ремонтлау һәм жайлаштыру тәртибе турында Россия Федерациясе законнарында мәдәни мирас объектларын саклау турында билгеләнгән тәртиптә кабул ителә торган карар кысаларында;

– гомуми файдаланудагы территорияләр чикләрендә;

– файдаланылуы аларның индивидуаль максатчан билгеләнеше белән билгеләнә торган транспорт һәм инженер-техник коммуникацияләр, шул исәптән тимер юллар, автомобиль магистральләре, урамнар, юллар, проездлар, башка линия объектлары;

– файдалы казылмалар чыгару өчен бирелгән.

5. Шәһәр төзелеше регламенты үз эченә ала:

– жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре;

– рөхсәт ителгән куллану параметрлары - жир кишәрлекләренәң иң чик (минималь һәм (яисә) максималь күләмнәре һәм рөхсәт ителгән төзелешнән, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрлары;

– жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануны чикләү;

– территориянән коммуналь, транспорт, социаль инфраструктура объектлары белән тәмин ителешенәң мөмкин булган минималь дәрәжәсенәң исәп-хисап күрсәткечләре һәм, шәһәр төзелеше регламенты билгеләнә торган территорияль зона чикләрендә территорияне комплекслы һәм тотрыклы үстерү эшчәнлегенәң гамәлгә ашыру каралган очракта, күрсәтелгән объектларның халык өчен территорияль файдалана алу мөмкинлегенәң максималь мөмкин булган дәрәжәсенәң исәп-хисап күрсәткечләре.

6. Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре түбәндәгеләрне үз эченә ала:

1) рөхсәт ителгән файдалануның төп төрләре;

2) файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төрләре;

3) рөхсәт ителгән файдалануның ярдәмче төрләре, рөхсәт ителгән файдалануның төп төрләренә карата өстәмә буларак һәм файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төрләренә һәм алар белән бергә гамәлгә ашырыла торган төрләре.

7. Күчмәсез милекне рөхсәт ителгән файдалануны гамәлгә ашыруны тәмин итә торган төзекләндерү объектлары, инженер-техник объектлар, корымалар һәм коммуникацияләр, аларның техник регламентларына туры килү шарты белән (ә алар билгеләнгән тәртиптә гамәлгә кергәнчегә кадәр - «Техник жайга салу турында» Федераль законга һәм Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексына каршы килми торган өлешендә норматив техник документларга туры килгән очракта, һәрвакыт рөхсәт ителгән була.

Планировка структурасының бер яисә берничә элементы территориясе чикләрендә капитал төзелеш объектларының эшләвен һәм аларны нормаль эксплуатацияләүне тәмин

итү өчен билгелэнгән инженер-техник объектлар, корымалар, аларның урнашуы санитар-яклау, башка яклау зоналарын билгеләп, аерым жир кишәрлеге таләп итә, территорияне планлаштыру документлары белән билгеләнә.

8. Шәһәр төзелеше регламентында каралмаган куллану төрләре тыелган.

9. Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану параметрлары түбәндәгеләрне үз эченә ала:

- жир кишәрлекләренең иң чик (минималь һәм (яисә) максималь күләмнәре, шул исәптән аларның майданы һәм сызыкча үлчәмнәре (минималь һәм/яисә максималь), урамнар (проездлар) фронты һәм участокларның иң чик киңлекләренең сызыкча зурлыгын да кертеп;
- биналарны, төзелмәләрне, корымаларны мөмкин кадәр урнаштыру урыннарын билгеләү максатларында жир кишәрлекләре чикләреннән минималь чигенүләр, алардан читтә биналар, төзелмәләр, корымалар төзү тыелган;
- катларның чикле (минималь һәм/яки максималь) саны яисә биналарның, корымаларның, корымаларның иң чик (минималь һәм/яки максималь) биекlege;
- жир кишәрлеге чикләрендә төзелгән төзелешнең максималь проценты, жир кишәрлегенең барлык майданына карап, төзелеп бетәргә мөмкин булган жир кишәрлегенең суммар майданы буларак билгеләнә;

10. Шәһәр төзелеше регламентында билгеле бер территорияль зонага карата жир участокларының чикле (минималь һәм (яисә) максималь күләмнәре билгеләнмәгән очракта, шул исәптән аларның майданы, һәм (яисә) әлеге статьяның 9 пунктында каралган рөхсәт ителгән төзелешнең, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрлары әлеге территорияль зонага карата шәһәр төзелеше регламентында әлеге территорияль зонага карата жир кишәрлекләренең иң чик (минималь һәм (яисә) максималь күләмнәре, рөхсәт ителгән төзелешнең, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрлары билгеләнергә тиеш түгел дип күрсәтелә.

11. Әлеге статьяның 9 пунктында күрсәтелгән рөхсәт ителгән төзелешнең иң чик параметрлары белән беррәттән, шәһәр төзелеше регламентында капитал төзелеш объектларын реконструкцияләү рөхсәт ителгән төзелешнең, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең бүтән чик параметрлары билгеләнергә мөмкин.

12 Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре һәм рөхсәт ителгән төзелешнең иң чик параметрлары нигезендә файдалану, реконструкцияләү кануннарда билгеләнгән шәһәр төзелешенә чикләүләрне үтәү шарты белән рөхсәт ителә.

13. Кайбер очракларда норматив-хокукый актлар белән территорияль зоналардан яисә аларның өлешләреннән өстәмә юнәлешләр буенча файдалануга карата аерым шәһәр төзелеше таләпләре билгеләнергә мөмкин:

- төзелешнең архитектура-сәнгать йөзе (стиль бердәмlege; материал һәм конструкцияләр; түбә характеры; фасадларның төсле чишелеше; мансард катларын төзү; жир асты урбанизациясе дәрәжәсе; торак йортларда торак булмаган беренче катларны төзү);
- инженерлык әзерlege һәм инженерлык белән тәмин итү (су түбәнәйтү; жир өсте су үткәргечләре; коммуникация коридорлары; яшәү өчен кирәкле үзәкләштерелгән системалар; тереклек өчен кирәкле автоном системалар һ.б.);
- төзекләндерү һәм яшелләндерү (төзекләндерү элементларының материалы; куәтләү материалы; зур күләмле утырту материалын куллану һ.б.);
- визуаль мәгълүмат һәм реклама (гамәлдәге конструкцияләрне кулланып биналарда урнаштыру; аерым реклама җайланмаларын куллану; витриналарны, фасадларны бизәүдә төсле һәм якты амик карарга таләпләр);

– шәһәр төзелеше процессын оештыруның аерым шартлары (конкурс нигезендә проектлау һәм төзү; территорияләрне комплекслы үзләштерүгә кондоминиумнар (ширкәтләр) төзү, жәмәгать фикерен өйрәнү.

14. Татарстан Республикасы Саба муниципаль районының «Тимершык авыл жирлеген» муниципаль берәмлеге территориясендә шәһәр төзелеше мөнәсәбәтләренен барлык субъектларында да шәһәр төзелеше регламентларының таләпләре үтәлүе мәжбүри.

5 статья. Жирдән файдалану һәм төзелеш турында мәгълүматның ачыклығы һәм һәркем файдалана алырлык булуы. Жирдән файдалану һәм төзелеш мәсьәләләре буенча карарлар кабул итүдә физик һәм юридик затларның катнашуы

1. Әлеге Кагыйдәләр, аларның составына керүче барлык картографик һәм башка документларны да кертәп, барлык физик һәм юридик затлар, шулай ук хакимият һәм идарә органнары вазыйфай затлары, шулай ук жирле үзидарә органнары тарафыннан шәһәр төзелеше эшчәнлегенә турындагы законнарның үтәлешен тикшереп торуну гамәлгә ашыручы органнар өчен ачык була.

2. Башкарма комитет әлеге Кагыйдәләр белән танышу мөмкинлеген түбәндәге юллар белән тәмин итә:

– әлеге Кагыйдәләрне жирле массакүләм мәгълүмат чараларында бастырып чыгару, аларны махсус тираж белән бастыру һәм барлык кызыксынучы затларга ачык сату;

– әлеге Кагыйдәләрне Саба муниципаль районының «Интернет» челтәрендә Саба муниципаль районының «Тимершык авыл жирлеген» муниципаль берәмлегенен рәсми сайтында урнаштыру;

– әлеге Кагыйдәләр белән алар составына керә торган картографик һәм башка документларның тулы комплектында танышу өчен, башкарма комитетта, жирдән файдалануны һәм төзелешне жайга салу өлкәсендә вәкаләтле башка органнарда һәм оешмаларда;

– әлеге Кагыйдәләрдән физик һәм юридик затларга өземтәләр, шулай ук кирәкле күчәрмәләр, шул исәптән картографик документларның күчәрмәләрен һәм аларның кайбер жир кишәрлекләренә һәм планировка структурасы элементларына карата жирдән файдалану һәм төзелеш шартларын характерлаучы фрагментларын бирү мөмкинлеген тәмин итү. Күрсәтелгән хезмәтләренен бәясе Россия Федерациясә Хөкүмәте билгеләгән тәртиптә билгеләнә.

3. Гражданнар гамәлдәге законнар һәм әлеге Кагыйдәләр нигезендә жирдән файдалану һәм төзелеш мәсьәләләре буенча карарлар кабул итүдә катнашырга хокуклы.

4. Гражданнар, аларның берләшмәләре һәм юридик затлар шәһәр төзелеше документларын раслаганчы Татарстан Республикасы Саба муниципаль районының «Тимершык авыл жирлеген» муниципаль берәмлеге территориясендә шәһәр төзелеше эшчәнлегенә мәсьәләләре буенча фикер алышырга, тәкъдимнәр кертәргә һәм карарлар эзерләүдә катнашырга хокуклы.

5. Шәһәр төзелеше эшчәнлегенә өлкәсендә гражданнарның, аларның берләшмәләренен һәм юридик затларның фикер алышуда һәм карарлар кабул итүдә катнашуы түбәндәге рәешләрдә гамәлгә ашырыла:

– гражданнар жыельшларында (жыеннарында) катнашу;

– гавами тыңлауларда катнашу;

– шәһәр төзелеше документларының бәйсез экспертизаларын үз акчалары исәбеннән уздыру;

– гамәлдәге законнарда билгеләнгән башка рәешләр.

6. Гражданнарның, аларның берләшмәләренен һәм юридик затларның шәһәр төзелеше эшчәнлегенә гамәлгә ашыруда катнашу тәртибе Россия Федерациясә, Татарстан

Республикасы, Саба муниципаль районының муниципаль һәм башка хокукий актлары, жирле үзидарә органнарының муниципаль һәм башка актлары белән билгеләнә.

7. Башкарма комитет үз компетенциясе чикләрендә гражданның, аларның берләшмәләренең һәм юридик затларның үз мәнфәгатьләренә кагыла торган жирдән файдалану һәм төзелеш мәсьәләләре буенча гаризаларын һәм башка мөрәжәгатьләрен карый һәм билгеләнгән срокларда аларга нигезле җаваплар бирә.

8. Шәһәр төзелеше эшчәнлегенә аларның мәнфәгатьләренә кагылган яисә бозылган очракларда гражданның, аларның берләшмәләре һәм юридик затлар гамәлдәге законнар нигезендә административ яисә суд тәртибендә үз хокукларын яклауны таләп итәргә хокуклы.

6 статья. Кагыйдәләренә бозу өчен җаваплылык

1. Әлегә Кагыйдәләренә бозган өчен физик һәм юридик затлар, шулай ук вазыйфай затлар Россия Федерациясе законнары, Татарстан Республикасы законнары, Россия Федерациясенең башка норматив хокукий актлары нигезендә җаваплы булалар.

2 бүлек. Жирдән файдалану һәм төзелеш буенча барлыкка килә торган мөнәсәбәтләрдә катнашучылар

7 статья. Шәһәр төзелеше мөнәсәбәтләре объектлары һәм субъектлары

1. Муниципаль берәмлек территориясендә шәһәр төзелеше мөнәсәбәтләре объектлары түбәндәгеләр була:

– «Саба муниципаль районы» муниципаль берәмлегенең һәм аның составындагы муниципаль берәмлекләренең территорияләре чикләрен билгеләү һәм аларның статусы турында» 2005 елның 31 гыйнварындагы 38-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законында билгеләнгән чикләрдәге жирлек территориясе (кертелгән Татарстан Республикасы законнары нигезендә үзгәрешләр белән);

- жир-мөлкәт комплекслары;
- жир кишәрлекләре;
- капитал төзелеш объектлары.

2. Жирлек территориясендә шәһәр төзелеше мөнәсәбәтләре субъектлары булып дәүләт һәм муниципаль органнары, жирле үзидарә органнары, вазыйфай затлар, физик һәм юридик затлар тора.

3. Шәһәр төзелеше мөнәсәбәтләренең барлык субъектлары да Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы, Россия Федерациясе законнары һәм шәһәр төзелеше эшчәнлегенә өлкәсендә кабул ителгән Татарстан Республикасы законнары таләпләрен, закон нигезендә кабул ителгән норматив-хокукий актлар, техник регламентлар, төзелеш һәм башка махсус нормалар һәм кагыйдәләренә, әлегә Кагыйдәләренә, Саба муниципаль районы Уставының, Саба муниципаль районы референдумында кабул ителгән хокукий актларның, Саба муниципаль районы Башлыгының, «Тимершык авыл жирлегенә» Уставының, «Тимершык авыл жирлегенә» референдумында кабул ителгән хокукий актларның, «Тимершык авыл жирлегенә» муниципаль берәмлеге Советының, «Тимершык авыл жирлегенә» муниципаль берәмлеге башлыгы тарафыннан шәһәр төзелеше эшчәнлегенә турындагы законнар һәм әлегә кагыйдәләр нигезендә кабул ителгән карарларны үтәргә тиеш.

8 статья. Жирдән файдалану һәм төзелеш өлкәсендә Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Советы вәкаләтләре

Жирдән файдалану һәм төзелеш өлкәсендә Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Советы (алга таба - Совет) вәкаләтләренә түбәндәгеләр керә:

- Тимершык авыл жирлегенең генераль планын раслау, «Тимершык авыл жирлеге» муниципаль берәмлегенең жирдән файдалану һәм төзелешләр кагыйдәләрен, шәһәр төзелешен проектлауның жирле нормативларын раслау, әлеге документларга үзгәрешләр кертү;
- жир законнары нигезендә жир кишәрлекләре белән идарә итү һәм эш итү тәртибен билгеләү;
- жирле үзидарә органнарының һәм жирле үзидарәнең вазыйфаи затларының жирдән файдалану һәм төзелеш өлкәсендәге жирле эһәмияттәге мәсьәләләренә хәл итү вәкаләтләрен үтәвен тикшереп тору;
- гамәлдәге законнар нигезендә башка вәкаләтләренә гамәлгә ашыру

9 статья. Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Башкарма комитетының жирдән файдалану һәм төзелеш өлкәсендәге вәкаләтләре

1. Жирдән файдалану һәм төзелеш өлкәсендә башкарма комитет вәкаләтләренә түбәндәгеләр керә:

- «Тимершык авыл жирлеге» муниципаль берәмлегенең генераль планын, муниципаль берәмлекнең генераль планы нигезендә эзерләнгән жирләрдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләрен, территорияне планлаштыру документларын эзерләүне оештыру, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексында, шәһәр төзелешен проектлауның жирле нормативларында каралган очрақлардан тыш, аларны гамәлгә ашыруны тәмин итү;
- муниципаль ихтыяҗлар өчен «Тимершык авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге чикләрендә жир кишәрлекләрен сатып алу, шул исәптән сатып алу юлы белән;
- дәүләт милкендәге яисә муниципаль милектәге жирләрдән жир кишәрлекләрен сату буенча сәүдә (конкурслар, аукционнар) оештыру һәм үткәрү йә жир кишәрлекләрен арендау шартнамәләрен төзү хокукына, төзелгән территорияне үстерү турында шартнамә төзү хокукына хокук;
- территорияне планлаштыру документларын эзерләү турында карарлар кабул итү, аны бастырып чыгаруны тәмин итә;
- территорияне планлаштыру документларын (территорияне планлаштыру һәм ызанлау проектларын) эзерләү, шулай ук аерым документлар рәвешендә жир участкаларының шәһәр төзелеше планнарын эзерләү;
- территорияне планлаштыру документларын раслау яисә мондый документларны кире кагу турында һәм аны эшләп бетерергә жибәрү турында карарлар кабул итү;
- территориаль планлаштыру документлары таләпләренә, Россия Федерациясе халыкларының мэдәни мирас объектларының (тарихи һәм мэдәни ядкарьләренә) бердәм дәүләт реестрына кертелгән мэдәни мирас объектлары территорияләре чикләрен, яңа ачыкланган мэдәни мирас объектлары территорияләре чикләрен, территорияләрдән файдалануның махсус шартлары булган зоналар чикләрен исәпкә алып, территорияне планлаштыру документларын, техник регламентлар, шәһәр төзелеше регламентлары таләпләренә туры килү-килмәү документларын тикшерүне гамәлгә ашыру;
- «Тимершык авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге территориясендә урнашкан капитал төзелеш объектларын төзегәндә, реконструкцияләгәндә,

капиталь ремонтлаганда объектлар төзелешенә, аларны эксплуатациягә кертүгә рөхсәт бирү;

– муниципаль берәмлек территориясендә жирләрден, жирле әһәмиятгәге су объектларыннан, гомумтаралган файдалы казылмалар ятмаларыннан, жирле әһәмиятгәге жир асты корылмаларын төзү өчен жир асты байлыктарыннан файдалануны тикшереп торуну гамәлгә ашыру;

– объектның архитектура-шәһәр төзелеше йөзен килештерү турында карар бирү, архитектура-сәнгать концепцияләрен раслый;

– жир кишәрлегеннән яисә капитал төзелеш объектыннан файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төренә яисә, кабул ителгән карарның сәбәпләрен күрсәтеп, мондый рөхсәт бирүдән баш тарту турында карар кабул итү;

– рөхсәт ителгән төзелешнең иң чик параметрларыннан читкә тайпылуга, капитал төзелеш объектларын реконструкциялүгә яисә мондый рөхсәт бирүдән баш тартуға рөхсәт бирү турында карар кабул итү;

– Саба муниципаль районы Уставының гамәлдәге законнары, Саба муниципаль районы Советы карарлары нигезендә билгеләнгән жирле әһәмиятгәге мәсьәләләр буенча башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыру.

2. Законның яисә килешү нигезендә әлеге статьяда күрсәтелгән жирдән файдалану һәм төзелеш өлкәсендәге башкарма комитет вәкаләтләре Саба муниципаль районының Тимершык авыл жирлегенең жирле үзидарә органнарына тапшырылырга мөмкин, ул шәһәр төзелеше эшчәнлегә, муниципаль милек, жир ресурслары белән идарә итү мәсьәләләрен хәл итү вәкаләтләрен гамәлгә ашыра.

10 статья. Жирдән файдалану һәм төзелеш комиссиясе

1. Татарстан Республикасы Саба муниципаль районының жирдән файдалану һәм төзелеш комиссиясе (алга таба - Комиссия) әлеге Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертүне эзерләүне, килештерүне һәм тикшерүне тәмин итү, жирлек территорияләрен шәһәр төзелешен зоналаштыру мәсьәләләрен хәл итү буенча тәкъдимнәр карау һәм эзерләү, шулай ук жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару мәсьәләләрен хәл итү буенча тәкъдимнәр эзерләү максатларында төзелә һәм Саба муниципаль районы Башкарма комитеты каршындагы даими эшләүче консультатив орган (алга таба - башкарма комитет) булып тора.

2. Комиссия үз эшчәнлеген әлеге Кагыйдәләр, Башкарма комитет тарафыннан раслана торган Комиссия турында нигезләмә нигезендә гамәлгә ашыра.

3. Комиссия:

– жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү турындагы тәкъдимнәрне карый;

– Әлеге Кагыйдәләрнең 33 статьясында билгеләнгән тәртиптә үзгәрешләр кертү турында яки үзгәрешләр кертү хакында тәкъдимнәрне кире кагу турында башкарма комитет житәкчесенә тәкъдимнәр эзерли;

– әлеге Кагыйдәләрнең 16 статьясында билгеләнгән очрактарда һәм тәртиптә гавами тыңлаулар уздыруны оештыра;

– әлеге Кагыйдәләрнең 14 статьясында билгеләнгән тәртиптә жир кишәрлегеннән яисә капитал төзелеш объектыннан файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төренә рөхсәт бирү турындагы гаризаны карый;

– әлеге Кагыйдәләрнең 15 статьясында билгеләнгән тәртиптә рөхсәт ителгән төзелешнең иң чик параметрларыннан читкә тайпылуга, капитал төзелеш объектларын реконструкциялүгә рөхсәт бирү турында гаризаны карый;

- элге Кагыйдэлэрне гамэлгэ ашыруга һәм куллануга бэйле муниципаль хокукый актлар проектларын, башка документларны эзерләүне оештыра;
- кирәкле мәгълүматны соратып ала;
- башка вәкаләтләрне гамэлгэ ашыра.

3 бүлек. Кагыйдэлэрне гамэлгэ керткәнче барлыкка килгән күчәмсез милекне файдалану хокукы

11 статья. Элек барлыкка килгән хокукларга кагылышлы гомуми нигезләмәләр

1. «Тимершык авыл жирлегә» муниципаль берәмлегенәң жирдән файдалану һәм төзелеш мәсьәләләре буенча элге Кагыйдэлэрне гамэлгэ кертүгә кадәр кабул ителгән муниципаль һәм башка хокукый актлары элге Кагыйдэлэргә каршы килми торган өлештә кулланыла.

2. Элге Кагыйдэлэрне гамэлгэ керткәнчегә кадәр физик һәм юридик затларга бирелгән төзелешкә рөхсәтләр дәрәс була.

3. Элге Кагыйдэлэрне гамэлгэ керткәнче законлы нигезләрдә булган яисә элге Кагыйдэлэргә үзгәрешләр кертелгәнче гамәлдә булган күчәмсез мөлкәт объектлары шушы объектлар:

- 1) тиешле территориаль зоналар өчен рөхсәт ителгән дип аталмаган куллану төре (төрләре);
- 2) тиешле территориаль зоналар өчен рөхсәт ителгән дип исемләнгән файдалану төре (төрләре) була, әмма алар чикләрендә тиешле объектларны урнаштыру каралмаган санитар-яклау зоналарында һәм су саклау зоналарында урнашкан;
- 3) Жир кишәрлекләренәң майданы һәм сызыкча үлчәмнәре, төзелеш корымаларының чикләре чигеннәре) яисә күбрәк (төзелешнең тыгызлыгы - биекле/катлылык, төзелеш проценты, жир кишәрлеген куллану коэффициенты) элге Кагыйдэләрдә тиешле территориаль зоналарга карата билгеләнгән күрсәткечләргә ия.

4. Элге статьяның 3 өлешендә күрсәтелгән күчәмсез милек объектларыннан файдалану элге Кагыйдэлэрнең 12 статьясы нигезендә Россия Федерациясә Шәһәр төзелеш кодексының 36 статьясындагы 8-10 өлешләре белән билгеләнә:

1) Шәһәр төзелеш регламентына туры килми торган жир кишәрлекләре яисә капитал төзелеш объектлары, рөхсәт ителгән файдалану төрләре, иң чик (минимал һәм (яисә) максимал күләмнәре һәм иң чик параметрлары аларны шәһәр төзелеш регламентына туры китерү срогы билгеләнмичә файдаланылырга мөмкин, моңа мондый жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалану кешенәң тормышы яисә сәламәтлегә өчен куркыныч, әйләнә-тирә мохит, мәдәни мирас объектлары өчен куркыныч булган очраклар керми;

2) Элге статьяның 4 өлешендә 1 пунктчасында күрсәтелгән капитал төзелеш объектларын реконструкцияләү мондый объектларны шәһәр төзелеш регламентына туры китерү юлы белән яисә аларның рөхсәт ителгән төзелешнең иң чик параметрларына туры килмәвен киметү юлы белән генә гамэлгә ашырылырга мөмкин. Күрсәтелгән жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләрен үзгәртү аларны жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның шәһәр төзелеш регламентында билгеләнгән төрләренә туры китерү юлы белән гамэлгә ашырылырга мөмкин;

3) Элге статьяның 4 өлешендә 1 пунктчасында күрсәтелгән жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалану кешенәң тормышы яисә сәламәтлегә

өчен, әйләнә-тирә мохит, мәдәни мирас объектлары өчен дәвам иткән һәм куркыныч булган очракта, федераль законнар нигезендә мондый жир кишәрлекләрен һәм объектларны куллануны тыю салынырга мөмкин;

5. Жир кишәрлекләренең үз белдеге белән шөгьыльәнүенә, үз белдеге белән эшләүче жир кишәрлекләреннән файдалануга, үз белдеге белән төзелешкә, үз белдеге белән төзелешләрдән файдалануга карата мөнәсәбәтләр гамәлдәге законнар белән жайга салына.

12 статья. Кагыйдәләргә туры килми торган күчәмсез милек объектларыннан файдалану һәм төзелеш үзгәрешләре

1. 11 статьяның 3 өлешендә күрсәтелгән, шулай ук әлеге Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертелгәннән соң әлеге Кагыйдәләргә туры килмәгән күчәмсез милек объектлары аларны әлеге Кагыйдәләргә туры китерү срогын билгеләмичә файдаланырга мөмкин.

Бер үк вакытта әлеге Кагыйдәләргә дә, техник регламентларга да (билгеләнгән тәртиптә үз көченә кәргәнчегә кадәр - «Техник жайга салу турында» Федераль законга һәм Россия Федерациясә Шәһәр төзелешә кодексына каршы килми торган өлешендә норматив техник документлар) туры килмәүчә капитал төзелеш объектларын төзиләр, ә алардан файдалану кешеләр тормышы һәм сәламәтлеге өчен, әйләнә-тирә мохит өчен, мәдәни мирас объектлары өчен куркыныч тудыра. Әлеге объектларга карата федераль законнар нигезендә аларны файдалануны дәвам итүне тыю булырга мөмкин.

2. Әлеге Кагыйдәләргә туры килми торган капитал төзелеш объектларының алардан файдалануның төрләрен һәм интенсивлығын, төзелеш параметрларын үзгәртү юлы белән гамәлгә ашырыла торган барлык үзгәрешләре аларны әлеге Кагыйдәләргә туры китерү юлы белән генә гамәлгә ашырыла ала.

Әлеге Кагыйдәләрнең 11 статьясындагы 3 өлешенәң 1, 2 пунктларында күрсәтелгән капитал төзелеш объектларының мәйданын һәм төзелеш күләмен арттыру рөхсәт ителми. Әлеге объектларда житештерү эшчәнлегенәң күләмнәрен һәм интенсивлығын, файдаланыла торган технологияне техник регламентлар белән билгеләнгән иминлек таләпләренә туры китермичә (ә алар үз көченә кәргәнчегә кадәр - «Техник жайга салу турында» Федераль законга һәм Россия Федерациясә Шәһәр төзелешә кодексына каршы килми торган өлешендә норматив техник документлар) арттыру рөхсәт ителми.

Әлеге Кагыйдәләрнең 11 статьясындагы 3 өлешенәң 3 пунктында күрсәтелгән төзелеш параметрлары буенча әлеге Кагыйдәләргә туры килми торган капитал төзелеш объектлары (рөхсәт ителгән чикләр белән чагыштырганда мәйданнарны һәм биеклекләрне арттыра торган норматив чыгу, юл йөрү мөмкинлеген кыенлаштыручы яисә блоклаучы корылмалар) хуплана һәм кулланыла, бу гамәлләр мондый объектларның әлеге Кагыйдәләргә туры килмәү дәрәжәсен арттырмау шарты белән кулланыла. Төзелешкә рөхсәтләр нигезендә башкарыла торган күрсәтелгән объектларга карата гамәлләр мондый объектларның әлеге Кагыйдәләргә туры килмәвен бетерүгә юнәлтелергә тиеш.

Әлеге Кагыйдәләргә туры килми торган күчәмсез милекне башка файдалануда файдалануның туры килми торган төрен үзгәртү рөхсәт ителми.

4 бүлек. Жир кишәрлеген яисә капитал төзелеш объектын файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төренә рөхсәт. Капитал төзелеш объектларын төзүенә, реконструкцияләүенәң иң чик параметрларыннан читкә тайпылуга рөхсәт

13 статья. Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләрен үзгәртү тәртибе

1. Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның бер төрөн мондый файдалануның башка төрөнә үзгәртү техник регламентлар таләпләрен үтәү шарты белән шәһәр төзелеше регламенты нигезендә гамәлгә ашырыла.

2. Дәүләт хакимияте органнарыннан, жирле үзидарә органнарыннан, дәүләт һәм муниципаль учреждениеләрдән, дәүләт һәм муниципаль унитар предприятиеләрдән тыш, жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның төп һәм ярдәмчел төрләре жир кишәрлекләренә һәм капитал төзелеш объектларына хокук ияләре тарафыннан өстәмә рөхсәтләрдән һәм килештерүләрдән башка мөстәкыйль рәвештә сайлана.

3. Шәһәр төзелеше регламентларының гамәлдә булуы кагылмый торган яисә шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнми торган жирләрдә урнашкан жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның бер төрөн үзгәртү турындагы карарлар федераль законнар нигезендә мондый файдалануның башка төрөнә кабул ителә.

4. Жир кишәрлекләреннән һәм күчәмсез мөлкәтнең башка объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның бер төрөн үзгәртү хокукына түбәндәгеләр ия:

1) әлеге кишәрлекләрдә урнашкан биналарның, корылмаларның бер үк вакытта милекчеләре булган жир кишәрлекләре милекчеләре;

2) аренда хокукында жир кишәрлекләренә ия биналар, төзелешләр, корылмалар милекчеләре;

3) аренда хокукында жир кишәрлекләренә ия булган затлар, аның срогы аренда шартнамәсе нигезендә кимендә биш ел тәшкил итә (гомуми файдаланудагы жирләр составыннан максатчан файдалануның конкрет төре өчен бирелгән жир кишәрлекләреннән тыш);

4) аренда хокукында жир кишәрлекләренә ия булган затлар, аның срогы биш елдан да кимрәк булса, әмма милекченең жир кишәрлекләреннән һәм күчәмсез мөлкәтнең башка объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның бер төрөн үзгәртүгә ризалыгын арендау шартнамәсендә булганда (гомуми файдаланудагы жирләр составыннан максатчан файдалануның конкрет төре өчен бирелгән жир кишәрлекләреннән тыш);

5) күчәмсез мөлкәт объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның бер төрөн үзгәртүгә милекченең ризалыгын арендау шартнамәсендә булганда биналарга, төзелешләргә, корылмаларга, аларның өлешләренә ия булган затлар;

6) күпфатирлы йортлардагы фатирлар милекчеләре - бер үк вакытта түбәндәге шартлар булган һәм түбәндәге таләпләр үтәлгән очрақларда:

6.1) күпфатирлы йортлар әлеге Кагыйдәләр тарафыннан торак булмаган биналарның беренче катларында урнашкан биналарның торак билгеләнешен үзгәртү мөмкинлеге каралган территорияль зоналарда урнашкан;

6.2) мондый фатирларга, биналарга (күпфатирлы йортларның гомуми кулланылыштагы биналарына) изоляцияләннгән керү барлыгы турындагы таләпләр тәэмин ителә;

6.3) техник куркынычсызлык регламентлары таләпләре үтәлә (ә аларны гамәлгә керткәнче - төзелеш нормалары һәм кагыйдәләре, башка мәжбүри таләпләр таләпләре).

5. Әлеге статьяның 1 өлешендә күрсәтелгән гамәлләрне гамәлгә ашыру тәртибе жирле үзидарә органының норматив-хокукий акты белән билгеләнә.

14 статья. Жир кишәрлеген яисә капитал төзелеш объектын файдалануның шартлыча рөхсәт ителгән төрөнә рөхсәт бирү

1. Жир кишәрлеген яисә капитал төзелеш объектын куллануның шартлыча рөхсәт бирелүгә кызыксынучы физик яисә юридик зат (алга таба - файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төрөнә рөхсәт) Комиссиягә файдалануның шартлы рөхсәт бирү турындагы гаризаны жиберә.

2. Комиссиягә мондый гаризаның күчermәсен куллануның шартлы рөхсәт ителгән төренә рөхсәт бирү турында гариза кергән көннән соң өч көн эчендә шәһәр төзелеше эшчәнлегә өлкәсендә вәкаләтле башкарма комитетның структур бүлекчәсенә техник регламентларга, законнар таләпләренә һәм шәһәр төзелеше эшчәнлегә өлкәсендәге норматив хокукый актларга жир кишәрлегеннән яисә капитал төзелеш объектннан файдалануның күздә тотыла торган төренә туры килүе турында бәяләмә эзерләү өчен жиберелә. Йомгак гаризаның күчermәсен Комиссиядән алган көннән соң бер ай эчендә эзерләнә һәм Комиссиягә жиберелә.

3. Файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төренә рөхсәт бирү турындагы мәсьәлә шәһәр төзелеше законнарында билгеләнгән тәртиптә үткәрелә торган гавами тыңлауларда, чикләрендә жир кишәрлеге урнашкан территория зонасы чикләрендә яшәүче гражданныр яисә рөхсәт соратып алына торган капитал төзелеш объекты катнашында Саба муниципаль районы Советы карары белән тикшерелергә тиеш. Жир кишәрлеген яисә капитал төзелеш объектн файдалануның рөхсәт ителгән төре әйләнә-тирә мохиткә тискәре йогынты ясарга мөмкин булган очракта, гавами тыңлаулар жир кишәрлекләренә һәм капитал төзелеш объектларының хокук ияләре катнашында үткәрелә, мондый тискәре йогынтыны куркыныч астына куйган.

4. Комиссия әлеге рөхсәт соратып алына торган жир кишәрлеге белән гомуми чикләре булган жир кишәрлекләреннән хокукка ия булучыларга, жир кишәрлекләре белән уртак чикләре булган жир кишәрлекләреннән файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төренә рөхсәт бирү мәсьәләсә буенча гавами тыңлаулар үткәрү турында хәбәрләр жиберә, әлеге рөхсәт таләп ителә торган жир кишәрлекләре белән уртак чикләре булган жир кишәрлекләрендә урнашкан капитал төзелеш объектларының хокук ияләренә һәм әлеге рөхсәт соратып алына торган капитал төзелеш объектның бер өлешә булган биналарның хокук ияләренә. Күрсәтелгән хәбәрләр кызыксынган затның шартлы рәвештә рөхсәт бирү турында гаризасы кабул ителгән көннән соң ун көннән дә соңга калмыйча жиберелә.

5. Файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төренә рөхсәт бирү турындагы мәсьәлә буенча гавами тыңлауларда катнашучылар Комиссиягә әлеге сорауга кагылышлы үз тәкъдимнәрен һәм искәrmәләрен аларны гавами тыңлаулар беркетмәсенә кертү өчен тәкъдим итәргә хокуклы.

6. Куллануның шартлы рөхсәт ителгән төренә рөхсәт бирү мәсьәләсә буенча гавами тыңлаулар нәтижәләре турындагы бәяләмә муниципаль хокукый актларны, башка рәсми мәгълүматны рәсми бастырып чыгару өчен билгеләнгән тәртиптә бастырып чыгарылырга һәм Саба муниципаль районының һәм (яисә) муниципаль берәмлегенә «Тимершык авыл жирлеге» челтәрендәге рәсми сайтында урнаштырылырга тиеш.

7. гавами тыңлаулар нәтижәләре турында бәяләмә басылып чыккан көнгә кадәр муниципаль берәмлектә яшәүчелергә гавами тыңлаулар үткәрү срогы Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Советының муниципаль хокукый актлары белән билгеләнә.

8. Комиссиядән файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төренә рөхсәт бирү турындагы мәсьәлә буенча гавами тыңлаулар нәтижәләре турында бәяләмә нигезендә, башкарма комитет бәяләмәсен исәпкә алып, кабул ителгән карарның сәбәпләрен күрсәтеп, мондый рөхсәтне файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төренә яисә мондый рөхсәтне бирүдән баш тарту турында тәкъдимнәр әзерли һәм аларны башкарма комитет житәкчесенә жиберә.

9. Әлеге статьяның 8 өлешендә күрсәтелгән рекомендацияләр нигезендә башкарма комитет житәкчесә мондый тәкъдимнәр кергән көннән алып өч көн эчендә мондый рөхсәтне файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төренә яисә мондый рөхсәтне бирүдән баш тарту турында карар кабул итә. Күрсәтелгән карар муниципаль хокукый актларны, башка рәсми мәгълүматны рәсми бастырып чыгару өчен билгеләнгән тәртиптә бастырып чыгарылырга тиеш, һәм ул «Интернет» челтәрендә Саба муниципаль районының һәм (яисә) муниципаль берәмлегенә рәсми сайтында урнаштырылырга тиеш.

10. Куллануның шартлы рөхсәт ителгән төренә рөхсәт бирү мәсьәләсе буенча гавами тыңлауларны оештыруга һәм уздыруга бәйле чыгымнар мондый рөхсәтне бирү белән кызыксынучы физик яисә юридик зат йөртә.

11. Жир кишәрлегеннән яисә капитал төзелеш объектыннан файдалануның шартлыча рөхсәт ителгән төре шәһәр төзелеше регламентына, рөхсәтне шартлы рөхсәт ителгән файдалануга рөхсәт бирү белән кызыксынучы физик яисә юридик зат инициативасы буенча гавами тыңлаулар уздырганнан соң Кагыйдәгә үзгәрешләр кертү өчен билгеләнгән тәртиптә үзгәрешләр кертү өчен билгеләнгән тәртиптә кертелгән очракта, мондый затка файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төренә рөхсәт бирү турындагы карар гавами тыңлаулар үткәрмичә кабул ителә.

12. Физик яисә юридик зат шартлы рөхсәт ителгән файдалану төренә яисә мондый рөхсәт бирүдән баш тарту турында карар суд тәртибидә шикаять бирергә хокуклы.

15 статья. Капиталь төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзелешнең чикле параметрларыннан читкә тайпылуга, реконструкциялүгә рөхсәт алу тәртибе

1. Исеме шәһәр төзелеше регламентында билгеләнгән жир кишәрлекләренә минималь күләмнәреннән йә төзелеш алып бару өчен уңайсыз булган инженерлык-геологик яисә башка характеристикаларын конфигурациялүдән кечерәк булган жир кишәрлекләре ияләре рөхсәт ителгән төзелешнең иң чик параметрларыннан читкә тайпылуга, капитал төзелеш объектларын реконструкциялүгә рөхсәтләр алырга хокуклы.

2. Рөхсәт ителгән төзелешнең, капитал төзелеш объектларын реконструкциялүнең иң чик параметрларыннан читлешү, техник регламентлар таләпләрен үтәгәндә, аерым жир кишәрлеге өчен рөхсәт ителә.

3. Рөхсәт ителгән төзелешнең чикле параметрларыннан читкә тайпылуга, капитал төзелеш объектларын реконструкциялүгә рөхсәт алу әлеге Кагыйдәләрнең 14 статьясында каралган тәртиптә гамәлгә ашырыла.

16 статья. Гавами тыңлаулар үткәрү

1. Әлеге Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү турында Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Советы карары проекты, территорияне планлаштыру документлары составында эзерләнгән территорияне планлаштыру проектлары һәм ызанлау проектлары, жир кишәрлегеннән яисә капитал төзелеш объектыннан файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төренә яисә рөхсәт бирү мәсьәләләре, рөхсәт ителгән төзелешнең иң чик параметрларыннан тайпылуга рөхсәт бирү, капитал төзелеш объектларын реконструкциялү муниципаль берәмлек халкы катнашында гавами тыңлауларда каралырга тиеш.

2. Гавами тыңлауларны оештыру һәм үткәрү тәртибе Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы, Россия Федерациясе субъектының шәһәр төзелеше эшчәнлеге турындагы законнары, Саба муниципаль районы Уставы һәм Саба муниципаль районы Советы карары нигезендә билгеләнә. Әлеге статьяның 1 п.1 пункттында күрсәтелгән карарлар проекты шәһәр төзелеше эшчәнлеге турындагы законнарда каралган һәм Россия Федерациясе Хөкүмәтенең аның нигезендә кабул ителгән норматив хокукый актларында каралган килештерүләр таләп иткән очракта, мондый килештерүне вәкаләтле орган белән килештерүне Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Советы раслаганчы әлеге Кагыйдәләр буенча карар кабул итәргә кирәк.

5 бүлек. Кызыксынучы затларга төзелеш өчен бирү максатларында жир кишәрлекләрен шәһәр төзелеше эзерлеге. Дәүләт яисә муниципаль жирләр составыннан төзелгән жир кишәрлекләрен бирү тәртибе турында гомуми нигезләмәләр

17 статья. Кызыксынучы затларга төзелеш өчен жир кишәрлекләрен шәһәр төзелеше эзерлеге

1. Шәһәр төзелеше законнары нигезендә гамәлгә ашырыла торган территорияләрне, жир кишәрлекләрен - түбәндәгеләргә карата шәһәрне төзеп бетерү эзерлеге:

1) территорияне планлаштыру документларын - планлаштыру проектларын, ызанлау проектларын эзерләү юлы белән жир кишәрлекләренә бүленмәгән дәүләт яисә муниципаль жирләргә, территорияләргә;

2) элек төзелгән, дәүләт кадастр исәбенә узган, жир кишәрлекләренә физик һәм юридик затларына карый.

2. Жир кишәрлекләренә физик, юридик затлар тарафыннан хокуклар алу түбәндәге нормалар нигезендә гамәлгә ашырыла:

– жир законнары - күрсәтелгән хокуклар физик һәм юридик затларга дәүләт хакимияте органнары яисә жирле үзидарә органнары тарафыннан вәкаләт бирелгән дәүләт яисә муниципаль жирләр составыннан эзерләнгән һәм төзелгән жир кишәрлекләренә бирелгән очрактарда;

– граждан һәм жир законнарын - күрсәтелгән хокукларны башка физик, юридик заттан бер физик, юридик зат сатып алган очрактарда;

– торак һәм жир законнары - күпфатирлы йортта урыннар милекчеләре тарафыннан күпфатирлы йортлар урнашкан жир кишәрлекләренә хокуклар сатып алынган очрактарда.

3. Дәүләт яисә муниципаль жирләр составыннан төзелгән жир кишәрлекләрен шәһәр төзелешенә эзерләү һәм юридик затларга бирү тәртибе шәһәр төзелеше эшчәнлеге турындагы законнар, жир һәм торак законнары, әлеге Кагыйдәләр, шулай ук әлеге Кагыйдәләр нигезендә кабул ителә торган муниципаль хокукый актлар нигезендә билгеләнә.

4. Әгәр Татарстан Республикасы законы белән башкасы билгеләнмәгән булса, жирле үзидарә органнары жир законнары нигезендә һәм үз вәкаләтләре чикләрендә муниципаль берәмлек чикләрендә урнашкан жир кишәрлекләре белән, законнарда билгеләнгән тәртиптә физик һәм юридик затларның милек хокуклары теркәлгән жир кишәрлекләреннән тыш, шулай ук Россия Федерациясе яисә Татарстан Республикасы милек хокуклары теркәлгән жир кишәрлекләренә житәкчелек итә.

5. Чиктәш урнашкан биналар, корылмалар, корылмалар (аларның өлешләрен, фатирларны да кертеп) милекчеләренә хокукларын исәпкә алмыйча, шәһәр төзелеше эзерлеген һәм жир кишәрлекләре белән эш итүне гамәлгә ашыру рөхсәт ителми, алар күрсәтелгән гамәлләрне үтәү вакытына жир кишәрлекләре бүлеп бирүгә һәм әлеге биналардан, корылмалардан, күпфатирлы йортларны да кертеп, файдалану өчен кирәкле жир кишәрлекләренә хокукларны рәсмиләштерү хокукыннан файдаланмаган.

Күрсәтелгән хокуклар мәжбүри тәртиптә шәһәр төзелеше эшчәнлеге турындагы законнар нигезендә һәм әлеге Кагыйдәләрдә билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла торган территорияне планлаштыру гамәлләрен үтәү юлы белән исәпкә алына.

6. Дәүләт яисә муниципаль милектәге жирләрдән төзелгән жир кишәрлекләре, өченче затлар хокукларыннан азат булып, әйләнештән алынган булсалар гына, төзелеш өчен бирелергә мөмкин.

7. Дәүләт яисә муниципаль жирләр составыннан физик һәм юридик затларга бары тик формалашкан жир кишәрлекләре генә бирелергә мөмкин. Физик, юридик затларга бирү максатларында түбәндәге жир кишәрлеге барлыкка килә:

1) территорияне планлаштыру (ызанлау проектын эзерләү яисә проектын эзерләү) гамәлләре юлы белән расланган чикләрдә жир кишәрлеге өченче зат хокукларынан ирекле булып тора (әлеге Кагыйдәләрдә билгеләнгән тәртиптә гавами сервитутларның эшчәнлек зоналары чикләрен билгеләүгә бәйле өченче затларның хокукларына ия булу мөмкинлегеннән тыш);

2) муниципаль берәмлек территориясен шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы нигезендә тиешле жир кишәрлегенә территорияль зонасының шәһәр төзелеш регламентына күрсәтелү буларак рөхсәт ителгән куллану билгеләнгән;

3) капитал төзелеш объектын инженер-техник тәмин итү чөлтәрләренә тоташтыруның техник шартлары (канализация, су, жылылык, электр белән тәмин итү һәм элемент) һәм инженерлык-техник тәмин итү чөлтәрләренә тоташтыру өчен түләү билгеләнгән;

4) урындагы жир кишәрлегенә чикләре билгеләнгән;

5) дәүләт кадастр исәбе башкарылды.

18 статья. Дәүләт яисә муниципаль жирләр составынан төзелгән жир кишәрлекләрен бирү принциплары

Жирлектә дәүләт яисә муниципаль жирләр составынан төзелгән жир кишәрлекләрен физик һәм юридик затларга бирү принциплары түбәндәгеләр:

– билгеләнгән тәртиптә расланган территорияне планлаштыру документлары нигезендә жир кишәрлекләрен булдыру;

– төзелеш өчен жир кишәрлекләре бирү яисә жир кишәрлекләре бирү турында карар кабул ителгәнчегә кадәр территорияне планлаштыру эшләрен үткөрү;

– аукционнарда торак төзелеш өчен жир кишәрлекләре бирү;

– жир кишәрлеге гражданнарга яисә юридик затларга файдалануга һәм (яисә) биләмәгә бирелмәгән очракта, сәүдә үткәрмичә генә, жир законнары нигезендә жир кишәрлекләре бирү, үсеш турында карар кабул ителгән төзелеш чикләрендә төзелеш өчен бирелә;

– РФ жир законнарында каралган очрактардан тыш, объектларны урнаштыру урынын алдан килештерү процедурасы буенча жир кишәрлекләре бирүнең рөхсәт ителмәве.

19 статья. Жир кишәрлекләрен бирү үзенчәлекләре

1. Дәүләт яисә муниципаль жирләр составынан төзелгән жир кишәрлекләрен физик һәм юридик затларга бирү тәртибе жир законнары һәм аның нигезендә муниципаль хокукый актлар белән билгеләнә.

2. Капитал төзелеш объектлары урнашкан жир кишәрлекләрен күпфатирлы йорттагы урыннар милекчеләренә гомуми өләш милкәнә түзү максаты белән жир кишәрлекләренә бүленмәгән булган төзелеш территорияләрендә жир кишәрлеген күчәрү торак һәм жир законнары нигезендә түләүсез гамәлгә ашырыла.

3. Оешмаган жир кишәрлекләренә биналар, төзелешләр, хокуклар корылмаларын милекчеләргә бирү тәртибе жир законнары белән билгеләнә.

4. Гамәлдәге төзелеш территорияләрендә төзелеш өчен башкарма комитет, физик яисә юридик затлар инициативасы буенча төзелгән жир кишәрлекләрен бирү жир законнары һәм муниципаль хокукый актлар нигезендә гамәлгә ашырыла.

Мондый жир кишәрлекләренә хокуклар, әлеге статьяның 3 өлешендә һәм 5 өлешендә каралган очрактардан тыш, торктарда физик, юридик затларга бирелә.

Жир кишәрлекләрен торглар (конкурслар, аукционнар) үткәрмичә генә арендага бирү, әгәр бер генә заявка булса, мондый тапшыру өчен тәкъдим ителә торган жир кишәрлекләре булу турындагы хәбәрнең алдан һәм алдан ук басылып чыгуы шарты белән рөхсәт ителә.

5. Гамәлдәге төзелеш территорияләрендә капитал төзелеш объектлары милекчеләре инициативасы буенча капитал төзелеш объектларын реконструкцияләү максатларында жир кишәрлекләрен тиешле территорияләрдә күчмәсез милек объектлары булмаган затлар инициативасы белән, шулай ук башкарма комитет тарафыннан бирү жир законнары һәм муниципаль хокукый актлар нигезендә гамәлгә ашырыла.

Муниципаль милектәге жир кишәрлекләре яисә дәүләт милке чикләнмәгән һәм гражданнарга яисә юридик затларга кулланылышка һәм (яисә) биләмәгә бирелмәгән жир кишәрлекләре үсеш турында карар кабул иткән төзелеш территориясе чикләрендә төзелешкә, төзелеш территориясен үстерү турында шартнамә төзелгән затка торглар үткәрмичә генә, әлеге затны милеккә яисә арендага бирү шартнамәсе төзелгән төзелеш өчен бирелә. Күрсәтелгән жир кишәрлеге өчен аренда түләве күләме тиешле жир кишәрлеге өчен Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән жир салымы күләмендә билгеләнә.

Жир кишәрлекләренә хокуклар төзелгән территорияләргә үстерү турында шартнамәләр төзегән затларга билгеләнгән тәртиптә үсеш турында карар кабул ителгән территорияне азат иткәннән соң, өченче затлар хокукларынан торглар үткәрмичә генә, бушлай бирелә.

6. Башкарма комитет, физик яисә юридик затлар инициативасы буенча аларны комплекслы үзләштерү һәм төзү максатларында өченче затларның, территорияләргә законсыз, ирекле хокукларына жир кишәрлекләре бирү жир законнары һәм муниципаль хокукый актлар нигезендә гамәлгә ашырыла.

7. Халыкка хезмәт күрсәтү өчен капитал булмаган төзелеш объектларын төзү өчен гомуми файдаланудагы территорияләр составыннан жир кишәрлекләрен бирү жир законнары һәм башка муниципаль хокукый актлар нигезендә гамәлгә ашырыла.

20 статья. Дәүләт яисә муниципаль ихтыяжлар өчен жир кишәрлекләрен резервлау

1. «Тимершык авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге территориясендә чикләре жирле әһәмияттәге капитал төзелеш объектларын урнаштыру өчен генераль планда билгеләнгән жир кишәрлекләре муниципаль ихтыяжлар өчен резервланган булырга мөмкин.

2. Муниципаль ихтыяжлар өчен жир кишәрлеген резервлау турындагы карар Башкарма комитет житәкчесе карары рәвешендә кабул ителә.

3. Муниципаль ихтыяжлар өчен жир кишәрлекләрен резервлау турында күрсәтмә кабул итү өчен жирлекнең генераль планы, территорияне планлаштыру документлары нигез була.

4. Чикләре территорияне планлаштыру документларында билгеләнгән, шулай ук дәүләт кадастр исәбенә куелган, формалашкан жир кишәрлекләре резервлаштырылырга тиеш.

5. Зарарланган жир кишәрлекләрен бирү һәм алардан файдалану жир законнары белән жайга салына.

6. Физик яисә юридик затлар милкендәге һәм муниципаль ихтыяжлар өчен резервланган жир кишәрлекләре, шулай ук күрсәтелгән жир кишәрлекләрендә урнашкан капитал төзелеш объектлары Россия Федерациясе законнары нигезендә юкка чыгарылырга (шул исәптән сатып алу юлы белән) мөмкин.

21 статья. Территорияне планлаштыру документларын әзерләү

1. Территорияне планлаштыру гамәлләренең эчтәлегенә һәм тәртибне Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы, Татарстан Республикасы шәһәр төзелеше

эшчәнлеге турындагы законнар, муниципаль хокукий актлар, әлеге Кагыйдәләр белән билгеләнә.

2. Жир кишәрлекләрен эзерләү, бүлөп бирү өлешендә территорияне планлаштыру территорияне планлаштыру документларының түбәндәге төрләрөн эшләү юлы белән гамәлгә ашырыла:

1) территорияне планлаштыру проектлары составында ызанлау проектларыннан башка территорияне планлаштыру проектлары;

2) территорияне планлаштыру проектлары составында ызанлау проектлары белән территорияне планлаштыру проектлары;

3) мөстәкыйль документлар буларак территорияне ызанлау проектлары - территорияне планлаштыру проектлары составыннан тыш.

3. Территорияне планлаштыру документларының төрле төрләрөн эзерләү турындагы карарлар, төрле очрақларга карата, конкрет территориянең планлаштырыла торган үсеш характеристикаларын, шулай ук түбәндәге үзенчәлекләренә исәпкә алып, башкарма комитет тарафыннан кабул ителә:

1) территорияне планлаштыру проектлары составында ызанлау проектларыннан башка территорияне планлаштыру проектлары кызыл сызықлар ярдәмендә билгеләргә, үзгәртәргә кирәк булган очрақларда эшләнә:

а) планлаштыру структурасы элементларының чикләре - кварталлар, микрорайоннар, шул исәптән планлаштырыла торган структураның яңа төзелә торган элементлары чикләрендә бүлөп бирелгән жир кишәрлекләрен торақ һәм төзелешнең башка төрләре максатларында комплекслы үзләштерү өчен;

б) гомуми файдаланудагы территорияләр (парклар, скверлар, бульварлар, гомуми файдаланудагы башка территорияләр) һәм линияле объектларның жир кишәрлекләре чикләре башка жир кишәрлекләре чикләрен билгеләмичә;

2) территорияне планлаштыру проектлары составындагы ызанлау проектлары белән территорияне планлаштыру проектлары, әлеге өлешнең 1 пунктында күрсәтелгән чикләрдән тыш, шулай ук яңа төзелә торган, үзгәртелә торган жир кишәрлекләренә шәһәр төзелеше планнарын эзерләүдән тыш, түбәндәгеләренә үзгәртәргә кирәк:

а) гомуми файдаланудагы территорияләр составындагы жир кишәрлекләре булмаган жир кишәрлекләре чикләре;

б) гавами сервитутларның эш зоналары чикләре;

в) дәүләт яисә муниципаль ихтыяжларны гамәлгә ашыру өчен капитал төзелеш объектларын планлаштырып урнаштыру зоналары чикләре;

3) территорияне планлаштыру проектлары составыннан тыш, жир кишәрлекләренә шәһәр төзелеше планнары белән территорияне ызанлау проектлары планировка структурасы элементлары чикләрен билгели торган (моңа кадәр планлаштыру проектлары белән билгеләнгән), - жир кишәрлекләренә бүленмәгән яисә жир кишәрлекләренә бүлү төгәлләнмәгән территорияләр кызыл сызықлар чикләрендә эшләнә йә жир кишәрлекләренә элек билгеләнгән чикләрен үзгәртү таләп ителә.

4. Территорияне планлаштыру документларының составы, аларны эзерләү, килештерү, фикер алышу һәм раслау шәһәр төзелеше эшчәнлеге турындагы законнар нигезендә билгеләнә.

Территорияне планлаштыру документлары ярдәмендә түбәндәгеләр билгеләнә:

1) төзелешне тәэмин итү өчен кирәкле социаль хезмәт күрсәтү системаларының, инженерлык жиһазларының характеристикаларын һәм үсеш параметрларын кертәп, территорияләренә планлаштырыла торган үсеш, төзелеш үзләштерүе һәм реконструкцияләү характеристикалары һәм параметрлары;

2) шәһәр төзелешен жайга салу линиясе, шул исәптән:

а) гомуми файдаланудагы территорияләренә башка территорияләрдән аерып торучы һәм планировка структурасының элементларын белдерә торган кызыл сызықлар;

б) төзелешне жайга салу линияләре, әгәр аларның урнашу параметрлары әлеге Кагыйдәләр составында шәһәр төзелеше регламентлары белән билгеләнмәгән булса;

в) линия объектлары урнашкан жир кишәрлекләре чикләре, шулай ук линия объектлары буйлап чикләүләр зоналары чикләре - линия объектларының тиешле төрләренә карата билгеләнергә тиешле территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар чикләре;

г) территориядән файдалануның махсус шартлары булган башка зоналарның чикләре;

д) дәүләт яисә муниципаль ихтыяжлар өчен резервлауга яисә алуға планлаштырыла торган жир кишәрлекләре чикләре, шулай ук дәүләт яисә муниципаль милектәге жирләр составындагы дәүләт яисә муниципаль ихтыяжлар өчен билгеләнә торган жир кишәрлекләре чикләре;

е) төзелеш өчен физик яисә юридик затларга бирү өчен планлаштырыла торган жир кишәрлекләре чикләре;

ж) күпфатирлы йортларның жир участкаларын кертәп, жир кишәрлекләренә бүленмәгән гамәлдәге төзелеш территорияләрендә жир кишәрлекләренә чикләре;

3) төзелгән территорияне үстерү турында карар кабул ителә торган территория чикләре, шулай ук мондый территория чикләрендә жир кишәрлекләре чикләре.

6 бүлек. Халык куллана торган жирләрнең чикләрен билгеләү, үзгәртү, теркәү, алардан файдалану.

22 статья. Ачык куллану жирләре турында гомуми нигезләмәләр.

1. гавами файдаланудагы жирләр - составына түбәндәгеләр керә торган жирләр:

1) хосусыйлаштырылырга тиеш булмаган һәм чикләре кызыл сызыклар ярдәмендә территорияне планлаштыру проектларында чагылдырыла торган затларның чикләнмәгән даирәсе алардан тоткарлыксыз файдалана торган гомуми файдаланудагы территорияләр;

2) гомуми файдаланудагы территорияләр составына кертелмәгән, алар белән чикләнмәгән затлар даирәсе (инженерлык тәминаты челтәрләрен һәм объектларын үтеп чыгу, үтеп китү, аларга хезмәт күрсәтү өчен) каршылыксыз файдаланыла торган жир кишәрлекләренә территорияләре чикләрен планлаштыру документларында гавами сервитутларның эшчәнлек зоналары чикләре аша чагылдырып күрсәтелде.

2. Элеге статьяның 1 өлешендәге 2 пункттында күрсәтелгән жир кишәрлекләре өлешләренә хокуклары жир салымын түләүдән, аренда түләвеннән тулысынча яисә өлешчә, башкарма комитетның гавами сервитутлар билгеләү турындагы хокукый акты нигезендә жир кишәрлекләренә мондый өлешләренә карата тулысынча яисә өлешчә азат ителергә мөмкин.

Күрсәтелгән хокукый акты кабул итү тәртибе кануннар нигезендә жирле үзидарә органнарының муниципаль хокукый акты белән билгеләнә.

3. гавами файдаланудагы жирләрнең чикләре:

1) элеге Кагыйдәләрнең 23 статьясында билгеләнгән очрактарда билгеләнә һәм үзгәрә;

2) элеге Кагыйдәләрнең 24 статьясында билгеләнгән очрактарда теркәлә.

Төзелгән территорияне планировкалауны (капиталь төзелеш объектлары урнашкан жир кишәрлекләренә чикләрен билгеләү гамәлләрен, төзелеш өчен физик һәм юридик затларга жир кишәрлекләре бирү өчен жир кишәрлекләренә өченче затлары хокукларынан азат булган жир кишәрлекләре чикләрен билгеләү гамәлләрен кертәп) фактта гавами файдаланудагы жирләрнең чикләрен теркәмичә, шулай ук гавами файдаланудагы жирләрнең чикләрен билгеләү яисә үзгәртү турында тәкъдимнәр куймыйча гамәлгә ашыру рөхсәт ителми.

4. Шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнми торган гомуми файдаланудагы территорияләрдән, шулай ук жирләрдән файдалану элеге Кагыйдәләрнең 25 статьясы нигезендә билгеләнә.

23 статья. Халык куллана торган жирлэрнең чиклэрен билгеләү һәм үзгәртү.

1. гавами файдаланудагы жирлэрнең чиклэрен билгеләү һәм үзгәртү түбэндәге очрактарда территорияне планлаштыру документларын эзерләү юлы белән гамәлгә ашырыла:

1) үзләштерелергә тиешле территорияләрдә беренче тапкыр билгеләнә торган кызыл сызыктар ярдәмендә гомуми файдаланудагы барлыкка килә торган (элек булмаган) территориялэрнең чикләре һәм алар белән бер үк вакытта - планировка структурасы (кварталлар, микрорайоннар) элементларының чикләре билгеләнә;

2) гавами сервитутларның эш зоналары чиклэрен билгеләмичә һәм үзгәртмичә кызыл линиялэр үзгэрә;

3) гавами сервитутларның эш итү зоналарын билгеләү, үзгэртү белән кызыл линиялэр үзгэрә;

4) кызыл сызыктар үзгэрми, әмма гавами сервитутлар хэрэкэтенә зоналары чикләре билгеләнә, үзгэртелә.

2. Үзләштерелергә тиешле һәм төзелгән территорияләрдә гавами тыңлаулар предметы белән гавами файдалану жирләре чиклэрен билгелэгәндә һәм үзгэрткәндә территорияне планлаштыру документларын раслаганда түбэндәге мәсьэлэлэр була:

1) кызыл сызыктар ярдәмендә бүленә һәм үзгэрә торган гомуми файдаланудагы территориялэрнең булу һәм житэрлек булуы;

2) кызыл сызыктарны үзгэртү һәм мондый үзгэрешнең нэтижэлэр;

3) гавами сервитутларның эш итү зоналарының билгеләнә торган, үзгэрәп торучы чикләре;

4) планлаштыру структурасы элементлары - кварталлар, микрорайоннар чикләрендә капитал төзелеш объектларын планлаштырып урнаштыру зоналары чикләре;

5) планлаштыру структурасы элементлары чикләрендә жир кишэрлекләре чикләре, шул исэптән күпфатирлы йортлар урнашкан жир кишэрлекләре чикләре.

24 статья. гавами файдаланудагы жирлэр чиклэрен теркәү

1. гавами файдаланудагы жирлэрнең чиклэрен теркәү - территорияне планлаштыру проектлары булмау сәбэпле кызыл линиялэр проектлары, планировка структурасының (кварталлар, микрорайоннар) һәм гомуми файдаланудагы территориялэрнең объектлап башкарылган элементлары чикләре рэвешендә сурэтләнү.

Халык алдында файдаланудагы жирлэрнең чиклэрен теркәү Россия Федерациясе Шәһэр төзелеше кодексы нигезендә жирлек территориясен тэртипкә салуның вакытлыча инструменты буларак кулланылырга мөмкин. Күрсэтелгән срок узганнан соң элге Кагыйдэлэрнең 22 статьясы нигезендә территорияне планлаштыру документларын эзерләү юлы белән гавами файдаланудагы жирлэрнең чиклэрен билгеләү һәм үзгэртү тэртибе кулланыла.

2. Төзелгән территориялэргә карата гавами файдаланудагы жирлэрнең чиклэрен теркэгәндә килештерү һәм раслау предметы түбэндәгелэр була:

1) кызыл сызыктар,

2) гавами сервитутларның эш зоналары чикләре - алар билгелэнгән очракта.

3. Килештерү субъектлары булып чиктэш урнашкан жир кишэрлекләренә, капитал төзелеш объектларының, шулай ук гавами сервитутларның эш зоналары чикләре билгелэнгән жир кишэрлекләренә хокукый иялэр тора.

4. Башкарма комитет элге статьяның 3 өлешендә билгелэнгән хокук иялэрнә хэбэр итә, анда түбэндәгелэр күрсэтелә:

1) территорияне планлаштыру документларының кызыл линиялэре проекты рэвешендә эзерлэнгән проекты белән танышу урыны;

2) килештерүлэр үткэрү өчен жаваплы зат, телефонын, электрон почтасын күрсәтеп;

3) кызыл сызыктар проектына карата язма баялэмэләрне жибәрү мөмкинлеге булган срок узу датасы.

Килешүнең максималъ дөвамлылыгы, әгәр муниципаль хокукый акт белән башкасы билгеләнмәгән булса, хәбәр жибәрелгән көннән алып утыз көннән артмаска тиеш, әмма алтмыш көннән дә артмаска тиеш.

5. Кызыксынучы затларны язма баялэмэләр кабул итүнең соңгы көннән соң ун көн узгач, башкарма комитет кызыл линияләр проектын расларга, эшләп бетерүгә жибәрергә яисә кире кагарга мөмкин.

25 статья. Шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнми торган гомуми файдаланудагы территорияләрдән һәм жир кишәрлекләреннән файдалану

1. Шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнмәгән гомуми файдаланудагы территорияләрдән һәм жир кишәрлекләреннән файдалану аларның кануннар нигезендә билгеләнүе белән билгеләнә.

2. Муниципаль берәмлек территориясен шәһәр төзелешен зоналаштыру картасында, территориаль зоналардан тыш, түбәндәгеләр чагылдырылырга мөмкин:

1) шәһәр төзелеше регламентлары Россия Федерациясе законнары нигезендә билгеләнә торган территорияләр, жир кишәрлекләре;

2) шәһәр төзелеше регламентлары - махсус сакланылучы табигать территорияләре жирләре, башка жирләр кулланылмый торган жирләр (территорияләр).

3. Әлеге статьяның 2 өлешендә күрсәтелгән территорияләрне, жир кишәрлекләрен шәһәр төзелешен зоналаштыру картасында кире алу Башкарма комитетның түбәндәге территорияне планлаштыру проектларын эзерләү һәм раслау йөкләмәсенә китерә:

– кызыл линияләрне теркәү, билгеләү, үзгәртү юлы белән күрсәтелгән территорияләрнең, жир участкаларының, шул исәптән гомуми файдаланудагы территорияләрнең хокукый статусы тәэмин ителәчәк;

– күрсәтелгән территорияләр, жир кишәрлекләре өлешләренең төрле билгеләнешен билгелиләр.

7 бүлек. Күчемсез милекнең төзелеш үзгәрешләре

Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы нигезендә әлеге башлык нормалары күчемсез мәдәни мирас объектлары булмаган жир кишәрлекләренә һәм башка күчемсез милек объектларына кагыла.

Проект документларын эзерләү, күчемсез мөлкәт объектларына карата реставрация һәм башка эшләр башкару, кануннар нигезендә мәдәни мирас ядкарьләре булып торучы, мәдәни мирас объектларын саклау турындагы законнар белән жайга салына.

26 статья. Күчемсез милекнең төзелеш үзгәрешләренә хокукы һәм аны гамәлгә ашыру өчен нигез. Күчемсез милек төзелеш үзгәрешләре төрләре

1. Жир кишәрлекләре, күчемсез мөлкәтнең башка объектлары ияләре, аларның ышанычлы затлары күчемсез милекнең төзелеш үзгәрешләрен башкаруга хокуклы. Күчемсез милекнең төзелеш үзгәрешләре дигәндә яңа төзелеш, реконструкция, янкорма төзү, капитал төзелеш объектларын сүтү, капитал ремонт объектларының конструктив һәм ышанычлылыгына һәм куркынычсызлыгына кагылышлы башка характеристикалар, капитал төзелеш объектларының башка шундый үзгәрешләре аңлашыла.

Күчемсез милекнең төзелеш үзгәрешләренә хокук, әлеге статьяның 2 өлешендә билгеләнгән очрактардан тыш, шәһәр төзелеше эшчәнлеге турындагы законнар һәм әлеге Кагыйдәләрнең 28 статьясы нигезендә бирелә торган төзелешкә рөхсәт булганда гамәлгә ашырылырга мөмкин.

2. Күчөмсөз милек төзүгә рөхсәт бирү түбәндәге очрақларда таләп ителми:

1) эшқуарлық эшчәнлеген гамәлгә ашыруга бәйле булмаган максатлар өчен физик затка бирелгән жир кишәрлегендә гараж төзү;

2) бакчачылыкны, дача хужалыгын алып бару өчен бирелгән жир кишәрлегендә төзелеш;

3) капитал төзелеш объектлары (киосқлар, навеслар һәм башқалар) булмаган объектларны төзү, реконструкцияләү;

4) жир кишәрлегендә ярдәмче файдаланудагы корылмалар һәм корылмалар төзү;

5) капитал төзелеш объектларын һәм (яисә) аларның өлешләрән үзгәртү, әгәр мондый үзгәрешләр аларның ышанычлылығына һәм курқынычсызлығына конструктив һәм башка характеристикаларга кагылмаса, рөхсәт ителгән төзелешнең, шәһәр төзелеше регламентында билгеләнгән реконструкциянең иң чик параметрларыннан артмаса;

6) капитал төзелеш объектларын капитал ремонтлау;

7) Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексында каралган башка очрақлар.

Шәһәр төзелеше эшчәнлеге турында Татарстан Республикасы законнары белән төзелешкә рөхсәт алу таләп ителмәгән очрақларның һәм күчөмсөз милек объектларының өстәмә исемлеге билгеләнергә мөмкин.

Моннан тыш, күчөмсөз мөлкәтне куллануның рөхсәт ителгән бер төренә үзгәрешләр керту өчен дә рөхсәт таләп ителми, шул ук вакытта түбәндәге шартлар да бар:

- күчөмсөз милекнең хокукый иясе тарафыннан сайлап куела торган рөхсәт ителгән файдалану төре әлеге Кагыйдәләрнең 11 бүлегендә төп яисә ярдәмче буларак билгеләнгән (шәһәр төзелешен зоналаштыру картасында билгеләнгән тиешле территорияль зона өчен);
- Планлаштырылган гамәлләр пространство параметрлары һәм корылмаларның төп конструкцияләре үзгәрүгә бәйле түгел һәм курқынычсызлык таләпләрән бозуга китермәячәк (янгын, санитар-эпидемиологик һ.б.).

Төзелешкә рөхсәт сорамаган гамәлләрне гамәлгә ашыручы затлар мондый гамәлләрне башқару нәтижәсендә барлыкка килергә мөмкин булган нәтижәләр өчен законнар нигезендә жаваплы булалар. Күрсәтелгән затлар планлаштырылган гамәлләрнең муниципаль берәмлекнең норматив хокукый акты белән билгеләнгән тәртиптә төзелешкә рөхсәт таләп итмәве турында башқарма комитет бәяләмәсен соратырга һәм ике атна дөвамында алырга хокуклы.

27 статья. Проект документларын эзерләү

1. Проект документларын билгеләү, аларның составы, эчтәлеге, эзерләү һәм раслау тәртибе шәһәр төзелеше эшчәнлеге турындагы законнар, шулай ук Россия Федерациясе Хөкүмәтенең норматив хокукый актлары белән билгеләнә.

Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 48 статьясындагы 3 өлеше нигезендә индивидуаль торак төзелеше объектларын төзегәндә, реконструкцияләгәндә, капитал ремонтлаганда проект документациясен эзерләү таләп ителми. Күрсәтелгән очрақларда йорт салучы үз инициативасы белән индивидуаль торак төзелеше объектларына карата проект документациясен эзерләүне тәмин итәргә хокуклы.

2. Жир кишәрлегенә шәһәр төзелеше планы таләпләрәнә туры килү-килмәү нигезендә, әлеге Кагыйдәләрнең 28 статьясындагы 3 өлешендә күрсәтелгән һәм шәһәр төзелеше эшчәнлеге турындагы законнарда билгеләнгән очрақлардан тыш, төзелешкә рөхсәт бирелә.

3. Проект документлары жир кишәрлегенә шәһәр төзелеше планы нигезендә төзелгән, реконструкцияләнгән торган, жир кишәрлеге чикләрендә төзелә торган биналарга, төзелешләргә, корылмаларга һәм аларның өлешләрәнә карата эзерләнгән.

4. Проект документларын төзүче (заказчы) йә төзүче (заказчы) шартнамә нигезендә жәлеп ителә торган физик яисә юридик затлар (проект документациясен башқаручылар,

алга таба элге статьяда - башкаручылар) эерли, алар законнар талэплэренэ туры килэ, алар архитектура-төзелеш проектлауны гамэлгэ ашыручы затларга куела.

Төзүчелэр (заказчылар) һәм башкаручылар арасындагы мөнэсэбэтлэр гражданлык законнары белэн жайга салына.

Объектларның төрлө төрлэренэ карата проект документларын эерлэу турындагы шартнамэлэрне үтэу кысаларында эерлэнэ торган документларның, материалларның составы шәһэр төзелеше эшчэнлге турындагы законнар, Россия Федерациясэ Хөкүмэтенэң норматив хокукый актлары белэн билгелэнэ.

5. Проект документациясен эерлэу төзүчэ яисэ заказчы йөклэмэсэ нигезендэ (проект документациясен үтэүчэ тарафыннан шартнамэ нигезендэ эерлэгэндэ) гамэлгэ ашырыла.

Төзүчэ (заказчы) башкаручыга түбэндэгелэрне тэкьдим итэргэ тиеш:

- шәһэр төзелеше регламентларын, кызыл линиялэрне, гавами сервитутларның эш зоналары чиклэрен, жир кишэрлегенэң шәһэр төзелеше планының башка талэплэрен үтэвэ мәжбүри булуын күрсэтэп, жир кишэрлегенэң шәһэр төзелеше планы;

- инженерлык тикшеренүлэрэ нэтижелэрэ яисэ башкаручыга инженер тикшеренүлэрен башкару йөклэмэсэ;

- проектлана торган объектны инженер-техник тээмин итү челтэрлэренэ тоташтыруның техник шартлары (мондый тоташудан башка объектның эшлэвен тээмин итү мөмкин булмаган очракта) йэ йөклэмэне башкаручыга техник шартлар алырга.

Төзүчэ (заказчы) биреме проектлана торган объектка карата төзүченэң (заказчының) ниятлэрен чагылдыра торган текстлы һәм график материаллардан торырга мөмкин. Күрсэтелгэн материаллар законнарда билгелэнгэн документларга, элге өлештэ, проект документациясен эерлэу турындагы биремне үтэу өчен, башкаручыга бирелэ торган мәжбүри документлар буларак, каршы килэ алмый.

6. Проект документларын эерлэу өчен Россия Федерациясэ Шәһэр төзелеше кодексының 47 статьясында билгелэнгэн тэртиптэ инженерлык тикшеренүлэрэ башкарыла.

Проект документларын тиешле инженерлык эзлэнүлэрен башкармыйча эерлэу һәм гамэлгэ ашыру рөхсэт ителми.

Инженерлык тикшеренүлэрэ нэтижелэрен чагылдыра торган документларның составы һәм рэвешлэрэ Россия Федерациясэ Хөкүмэтенэң норматив хокукый актлары нигезендэ шәһэр төзелеше эшчэнлге турындагы законнар нигезендэ билгелэнэ.

Инженерлык тикшеренүлэрэ төзүчэ тарафыннан йэ килешү нигезендэ жэлэп ителэ торган физик яисэ юридик зат (башкаручылар) тарафыннан башкарыла, ул инженер эзлэнүлэрен башкаручы затларга карата куелган законнар талэплэренэ туры килэ.

Төзүчелэр (заказчылар) һәм инженер эзлэнүлэрен башкаручылар арасындагы мөнэсэбэтлэр гражданлык законнары белэн жайга салына.

Инженерлык тикшеренүлэрен башкаручы затлар проект документациясен эерлэгэндэ һәм төзелешне башкарганга кулланыла торган инженерлык эзлэнүлэрэ нэтижелэрэ өчен законнар нигезендэ жаваплы булалар.

7. Техник шартлар эерлэнэ:

- дэүлэт яисэ муниципаль жирлэр составыннан төзелгэн жир кишэрлеклэренэ физик һәм юридик затларга хокуклар биргэндэ;

- жир кишэрлеклэренэ хокукка ия булган һәм үзлэренэ караган капитал төзелеш объектларын реконструкциялэүне гамэлгэ ашырырга телэүчэ затларның гарызнамэлэрэ буенча.

Капиталь төзелеш объектларының инженер-техник тээмин итү челтэрлэренэ тоташу максимум йөклэнешен һәм срокларын, техник шартларның гамэлдэ булу срогын күздэ тоткан техник шартлар, шулай ук тоташтыру өчен түлэу турындагы мэгълүмат башкарма комитет яисэ жир кишэрлеклэренэң хокук иялэрэ соравы буенча ундүрт көн эчендэ түлэмичэ инженерлык-техник тээмин итү челтэрлэрен эксплуатациялэүчэ оешмалар тарафыннан бирелэ.

Бирелгән техник шартларның гамәлдә булу срогы һәм тоташтыру өчен түләү срогы, законнарда каралган очрактан тыш, кимендә ике елга инженерлык-техник тәмин итү чөлтәрләрән эксплуатацияләүче оешмалар тарафыннан билгеләнә. Жир кишәрлегенә хокук иясе тоташтыру өчен техник шартлар һәм түләү турында мәгълүмат алганнан соң ел давамьнда үзенә бирелгән техник шартлар чикләрендә инженерлык-техник тәмин итү чөлтәрләрәнә тоташтыру өчен кирәкле йөкләнешне билгеләргә тиеш.

Инженер-техник тәмин итү чөлтәрләрән эксплуатацияләүне гамәлгә ашыручы оешма жир кишәрлегенә хокук иясе жир кишәрлеген билгеләнгән срокларда төзелгән яисә реконструкцияләнгән капитал төзелеш объектын жир кишәрлегенә тоташтыруның техник шартлары һәм жир кишәрлеген тоташтыру өчен түләү турындагы мәгълүмат нигезендә инженерлык-техник тәмин итү чөлтәрләрәнә тоташтыруны тәмин итәргә тиеш.

Башкарма комитет, аукцион уздыру көненә кадәр утыз көннән дә соңга калмыйча, йә дөүлэт яисә муниципаль милектәге жир кишәрлеген бирү турында карар кабул ителгән көнгә кадәр йә мондый жир кишәрлеген бирүне алдан килештерү турында карар кабул ителгән көнгә кадәр, әлегә жир кишәрлеген инженерлык-техник тәмин итү чөлтәрләрәнә тоташтыру (технологик тоташтыру) өчен техник шартлар бирә, алар максималь йөкләнешне, капитал төзелеш объектын инженерлык-техник тәмин итү чөлтәрләрәнә тоташтыру (технологик тоташтыру) срогын, техник шартларның гамәлдә булу срогын һәм тоташтыру (технологик тоташтыру) өчен түләү турында мәгълүмат бирәләр. Башкарма комитет дөүлэт милкендәге яисә муниципаль милектәге жир кишәрлеген сату буенча аукцион уздыру турында гариза яисә мондый жир кишәрлеген арендау шартнамәсен төзү хокукына аукцион уздыру турында гариза кергән көннән алып ундүрт көн эчендә мондый жир кишәрлеген арендау шартнамәсен төзү хокукына аукцион төзү турындагы гаризаны инженерлык-техник тәмин итү чөлтәрләрән эксплуатацияләүне гамәлгә ашыручы оешмаларга жибәрә, күрсәтелгән техник шартларны бирү турында гарызнамә, аларның гамәлдә булу срогы һәм тоташтыру өчен түләү (технологик тоташтыру) турында мәгълүмат бирә.

Техник шартларны билгеләү һәм бирү тәртибе һәм тоташтыру өчен түләүне билгеләү, шулай ук капитал төзелеш объектын инженер-техник тәмин итү чөлтәрләрәнә тоташтыру тәртибе Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнә ала.

8. Төзелешкә рөхсәтләр алу өчен проект документларының составы, аларны рәсмиләштерү тәртибе һәм тапшыру Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексында һәм аның нигезендә башка норматив хокукий актларда билгеләнә.

Капитал төзелеш объектларының проект документациясе составына, линия объектларының проект документациясеннән тыш, түбәндәге бүлекләр кертелә:

1) капитал төзелеш объектларын архитектура-төзелеш проектлау, төзү, реконструкцияләү, капитал ремонтлау өчен башлангыч күрсәткечләр белән, шул исәптән инженерлык эзләнүләре нәтижәләре, техник шартлары белән, аңлатма язуы;

2) шәһәр төзелеше планында күрсәтелгән мәгълүмат нигезендә башкарылган жир кишәрлеген планлаштыру оешмасы схемасы

3) архитектура чишелешләре;

4) конструктив һәм күләмле-планлаштыру чишелешләре;

5) инженер жиһазлары турында, инженер-техник тәмин итү чөлтәрләре турында белешмәләр, инженер-техник чаралар исемлеге, технологик чишелешләрнең эчтәлегә;

6) капитал төзелеш объектларын төзүне оештыру проекты;

7) капитал төзелеш объектларын, аларның өлешләрән сүтү яисә сүтү эшләрән оештыру проекты (капитал төзелеш объектларын, аларның өлешләрән сүтү яисә сүтү кирәк булганда, капитал төзелешнең башка объектларын төзү, реконструкцияләү өчен);

8) әйләнә-тирә мохитне саклау, янғын куркынычсызлыгын тәмин итү чаралары исемлеге;

9) инвалидларның сәламәтлек саклау, мәгариф, мәдәният, ял, спорт һәм социаль-мәдәни һәм коммуналь-көнкүреш билгеләнешендәге башка объектлар, транспорт, сүдә, жәмәгать туклануы объектлары, эшлекле, административ, финанс, дини билгеләнештәге

объектлар, торак фонды объектларыннан файдалана алуын тээмин итү чаралары исемлеге (мондый объектларны төзү, реконструкциялөү, капитал ремонтлау өчен проект документациясе эзерлэнгән очракта);

10) капитал төзелеш объектларыннан имин файдалануны тээмин итүгә таләпләр;

11) капитал төзелеш объектларын төзүгә, реконструкциялөүгә, капитал ремонтлауга Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетлары акчаларын, Россия Федерациясе субъектлары, муниципаль берәмлекләр, юридик затлар акчаларын жәлеп итеп финанслана торган смета, Россия Федерациясенен, Россия Федерациясе субъектларының, муниципаль берәмлекләрнең, юридик затларның устав (жыелма) капиталларындагы өлөшө 50 проценттан артык тәшкил итә;

12) энергетика нәтижәлелеге таләпләрен һәм биналарны, төзелешләрне, корылмаларны файдаланыла торган энергетика ресурсларын исәпкә алу приборлары белән жиһазландыру таләпләрен үтәүне тээмин итү чаралары исемлеге;

13) мондый йортны имин эксплуатациялөүне тээмин итү өчен кирәкле күпфатирлы йортка капитал ремонт эшләрэн башкаруның норматив чорлылыгы турында, күрсәтелгән эшләрнең күләме турында һәм составы хакында (күпфатирлы йортны төзү, реконструкциялөү өчен проект документациясе эзерлэнгән очракта) белешмәләр

14) Россия Федерациясе Шәһәр төзелеш кодексында яисә федераль законнарда каралган очрактарда башка документлар.

Капитал төзелеш объектларының төрлө төрләрэнә, шул исәптән линия объектларына карата проект документациясе бүлекләрнең составы һәм эчтәлегенә карата таләпләр Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнә.

Атом энергиясен (шул исәптән атом-төш жайланмаларын, атом-төш материалларын һәм радиоактив матдәләрне саклау пунктларын), Россия Федерациясе законнары нигезендә билгеләнә торган куркыныч житештерү объектларын, аеруча куркыныч, техник яктан катлаулы, уникаль объектларны, оборона һәм иминлек объектларын файдалану объектларының проект документациясендә шулай ук гражданнар оборонасы буенча чаралар, табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрне кисәтү чаралары исемлеге булырга тиеш.

9. Проект документлары түбәндәгеләр нигезендә эзерләнә:

– тиешле жир кишәрлегенен урнашу территорияль зонасының шәһәр төзелеш регламенты, жир кишәрлегенен шәһәр төзелеш планы;

– техник регламентлар (ә алар билгеләнгән тәртиптә үз көченә кәргәнчә - “Техник жайга салу турында” Федераль законга һәм Россия Федерациясе Шәһәр төзелеш кодексына каршы килми торган өлөшөндә норматив техник документлар белән;

– инженерлык тикшеренүләре нәтижәләре белән;

– проектлана торган объектны инженер-техник тээмин итү майданчыларына тоташтыруның техник шартлары белән (проектлана торган объектның эшләве мондый тоташудан башка тээмин ителә алмаган очракта).

10. Проект документлары төзүче яисә заказчы тарафыннан раслана. Россия Федерациясе Шәһәр төзелеш кодексының 49 статьясында каралган очрактарда, төзүче яисә заказчы проект документациясе расланганчыга кадәр аны дәүләт экспертизасына жиберә. Шул ук вакытта проект документациясе дәүләт экспертизасының уңай бәяләмәсе булган очракта төзүче яки заказчы тарафыннан раслана.

28 статья. Төзелешкә рөхсәт бирү

1. Төзелешкә рөхсәт проект документациясенен жир кишәрлегенен шәһәр төзелеш планы таләпләрэнә туры килүен раслый торган һәм төзүчегә капитал төзелеш объектларын төзүне, реконструкциялөүне, шулай ук аларга капитал ремонт ясауны гамәлгә ашыру

хокукын бирэ торган документтан гыйбарэт, моңа Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексында билгеләнгән очраklar керми.

2. «Тимершык авыл жирлегә» муниципаль берәмлеге чикләрендә төзелешкә рөхсәт Татарстан Республикасы Саба муниципаль районының башкарма комитеты тарафыннан бирелә.

Төзелешкә рөхсәтләр бирү федераль башкарма хакимият органы яисә Татарстан Республикасы башкарма хакимияте органы тарафыннан жир кишәрлекләрендә капитал төзелеш объектларын планлаштырылган төзелешкә, реконструкциялүгә, капитал ремонтлауга карата гамәлгә ашырыла торган Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексында билгеләнгән очраklar искәrmә булып тора:

– аларга шәһәр төзелеше регламентының гамәлдә булуы кагылмый яисә алар өчен шәһәр төзелеше регламенты билгеләнми (гомуми файдаланудагы территорияләрдән һәм муниципаль милектәге жир кишәрлекләрендә урнашкан линия объектларыннан тыш);

– алар Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы ихтыяжлары өчен капитал төзелеш объектларын урнаштыру өчен билгеләнгән һәм алар өчен жир кишәрлекләрен тартып алу рөхсәт ителә.

3. Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы нигезендә капитал төзелеш объектларының проект документациясе һәм мондый проект документациясен эзерләү өчен башкарыла торган инженерлык эзләнүләре нәтижеләре, түбәндәге капитал төзелеш объектларының проект документациясеннән тыш, дәүләт экспертизасы узарга тиеш:

1) бер гаилә яшәү өчен билгеләнгән (индивидуаль торак төзелеше объектлары) иң күбе өч катлы аерым торучы торак йортлар;

2) берничә блоктан торган, саны уннан артмаган һәм аларның һәркайсы бер гаилә яшәү өчен билгеләнгән, күрше блок яисә күрше блоklar белән тоташмыйча гомуми диварга (гомуми стеналарга) ия булган, аерым жир кишәрлегендә урнашкан һәм гомуми файдаланудагы территориягә (блокланган төзелешнең торак йортлары) чыгуы булган торак йортлар, мондый торак йортларны төзү яисә реконструкциялү Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетлары акчаларын жәлеп итмичә гамәлгә ашырыла торган очракта;

3) бер яисә берничә блок-секциядән торган, саны дүрттән артмаган күпфатирлы йортлар, аларның һәркайсында гомуми файдаланудагы берничә фатир һәм бина урнашкан һәм һәркайсында гомуми файдалану территориясенә чыгу белән аерым подъезд булган күпфатирлы йортлар, әгәр мондый күпфатирлы йортларны төзү яисә реконструкциялү Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетлары акчаларын жәлеп итмичә гамәлгә ашырылса;

4) ике каттан да артмаган, гомуми майданы 1500 кв. метрдан артмаган һәм гражданнар яшәү һәм житештерү эшчәнлеген гамәлгә ашыру өчен билгеләнмәгән аерым капитал төзелеш объектлары, моңа Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 48.1 статьясы нигезендә аеруча куркыныч, техник яктан катлаулы яисә уникаль объектлар булган объектлар керми;

5) гомуми майданы 1500 кв. метрдан артмаган, житештерү эшчәнлеген гамәлгә ашыру өчен билгеләнгән һәм санитар-яклау зоналарын билгеләү таләп ителмәгән яисә мондый объектлар урнашкан жир кишәрлекләре чикләре чикләрендә санитар-яклау зоналарын урнаштырылган яисә мондый зоналар урнаштыру таләп ителгән аерым урнашкан капитал төзелеш объектлары, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 48.1 статьясы нигезендә аеруча куркыныч, техник яктан катлаулы яисә уникаль объектлар булган объектлардан тыш, санитар-яклау зоналарын урнаштыру таләп ителә;

6) Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексында каралган башка объектлар.

Төзүче яисә заказчы белән килешү нигезендә проект документациясен эзерләүче яисә заказчы белән шартнамә нигезендә гамәлгә ашыра торган зат проект документациясен һәм мондый проект документациясен эзерләү өчен эшләнгән инженер эзләнүләренә нәтижеләрен Россия Федерациясе Хөкүмәте билгеләгән тәртиптә аккредитацияләнгән

оешмалар шартнамәсе нигезендә уздырыла торган дәүләтнеке булмаган экспертизага жибәрергә мөмкин.

4. Проект документларына дәүләт экспертизасы нәтижәсе - проект документларының техник регламентлар таләпләренә һәм инженерлык эзләнүләре нәтижәләренә туры килүе (уңай бәяләмә) яисә туры килмәве (тискәре бәяләмә), Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 48 статьясындагы 13 өлеше нигезендә каралган проект документациясе бүлекләрен карап тоту таләпләренә, шулай ук инженер эзләнүләре нәтижәләренә техник регламентлар таләпләренә туры килүе турында (инженерлык эзләнүләре нәтижәләре дәүләт экспертизасына проект документациясе белән бер үк вакытта жибәрелгән очракта) бәяләмә. Инженерлык тикшеренүләре нәтижәләре дәүләт экспертизасына проект документациясен дәүләт экспертизасына жибәргәнче жибәрелгән очракта, дәүләт экспертизасы нәтижәсе булып инженер эзләнүләре нәтижәләренә техник регламентлар таләпләренә туры килүе (уңай бәяләмә) яисә туры килмәве (тискәре бәяләмә) тора.

Проект документларына һәм инженер тикшеренүләре нәтижәләренә дәүләт экспертизасын оештыру һәм уздыру тәртибе, проект документларына һәм инженер тикшеренүләре нәтижәләренә дәүләт экспертизасын үткәргән өчен түләү күләме һәм аны алу тәртибе Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнә.

5. Төзүче проект документациясен раслый һәм төзелешкә рөхсәт бирү турында гариза жибәрә, аңа түбәндәге документлар кушымта итеп бирелә:

1) жир кишәрлегенә хокук билгели торган документлар;

Россия Федерациясенә бюджет законнарында, дәүләт хакимияте органы (дәүләт органы), атом энергиясе буенча дәүләт корпорациясе, «Росатом» дәүләт корпорациясе, «Роскосмос» космик эшчәнлегә буенча дәүләт корпорациясе, бюджеттан тыш дәүләт фонды идарәсе органы яисә жирле үзидарә органы тарафыннан бюджет инвестицияләрен гамәлгә ашырганда төзелгән заказчы вәкаләтләрен тапшыру турында килешү булса, - шушы килешү төзегән хокук иясенә жир кишәрлегенә хокук билгели торган әлеге килешү;

2) төзелешкә рөхсәт алуга гариза бирелгән көнгә кадәр өч елдан да иртәрәк булмаган вакытта яисә линия объекты төзелешенә рөхсәт бирелгән очракта территорияне планлаштыру проекты һәм территорияне ызанлау проекты реквизитлары бирелгән жир кишәрлегенә шәһәр төзелеше планы;

3) проект документациясендәге материаллар:

- аңлатма язуы;
- жир кишәрлегенә шәһәр төзелеше планында күрсәтелгән мәгълүмат нигезендә башкарылган планлаштыру оешмасы схемасы биналарның, корылмаларның, керү юлларының урнашу урыннарын, гавами һәм хосусый сервитутларның эш зоналары чикләрен билгеләп;
- территорияне планлаштыру документлары белән расланган - линия объектарына карата - кызыл линияләр чикләрендә линия объектының урнашуын раслый торган жир кишәрлеген планлаштыру схемасы;
- архитектура чишелешләре;
- проектлана торган капитал төзелеш объектын инженерлык-техник тәмин итү чөлтәрләренә тоташтыру урыннарын билгеләп, инженерлык-техник тәмин итү чөлтәрләренә жыелма планы турында белешмәләр;
- капитал төзелеш объектын төзүне оештыру проекты;
- капитал төзелеш объектарының, аларның өлешләрен сүтү яисә сүтү эшләрен оештыру проекты;
- күрсәтелгән объектарының проект документациясенә экспертиза Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 49 статьясы нигезендә үткәрелмәгән очракта, инвалидларның сәламәтлек саклау, мәгариф, мәдәният, ял, спорт һәм башка социаль-мәдәни һәм коммуналь-көнкүреш билгеләнешендәге объектарга, транспорт, сәүдә, жәмәгать туклануы

объектларына, эшлекле, административ, финанс, дини билгеләнештәге объектларга, торак фонды объектларына керүен тәэмин итү чаралары исемлегә.

4) проект документациясенә экспертиза (дәүләт экспертизасы, дәүләт экология экспертизасы) уңай бәяләмәсе һәм модификацияләнгән проект документациясенән файдаланган очракта бәяләмәсе - Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 49 статьясында каралган объектларның проект документациясенә карата;

5) рөхсәт ителгән төзелешнең, реконструкциянең иң чик параметрларыннан читкә тайпылуга рөхсәт (төзүчегә мондый рөхсәт Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 40 статьясы нигезендә бирелгән очракта);

6) капитал төзелеш объектын реконструкцияләгән очракта барлык хокук ияләренең ризалыгы, әлегә өлешнең 7 пунктында күрсәтелгән күпфатирлы йортны реконструкцияләү очракларыннан тыш;

7) күпфатирлы йортны реконструкцияләгән очракта торак законнары нигезендә кабул ителгән күпфатирлы йортта урыннар милекчеләренең һәм машина урыннары милекчеләренең гомуми жылышының карары, яисә, әгәр мондый реконструкция нәтижәсендә күпфатирлы йортта гомуми мөлкәт күләме кимесә, күпфатирлы йортта барлык урыннар һәм машина урыннары милекчеләренең ризалыгы;

8) дәүләт хакимияте органы (дәүләт органы) булып торучы дәүләт (муниципаль) заказчысы, «Росатом» атом энергиясе буенча дәүләт корпорациясе, «Роскосмос» космик эшчәнлегә буенча дәүләт корпорациясе, бюджеттан тыш дәүләт фонды идарәсе органы яисә жирле үзидарә органы тарафыннан реконструкция үткәрелгән очракта, хокукка ия дәүләт (муниципаль) унитар предприятиесе, дәүләт (муниципаль) бюджет яисә автоном учреждениесе булган дәүләт (муниципаль) милкендәге капитал төзелеш объектында, әлегә орган тиешле функцияләрне һәм мөлкәт милекчесенең хокукларын гамәлгә ашыра торган дәүләт (муниципаль) бюджет яисә автоном учреждениесе - шундый реконструкция үткөрү турында килешү, шул исәптән күрсәтелгән объектка реконструкция ясаганда китерелгән зыянны каплау шартларын һәм тәртибен билгели.

9) проект документациясенә дәүләтнеке булмаган экспертизаның уңай бәяләмәсен биргән юридик затны аккредитацияләү турында таныклык күчәрмәсе, әгәр проект документациясенә дәүләтнеке булмаган экспертиза бәяләмәсе тапшырылган булса;

10) мәдәни мирас объектларын саклау эшләрен уздырганда мондый объектын ышанычлылыгына һәм иминлегенә кагылышлы башка характеристикаларга кагылган очракта, мәдәни мирас объектлары турында Россия Федерациясе законнарында каралган документлар.

Гаризага шулай ук проект документациясенә дәүләтнеке булмаган экспертизаның уңай бәяләмәсе дә кушылырга мөмкин.

6. Индивидуаль торак төзелеше объектын төзү, реконструкцияләү, капитал ремонтлау максатларында төзүче төзелешкә рөхсәт бирү турында вәкаләтле органга гариза жиберә. Күрсәтелгән гаризага түбәндәге документлар теркәлә:

1) жир кишәрлегенә хокук билгели торган документлар;

2) төзелешкә рөхсәт алуга гариза бирелгән көнгә кадәр өч елдан да иртәрәк булмаган вакытта бирелгән жир кишәрлегенең шәһәр төзелеше планы;

3) индивидуаль торак төзелеше объектын урнаштыру урынын билгеләп, жир кишәрлеген планлаштыру оешмасы схемасы;

индивидуаль торак төзелеше объектын төзү яисә реконструкцияләү федераль яисә региональ әһәмияттәге тарихи жирлек территориясе чикләрендә планлаштырылган очракта, индивидуаль торак төзелеше объектынның тышкы кыяфәтен тасвирлау.

7. Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы нигезендә, әлегә статьяның 5 һәм 6 өлешләрендә күрсәтелгән документлардан тыш, төзелешкә рөхсәт бирү өчен башка документлар таләп итү рөхсәт ителми.

8. Башкарма комитет, төзелешкә рөхсәт бирү турында гариза алган көннән соң жиде көн эчендә:

– гаризага кушымта итеп бирелә торган документларның булуын һәм тиешенчә тутырылуын тикшерә;

– индивидуаль торак төзелеше объектын урнаштыру урынын билгеләп, жир кишәрлегенә проектлау документларының яисә планлаштыру оешмасының схемаларының жир кишәрлеге төзелешенә рәхсәт алу датасына тәкъдим ителгән капитал төзелеш объектын төзүгә, реконструкциялүгә карата таләпләргә яисә линия объектын төзелешенә рәхсәт бирелгән очракта территорияне планлаштыру проекты һәм территорияне ыланлау проекты таләпләренә, шулай ук капитал төзелеш объектын жир кишәрлегенән рәхсәт ителгән файдалану таләпләренә һәм Россия Федерациясенә жир һәм башка законнары нигезендә билгеләнгән чикләүләргә туры килүен тикшерү уздыра. Рәхсәт ителгән төзелешнең иң чик параметрларыннан читкә тайпылуга рәхсәт бирелгән очракта, реконструкция проект документациясен яисә жир кишәрлеген планлаштыру оешмасының күрсәтелгән схемасын рәхсәт ителгән төзелешнең, реконструкциянең иң чик параметрларыннан читкә тайпылуга билгеләнгән таләпләргә туры килү-килмәүгә тикшерү уздырыла;

– төзелешкә рәхсәт бирә йә, баш тартуның сәбәпләрен күрсәтеп, мондый рәхсәт бирүдән баш тарта.

9. Төзүче гаризасы буенча башкарма комитет төзелешнең, реконструкциянең аерым этапларына рәхсәт бирергә мөмкин.

Төзелеш этабында капитал төзелеш объектын төзү яисә реконструкциялү, әгәр мондый объект файдалануга тапшырылырга һәм автоном рәвештә кулланылышка тапшырылырга мөмкин булса (ягъни әлеге жир кишәрлегендә капитал төзелешнең башка объектларын төзү, реконструкциялү), шулай ук капитал төзелеш объектын төзү яисә реконструкциялү, автоном рәвештә кулланылышка кертелергә һәм эксплуатацияләнергә мөмкин (ягъни әлеге капитал төзелеш объектынның башка өлешләрен төзүгә, реконструкциялүгә бәйсез рәвештә) капитал төзелеш объектын төзү яисә реконструкциялү күздә тотыла.

10. Төзелешкә рәхсәт бирүдән баш тартуға карата төзүче суд тәртибендә шикаят бирергә мөмкин.

11. Төзелешкә рәхсәтләр бушлай бирелә.

12. Төзелешкә рәхсәт алынган көннән алып ун көн эчендә төзүче башкарма комитетка, инженерлык эзләнүләре материаллары күчermәләренә, проект документларының күчermәләрен һәм башка мәгълүматны, Россия Федерациясә Шәһәр төзелеш кодексының 51 статьясындагы 18 өлешә нигезендә, шәһәр төзелешә эшчәнлеген тәмин итүнең мәгълүмат системасында урнаштыру өчен түләүсез тапшырырга тиеш.

13. Төзелешкә рәхсәт капитал төзелеш объектын төзүне оештыру проектында каралган барлык срокка бирелә. Шәхси торак төзелешенә рәхсәт ун елга бирелә.

14. Жир кишәрлегенә һәм капитал төзелеш объектарына хокук күчкәндә төзелешкә рәхсәт бирү срогы саклана.

15. Дәүләт серен тәшкил итүче күчемсез милек объектларын төзүгә рәхсәт Россия Федерациясенә дәүләт сере турындагы законнары нигезендә бирелә.

29 статья. Төзелеш, реконструкция, капитал ремонт

1. Төзелешне, реконструкциялүне, капитал ремонтлауны гамәлгә ашыручы затлар - төзүче йә төзүче яисә заказчы тарафыннан шартнамә нигезендә жәлеп ителә торган физик яисә юридик зат, төзелешне гамәлгә ашыручы затларга карата Россия Федерациясә законнары таләпләренә туры килә торган затлар (алга таба - төзелешне гамәлгә ашыручы затлар) булырга мөмкин.

2. Төзүче яисә заказчы белән шартнамә нигезендә төзелешне гамәлгә ашыручы зат тарафыннан капитал төзелеш объектын төзүне, реконструкциялүне, капитал

ремонтлауны гамэлгә ашырганда, төзүче яисә заказчы төзелеш өчен жир кишәрлеге һәм капитал ремонт ясау объекты эзерләргә, шулай ук төзелеш алып баручы затка инженер тикшеренүләре материалларын, проект документациясен, төзелешкә рөхсәт бирергә тиеш. Эшләрне туктату яисә аларны туктатып тору кирәк булганда, алты айдан артык төзүче яки заказчы капитал төзелеш объекттын консервацияләүне тәмин итәргә тиеш.

3. Капитал төзелеш объекттын төзүне, реконструкцияләүне, капитал ремонтлауны гамэлгә ашырганда Россия Федерациясе Шәһәр төзелеш кодексы нигезендә дүләт төзелеш күзәтчелеге, төзүче яисә заказчы алдан ук каралган булса, капитал төзелеш объекттын төзү, реконструкцияләү, капитал ремонтлау башланганчы жиде эш көннән дә соңга калмыйча капитал төзелеш объекттын дүләт төзелеш күзәтчелеген гамэлгә ашыруга вәкаләтле башкарма хакимият органына, Россия Федерациясе субъекты башкарма хакимияте органына (алга таба шулай ук - дүләт төзелеш күзәтчелеге органнарына) түбәндәге документлар кушымта итеп бирелә торган эшләр башлану турында хәбәр жиберергә тиеш:

1) төзелешкә рөхсәт күчәрмәсе;

2) проект документациясе тулы күләмдә, ә төзелешнең тиешле этабын гамэлгә ашыру өчен кирәкле күләмдә төзелешнең, реконструкциянең аерым этабына рөхсәт бирелгән очракларда;

3) жирлеккә кызыл сызыктардан чигенү сызыктарын чыгару турындагы документның күчәрмәсе (ваклау сызымы);

4) эшләр башкаруны исәпкә алу алып барыла торган гомуми һәм махсус журналлар;

5) капитал төзелеш объектның проект документациясе Россия Федерациясе Шәһәр төзелеш кодексының 49 статьясы нигезендә дүләт экспертизасы узарга тиеш булган очракта, проект документациясенә дүләт экспертизасының уңай бәяләмәсе.

4. Төзелешне гамэлгә ашыручы зат капитал төзелеш объекттын төзүне, реконструкцияләүне, капитал ремонтлауны төзүче яисә заказчы йөкләмәсе (киләшү нигезендә төзелеш, реконструкцияләү, капитал ремонт башкарылган очракта), проект документлары, капитал төзелеш объекттын төзүгә, реконструкцияләүгә карата жир кишәрлеген файдалануга рөхсәт алу датасына билгеләнгән таләпләр, Россия Федерациясенә жир һәм башка законнары нигезендә билгеләнгән чикләүләр, техник регламентлар таләпләре нигезендә билгеләнгән чикләүләр нигезендә гамэлгә ашырырга һәм шул ук вакытта өченче затлар һәм әйләнә-тирә мохит өчен эшләрнең иминлеген, хезмәт иминлеген, мәдәни мирас объектларының сакланышын тәмин итәргә тиеш. Төзелешне гамэлгә ашыручы зат шулай ук капитал төзелеш объекттын төзү, реконструкцияләү, капитал ремонтлау башкарыла торган территориягә, төзүче яисә заказчы вәкилләре, дүләт төзелеш күзәтчелеге органнары вәкилләренә керү мөмкинлеген тәмин итәргә, аларга кирәкле документлар бирергә, төзелеш контроле үткәргә, башкарма документация алып баруны тәмин итәргә, төзүчегә яисә заказчыга, эшне төгәлләү сроклары турында дүләт төзелеш күзәтчелеге органнары вәкилләренә хәбәр итәргә, ачыкланган житешсезлекләренә бетерүне тәмин итәргә һәм ачыкланган житешсезлекләренә бетерү турында актлар төзегәнчә эшләрне дәвам итәргә керешмәскә, кулланыла торган төзелеш материалларының сыйфатын тикшереп торуны тәмин итәргә тиеш.

5. Капитал төзелеш объектның параметрларын мондый объектны төзү, реконструкцияләү, капитал ремонтлау процессында зарурлығы ачыкланган проект документациясеннән читләштерү бары тик яңа төзелгән төзүче, техник заказчы, бинаны, корылманы, корылманы, яисә проект документациясенә региональ операторы тарафыннан ана Россия Федерациясе Хөкүмәте вәкаләт биргән федераль башкарма хакимият органы билгеләгән тәртиптә тиешле үзгәрешләр кертелгәннән соң гына рөхсәт ителә.

6. Мәдәни мирас объекты билгеләренә ия объект табылган очракта, төзелеш, реконструкция, капитал ремонт барышында төзелешне туктатып торырга, реконструкцияләүне, капитал ремонтлауны туктатырга, мондый объектны ачыклау турында Россия Федерациясенә мәдәни мирас объектлары турындагы законнарында каралган органнар хәбәр итәргә тиеш.

7. Реконструкция, капитал ремонт өчен жир кишәрлекләрен төзү һәм капитал төзелеш объекты өчен эзерләүгә таләпләр, башкарма документация составы һәм аны алып бару тәртибе, эшләр башкаруны исәпкә алу алып барыла торган гомуми һәм махсус журналларны алып бару рәвеше һәм тәртибе, төзелеш, реконструкция, капитал ремонт эшләрен башкару тәртибе, капитал төзелеш объекттын консервацияләү тәртибе Россия Федерациясе норматив хокукый актлары белән билгеләнергә мөмкин.

8. Чиктә урнашкан жир кишәрлекләрен йә гомуми файдаланудагы территорияләрне төзү, реконструкцияләү, капитал ремонтлау барышында шартнамә, шулай ук хосусый сервитут нигезендә файдаланырга мөмкин, эгәр муниципаль берәмлекнең норматив хокукый акты мондый сервитутның эчтәлеген тасвирлап, гавами сервитут билгеләнмәгән булса.

9. Төзелеш, реконструкцияләү, капитал ремонт барышында түбәндәгеләр башкарыла:

– дәүләт төзелеш күзәтчелеге законнар нигезендә һәм әлеге статьяның

10 өлеше тәртибендә:

1) проект документациясе Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 49 статьясы нигезендә дәүләт экспертизасы узарга тиешле йә модификацияләнгән проект документациясе булган капитал төзелеш объектларын төзү;

2) капитал төзелеш объектларын реконструкцияләү, капитал ремонтлау, шул исәптән мәдәни мирас объектларын саклап калу эшләрен башкарганда, мондый объектларның ышанычлылыгына һәм куркынычсызлыгына кагылышлы конструктив һәм башка характеристикалар, эгәр капитал төзелеш объектларын, шул исәптән мәдәни мирас объектларын саклап калу буенча күрсәтелгән эшләрен, реконструкцияләү, капитал ремонтлау проектларын гамәлгә ашыруга проект документациясе Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 49 статьясы нигезендә экспертиза узарга тиеш булса.

– барлык капитал төзелеш объектларына карата төзелеш контроле - кануннар нигезендә һәм әлеге статьяның 11 өлеше тәртибендә.

10. Дәүләт төзелеш күзәтчелеге әлеге статьяның 9 өлешендә күрсәтелгән объектларга карата гамәлгә ашырыла. Дәүләт төзелеш күзәтчелеге предметы булып капитал төзелеш объектларын төзү, реконструкцияләү, капитал ремонтлау барышында эшләр һәм кулланыла торган төзелеш материаллары үтәлешенә, шулай ук мондый эшләренә нәтижеләре техник регламентлар, проект документлары таләпләренә, шул исәптән энергетика нәтижеләгә таләпләренә һәм капитал төзелеш объектынның файдаланыла торган энергетика ресурсларын исәпкә алу приборлары белән жиһазландыру таләпләренә, төзелешкә рөхсәт булу-булмауга, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 52 статьясындагы икенче һәм өченче өлеше таләпләрен үтәүгә туры килү-килмәвен тикшерү тора.

«Тимершык авыл жирлегә» муниципаль берәмлеге чикләрендә дәүләт төзелеш күзәтчелеге вәкаләтле федераль башкарма хакимият органнары һәм Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы нигезендә Татарстан Республикасы башкарма хакимиятенә вәкаләтле органы тарафыннан гамәлгә ашырыла.

Дәүләт төзелеш күзәтчелеген гамәлгә ашыручы вазыйфай затлар дәүләт төзелеш күзәтчелеге йогынтысына элэгә торган барлык капитал төзелеш объектларына тоткарлыксыз керү хокукына ия.

Уздырылган тикшерү нәтижеләре буенча дәүләт төзелеш күзәтчелеге органы тарафыннан ачыкланган хокук бозуларны бетерү турында күрсәтмә төзүне гамәлгә ашыручы затка бирү өчен нигез булып торучы акт төзелә. Күрсәтмәдә хокук бозу төре, норматив хокукый актка сылтама, техник регламентка, проект документациясенә күрсәтелә, таләпләр бозылган, шулай ук ачыкланган хокук бозуларны бетерү вакыты билгеләнә. Капитал төзелеш объекттын төзүне, реконструкцияләүне, капитал ремонтлауны күрсәтелгән срокка туктату Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексында каралган дәүләт төзелеш күзәтчелегеннән тыш, капитал төзелеш объектларын төзегәндә, реконструкцияләгәндә,

капиталь ремонтлаганда дәүләт күзәтчелегенең башка төрләрен гамәлгә ашыру рөхсәт ителми.

Дәүләт төзелеш күзәтчелеген гамәлгә ашыру тәртибе Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнә.

11. Төзелеш контроле капитал төзелеш объектларын төзү, реконструкцияләү, капитал ремонтлау барышында үтәлә торган эшләрнең проект документациясе таләпләренә, техник регламентлар таләпләренә, инженерлык эзләнүләре нәтижеләренә, капитал төзелеш объектын төзүгә рөхсәт алу датасына, жир кишәрлегенең шәһәр төзелеш планын төзүгә, реконструкцияләүгә рөхсәт алу өчен тапшырылган объектны төзүгә, реконструкцияләүгә, реконструкцияләүгә карата таләпләргә һәм Россия Федерациясенә жир һәм башка законнары нигезендә билгеләнгән чикләүләргә туры килүен тикшерү максатларында уздырыла.

Төзелеш контроле төзелешне гамәлгә ашыручы зат тарафыннан үткәрелә. Төзелеш подряды шартнамәсе нигезендә төзелеш, реконструкция, капитал ремонт башкарылган очракта, төзелеш контроле шулай ук төзүче, техник заказчы, бинаны, корылманы эксплуатацияләү өчен җаваплы зат, яисә региональ оператор тарафыннан йә алар белән килешү нигезендә җәлеп ителә торган индивидуаль эшкуар яисә юридик зат тарафыннан үткәрелә. Төзүче яки техник заказчы үз инициативасы буенча проект документациясен эзәрләүче затны проект документациясенә башкарыла торган эшләрнең туры килүен тикшерү өчен җәлеп итәргә мөмкин.

Төзелешне гамәлгә ашыручы затка капитал төзелеш объектын авария хәлендәгә хәлләрнең һәр очрагы турында дәүләт төзелеш күзәтчелеге органнарына хәбәр итәргә тиеш.

Капитал төзелеш объектын төзү, реконструкцияләү, капитал ремонтлау процессында төзелеш подряды шартнамәсе нигезендә төзелеш, реконструкцияләү, капитал ремонт ясау башкарылган очракта бина, корылманы, корылманы, корылманы эксплуатацияләү өчен җаваплы зат тарафыннан капитал төзелеш объектын төзүне, реконструкцияләүне, капитал ремонтлауны гамәлгә ашыручы зат тарафыннан капитал төзелеш объектынның иминлегенә йогынты ясый торган эшләрнең башкарылуына һәм төзелеш, реконструкция, капитал ремонт технологиясе нигезендә башка эшләрне башкарганнан соң башкарылырга мөмкин булмаган эшләрне башкаруга, шулай ук төзелеш контроле барышында ачыкланган төзелеш корылмаларының һәм инженерлык-техник тәэмин итү чөптәләре участокларының хәвефсезлеген контрольдә тоту мөмкин булмаган очракта, әгәр төзелеш контролен үткөрү барышында ачыкланган житешсезлекләренә һәм башка төзелеш конструкцияләрен һәм техник конструкцияләренә, эшләрне һәм эшләрне тәэмин итү чөптәләрен зарарламыйча яки техник документация таләпләренә туры килә торган эшләрнең башкарылуына контроль үткәреләргә тиеш. Төзелеш конструкцияләренәң куркынычсызлыгын тикшереп тору үткәрелгәнче, мондый конструкцияләренәң иминлегенә йогынты ясый торган һәм төзелеш, реконструкция, капитал ремонт технологиясе нигезендә башка эшләрне башкарганнан соң, шулай ук проект документациясендә, техник регламентлар таләпләрендә каралган очрактарда мондый конструкцияләренә сынаулар үткәреләргә тиеш. Күрсәтелгән эшләрнең үтәлешен, күрсәтелгән конструкцияләренәң, инженерлык-техник тәэмин итү чөптәләре участокларының куркынычсызлыгын тикшереп тору нәтижеләре буенча күрсәтелгән эшләрне, конструкцияләренә, инженерлык-техник тәэмин итү чөптәләре участокларын таныклау актлары төзелә.

Эшләрнең, конструкцияләренәң, инженер-техник тәэмин итү чөптәләренәң кимчелекләрен тикшереп тору нәтижеләре буенча ачыкланганда, төзүче яки заказчы күрсәтелгән эшләрнең үтәлешен, күрсәтелгән конструкцияләренәң, инженерлык-техник тәэмин итү чөптәләре участокларының куркынычсызлыгын тикшереп торуны кабат таләп итәргә мөмкин. Мондый эшләрне, конструкцияләренә, инженерлык-техник тәэмин итү чөптәләре участокларын тикшерү актлары әлегә статьяның 11 өлешендәгә дүртенче абзацында күрсәтелгән ачыкланган житешсезлекләренә бетергәннән соң гына төзеләргә тиеш.

Башка эшләрне үтәү тиешле контрольне уздыру тәмамланган көннән алып алты айдан артык вакыт эчендә башланырга тиеш булган очракларда капитал төзелеш объекты иминлегенә йогынты ясый торган һәм башка төзелеш корылмаларын һәм инженер-техник тәмин итү чөлтәрләре участкаларын тикшермичә, шулай ук төзелеш конструкцияләренә һәм инженерлык-техник тәмин итү чөлтәрләре участкаларының куркынычсызлыгын тикшереп тору мөмкин булмаган эшләрнең үтәлешен тикшереп тору, башка төзелеш корылмаларын һәм инженерлык-техник тәмин итү чөлтәрләре участкаларын тикшермичә, тиешле актлар төзеп, кабат үткәрелергә тиеш.

Төзүче, техник заказчы, бинаны, корылманы, яки проект документациясен эзерләүче затларның төзелеш контролен үткөрү өчен жәлеп ителә торган региональ операторны, эксплуатациягә җаваплы булган затны, капитал төзелеш объекттын төзгәндә, реконструкцияләгәндә, капитал ремонтлаганда эшләрне үтәүдәге җитешсезлекләр турында кисәтүләр язма рәвештә рәсмиләштерелергә тиеш. Күрсәтелгән җитешсезлекләрне бетерү турында акт төзелә, ул күрсәтелгән җитешсезлекләр турында кисәтүләр күрсәткән зат һәм төзелеш башкаручы зат тарафыннан имзаланган.

Төзелеш контролен үткөрү тәртибе Россия Федерациясенең норматив хокукый актлары белән билгеләнергә мөмкин.

30 статья. Объектны кабул итү һәм объектны эксплуатациягә кертүгә рөхсәт бирү

1. Объектны кабул итү законнар нигезендә гамәлгә ашырыла.

2. Объектны кабул итү актына имза салганнан соң төзүче яисә ул вәкәләт биргән зат объектны эксплуатациягә кертүгә рөхсәт бирү турында гариза биргән башкарма комитетка жиберә.

3. Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 55 статьясындагы 3 өлеше нигезендә объектны файдалануга кертүгә рөхсәт бирү турындагы гаризага түбәндәге документлар кушымта итеп бирелә:

1) жир кишәрлегенә хокук билгели торган документлар;

2) төзелешкә рөхсәт алу өчен тапшырылган жир кишәрлегенә шәһәр төзелеше планы яисә төзелеш, реконструкцияләү объекты төзелгән очракта территорияне планлаштыру проекты һәм территорияне ызанлау проекты;

3) төзелешкә рөхсәт;

4) капитал төзелеш объекттын кабул итү акты (төзелеш подряды шартнамәсе нигезендә төзелеш, реконструкцияләү, капитал ремонт башкарылган очракта);

5) төзелгән, реконструкцияләнгән, ремонтланган капитал төзелеш объектның техник регламентлар таләпләренә туры килүен һәм төзелешне гамәлгә ашыручы зат тарафыннан имзалануын раслый торган документ;

6) капитал төзелеш объектның төзелгән, реконструкцияләнгән, ремонтланган параметрларының проект документациясе, шул исәптән энергетика нәтижәләгә таләпләренә һәм капитал төзелеш объектларының файдаланыла торган энергетика ресурсларын исәпләү приборлары белән жиһазландырылган таләпләренә туры килүен раслый торган һәм төзелешне гамәлгә ашыручы зат (төзелеш подряды шартнамәсе нигезендә төзелешне, реконструкцияләүне, капитал ремонтлауны гамәлгә ашырган очракта төзүче яисә заказчы тарафыннан, шулай ук төзелеш контролен шартнамә нигезендә гамәлгә ашыручы зат тарафыннан, индивидуаль торак төзелеше объектларын төзүне, реконструкцияләүне, капитал ремонтлауны гамәлгә ашыручы заттан тыш);

7) төзелгән, реконструкцияләнгән, ремонтланган капитал төзелеш объектның техник шартларга туры килүен раслый торган һәм инженерлык-техник тәмин итү чөлтәрләрен эксплуатацияләүче оешмалар вәкилләре тарафыннан имзаланган документлар (алар булган очракта);

8) төзелгән, реконструкцияләнгән, ремонтланган капитал төзелеш объектның урнашуын, жир кишәрлеге чикләрендә инженерлык-техник тәмин итү чөлтәрләрен һәм

жир кишәрлеген планлаштыру оешмасын урнаштыруны чагылдыра торган һәм төзелешне гамәлгә ашыручы зат (төзелешне гамәлгә ашыручы зат, төзелеш подряды шартнамәсе нигезендә төзелеш, реконструкцияләү, капитал ремонт башкарылган очракта) тарафыннан имзаланган схема, линия объектын төзү, реконструкцияләү очрактарыннан тыш;

9) дәүләт төзелеш күзәтчелеге органы (дәүләт төзелеш күзәтчелеген гамәлгә ашыру каралган очракта) төзелгән, реконструкцияләнгән капитал төзелеш объектынның техник регламентлар һәм проект документлары таләпләренә, шул исәптән энергетика нәтижәлегенә таләпләренә һәм капитал төзелеш объектынның файдаланыла торган энергетика ресурстарын исәпкә алу приборлары белән жиһазландыру таләпләренә туры килүе, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеш кодексының 54 статьясындагы 7 өлешендә каралган очрактарда дәүләт экология контроле бәяләмәсе.

10) куркыныч объекттагы авария нәтижәсендә зыян китергән өчен куркыныч объект хужасының гражданлык җаваплылыгын мәжбүри иминләштерү турындагы Россия Федерациясе законнары нигезендә куркыныч объекттагы авария нәтижәсендә зыян китергән өчен куркыныч объект хужасының гражданлык җаваплылыгын мәжбүри иминләштерү шартнамәсен төзүне раслый торган документ;

11) «Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектлары (тарихи һәм мәдәни ядкарьләре) турында» 2002 елның 25 июнендәге 73-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән мәдәни мирас объектларын саклауның тиешле органы тарафыннан расланган мәдәни мирас объектын саклап калу буенча башкарылган эшләрне кабул итү акты, бу объектын реставрацияләү, консервацияләү, ремонтлау һәм заманча куллану өчен аның жайланмалары;

12) «Күчемсез милекне дәүләт теркәве турында» 2015 елның 13 июлендәге 18-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә эзерләнгән капитал төзелеш объектынның техник планы.

4. Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан әлегә статьяның 3 өлешендә каралган башка документлардан тыш, капитал төзелеш объектын дәүләт исәбенә кую өчен кирәкле белешмәләрне тулы күләмдә алу максатларында, объектын эксплуатациягә кертүгә рөхсәт алу өчен кирәкле башка документлар билгеләнергә мөмкин.

5. Башкарма комитет, объектын файдалануга тапшыруга рөхсәт бирү турында гариза кERGән көннән алып жиде көн эчендә әлегә статьяның 3 өлешендә күрсәтелгән документларның булуын һәм рәсмиләштерүнең дөреслеген тикшерүне, капитал төзелеш объектын карауны һәм мөрәжәгать итүчегә объектын эксплуатациягә кертүгә рөхсәт бирү яисә мондый рөхсәт бирүдән баш тарту турында карар кабул итүне, кабул ителгән карарның сәбәпләрен күрсәтеп, кабул итәргә тиеш.

6. Объектын эксплуатациягә кертүгә рөхсәт бирүдән баш тарту өчен түбәндәгеләр нигез була:

– әлегә статьяның 3 һәм 4 өлешендә күрсәтелгән документларның булмавы;

– капитал төзелеш объектынның жир кишәрлегенә шәһәр төзелеш планын төзүгә, реконструкцияләүгә рөхсәт алу датасына билгеләнгән капитал төзелеш объектын төзүгә, реконструкцияләүгә карата яисә линия объектын төзөгән, реконструкцияләгән, капитал ремонтлаган очракта территорияне планлаштыру проекты һәм территорияне ызанлау проекты таләпләренә туры килмәве;

– капитал төзелеш объектынның төзелешкә карата билгеләнгән таләпләргә туры килмәве;

– проект документациясен капитал төзелеш объектынның төзелгән, реконструкцияләнгән, ремонтланган параметрларының туры килмәве. Әлегә нигез индивидуаль торак төзелеш объектларына карата кулланылмый;

– капитал төзелеш объектынның жир кишәрлегенән рөхсәт ителгән файдалануга һәм (яисә) Россия Федерациясенә жир һәм башка законнары нигезендә шәһәр төзелеш планы төзелешенә рөхсәт алу өчен тапшырылган

шәһәр төзелеше регламенты бирелгән датага билгеләнгән чикләүләргә туры килмәве.

Объектны эксплуатациягә кертүгә рөхсәт бирүдән баш тарту өчен, әлеге статьяның 5 өлешендә күрсәтелгәннәрдән тыш, төзүче тарафыннан Россия Федерациясә Шәһәр төзелеше кодексының 51 статьясындагы 18 өлешендә каралган таләпләрне үтәмәү нигез була. Мондый очракта объектны эксплуатациягә кертүгә рөхсәт бары тик төзелешкә рөхсәт биргәннән соң гына, планлаштырылган капитал төзелеш объектының мәйданы, биекlege һәм катлавы турында, инженерлык-техник тәмин итү чөлтәрләре турында, бер нөсхә инженерлык эзләнүләре нәтижеләре күчөргә һәм проект документациясенә Россия Федерациясә Шәһәр төзелеше кодексының 48 статьясындагы 12 өлешенә 2,8-10 һәм 11.1 пунктларында каралган бүлекчәләренә күчөргә берәр нөсхәсә яисә индивидуаль торақ төзелеш объектын урнаштыру урыны билгеләнәп, жир кишәрлеген планировка оешмасы схемасының күчөргә бер нөсхәсен биргән органга түләүсә бирелә.

Мондый очракта объектны файдалануга тапшыруга рөхсәт түләүсә инженерлык эзләнүләре материаллары һәм проект документациясә күчөргәләрен төзүгә рөхсәт биргән органга тапшырылганнан соң гына бирелә.

7. Объектны эксплуатациягә кертүгә рөхсәт бирүдән баш тартуга карата суд тәртибендә дөгъва белдереләргә мөмкин.

8. Объектны файдалануга тапшыруга рөхсәт төзелгән капитал төзелеш объектын дөүләт исәбенә кую, реконструкцияләнгән капитал төзелеш объектын дөүләт исәбенә алу документларына үзгәрешләр кертү өчен нигез була.

Объектны файдалануга кертүгә мәжбүри кушымта булып мөргәгә итүче тарафыннан тәкъдим ителгән капитал төзелеш объектының «Күчөргә миләкне дөүләт теркәве турында» 2015 елның 13 июлендәгә 218-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә әзәрләнгән техник планы тора.

Объектны файдалануга тапшыруга рөхсәттә аны дөүләт кадастр исәбенә алу өчен кирәкле күләмдә капитал төзелеш объектын турында белешмәләр булырга тиеш. Мондый мәгълүматларның составы «Күчөргә миләкне дөүләт теркәвенә алу турында» 2015 елның 13 июлендәгә 218-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә техник планының график һәм текст өлешләрендә белешмәләр составына карата билгеләнгән таләпләргә туры киләргә тиеш.

9. Объектны файдалануга кертүгә рөхсәт рөвешә Россия Федерациясә Хөкүмәтә вәкаләт биргән башкарма хакимиятнең федераль органы тарафыннан билгеләнә.

8 бүлек. Йомгаклау нигезләмәләре

31 статья. Әлеге Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү тәртибе

1. Шәһәр төзелеш зоналаштыру картасының, шәһәр төзелеш регламентларының яисә әлеге Кагыйдәләр текстының теләсә нинди үзгәрешләре әлеге Кагыйдәләр үзгәрешләре дип санала.

2. Әлеге Кагыйдәләргә үзгәрешләр проектын әзәрләү турындагы карар башкарма комитет тарафыннан карар рөвешендә кабул ителә, ә әлеге вәкаләтләр тапшырылган очракта карар Саба муниципаль районының жирле үзидарә органы тарафыннан кабул ителә, аңа әлеге вәкаләтләр тапшырылган.

Башкарма комитет әлеге Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү турындагы мәсьәләне карады:

– Әлеге Кагыйдәләр нигезләмәләрен Россия Федерациясә һәм Татарстан Республикасы законнарында, Саба муниципаль районы жирле үзидарә органнарының муниципаль һәм башка хокукий актларында булган үзгәрешләргә туры китерү зарурлығы, шулай ук төзелеш һәм жирдән файдалану буенча тәкъдимнәренә, шул исәптән физик һәм юридик затлар

инициативасы буенча тәкъдим ителә торган тәкъдимнәрне гамәлгә ашыру зарурлығы аркасында.

– әлеге Кагыйдәләрнең «Тимершык авыл жирлегә» муниципаль берәмлеге Генераль планына үзгәрешләр кертү нәтижәсендә барлыкка килгән туры килмәве;

– территорияль зоналарның чикләрен үзгәртү, шәһәр төзелеш регламентларын үзгәртү турында тәкъдимнәр керү.

3. Әлеге Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү турындагы тәкъдимнәр түбәндәгеләргә жибәрелә:

– федераль башкарма хакимият органнары әлеге Кагыйдәләр федераль әһәмияттәге капитал төзелеш объектларының эшләвенә, урнашуына комачауларга мөмкин булган очракларда;

– әлеге Кагыйдәләр региональ әһәмияттәге капитал төзелеш объектларының эшләвенә, урнашуына комачауларга мөмкин булган очракларда Татарстан Республикасы башкарма хакимияте органнары тарафыннан;

– әлеге Кагыйдәләр муниципаль районның жирле әһәмияттәге капитал төзелеш объектларының эшләвенә, урнашуына комачауларга мөмкин булган очракларда Саба муниципаль районының жирле үзидарә органнары тарафыннан;

– «Тимершык авыл жирлегә» муниципаль берәмлеге территориясендә жирдән файдалануны һәм төзелешне жайга салу тәртибен камилләштерергә кирәк булган очракларда Тимершык авыл жирлегенәң жирле үзидарә органнары тарафыннан;

– физик яисә юридик затлар тарафыннан инициатив тәртиптә йә әлеге Кагыйдәләрне куллану нәтижәсендә жир кишәрлекләре һәм капитал төзелеш объектлары нәтижәле файдаланылмаса, аларның хокук ияләренә зыян салынса, жир кишәрлекләренәң һәм капитал төзелеш объектларының хакы кими, гражданның һәм аларның берләшмәләренәң хокуклары һәм законлы мәнфәгатьләре гамәлгә ашырылмаган очракларда.

4. Әлеге Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү турындагы тәкъдимнәр Комиссия утырышында алдан карау уза.

5. Комиссиягә әлеге Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү турында тәкъдимнәр кәргән көннән алып утыз көн эчендә Комиссия бәяләмә эзерли, анда Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү турындагы тәкъдимнәр яисә мондый тәкъдимне кире кагу сәбәпләрен күрсәтеп, кире кагу турындагы тәкъдимнәр кертелгән, һәм бәяләмәне Башкарма комитетына жибәрә.

6. Башкарма комитет, Комиссия бәяләмәсендәге рекомендацияләрне исәпкә алып, әлеге Кагыйдәләргә үзгәреш кертү турында яисә, кире кагу сәбәпләрен күрсәтеп, Кагыйдәгә үзгәреш кертү турында тәкъдимне кире кагу хакында проектны эзерләү турында карар кабул итә һәм бу карарның күчәрмәсен мөрәжәгать итүчегә жибәрә.

7. Башкарма комитет Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү проектын эзерләү турында карар кабул итү датасыннан ун көннән дә соңга калмыйча мондый карар кабул итү турындагы хәбәрне муниципаль хокукый актларны, башка рәсми мәгълүматны рәсми бастырып чыгару өчен билгеләнгән тәртиптә бастырып чыгаруны һәм күрсәтелгән хәбәрне «Интернет» челтәрендә Саба муниципаль районының һәм (яисә) муниципаль берәмлегенәң рәсми сайтында урнаштыруны тәмин итә. Мондый карар кабул итү турындагы хәбәр радио һәм телевидениедән дә таратылырга мөмкин.

8. Башкарма комитет Комиссия тәкъдим иткән Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү проектын техник регламентлар таләпләренә, «Тимершык авыл жирлегә» муниципаль берәмлегенәң генераль планына, Саба муниципаль районын территорияль планлаштыру схемасына, Татарстан Республикасын территорияль планлаштыру схемасына, Россия Федерациясен территорияль планлаштыру схемаларына туры килү-килмәүгә тикшерә.

9. Әлеге статьяның 8 өлешендә күрсәтелгән нәтижеләр буенча тикшерү комитеты Саба муниципаль районы башлығы кагыйдәсенә үзгәрешләр кертү проектын жибәрә яисә аның әлеге статьяның 8 өлешендә күрсәтелгән таләпләргә һәм документларга туры килмәве ачыкланган очракта, Комиссиягә эшләп бетерү өчен.

10. Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү проекты башкарма комитетыннан проектны алганда Саба муниципаль районы башлығы мондый проект буенча гавами тыңлаулар үткәрү турында карар кабул итә, шулай ук, әгәр ул шәһәр төзелеше эшчәнлегенә турындагы законнарда һәм аның нигезендә Россия Федерациясә Хөкүмәтенәң норматив хокукый актларында каралган булса, проектны килештерү өчен проектны жибәрү турында карар кабул итә.

11. Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү проекты буенча гавами тыңлаулар Комиссия тарафыннан Саба муниципаль районы Уставы һәм (яисә) Саба муниципаль районы Советының муниципаль хокукый актлары белән билгеләнгән тәртиптә Россия Федерациясә Шәһәр төзелеше кодексының 28 статьясы һәм әлеге статьяның 12 һәм 13 өлешләре нигезендә уздырыла.

12. Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү проекты буенча гавами тыңлауларның озынлыгы мондый проект басылып чыккан көннән алып кимендә ике һәм дүрт айдан да артмаска тиеш.

13. Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү аерым капитал төзелеш объекттын урнаштыруга яисә реконструкцияләүгә, Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү буенча гавами тыңлауларга бәйлә булган очракта, Кагыйдәләр мондый объекттын урнаштыру яисә реконструкцияләү өчен планлаштырыла торган территория чикләрендә һәм мондый объект өчен билгеләнгән территорияләрдән файдалануның махсус шартлары булган зона чикләрендә уздырыла. Шулай ук вакытта Комиссия Кагыйдәләргә жир кишәрлегенә белән уртак чиге булган жир кишәрлекләренә үзгәрешләр кертү проекты буенча гавами тыңлаулар үткәрү турында хәбәр жибәрә, анда капитал төзелешнең аерым объекттын урнаштыру яисә реконструкцияләү, күрсәтелгән жир кишәрлекләре белән уртак чиге булган жир кишәрлекләрендә урнашкан биналарның, төзелешләренә, корымаларның хокук ияләренә һәм мондый объектта урыннарның хокук ияләренә, шулай ук территорияләрдән файдалануның махсус шартлары булган зоналар чикләрендә урнашкан капитал төзелеш объектларының хокук ияләренә урнаштыру яисә реконструкцияләү планлаштырыла. Күрсәтелгән хәбәрләр Саба муниципаль районы башлығы Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү турындагы тәкъдимнәр буенча гавами тыңлаулар уздыру турында карар кабул иткән көннән соң унбиш көннән дә соңга калмыйча жибәрелә.

14. Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү һәм килештерүләр алу проекты буенча гавами тыңлаулар тәмамлангач, Комиссия, мондый гавами тыңлауларның нәтижеләрен исәпкә алып, Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү проектына үзгәрешләр кертүне тәмин итә һәм күрсәтелгән проектны башкарма комитетка тапшыра. Кагыйдәләр проектына мәжбүри кушымталар булып вәкаләтле орган белән килештерү турында бәяләмә, гавами тыңлаулар беркетмәләре һәм гавами тыңлаулар нәтижеләре турында бәяләмә тора.

15. Башкарма комитет аңа әлеге статьяның 14 өлешендә күрсәтелгән Кагыйдәләр һәм күрсәтелгән мәжбүри кушымталар тапшырылганнан соң ун көн эчендә күрсәтелгән проектны Саба муниципаль районы Советына жибәрү турында яисә Кагыйдәләр проектын кире кагу турында һәм аны кабат тапшыру датасын күрсәтеп, эшләп бетерергә жибәрү турында карар кабул итәргә тиеш.

Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү Саба муниципаль районы Советы тарафыннан раслана. Кагыйдәләр проектына мәжбүри кушымталар булып күрсәтелгән проект буенча гавами тыңлаулар беркетмәләре һәм гавами тыңлаулар нәтижеләре турында бәяләмә тора.

16. Муниципаль берәмлек Советы каравына әлеге Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертелгәндә түбәндәгеләр тапшырыла:

– Комиссия әзерләгән нигезләүче документлар белән үзгәрешләр кертү турында карар проектын;

- башкарма комитетның шәһәр төзелеше эшчәнлегә өлкәсендәгә вәкаләтле структур бүлекчәсе белән үзгәрешләрне килештерү;
- Комиссия бәяләмәсе;
- вәкаләтле орган бәяләмәсе, мондый килештерүне алу шәһәр төзелеше эшчәнлегә турындагы законнарда һәм аның нигезендә кабул ителгән Россия Федерациясә Хөкүмәтенең норматив хокукый актларында каралган очракта;
- гавами тыңлаулар беркетмәләре һәм гавами тыңлаулар нәтижәләре турында бәяләмә.

17. Саба муниципаль районы Советы Кагыйдәләргә һәм аңа карата мәжбүри кушымталарга үзгәрешләр кертү проектын карау нәтижәләре буенча кертелә торган үзгәрешләрне расларга яисә күрсәтелгән проект буенча гавами тыңлаулар нәтижәләре нигезендә эшләнеп бетерүгә Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү проектын жибәрергә мөмкин.

18. Әлегә Кагыйдәләргә кертелгән үзгәрешләр муниципаль хокукый актларны рәсми бастырып чыгару өчен билгеләнгән тәртиптә, башка рәсми мәгълүмат аларга имза салынган көннән жиде көннән дә соңга калмыйча бастырып чыгарылырга тиеш, алар рәсми басылып чыккан көннән үз көченә керәләр һәм Саба муниципаль районының «Тимершык авыл жирлегә» муниципаль берәмлегенең яисә Саба муниципаль районының «Интернет» челтәрендәгә рәсми сайтында урнаштырыла.

19. Физик һәм юридик затлар Кагыйдәләргә суд тәртибендә үзгәрешләрне раслау турындагы карарга ризасызлык белдерергә хокуклы.

20. Россия Федерациясә дәүләт хакимияте органнары, Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнары, жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләре Россия Федерациясә законнарына, шулай ук Россия Федерациясен территорияль планлаштыру схемаларына, әлегә Кагыйдәләргә үзгәрешләр расланганчы расланган Татарстан Республикасын территорияль планлаштыру схемаларына туры килмәгән очракта, суд тәртибендә Кагыйдәләргә үзгәрешләрне раслау турындагы карарга ризасызлык белдерергә хокуклы.

32 статья. Кагыйдәләрне гамәлгә кертү турында

1. Әлегә Кагыйдәләр муниципаль хокукый актларны рәсми бастырып чыгару өчен билгеләнгән тәртиптә рәсми басылып чыккан мизгелдән үз көченә керә.

2. Кагыйдәләр зур юридик көчкә ия булган хокукый актларга каршы килмәгән өлешендә гамәлдә була.

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
САБА МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ**

**"ТИМЕРШЫК АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ"
МУНИЦИПАЛЬ БЕРӘМЛЕГЕНЕН
ЖИРДӘН ФАЙДАЛАНУ
ҺӘМ ТӨЗЕЛеш
КАГЫЙДӘЛӘРЕ**

2 Том

Шәһәр төзелеш регламентлары

Жирдэн файдалану һәм төзелеш кагыйдэләре составы

«Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Тимершык авыл жирлеген» муниципаль берәмлегенен жирдэн файдалану һәм төзелеш кагыйдэләре түбәндәге составта эшләнде:

Текст өлеше:

- 1 Том. Жирдэн файдалану һәм төзелеш кагыйдэләрен куллану һәм аңа үзгәрешләр кертү тәртибе;

-2 Том. Шәһәр төзелеше регламентлары;

2. График өлеш:

-Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы. Территориаль зоналар,

-Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы. Территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар;

3. Кушымта:

- Территориаль зоналар чикләре турындагы белешмәләр.

ЭЧТӨЛӨК

II ӨЛӨШ. ШЭҺЭР ТӨЗӨЛӨШӨН ЗОНАЛАШТЫРУ КАРТАСЫ. ТЕРРИТОРИЯНЕ	
ФАЙДАЛАНУНЫҢ МАХСУС ШАРТЛАРЫ БУЛГАН ЗОНАЛАР	51
9 бүлөк. Территорияне шәһәр төзөлөшөн зоналаштыру картасы.....	51
33 статья. Шәһәр төзөлөшөн зоналаштыру картасы. Территориаль зоналар	51
10 бүлөк. Шәһәр төзөлөшөн зоналаштыру картасы. Территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар	52
34 статья. Шәһәр төзөлөшөн зоналаштыру картасы. Территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар	52
35 статья. мэдәни мирас объектларын саклау шартлары буенча чикләүләрнең гамәлдә булу зоналары картасы	54
III ӨЛӨШ. ШЭҺЭР ТӨЗӨЛӨШӨ РЕГЛАМЕНТЛАРЫ	54
11 бүлөк. Күчөмсөз милөктә рөхсәт ителгән файдалану төрләре һәм параметрлары өлөшөндә шәһәр төзөлөшө регламентлары	54
36 статья. Шәһәр төзөлөшөн зоналаштыру картасында билгеләнгән зоналарның төрләре һәм күчөмсөз мөлкәттән рөхсәт ителгән файдалану төрләре	54
12 бүлөк. Территорияләрдән файдалануның махсус шартлары булган зоналарда билгеләнгән күчөмсөз мөлкәттән файдалануны чикләү өлөшөндә шәһәр төзөлөшө регламентлары	105
37 статья. Санитар-экологик һәм табигый шартлар буенча чикләүләрнең гамәлдә булу зоналарында билгеләнгән күчөмсөз мөлкәттән файдалануны чикләү тасвирламасы	105
38 статья. Мэдәни мирас объектларын саклау зоналары өчен билгеләнгән күчөмсөз мөлкәттән файдалануны чикләү тасвирламасы	113
39 статья. Ачык сервитутларның эшчәнлек зоналары	114
13 бүлөк. Шәһәр төзөлөшө регламентлары билгеләнми торган төп жирләргә һәм шәһәр төзөлөшө регламентлары билгеләнми торган жир кишәрлекләргә билгеләү	114
40 статья. Шәһәр төзөлөшө регламентлары һәм жирләргә кулланылмый торган жир кишәрлекләргә билгеләү	114

КЕРЕШ

Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы «Тимершык авыл жирлеге» муниципаль берәмлегенең жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдэләре (алга таба шулай ук - Кагыйдә) - «Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы» муниципаль берәмлегенең (алга таба «Саба муниципаль районы» муниципаль берәмлегенең яисә Саба муниципаль районы) Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы, Россия Федерациясе Жир кодексы, «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» Федераль закон, Россия Федерациясенең һәм Татарстан Республикасының башка норматив хокукый актлары, Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Уставы нигезендә эшлэнгән норматив хокукый акты.

Әлеге Кагыйдэләр территорияль зоналарны, шәһәр төзелеше регламентларын, әлеге Кагыйдэләрне куллану һәм аларга жирле үзидарә органнарының гамәлдәге законнар, муниципаль хокукый актлары нигезендә үзгәрешләр кертү тәртибен билгели, муниципаль берәмлек территориясен тәртипкә китерү, планлаштыру, төзү һәм төзекләндерү, торак төзелеше, житештерү, социаль, инженер - транспорт инфраструктуралары, табигатьтән сакчыл файдалану программаларын үстерү максатларында «Мичән авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге территориясен (алга таба - муниципаль берәмлек, жирлек) рациональ файдалану шартларын тудыра.

II ӨЛӨШ. ШӘҺЭР ТӨЗӨЛӨШӨН ЗОНАЛАШТЫРУ КАРТАСЫ. ТЕРРИТОРИЯНЕ ФАЙДАЛАНУНЫҢ МАХСУС ШАРТЛАРЫ БУЛГАН ЗОНАЛАР

9 бүлек. Территорияне шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы

Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасында:

1) территориаль зоналар билгеләнде - 36 статья,
2) территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар сайланган - 10 бүлек мәгълүматын чагылдыру;

3) гомуми файдаланудагы төп территорияләр (парклар, скверлар, бульварлар) һәм аларга карата шәһәр төзелеше регламентлары - махсус сакланылучы табигать территорияләре, урман фонды жирләре, су фонды жирләре, башкалар чагылдырылырга мөмкин.

Гомуми файдаланудагы төп территорияләргә һәм шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнмәгән жирләргә карата әлеге Кагыйдәләрнең 13 бүлегендә күрсәтелгән билгеләнеш билгеләнергә мөмкин.

33 статья. Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы. Территориаль зоналар

1. График материаллар (шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы. Территориаль зоналар; шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы. Территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар әлеге Кагыйдәләрнең состав график өлеше булып тора, анда территориаль зоналарның чикләре билгеләнә, шулай ук территорияләрдән файдалануның махсус шартлары булган зоналар чикләре, мәдәни мирас объектлары территорияләре чикләре күрсәтелә.

2. Территория зоналары чикләре һәр жир кишәрлегенә бер территориаль зонага гына туры килү таләбенә җавап бирергә тиеш. Төрле территориаль зоналарда урнашкан берничә жир кишәрлегеннән бер жир кишәрлеге төзү рөхсәт ителми. Территориаль зоналар, кагыйдә буларак, бер жир кишәрлегенә карата билгеләнми.

3. Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасында территорияләрдән файдалануның махсус шартлары булган зоналарның чикләре, мәдәни мирас объектлары территорияләре чикләре мәжбүри тәртиптә чагылдырыла. Күрсәтелгән зоналарның чикләре аерым карталарда күрсәтелергә мөмкин.

4. Территория зоналары чикләре түбәндәгеләрне исәпкә алып билгеләнә:

– жир кишәрлекләреннән гамәлдәге һәм планлаштырыла торган файдалануның төрле төрләренә бер территориаль зонасы чикләрендә яраштыру мөмкинлекләре;

– Тимершык авыл җирлегенә генераль планы, Саба муниципаль районын территориаль планлаштыру схемасы белән билгеләнгән функциональ зоналарның һәм аларның планлаштырылган үсеш параметрларының;

– Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексында билгеләнгән территориаль зоналар;

– территорияне планлаштыру һәм булган жирдән файдалану;

– территориаль планлаштыру документлары һәм территорияне планлаштыру документлары нигезендә төрле категориядәге жирләренә чикләренә планлаштырылган үзгәрешләрен;

– катнаш жир кишәрлекләрендә урнашкан капитал төзелеш объектларына зыян китерү мөмкинлеген булдырмау.

5. Территория зоналарының чикләре түбәндәгечә билгеләнә:

– капма-каршы юнәлешләренә транспорт агымнарын аерып торучы магистральләр, урамнар, машина юллары линияләренә

– жирлек чиге;

- кызыл сызыкларга;
- жир кишэрлеклэре чиклэре;
- табигать объектларының табигый чиклэре;
- башка нигезле чик.

6. Территориялрдән файдалануның махсус шартлары булган зоналар чиклэре, мәдәни мирас объектлары территориялэре чиклэре, Россия Федерациясе законнары нигезендә билгеләнә торган, территорияль зоналар чиклэре белән туры килмәскә дә мөмкин.

7. Әлеге Карталарның II өлешендә санап үтелгән берничә жир кишэрлегенә, күчмәсез мөлкәтнең башка объектларына һәр карта буенча шәһәр төзелеше регламентлары кулланыла.

8. Әлеге картада чагылдырылган мәгълүмат шәһәр төзелешен зоналаштыру карталарының этаплап эзерлеген һәм фрагментларын кабул итүне исәпкә алып кулланыла.

10 бүлек. Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы. Территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар

Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы. Территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар әлеге Кагыйдэләрнең состав график өлеше булып тора, анда территориялрдән файдалануның махсус шартлары булган зоналар чиклэре чагылдырыла. Әлеге картада чагылдырылган мәгълүмат түбәндәгеләрне үз эченә ала:

- предприятиеләрнең, корылмаларның һәм башка объектларның санитар-яклау зоналары;
- автомобиль юлларының санитар аермалары (РНГП 5.2.30 п. буенча кабул ителде);
- углеводород чималы магистраль торба үткәргечләрнең санитар аермасы;
- газүткәргечләрнең һәм газ белән тәэмин итү системаларының саклау зоналары;
- электр челтәре хужалыгы объектларын саклау зоналары (электр тапшыру линиялэре буйлап, станциялэр тирәсендә);
- юл бие полосалары;
- су саклау зоналары;
- яр бие яклау полосалары;
- Яр бие полосалары
- эчэргә яраклы һәм хужалык-көнкүрешне су белән тәэмин итү чыганаclarын санитар саклау зоналары:
 - су белән тәэмин итү чыганагының санитар саклау зонасының беренче поясы;
 - су белән тәэмин итү чыганагының санитар саклау зонасының икенче поясы;
 - су белән тәэмин итү чыганагының санитар саклау зонасының өченче поясы;

34 статья. Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы. Территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар

Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы. Күрсәтелгән территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар:

1. Норматив документлар нигезендә билгеләнгән предприятиеләрнең, корылмаларның һәм башка объектларның санитар-яклау зоналары:

- СанПиН 2.2.1/2.1.1200-03 «Санитар-яклау зоналары һәм предприятиеләрнең, корылмаларның һәм башка объектларның санитар классификациясе. Яңа редакция»;
- предприятиеләрнең анкета мәгълүматлары белән.

2. Автомобиль юлларының норматив документлар нигезендә билгеләнгән санитар аермалары:

- СанПиН 2.2.1/2.1.1200-03 «Санитар-яклау зоналары һәм предприятиеләрнең, корылмаларның һәм башка объектларның санитар классификациясе. Яңа редакция»;
- 5.2.30 п. Республика шәһәр төзелешен проектлауның республика нормативлары, раслаулар. Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2013 елның 27 декабрендәге 1071 номерлы карары белән.

3. Углекислот чималының 36.13330.2012 «Магистраль торба үткәргечләр» СП нигезендә билгеләнгән магистраль торба үткәргечләренә санитар аермасы;

4. Газ үткәргечләренә һәм газ белән тәэмин итү системаларының «Магистраль торбаүткәргечләренә саклау кагыйдәләре» нигезендә магистраль газүткәргечләр өчен билгеләнгән сак зоналары (Россия Дәүләт шәһәр техник күзәтчеләгенә 1992 елның 22 апрелендәге 9 номерлы карары нигезендә раслаулар), бүлүче газүткәргечләр өчен - газ бүлү челтәрләрен саклау кагыйдәләре нигезендә (раслаулар). РФ Хөкүмәтенә 05.12.00г номерлы карары белән).

5. «Хезмәт куркынычсызлыгы стандартлары системасы» ГОСТ 12.1.051-90 нигезендә билгеләнгән электр челтәре хужалыгы объектларының сак зоналары. Электр куркынычсызлыгы. Иминлек ераклыгы электр тапшыру линияләренә саклану зонасында 1000 В дан артык көчәнешле;

6. Су саклау зоналары, өске су объектларының яр бие яклау полосалары һәм яр бие полосалары, алар Россия Федерациясе Су кодексының 6 һәм 65 статьялары нигезендә билгеләнгән.

7. «Су белән тәэмин итү чыганаclarын һәм эчәргә яраклы суүткәргечләренә санитар саклау зоналары» СанПиН 2.1.4.1110-02 нигезендә билгеләнгән «Су белән тәэмин итү чыганаclarын һәм эчәргә яраклы суүткәргечләренә санитар саклау зоналары» билгеләнгән;

8. 08.11.2007 № 257-ФЗ Федераль законның 26 статьясы нигезендә билгеләнгән юл бие полосалары.

9. Ачыкланган мәдәни мирас объектлары.

Мәдәни мирас объектлары территорияләре Татарстан Республикасы Саба муниципаль районының территориаль планлаштыру схемасы материаллары нигезендә тәкъдим ителде.

Тимершык авыл жирлегенә чикләрендә түбәндәге мәдәни мирас объектлары бүленде:

- Ачыкланган мәдәни мирас объектлары (археологик объектлар):

- Тимершыкның урнашу урыны (б.э. к. IV-II мең, б. э. II мең.);
- Шыңар авылы (б.э.к. X-XIII);
- Мингәр авылы (б.э.к. X-XIII);
- Мингәр кабер ташлары (X-XIII б.э.).

10. Федераль эһәмияттәге тарихи жирлекләр. РФ Мәдәният министрлыгының 2010 елның 29 июлендәге 418/339 номерлы боерыгы белән расланган федераль эһәмияттәге тарихи жирлекләр исемлегендә Татарстан Республикасы Саба муниципаль районының Тимершык авыл жирлегенә территориаль берәмлекләре юк.

11. Региональ эһәмияттәге тарихи жирлекләр. Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2015 елның 26 мартындагы 188 номерлы карары белән расланган Татарстан Республикасы региональ (Республика) эһәмиятендәге тарихи жирлекләр исемлегендә Татарстан Республикасы Саба муниципаль районының Тимершәш авыл жирлегенә территориаль берәмлекләре юк.

Күрсәтелгән зоналардан тыш, Тимершык авыл жирлегенә территориясендә Татарстан Республикасы Үзәк Аэроклубның «Балтач» аэродромының приаэродром территориясе урнаштырылырга мөмкин («ЦАК РТ ДОСААФ России»).

Һава суднолары очышларының куркынычсызлыгын тәэмин итү, аэродромның перспективалы үсеше һәм аэродром жиһазларының һәм һава судноларының кеше сәламәтлегенә һәм әйләнә-тирә мохиткә очышларының тискәре йогынтысын бетерү максатларында Россия Федерациясе Һава кодексы нигезендә аэродромнар

территорияләреннән аэродром территорияләре билгеләнә. Приаэродром территорияләре Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан вәкаләт бирелгән федераль башкарма хакимият органы карары белән билгеләнә. Хәзерге вакытта "Балтач" аэродромының приаэродром территориясе ачыкланмаган.

35 статья. мәдәни мирас объектларын саклау шартлары буенча чикләүләрнең гамәлдә булу зоналары картасы

Мәдәни мирас объектларын саклау шартлары буенча чикләүләр гамәлдә булган зоналар картасында мәдәни мирас объектларын саклау зоналары бирелгән мөмкин.

Мәдәни мирас объектларын саклау шартлары буенча чикләүләрнең гамәлдә булу чикләре аларны эшләгән саен һәм аларга рәсми расланган документлар статусын биеру буенча тиешле карталарда теркәлә, аларга үзгәрешләр керту тәртибендә әлеге Кагыйдәләргә кертелә.

III ӨЛЕШ. ШӘҺӘР ТӨЗЕЛЭШЕ РЕГЛАМЕНТЛАРЫ

11 бүлек. Күчәмсез милекне рөхсәт ителгән файдалану төрләре һәм параметрлары өлешендә шәһәр төзелеше регламентлары

36 статья. Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасында билгеләнгән зоналарның төрләре һәм күчәмсез мөлкәттән рөхсәт ителгән файдалану төрләре

Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасында территориаль зоналарның түбәндәге төрләре бирелгән:

Билгеләмәләр	Территориаль зона
ТОРАК ЗОНАЛАР	
Ж1	Шәхси торак төзелеше зонасы
ОЖ	Катнаш торак һәм ижтимагый төзелеш зонасы
ОД	Күпфункцияле ижтимагый-эшлекле зона
ЖИТЕШТЕРҮ ЗОНАЛАРЫ	
П2	III класслы куркыныч житештерү һәм склад объектлары зонасы
П3	IV-V класслы хәвәффелектәге житештерү-коммуналь объектлар зонасы
«ИНЖЕНЕРЛЫК ИНФРАСТРУКТУРАСЫ ЗОНАЛАРЫ	
И	Инженерлык инфраструктурасы зонасы
АВЫЛ ХУЖАЛЫГЫ КУЛЛАНЫШЫНДАГЫ ЗОНАЛАР	
СХ2	Авил хужалыгы билгеләнешендәге объектлар зонасы
СХ3	Авил хужалыгы файдалануы зонасы
РЕКРЕАЦИОН БИЛГЕЛӘНЭШТӘГЕ ЗОНАЛАР	
Р2	Рекреацион билгеләнештәге зона
Р3	Ял, туризм һәм спорт объектлары зонасы
МАХСУС БИЛГЕЛӘНЭШТӘГЕ ЗОНАЛАР	
СН1	Зиратлар урнаштыру зонасы
ШӘҺӘР ТӨЗЕЛЭШЕ РЕГЛАМЕНТЫ КАРАМЫЙ ТОРГАН ЖИР КИШӨРЛЕКЛӘРЕ	
ТОП	Гомуми файдаланудагы территорияләр чикләрендә
ЛО	Сызыклы объектлар белән биләнгән
ДПИ	Файдалы казылмаларны чыгару өчен бирелгән
ШӘҺӘР ТӨЗЕЛЭШЕ РЕГЛАМЕНТЫ КАРАМЫЙ ТОРГАН ЖИРЛӘР	
ЛФ	Урман фонды жирләре

Билгеләмәләр	Территориаль зона
СХ	Авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләр составындагы авыл хужалыгы жирләре
ВО	Жир өсте сулары (су объектлары) белән капланган жирләр

Шәһәр төзелеш регламентлары.

Жир кишәрлекләреннән рөхсәт ителгән файдалану төрләренә исемнәре, кодлары һәм тасвирламалары РФ Икътисади үсеш министрлыгының 2014 елның 1 сентябрендәге 540 номерлы боерыгы белән расланган Классификатор нигезендә китерелгән.

Рөхсәт ителгән файдалануның төп төре объектлары территориянең кимендә 60 процентын биләргә тиеш. Территориянең 40 %ына кадәр объектларны файдалануның рөхсәт ителгән төп төрләренә карата ярдәмче урыннар урнаштыру өчен файдалану рөхсәт ителә.

Торак зоналар

Ж1. Шәхси торак йортлар салу зонасы

Индивидуаль торак йортлар белән төзелеш зонасы индивидуаль торак йортлардан, блокланган торак йортлардан торак районнарны формалаштыруның хокукый шартларын тәэмин итү өчен жирле эһәмияттәге хезмәтләр жыелмасы белән ике блоктан да артык булмаган, тиешле инженерлык һәм транспорт инфраструктурасы объектларын урнаштыру өчен бүлөп бирелгән.

Жир кишәрлекләреннән рөхсәт ителгән файдалану төрләре

Жир кишәрлегеннән рөхсәт ителгән файдалану төренә аталышы	Жир кишәрлегеннән рөхсәт ителгән файдалану төрен тасвирлау	Код
Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануның рөхсәт ителгән төп төрләре:		
Для индивидуаль торак төзелеше	Торак йортны (аерым урнашкан бинаның биеклеге егерме метрдан артмаган, биеклеге егерме метрдан артмаган, ул граждандар тарафыннан мөстәкыйль күчмәсез милек объектларына бүлү өчен билгеләнмәгән шундый бинада яшәүгә бәйле булган көнкүреш һәм башка ихтыяжларны канәгатьләндерү өчен билгеләнгән бүлмәләрдән һәм бүлмәләрдән тора); авыл хужалыгы культураларын үстерү; индивидуаль гаражлар һәм хужалык корылмаларын урнаштыру	2.1
Шәхси ярдәмче хужалык алып бару өчен (йорт янындагы жир кишәрлеге)	Рөхсәт ителгән файдалану төрен тасвирлауда күрсәтелгән торак йортны 2.1 коды белән урнаштыру; авыл хужалыгы продукциясен житештерү; гараж һәм башка ярдәмче корылмалар урнаштыру; авыл хужалыгы хайваннарын тоту	2.2
Блоклы торак төзелеше	Күрше торак йортлары булган бер яисә берничә урта дивар (өч каттан да артмаган, берләштерелгән йортларның гомуми саны ун йорттан артмаган һәм аларның һәркайсы бер гаилә яшәү өчен билгеләнгән торак йортның гомуми диварына (гомуми диварга) күрше йорт яисә күрше йортлар белән бергә тоташмыйча, урта диварга (гомуми стеналарга) ия, аерым жир кишәрлегендә урнашкан һәм гомуми файдаланудагы территориягә чыгу мөмкинлеге бар (блокланган торак йортлар); декоратив һәм жимеш агачлары, яшелчә һәм жиләк культуралары үрчетү; индивидуаль гаражлар һәм башка ярдәмче корылмалар урнаштыру; спорт һәм балалар майданчыкларын, ял итү майданчыкларын төзекләндерү	2.3

Жир кишәрлегеннән рөхсәт ителгән файдалану төрөнәң аталышы	Жир кишәрлегеннән рөхсәт ителгән файдалану төрөнәң тасвирлау	Код
Амбулатор-поликлиника хезмәте күрсәтү	Гражданнарға амбулатория-поликлиника медицина ярдәме күрсәтү өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын (поликлиникалар, фельдшерлык пунктлары, сәламәтлек саклау пунктлары, ана һәм бала үзәкләре, диагностика үзәкләре, сөт кухнялары, кан донорлығы станцияләре, клиник лабораторияләр) урнаштыру	3.4.1
Мәктәпкәчә, башлангыч һәм урта гомуми белем бирү	Мәгариф, мәктәпкәчә, башлангыч һәм урта гомуми белем бирү өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын (балалар яшлылары, балалар бакчалары, мәктәпләр, лицейлар, гимназияләр, сәнгать, музыка мәктәпләре, белем бирү түгәрәкләре һәм белем бирү эшчәнлеген гамәлгә ашыручы башка оешмалар, шул исәптән физик культура һәм спорт белән шөгыльләнү өчен билгеләнгән биналар, спорт корылмалары) урнаштыру	3.5.1
Дәүләт идарәсе	Дәүләт органнарын, дәүләт пенсия фондын, жирле үзидарә органнарын, судларны, шулай ук эшчәнлекләрен турыдан-туры тәэмин итүче яисә дәүләт һәм (яисә) муниципаль хезмәтләр күрсәтүче оешмаларны урнаштыру өчен билгеләнгән биналарны урнаштыру	3.8.1
Спорт белән шөгыльләнү өчен майданчыклар	Ачык һавада спорт һәм физкультура белән шөгыльләнү өчен майданчыклар (физкультура майданчыклары, йөгөрү юллары, спорт уены өчен кырлар) урнаштыру	5.1.3
Тарихи-мәдәни эшчәнлек	Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектларын (тарих һәм мәдәният ядкарьләрен) саклап калу һәм өйрәнү, шул исәптән: археологик мирас объектларын, истәлекле урыннарны, тарихи кәсепләр, житештерү һәм һөнәрләр, тарихи жирлекләр, хәрби һәм гражданлык күмүләрен гамәлгә ашыручы тарихи жирлекләргә, мәдәни мирас объектларын, тарихи промысел яки һөнәр булган хужалык эшчәнлеген, шулай ук танып белү туризмын тәэмин итүче хужалык эшчәнлеген тәэмин итү	9.3
Су объектларыннан гомуми файдалану	Су объектларына тоташкан жир кишәрлекләрен, әгәр тиешле тьюлар законнарда билгеләнмәгән булса, судан гомуми файдалануны (гражданнарның шәхси ихтыяжлары өчен гамәлгә ашырыла торган судан файдалануы) гамәлгә ашыру өчен кирәкле ысуллар белән файдалану, су ресурстарын эчәргә яраклы һәм хужалык-көнкүрешне су белән тәэмин итү максатларында коймалар (алу), су объектларында, су мотоциклларында һәм су объектларында ял итү өчен билгеләнгән башка техник чаралардан файдалану)	11.1
Су объектларыннан махсус файдалану	Су объектларына тоташкан жир кишәрлекләрен махсус судан файдалану өчен кирәкле ысуллар (су объектларыннан су ресурстарын алу, агып төшүче суларны һәм (яисә) дренаж суларын агызу, төптән тирәнәйтү, шартлату, бораулау һәм су объектларының төбен һәм ярларын үзгәртүгә бәйле башка эшләр) куллану	11.2
Гидротехник корылмалар	Сусаклагыч һәм балык тоту корылмаларын, яр саклау корылмаларын эксплуатацияләү өчен кирәкле гидротехник корылмаларны (плотиналар, водосброслар, су жыю, су чыгару һәм башка гидротехник корылмаларны, суднолар үткәрү корылмаларын, балык тоту һәм балык тоту корылмаларын, яр бие саклау корылмаларын) урнаштыру	11.3
Урам-юл челтәре	Урам-юл челтәре объектларын: торақ пунктлар чикләрендә автомобиль юллары, трамвай юллары һәм жәяүлеләр өчен тротуарлар, жәяүлеләр өчен чыгу урыннары, бульварлар, майданнар, машина юллары, велотранспорт һәм инженерлык инфраструктурасы объектлары урнаштыру; шәһәр урамнары һәм юллар чикләрендә юл бие тукталышларын (парковкаларын) урнаштыру, моңа кодлар белән рөхсәт ителгән 2.7.1, 4.9, 7.2.3 кодлар белән куллану	12.0.1

Жир кишэрлегеннэн рөхсэт ителгэн файдалану төрөнөң аталышы	Жир кишэрлегеннэн рөхсэт ителгэн файдалану төрөн тасвирлау	Код
	төрлөре каралган, шулай ук транспорт чараларын саклау өчен билгелэнгән некапиталь корылмаларны урнаштыру.	
Территорияне төзеклөндөрү	Территорияне төзеклөндөрүнең состав өлеше буларак кулланыла торган декоратив, техник, планлаштыру, конструктив жайланмалар, яшеллөндөрү элементларын, жиһазларның һәм бизэүнең төрлө төрлөрөн, кече архитектура формаларын, стационар булмаган корылмаларны һәм корылмаларны, мэгълүмати щитларны һәм күрсәткечләрне урнаштыру	12.0.2
Жир кишэрлеклөрөннэн һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануның шартлы рөхсэт ителгән төрлөрө:		
Кече катлы күпфатирлы торак төзелеше	Аз катлы күпкатлы йортларны урнаштыру (мансард йортын да кертеп, 4 катка кадәр биеклектөгә күпфатирлы йортлар); спорт һәм балалар майданчыкларын, ял итү майданчыкларын төзеклөндөрү; азкатлы күпфатирлы йорттагы торак йортларга төзелгән, кушып төзелгән һәм төзелгән-кушып төзелгән биналарда торак төзелешенә хезмәт күрсәтү объектларын урнаштыру, эгәр мондый биналарның гомуми майданы аз катлы күпфатирлы йорттагы торак йортның гомуми майданыннан 15% тан артмаса.	2.1.1
Торак төзелешенә хезмәт күрсәтү	Урнашуы кодлар белән рөхсэт ителгән куллану төрлөрә белән каралган капитал төзелеш объектларын урнаштыру 3.1, 3.2, 3.3, 3.4, 3.4.1, 3.5.1, 3.6, 3.6, 3.7, 3.1, 4.3, 4.4, 4.4, 4.6, 5.1.2, 5.1.3, эгәр аларны урнаштыру торак төзелешенә хезмәт күрсәтү өчен кирәк булса, шулай ук гражданның яшәвенә бәйлә булса, әйләнә-тирә мохиткә һәм санитария иминлегенә зыян китерми, халыкның хокукларын бозмый, санитария зоналарын билгеләүне таләп итми.	2.7
Автотранспортны саклау	Аерым торучы һәм төзелгән гаражларны, шул исәптән автотранспортны саклау өчен билгелэнгән жир асты гаражларын, шул исәптән урнаштыру код белән рөхсэт ителгән файдалану төрөн тоту каралган гаражлардан тыш, машина урынына бүленгән урыннарны урнаштыру.	2.7.1
Коммуналь хезмәтләр күрсәтү	Жылылык, жылылык, электр, газ белән тәмин итә торган биналар һәм корылмалар урнаштыру, канализация суларын чыгару, күчмәсз милек объектларын (котельныйлар, су жыю корылмаларын, чистарту корылмаларын, насос станцияләрен, сүүткәргечләрне, электр үткәргечләрне, трансформатор подстанцияләрен, газүткәргечләрне, элемтә линияләрен, телефон станцияләрен, канализацияләрен, стоянкаларны, гаражларны һәм остаханәләрне жыештыру һәм авария техникасына, кар жыю һәм эретү өчен кирәкле корылмаларны) чистарту һәм жыештыру	3.1.1
Коммуналь хезмәтләр күрсәтүне тәмин итүче оешмаларның административ биналары	Коммуналь хезмәтләр күрсәтелүгә бәйлә рәвештә физик һәм юридик затларны кабул итү өчен билгелэнгән биналарны урнаштыру	3.1.2
Социаль хезмәт күрсәтү йортлары	Өлкәннөр йортларын, бала йортларын, балалар йортларын, йортсыз гражданның өчен куну пунктларын урнаштыру; күчненеп килергә мәжбүр булганнарны, качаклар дип танылган затларны вакытлыча урнаштыру өчен капитал төзелеш объектларын урнаштыру;	3.2.1

Жир кишэрлегеннэн рөхсэт ителгэн файдалану төрөнөң аталышы	Жир кишэрлегеннэн рөхсэт ителгэн файдалану төрөн тасвирлау	Код
Халыкка социаль ярдәм күрсәтү	Психологик һәм түләүсез юридик ярдәм хезмәтләре, социаль, пенсия һәм башка хезмәтләр (халыкны эш белән тәэмин итү хезмәте, аз керемле гражданнырны туендыру пунктлары) өчен билгеләнгән биналарны социаль ярдәм күрсәтү һәм социаль яисә пенсия түлүүләрән билгеләү мәсьәләләре буенча, шулай ук коммерциягә карамаган ижтимагый оешмалар: коммерциягә карамаган фондлар, хэйрия оешмалары, кызыксынулар буенча клублар урнаштыру өчен урнаштыру	3.2.2
Элемтә хезмәтләре күрсәтү	Почта, телеграф, шәһәрара һәм халыкара телефон элемтәсе хезмәтләре күрсәтү пунктларын урнаштыру өчен билгеләнгән биналарны урнаштыру	3.2.3
Тулай торак	Урнашуы рөхсэт ителгән 4.7 код белән файдалану төрөннән тыш, гражданнырның эш вакытына яшәү, хезмәт итү яисә укыту өчен билгеләнгән тулай торакларны урнаштыру өчен билгеләнгән биналарны урнаштыру	3.2.4
Көнкүреш хезмәте	Халыкка яисә көнкүреш хезмәтләре күрсәтү өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын (вак ремонт, ателье, мунча, чөчтараш, химик чистарту, күмү бюролары) урнаштыру	3.3
Мәдәни-ял итү эшчәнлеге объектлары	Музейлар, күргәзмә заллары, сәнгать галереяләре, мәдәният йортлары, китапханәләр, кинотеатрлар һәм кинозаллар, театрлар, филармонияләр, концерт заллары, планетарийлар урнаштыру өчен билгеләнгән биналарны урнаштыру	3.6.1
Дини йолаларны гамәлгә ашыру	Дини йолалар һәм тантаналар башкару өчен билгеләнгән биналарны һәм корылмаларны (шул исәптән чиркәүләрне, соборларны, храмнарны, часовняларны, мәчетләрне, гыйбадәт кылу йортларын, синагогларны) урнаштыру	3.7.1
Дини идарә һәм мәгариф	Дини затлар, дин әһелләре һәм дин әһелләре даими булу урыны өчен билгеләнгән биналарны дини хезмәт башкаруга бәйлә рәвештә, шулай ук хэйрия һәм дини белем бирү эшчәнлеген (монастырьлар, скитлар, руханилар йорты, якшәмбе һәм дини мәктәпләр, семинарияләр, дини училищелар) гамәлгә ашыру өчен урнаштыру	3.7.2
Гидрометеорология һәм аның белән чиктәш өлкәләр өлкәсендәге эшчәнлекне тәэмин итү	Әйләнә-тирә мохиттә бара торган физик һәм химик процессларны күзәтү өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын урнаштыру, аның гидрометеорология, агрометеорология һәм гелиогеофизик характеристикаларын билгеләү, атмосфера һавасының, туфракның, су объектларының пычрану дәрәжәсен, шул исәптән гидробиологик күрсәткечләр буенча, һәм жир тирәли - космик киндәкләрне, гидрометеорология һәм аның белән чиктәш өлкәләрдә кулланыла торган биналарны һәм корылмаларны (доплерск метеорологик радиолокаторлары, гидрологик постлар һәм башкалар) билгеләү	3.9.1
Амбулатор ветеринария хезмәте күрсәтү	Ветеринария хезмәтләре күрсәтү өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын хайваннарны тотудан башка урнаштыру	3.10
Эшлекле идарә	Капитал төзелеш объектларын урнаштыру максаты: дәүләт яисә муниципаль идарә һәм хезмәтләр күрсәтү белән бәйлә булмаган идарә эшчәнлеге объектларын урнаштыру, шулай ук оешмалар арасында сату вакытында товар тапшыруны таләп итмәгән алыш-бирешләр кылуны тәэмин итү, шул исәптән биржа эшчәнлеге (банк һәм иминият эшчәнлегеннән тыш)	4.1

Жир кишәрлегеннән рөхсәт ителгән файдалану төрөнә аталышы	Жир кишәрлегеннән рөхсәт ителгән файдалану төрөнә тасвирлау	Код
Кибетләр	Сәүдә мәйданы 5000 кв. метрга кадәр булган товарларны сату өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын урнаштыру	4.4
Банк һәм иминият эшчәнлеге	Банк һәм иминият хезмәтләре күрсәтә торган оешмаларны урнаштыру өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын урнаштыру	4.5
Жәмәгать туклануы	Жәмәгать туклануы урыннары (рестораннар, кафелар, ашханәләр, кабымлыклар, барлар) урнаштыру максатларында капитал төзелеш объектларын урнаштыру	4.6
Кунакханә хезмәте	Кунакханәләрне, шулай ук аларда вакытлыча яшәү өчен торак урыны бирүдән эшқуарлык файдасын алу максатында кулланыла торган башка биналарны урнаштыру	4.7
Автомобиль юу урыннары	Автомобиль мобилләрен урнаштыру, шулай ук бергә сәүдә кибетләрен урнаштыру	4.9.1.3
Автомобильләрен ремонтлау	Автомобильләрен ремонтлау һәм аларга хезмәт күрсәтү өчен билгеләнгән остаханәләрне һәм юл сервисының башка объектларын урнаштыру, шулай ук тиешле сәүдә кибетләрен урнаштыру	4.9.1.4
Биналарда спорт белән шөгыйльләнүне тәмин итү	Биналарда һәм корылмаларда спорт клублары, спорт заллары, бассейннар, физкультура-савыктыру комплекслары урнаштыру	5.1.2
Спорт белән шөгыйльләнү өчен жиһазландырылган майданчыклар	Спорт һәм физкультура белән шөгыйльләнү өчен корылмаларны ачык һавада урнаштыру (теннис кортлары, автодромнар, мотодромнар, трамплиннар, спорт атулары)	5.1.4
Элемтә	Элемтә, радиотапшырулар, телевидение объектларын урнаштыру, шул исәптән һава радиорелей, жир өсте һәм жир асты элемтә линияләрен, радиофикация линияләрен, антен кырларын, элемтә кабельле линияләрендә көчәйтү пунктларын, иярченле элемтә һәм телерадиотапшырулар инфраструктурасын да кертеп, урнаштыру кодлар белән рөхсәт ителгән куллану төрләренә эчтәлегендә каралган элемтә, радиотапшырулар, радиотапшырулар, телевидение һәм телевидение объектларын урнаштыру, 3.1.1, 3.3.3.	6.8
Эчке хокук тәртибен тәмин итү	Хәрби хезмәт булган эчке эшләр органнары, Росгвардия һәм коткару хезмәтләре эзерлегендә ярдәм итү өчен кирәкле капитал төзелеш объектларын урнаштыру; гражданның оборонасы объектларын, житештерү биналарының бер өлеше булган гражданның оборонасы объектларыннан тыш, урнаштыру	8.3
Бакчачылык алып бару	Гражданның тарафыннан авыл хужалыгы культураларының үз ихтыяжлары өчен ял итүне һәм (яисә) аларны үстерүне гамәлгә ашыру; авыл хужалыгы культураларының инвентарларын һәм уңышын саклау өчен билгеләнгән күчмәсз милек объектлары булмаган хужалык корылмаларын урнаштыру	13.1
Бакчачылык тармагын алып бару	Гражданның тарафыннан авыл хужалыгы культураларының үз ихтыяжлары өчен ял итүне һәм (яисә) аларны үстерүне гамәлгә ашыру; 2.1 коды белән рөхсәт ителгән файдалану төрөн, хужалык корылмаларын һәм гаражларны тасвирлауда күрсәтелгән бакча йортын, торак йортны үз ихтыяжлары өчен урнаштыру	13.2
Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның барлык төрләре:		

Жир кишэрлегеннэн рөхсэт ителгэн файдалану төрөнөң аталышы	Жир кишэрлегеннэн рөхсэт ителгэн файдалану төрөн тасвирлау	Код
Коммуналь хезмэтләр күрсөтү	Жылылык, жылылык, электр, газ белән тәмин итә торган биналар һәм корылмалар урнаштыру, канализация суларын чыгару, күчөмсез милек объектларын (котельныйлар, су жыю корылмаларын, чистарту корылмаларын, насос станцияләр, суүткәргечләрне, электр үткәргечләр, трансформатор подстанцияләр, газүткәргечләрне, элемтә линияләр, телефон станцияләр, канализацияләрне, стоянкаларны, гаражларны һәм остаханәләрне жыештыру һәм авария техникасына, кар жыю һәм эретү өчен кирәкле корылмаларны) чистарту һәм жыештыру	3.1.1
Территорияне төзекләндерү	Территорияне төзекләндерүнең состав өлеше буларак кулланыла торган декоратив, техник, планлаштыру, конструктив жайланмалар, яшелләндерү элементларын, жиһазларның һәм бизәүнең төрле төрләр, кече архитектура формаларын, стационар булмаган корылмаларны һәм корылмаларны, мәгълүмати щитларны һәм күрсәткечләрне урнаштыру	12.0.2

Жир участкаларының иң чик күләмнәре һәм рөхсәт ителгән төзелешнең иң чик параметрлары, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләү

Параметрлар төрләре	Үлчәү бердәмлеге	Жир кишәрлекләреннән рөхсәт ителгән файдалану төрләре буенча параметрларның эһмияте	
		Шәхси торак төзелеше/ Шәхси ярдәмче хужалык алып бару өчен (йорт янындагы жир кишәрлеге)	Блоклы торак төзелеше
Жир кишәрлекләренең иң чик күләмнәре:			
Минималь үлчәм	кв. м	600	600
Максималь үлчәм	кв. м	2500	2500
Урам (юл йөрү) фронты буйлап минималь киңлек	м	25	25
Жир кишәрлекләре чикләрендә рөхсәт ителгән төзелешнең, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрлары:			
Участок төзелешенең максималь проценты	%	60	70
Участокның алгы чигеннән корылмаларның минималь чигенеше (башка күрсәткеч төзелешне жайга салу линиясе белән билгеләнмәгән очракларда)	м	5 0,5 (төзелгән-кушып төзелгән һәм аерым торучы гаражлар өчен)	5 0,5 (төзелгән-кушып төзелгән һәм аерым торучы гаражлар өчен)
Участокның ян чикләреннән корылмаларның минималь чикләре	м	3	0 (блокланган торак йортта индивидуаль блок төзегән яисә түзү өчен билгеләнгән жир кишәрлеге белән чиктәш жир кишәрлегенең ян чигеннән); 1 (тиешле янғын сүндерү дивары мәжбүри булганда); 3 (башка очракларда)
Участокның арткы чигеннән булган корылмаларның минималь чигенеше	м	3	3
Жир кишәрлекләре чикләрендә төзекләндерү параметрлары			
Жир кишәрлекләре киртәләренең максималь биеклеге:	м		
а) урам һәм юл буйлап;	м	2,0	1,5
б) урамга чыга торган йортның алгы ягындагы күрше участкалар арасында;	м	2,0	2,0
в) йортның арткы ягынан күрше участкалар арасында;	м	2,0	2,0
г) башка очракларда	м	2,0	2,0
киртәләр тибы	-	Чиктәш участкалар, яшелчә бакчалары урнашкан өлештә материал һәм тип киртәләр кояш яктысын	саңгырау түгел

Параметрлар төрлөрө	Үлчәү бердәмлеге	Жир кишәрлекләрәннән рөхсәт ителгән файдалану төрлөрө буенча параметрларның әһәмияте	
		Шәхси торак төзелеше/ Шәхси ярдәмче хужалык алып бару өчен (йорт янындагы жир кишәрлеге)	Блоклы торак төзелеше
		үткәрә торган челтәрсыман итеп кабул ителә.	

Искәрмәләр:

Искәрмә 1. Территорияне планлаштыру документлары белән параметрларның башка күрсәткечләре билгеләнергә мөмкин.

Искәрмә 2. Әлеге таблицада жайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентлар, СП, СанПиН һәм башка норматив документлар таләпләре нигезендә билгеләнә.

3 нче искәрмә. Жир кишәрлекләренәң ян һәм арткы чикләреннән чигенүләр таблицасында бирелгән иң чик параметрлардан читкә тайпылуга рөхсәт алу түбәндәге шарт белән рөхсәт ителә:

- жир кишәрлекләре хужаларының күрсәтелгән тайпылышларга үзара ризалыгы бар;
- Төп төзелешләр (торак йортлар) арасындагы ераклык 6 метрга тигез яисә аннан артып китә, ә ярдәмче корылмалар (хужалык корылмалары, гаражлар һәм башкалар) арасындагы ераклык 2 метрга тигез яисә аннан артып китә (шулай ук янгынга каршы стеналарны тиешле ут ныклыгы дәрәжәсендә урнаштырган очракта, жир кишәрлекләре чикләре буенча ярдәмче корылмаларны ябу рөхсәт ителә).

4 искәрмә. Әлеге таблицада билгеләнгән төзекләндерү объектларының параметрлары торак булмаган билгеләнештәге капитал төзелеш объектларына кагыла.

5 искәрмә. Жир кишәрлегенәң чиге булып участок чиге санала, ул участокның чиктәш яисә күпчелек өлеше белән гомуми куллану территориясенә туры килә. Жир кишәрлегенәң алгы чикләре берничә булырга мөмкин. Гамәлдәге төзелешнәң эчендә урнашкан жир кишәрлегенәң алгы чикләре юк.

Жир кишәрлегенәң арткы чиге - жир кишәрлегенәң алгы чигенә капма-каршы булган чик. Ике һәм аннан да күбрәк чиге булган жир биләмәсенәң арткы чиге булмаска мөмкин.

Алгы кырыйдан читтәрәк урнашкан жир кишәрлеге чиге - ян жир. Алгы яки арткы чик булмаган жир кишәрлегенәң чиге дә сугышчан чик булып санала.

Жир кишәрлекләре чикләрендә капитал төзелеш объектларына парковка урыннары саны параметры автомобильләргә вакытлыча һәм даими саклау урыннарын (машина урыны) жирле проектлау нормативлары нигезендә исәпләнә.

Төзекләндерү өчен кирәкле капитал төзелеш объектын проектлаганда паркингларда, гаражларда, автомобильләргә даими саклау урыннарында проектланган (булган), әлеге капитал төзелеш объектын тәэмин итү өчен территорияне планлаштыру проекты тарафыннан каралган машина урыннары исәпкә алына, шул ук вакытта парковка урыннары саны буенча параметрлардан тайпылуга рөхсәт алу таләп ителми.

Рөхсәт ителгән төзелеш параметрлары, аларны эшләгән саен, әлеге бүлеккә кертеләчәк. Рөхсәт ителгән төзелешнәң чикле параметрларын эшләгәнче, аларны билгеләү жир кишәрлегенәң шәһәр төзелеше планының тиешле бүлегә белән гамәлгә ашырыла.

6 искәрмә. Чиктәш участоклар арасындагы материал һәм тип киртәләр, яшелчә бакчалары урнашкан өлештә кояш яктысын үткәрә торган челтәрсыман итеп кабул ителә.

ОЖ. Катнаш торак һәм ижтимагый төзелеш зонасы

Катнаш торак һәм ижтимагый төзелеш зонасы жирле эһәмияттәге хезмәтләр жыелмасы булган катнаш торак һәм ижтимагый-эшлекле районнар формалаштыруның хокукый шартларын тәэмин итү, инженерлык һәм транспорт инфраструктурасының кирәкле объектларын урнаштыру, шулай ук халыкка хезмәт күрсәтүче күчемсез милек коммерциячел объектларын урнаштыру мөмкинлеге белән бүлөп бирелгән.

Жир кишәрлекләреннән рөхсәт ителгән файдалану төрләре

Жир кишәрлегеннән рөхсәт ителгән файдалану төренә аталышы	Жир кишәрлегеннән рөхсәт ителгән файдалану төрен тасвирлау	Код
Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануның рөхсәт ителгән төп төрләре:		
Для индивидуаль торак төзелеше	Торак йортны (аерым урнашкан бинаның биекlege егерме метрдан артмаган, биекlege егерме метрдан артмаган, ул гражданнар тарафыннан мөстәкыйль күчемсез милек объектларына бүлү өчен билгеләнмәгән шундый бинада яшәүгә бәйлә булган көнкүреш һәм башка ихтыяжларны канәгәтләндерү өчен билгеләнгән бүлмәләрдән һәм бүлмәләрдән тора); авыл хужалыгы культураларын үстерү; индивидуаль гаражлар һәм хужалык корылмаларын урнаштыру	2.1
Кече катлы күпфатирлы торак төзелеше	азкатлы күпкатлы йортларны урнаштыру (4 катка кадәр биеклектәге күпфатирлы йортлар, мансарныкын да кертеп); спорт һәм балалар майданчыкларын, ял итү майданчыкларын төзекләндерү; торак төзелешенә хезмәт күрсәтү объектларын азкатлы күпфатирлы йортның гомуми майданы 15 % тәшкил итсә, төзелеп беткән һәм төзелгән-төзекләндерелгән биналарында урнаштыру.	2.1.1
Урта катлы торак төзелеше	Күпфатирлы йортларны сигез каттан да югары булмаган урында урнаштыру; төзекләндерү һәм яшелләндерү; жир асты гаражлары һәм автостоянкалар урнаштыру; спорт һәм балалар майданчыкларын, ял итү майданчыкларын төзекләндерү; күпфатирлы йорттагы торак йортларның гомуми майданы йорт биналарының гомуми майданының 20%ыннан артмаса, күпфатирлы йортка төзелгән, кушып төзелгән һәм төзелгән биналарда торак төзелешенә хезмәт күрсәтү объектларын урнаштыру;	2.5
Күпкатлы торак төзелеше (биек төзелеш)	Күпфатирлы йортларны тугыз катлы һәм аннан да күбрәк урнаштыру; йорт яны территорияләрен төзекләндерү һәм яшелләндерү; спорт һәм балалар майданчыкларын, хужалык майданчыкларын һәм ял итү майданчыкларын төзекләндерү; жир асты гаражларын һәм автостоянкаларын урнаштыру, торак төзелешенә хезмәт күрсәтү объектларын йортларның аерым биналарында төзелгән, кушып төзелгән һәм төзелгән-кушып төзелгән биналарда урнаштыру, әгәр күпфатирлы йорттагы мондый биналарның майданы йортның гомуми майданының 15 % ыннан артмаса.	2.6
Автотранспортны саклау	Аерым торучы һәм төзелгән гаражларны, шул исәптән автотранспортны саклау өчен билгеләнгән жир асты гаражларын, шул исәптән урнаштыру код белән рөхсәт ителгән файдалану төрен тоту каралган гаражлардан тыш, машина урынына бүленгән урыннарны урнаштыру.	2.7.1

Жир кишәрлегеннән рөхсәт ителгән файдалану төрөнөң аталышы	Жир кишәрлегеннән рөхсәт ителгән файдалану төрөн тасвирлау	Код
Коммуналь хезмәтләр күрсәтү	Жылылык, жылылык, электр, газ белән тәэмин итә торган биналар һәм корылмалар урнаштыру, канализация суларын чыгару, күчәмсез милек объектларын (котельныйлар, су жыю корылмаларын, чистарту корылмаларын, насос станцияләрен, суүткәргечләрне, электр үткәргечләрне, трансформатор подстанцияләрен, газүткәргечләрне, элемтә линияләрен, телефон станцияләрен, канализацияләрен, стоянкаларны, гаражларны һәм остаханәләрен жыештыру һәм авария техникасына, кар жыю һәм эретү өчен кирәкле корылмаларны) чистарту һәм жыештыру	3.1.1
Коммуналь хезмәтләр күрсәтүне тәэмин итүче оешмаларның административ биналары	Коммуналь хезмәтләр күрсәтелүгә бәйле рәвештә физик һәм юридик затларны кабул итү өчен билгеләнгән биналарны урнаштыру	3.1.2
Халыкка социаль ярдәм күрсәтү	Психологик һәм түләүсез юридик ярдәм хезмәтләре, социаль, пенсия һәм башка хезмәтләр (халыкны эш белән тәэмин итү хезмәте, аз керемле гражданның туендыру пунктлары) өчен билгеләнгән биналарны социаль ярдәм күрсәтү һәм социаль яисә пенсия түләүләрен билгеләү мәсьәләләре буенча, шулай ук коммерциягә карамаган ижтимагый оешмалар: коммерциягә карамаган фондлар, хәйрия оешмалары, кызыксынулар буенча клублар урнаштыру өчен урнаштыру	3.2.2
Элемтә хезмәтләре күрсәтү	Почта, телеграф, шәһәрара һәм халыкара телефон элемтәсе хезмәтләре күрсәтү пунктларын урнаштыру өчен билгеләнгән биналарны урнаштыру	3.2.3
Тулай торак	Урнашуы рөхсәт ителгән 4.7 код белән файдалану төрөннән тыш, гражданның эш вакытына яшәү, хезмәт итү яисә укыту өчен билгеләнгән тулай торакларны урнаштыру өчен билгеләнгән биналарны урнаштыру	3.2.4
Көнкүреш хезмәте	Халыкка яисә көнкүреш хезмәтләре күрсәтү өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын (вак ремонт, ателье, мунча, чөчтараш, химик чистарту, күмү бюрлары) урнаштыру	3.3
Амбулатор-поликлиника хезмәте күрсәтү	Гражданның амбулатория-поликлиника медицина ярдәме күрсәтү өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын (поликлиникалар, фельдшерлык пунктлары, сәламәтлек саклау пунктлары, ана һәм бала үзәкләре, диагностика үзәкләре, сөт кухнялары, кан донорлыгы станцияләре, клиник лабораторияләре) урнаштыру	3.4.1
Стационар медицина хезмәте	Стационарларда (хастаханәләр, бала тудыру йортлары, диспансерлар, фәнни-медицина учреждениеләре һәм башка объектлар) медицина ярдәме күрсәтү өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын стационарда дөвалау буенча хезмәт күрсәтүне тәэмин итә; ашыгыч ярдәм станцияләре урнаштыруга; санитария авиациясе майданчыкларын урнаштыруга;	3.4.2
Мәктәпкәчә, башлангыч һәм урта гомуми белем бирү	Мәгариф, мәктәпкәчә, башлангыч һәм урта гомуми белем бирү өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын (балалар яшьләре, балалар бакчалары, мәктәпләр, лицейлар, гимназияләр, сәнгать, музыка мәктәпләре, белем бирү түгәрәкләре һәм белем бирү эшчәнлеген гамәлгә ашыручы башка оешмалар, шул исәптән физик культура һәм спорт белән шөгыйльләнү өчен билгеләнгән биналар, спорт корылмалары) урнаштыру	3.5.1

Жир кишэрлегеннэн рөхсэт ителгэн файдалану төрөнөң аталышы	Жир кишэрлегеннэн рөхсэт ителгэн файдалану төрөн тасвирлау	Код
Урта һәм югары һөнәри белем	Профессиональ белем бирү һәм мәгариф өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын (һөнәри техник училищелар, көллиятләр, сәнгать, музыка училищелары, белем жәмгыятьләре, институтлар, университетлар, белгечләргә яңадан әзерләү һәм квалификацияләрен арттыру эшчәнлеген гамәлгә ашыручы оешмалар, шул исәптән физик культура һәм спорт белән шөгьльләнгән өчен билгеләнгән биналар, спорт корылмалары) урнаштыру	3.5.2
Мәдәни-ял итү эшчәнлегә объектлары	Музейлар, күргәзмә заллары, сәнгать галереяләре, мәдәният йортлары, китапханәләр, кинотеатрлар һәм кинозаллар, театрлар, филармонияләр, концерт заллары, планетарийлар урнаштыру өчен билгеләнгән биналарны урнаштыру	3.6.1
Дәүләт идарәсе	Дәүләт органнарын, дәүләт пенсия фондын, жирле үзидарә органнарын, судларны, шулай ук эшчәнлекләрен турыдан-туры тәмин итүче яисә дәүләт һәм (яисә) муниципаль хезмәтләр күрсәтүче оешмаларны урнаштыру өчен билгеләнгән биналарны урнаштыру	3.8.1
Амбулатор ветеринария хезмәте күрсәтү	Ветеринария хезмәтләре күрсәтү өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын хайваннарны тотудан башка урнаштыру	3.10.1
Эшлекле идарә	Капитал төзелеш объектларын урнаштыру максаты: дәүләт яисә муниципаль идарә һәм хезмәтләр күрсәтү белән бәйлә булмаган идарә эшчәнлегә объектларын урнаштыру, шулай ук оешмалар арасында сату вакытында товар тапшыруны таләп итмәгән алыш-бирешләр кылуны тәмин итү, шул исәптән биржа эшчәнлегә (банк һәм иминият эшчәнлегеннән тыш)	4.1
Банк һәм иминият эшчәнлегә	Банк һәм иминият хезмәтләре күрсәтә торган оешмаларны урнаштыру өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын урнаштыру	4.5
Жәмәгәт туклануы	Жәмәгәт туклануы урыннары (рестораннар, кафелар, ашханәләр, кабымлыклар, барлар) урнаштыру максатларында капитал төзелеш объектларын урнаштыру	4.6
Кунакханә хезмәте	Кунакханәләргә, шулай ук аларда вакытлыча яшәү өчен торак урыны бирүдән эшқуарлык файдасын алу максатында кулланыла торган башка биналарны урнаштыру	4.7
Хезмәт гаражлары	Эшчәнлек төрләрен гамәлгә ашыру максатларында файдаланыла торган даими яисә вакытлыча гаражларны, хезмәт автотранспортын саклау өчен туктап торуларны урнаштыру, кодлар белән рөхсәт ителгән куллану төрләрендә каралган эшчәнлек төрләрен гамәлгә ашыру максатларында гомуми файдаланудагы транспорт чараларын, шул исәптән депоны урнаштыру һәм саклау өчен.	4.9
Биналарда спорт белән шөгьльләнгән тәмин итү	Биналарда һәм корылмаларда спорт клублары, спорт заллары, бассейннар, физкультура-савыктыру комплекслары урнаштыру	5.1.2
Спорт белән шөгьльләнгән өчен мәйданчыклар	Ачык һавада спорт һәм физкультура белән шөгьльләнгән өчен мәйданчыклар (физкультура мәйданчыклары, йөгөрү юллары, спорт уены өчен кырлар) урнаштыру	5.1.3
Тарихи-мәдәни эшчәнлек	Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектларын (тарих һәм мәдәният ядкарьләрен) саклап калу һәм өйрәнү, шул исәптән: археологик мирас объектларын, истәлекле урыннарны, тарихи кәсепләр, житештерү һәм һөнәрләр, тарихи жирлекләр, хәрби һәм гражданлык күмүләрен гамәлгә ашыручы тарихи жирлекләргә, мәдәни мирас объектларын, тарихи промысел яки һөнәр булган хужалык эшчәнлеген, шулай ук танып белү туризмы тәмин итүче хужалык эшчәнлеген тәмин итү	9.3

Жир кишэрлегеннэн рөхсэт ителгэн фйдалану төрөнөң аталышы	Жир кишэрлегеннэн рөхсэт ителгэн фйдалану төрөн тасвирлау	Код
Су объектларыннан гомуми фйдалану	Су объектларына тоташкан жир кишэрлеклөрөн, эгэр тиешле тыюлар законнарда билгеләнмэгән булса, судан гомуми фйдалануны (гражданнарның шәхси ихтыяжлары өчен гамәлгә ашырыла торган судан фйдалануы) гамәлгә ашыру өчен кирәкле ысуллар белән фйдалану, су ресурсларын эчәргә яраклы һәм хужалык-көнкүрешне су белән тәмин итү максатларында коймалар (алу), су объектларында, су мотоциклларында һәм су объектларында ял итү өчен билгеләнгән башка техник чаралардан фйдалану)	11.1
Су объектларыннан махсус фйдалану	Су объектларына тоташкан жир кишэрлеклөрөн махсус судан фйдалану өчен кирәкле ысуллар (су объектларыннан су ресурсларын алу, агып төшүче суларны һәм (яисә) дренаж суларын агызу, төптән тирәнәйтү, шартлату, бораулау һәм су объектларының төбөн һәм ярларын үзгәртүгә бәйле башка эшләр) куллану	11.2
Гидротехник корылмалар	Сусакалагыч һәм балык тоту корылмаларын, яр саклау корылмаларын эксплуатацияләү өчен кирәкле гидротехник корылмаларны (плотиналар, водосброслар, су жыю, су чыгару һәм башка гидротехник корылмаларны, суднолар үткәрү корылмаларын, балык тоту һәм балык тоту корылмаларын, яр бие саклау корылмаларын) урнаштыру	11.3
Урам-юл челтәре	Урам-юл челтәре объектларын: торак пунктлар чикләрендә автомобиль юллары, трамвай юллары һәм жәяүлеләр өчен тротуарлар, жәяүлеләр өчен кичүләр, бульварлар, майданнар, юл йөрү, велотранспорт һәм инженерлык инфраструктурасы объектлары һәм велотранспорт порт инфраструктурасы объектлары урнаштыру; шәһәр урамнары һәм юллар чикләрендә юл бие машина кую урыннарын (парковкаларын) урнаштыру, моңа кодлар белән рөхсэт ителгән фйдалану төрләрендә каралган 2.7.1, 4.9, 7.2.3, шулай ук транспорт чараларын саклау өчен билгеләнгән некапиталь корылмаларны урнаштыру;	12.0.1
Территорияне төзекләндерү	Территорияне төзекләндерүнең состав өлеше буларак кулланыла торган декоратив, техник, планлаштыру, конструктив жайланмалар, яшелләндерү элементларын, жиһазларның һәм бизәүнең төрле төрләрөн, кече архитектура формаларын, стационар булмаган корылмаларны һәм корылмаларны, мәгълүмати щитларны һәм күрсәткечләрне урнаштыру	12.0.2
Жир кишэрлеклөрөннән һәм капитал төзелеш объектларыннан фйдалануның шартлы рөхсэт ителгән төрләре:		
Социаль хезмэт күрсәтү йортлары	Өлкәннәр йортларын, бала йортларын, балалар йортларын, йортсыз гражданнар өчен куну пунктларын урнаштыру; күченеп килергә мәжбүр булганнарны, качаклар дип танылган затларны вакытлыча урнаштыру өчен капитал төзелеш объектларын урнаштыру;	3.2.1
Дини йолаларны гамәлгә ашыру	Дини йолалар һәм тантаналар башкару өчен билгеләнгән биналарны һәм корылмаларны (шул исәптән чиркәүләрне, соборларны, храмнарны, часовняларны, мәчетләрне, гыйбадәт кылу йортларын, синагогларны) урнаштыру	3.7.1
Дини идарә һәм мәгариф	Дини затлар, дин эшелләре һәм дин эшелләре даими булу урыны өчен билгеләнгән биналарны дини хезмэт башкаруга бәйле рөвештә, шулай ук хәйрия һәм дини белем бирү эшчәнлеген (монастырьлар, скитлар, руханилар йорты, якшәмбе һәм дини мәктәпләр, семинарияләр, дини училищелар) гамәлгә ашыру өчен урнаштыру	3.7.2

Жир кишэрлегеннэн рөхсэт ителгэн файдалану төрөнөң аталышы	Жир кишэрлегеннэн рөхсэт ителгэн файдалану төрөн тасвирлау	Код
Гидрометеорология һәм аның белән чиктәш өлкәләр өлкәсендәге эшчәнлекне тәэмин итү	Өйләнә-тирә мохиттә бара торган физик һәм химик процессларны күзәтү өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын урнаштыру, аның гидрометеорология, агрометеорология һәм гелиогеофизик характеристикаларын билгеләү, атмосфера һавасының, туфракның, су объектларының пычрану дәрәжәсен, шул исәптән гидробиологик күрсәткечләр буенча, һәм жир тирәли - космик киңлекләргә, гидрометеорология һәм аның белән чиктәш өлкәләрдә кулланыла торган биналарны һәм корылмаларны (доплерск метеорологик радиолокаторлары, гидрологик постлар һәм башкалар) билгеләү	3.9.1
Сүдә объектлары (сүдә үзәкләре, сүдә-күңел ачу үзәкләре (комплекслар))	Товарлар сатуны гамәлгә ашыручы бер яисә берничә оешманы урнаштыру һәм (яисә) хезмәтләр күрсәтү максатыннан, 4.5 - 4.8.2 кодлар белән рөхсәт ителгән куллану төрләре эчтәлегенә ярашлы рәвештә, капитал төзелеш объектларын урнаштыру; хезмәткәрләр автомобильләре һәм сүдә үзәгенә килүчеләр өчен гаражлар һәм (яисә) стоянкалар урнаштыру	4.2
Базарлар	Даими яисә вакытлыча сүдә (ярминкә, базар, базар) оештыру өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын, корылмаларны урнаштыру, һәр сүдә урынының 200 кв.метрдан артык сүдә майданы булмавын исәпкә алып, хезмәткәрләр автомобильләре һәм базарга килүчеләр өчен гаражлар һәм (яисә) тукталышлар урнаштыруны;	4.3
Кибетләр	Сүдә майданы 5000 кв. метрга кадәр булган товарларны сату өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын урнаштыру	4.4
Күңел ачу чаралары	Күңел ачу чараларын, сәяхәтләргә оештыру, дискотекалар һәм бию майданчыклары, төнгә клублар, аквапарклар, боулинг, аттракционнар һ.б. өчен билгеләнгән биналарны һәм корылмаларны, уен автоматларын (азартлы уеннар үткөрү өчен файдаланыла торган уен жиһазларыннан тыш), уен майданчыкларын урнаштыру	4.8.1
Транспорт чараларына ягулык салу	Автозаправка станцияләрен урнаштыру; юл сервисы объектлары сыйфатында жәмәгәт туклануын оештыру өчен кирәкле сүдә кибетләрен, биналарны урнаштыру	4.9.1.1
Автомобиль юу урыннары	Автомобиль мобилләрен урнаштыру, шулай ук бергә сүдә кибетләрен урнаштыру	4.9.1.3
Автомобильләргә ремонтлау	Автомобильләргә ремонтлау һәм аларга хезмәт күрсәтү өчен билгеләнгән остаханәләргә һәм юл сервисының башка объектларын урнаштыру, шулай ук тиешле сүдә кибетләрен урнаштыру	4.9.1.4
Күргәзмә-ярминкә эшчәнлегә	Күргәзмә-ярминкә һәм конгресс эшчәнлегенә гамәлгә ашыру өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын, корылмаларны, күрсәтелгән чараларга хезмәт күрсәтү өчен кирәкле эшчәнлекне дә кертеп, урнаштыру (экспозиция майданын төзү, чараларда катнашучыларның туклануын оештыру)	4.10
Элемтә	Элемтә, радиотапшырулар, телевидение объектларын урнаштыру, шул исәптән һава радиорелей, жир өсте һәм жир асты элемтә линияләрен, радиофикация линияләрен, антен кырларын, элемтә кабельле линияләрендә көчәйтү пунктларын, иярченле элемтә һәм телерадиотапшырулар инфраструктурасын да кертеп, урнаштыру кодлар белән рөхсәт ителгән куллану төрләрен эчтәлегендә каралган элемтә, радиотапшырулар, радиотапшырулар, телевидение һәм телевидение объектларын урнаштыру, 3.1.1, 3.3.3.	6.8

Жир кишәрлегеннән рөхсәт ителгән файдалану төрөнөң аталышы	Жир кишәрлегеннән рөхсәт ителгән файдалану төрөн тасвирлау	Код
Пассажирларга хезмәт күрсәтү	Урнашуы рөхсәт ителгән 7.6 код белән файдалану төрөннән каралган капитал төзелеш объектларыннан тыш, пассажирларга хезмәт күрсәтү өчен билгеләнгән биналарны һәм корылмаларны урнаштыру	7.2.2
Гомуми файдаланудагы транспорт кую урыннары	Кешеләрне билгеләнгән маршрут буенча ташучы транспорт чаралары тукталышын урнаштыру	7.2.3
Урамнан тыш транспорт	Метрополитенны, шул исәптән метрополитенның жир өсте юлларын, утырту станцияләрен, пассажирлар өчен станцияара күчешләрне, электр деполарын, вентиляция шахталарын эксплуатацияләү өчен кирәкле корылмаларны урнаштыру; урамдан тыш транспортның (монорельслы транспортның, канат юллары асты транспортының, фуникулерларның) башка төрләрне жир өсте корылмаларын урнаштыру	7.6
Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның барлык төрләр:		
Коммуналь хезмәтләр күрсәтү	Жылылык, жылылык, электр, газ белән тәмин итә торган биналар һәм корылмалар урнаштыру, канализация суларын чыгару, күчмәз милек объектларын (котельныйлар, су жыю корылмаларын, чистарту корылмаларын, насос станцияләрен, суүткәргечләрне, электр үткәргечләрне, трансформатор подстанцияләрен, газүткәргечләрне, элемтә линияләрен, телефон станцияләрен, канализацияләрен, стоянкаларны, гаражларны һәм остаханәләрне жыештыру һәм авария техникасына, кар жыю һәм эретү өчен кирәкле корылмаларны) чистарту һәм жыештыру	3.1.1
Коммуналь хезмәтләр күрсәтүне тәмин итүче оешмаларның административ биналары	Коммуналь хезмәтләр күрсәтелүгә бәйле рәвештә физик һәм юридик затларны кабул итү өчен билгеләнгән биналарны урнаштыру	3.1.2
Территорияне төзекләндерү	Территорияне төзекләндерүнең состав өлеше буларак кулланыла торган декоратив, техник, планлаштыру, конструктив жайланмалар, яшелләндерү элементларын, жиһазларның һәм бизәүнең төрле төрләрне, кече архитектура формаларын, стационар булмаган корылмаларны һәм корылмаларны, мәгълүмати щитларны һәм күрсәткечләрне урнаштыру	12.0.2

Жир участкаларының иң чик күләмнәре һәм рөхсәт ителгән төзелешнең иң чик параметрлары, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләү

Параметрлар төрләр	Үлчәү бердәм леге	Жир кишәрлекләреннән рөхсәт ителгән файдалану төрләр буенча параметрларның эһәмияте			
		Шәхси торак төзелеше өчен	Кече катлы күпфатирлы торак төзелеше	Урта катлы торак төзелеше	Күпкатлы торак төзелеше (биек төзелеш)
Жир кишәрлекләренең иң чик күләмнәре:					
Минималь үлчәм	кв. м	600	1000	1200	1800
Максималь үлчәм	кв. м	2500	-	-	-

Параметрлар төрләре	Үлчәү бердәм леге	Жир кишәрлекләреннән рөхсәт ителгән файдалану төрләре буенча параметрларның эһәмияте			
		Шәхси торак төзелеше өчен	Кече катлы күпфатирлы торак төзелеше	Урта катлы торак төзелеше	Күпкатлы торак төзелеше (биек төзелеш)
Урам (юл йөрү) фронты буйлап минималь киңлек	м	25	-	-	-
Жир кишәрлекләре чикләрендә рөхсәт ителгән төзелешнең, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең ин чик параметрлары:					
Участок төзелешенең максималь проценты	%	60	50	50	30
Участокның алгы чигеннән корылмаларның минималь чигенеше (башка күрсәткеч төзелешне жайга салу линиясе белән билгеләнмәгән очрақларда)	м	5 0,5 (төзелгән-кушып төзелгән һәм аерым торучы гаражлар өчен)	5	5	5
Участокның ян чикләреннән корылмаларның минималь чикләре	м	3	8	8	8
Участокның арткы чигеннән булган корылмаларның минималь чигенеше	м	3	8	8	8
Жир кишәрлекләре чикләрендә төзекләндерү параметрлары					
Жир кишәрлекләре киртәләренең максималь биеклеге:					
а) урам һәм юл буйлап;	м	2,0	Куаклыктар һәм агачлар рәвешендәге биеклекне чикләмичә		
б) урамга чыга торган йортның алгы ягындагы күрше участоклар арасында;	м	2,0	0,6, аулак яки куаклар һәм агачлар рәвешендәге биеклекне чикләмичә		
в) йортның арткы ягынан күрше участоклар арасында;	м	2,0	0,6, тонык яки куаклар һәм агачлар рәвешендәге биеклекне чикләмичә;		
г) башка очрақларда	м	2,0	0,6, яшелләндерелгән майданчыктар өчен; 1,8, балалар һәм паркинг майданчыктары өчен ; 4, спорт майданчыктары өчен		
киртәләр тибы	-	Чиктәш участоклар, яшелчә бакчалары урнашкан өлештә	куаклар һәм агачлар рәвешендә		

Параметрлар төрлөрө	Үлчәү бердәм леге	Жир кишәрлекләрәннән рөхсәт ителгән файдалану төрлөрө буенча параметрларның эһәмияте			
		Шәхси торак төзелеше өчен	Кече катлы күпфатирлы торак төзелеше	Урта катлы торак төзелеше	Күпкатлы торак төзелеше (биек төзелеш)
		материал һәм тип киртәләр қояш яктысын үткәрә торган чөлгәрсыман итеп қабул ителә.			

Искәрмәләр:

Искәрмә 1. Территорияне планлаштыру документлары белән параметрларның башка күрсәткечләре билгеләнергә мөмкин.

Искәрмә 2. Әлеге таблицада жайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентлар, СП, СанПиН һәм башка норматив документлар таләпләре нигезендә билгеләнә.

3 нче искәрмә. Жир кишәрлекләрәннән ян һәм арткы чикләрәннән чигенүләр таблицасында бирелгән ин чик параметрлардан читкә тайпылуға рөхсәт алу түбәндөгә шарт белән рөхсәт ителә:

- жир кишәрлекләре хужаларының күрсәтелгән тайпылышларға үзара ризалыгы бар;
- объектлар урнаштыруның янгынга каршы нормалары үтәлә.

4 искәрмә. Әлеге таблицада билгеләнгән төзекләндерү объектларының параметрлары торак булмаган билгеләнештәгә капитал төзелеш объектларына қагыла.

5 искәрмә. Жир кишәрлегенен чиге булып участок чиге санала, ул участокның чиктәш яисә күпчелек өлеше белән гомуми куллану территориясенә туры килә. Жир кишәрлегенен алгы чикләре берничә булырга мөмкин. Гамәлдәгә төзелешнен эчендә урнашкан жир кишәрлегенен алгы чикләре юк.

Жир кишәрлегенен арткы чиге - жир кишәрлегенен алгы чигенә қапма-каршы булган чик. Ике һәм аннан да күбрәк чиге булган жир биләмәсенен арткы чиге булмаска мөмкин.

Алгы кырыдан читтәрәк урнашкан жир кишәрлеге чиге - ян жир. Алгы яки арткы чик булмаган жир кишәрлегенен чиге дә сугышчан чик булып санала.

Жир кишәрлекләре чикләрендә капитал төзелеш объектларына парковка урыннары саны параметры автомобильләрне вакытлыча һәм даими саклау урыннарын (машина урыны) жирле проектлау нормативлары нигезендә исәпләнә.

Төзекләндерү өчен кирәкле капитал төзелеш объекттын проектлаганда паркингларда, гаражларда, автомобильләрне даими саклау урыннарында проектланган (булган), әлеге капитал төзелеш объекттын тәэмин итү өчен территорияне планлаштыру проекты тарафыннан каралган машина урыннары исәпкә алына, шул ук вакытта парковка урыннары саны буенча параметрлардан тайпылуға рөхсәт алу таләп ителми.

Рөхсәт ителгән төзелеш параметрлары, аларны эшләгән саен, әлеге бүлеккә кертеләчәк. Рөхсәт ителгән төзелешнен чикле параметрларын эшләгәнче, аларны билгеләү жир кишәрлегенен шәһәр төзелеше планының тиешле бүлегә белән гамәлгә ашырыла.

ОД. Күпфункцияле ижтимагый-эшлекле зона

Күпфункцияле ижтимагый-эшлекле зона ижтимагый-эшлекле билгеләнештәгә объектларны, шул исәптән торак төзелешен тәэмин итүче коммерция зоналарын урнаштыру өчен бүлеп бирелгән.

Жир кишәрлекләрәннән рөхсәт ителгән файдалану төрлөрө

Жир кишэрлегеннэн рөхсэт ителгэн фйдалану төрөнө аталышы	Жир кишэрлегеннэн рөхсэт ителгэн фйдалану төрөн тасвирлау	Код
Жир кишэрлеклэрэннэн һәм капитал төзелеш объектларыннан фйдалануның рөхсэт ителгэн төп төрлөрө:		
Торак төзелешенә хезмэт күрсәтү	Урнашуы кодлар белән рөхсэт ителгэн куллану төрлөрө белән каралган капитал төзелеш объектларын урнаштыру 3.1, 3.2, 3.3, 3.4, 3.4.1, 3.5.1, 3.6, 3.6, 3.7, 3.1, 4.3, 4.4, 4.4, 4.6, 5.1.2, 5.1.3, әгәр аларны урнаштыру торак төзелешенә хезмэт күрсәтү өчен кирәк булса, шулай ук гражданның яшәвенә бәйлә булса, әйләнә-тирә мохиткә һәм санитария иминлегенә зыян китерми, халыкның хокукларын бозмый, санитария зоналарын билгеләүне таләп итми.	2.7
Коммуналь хезмәтләр күрсәтү	Жылылык, жылылык, электр, газ белән тәмин итә торган биналар һәм корымалар урнаштыру, канализация суларын чыгару, күчмәсз милек объектларын (котельныйлар, су жыю корымаларын, чистарту корымаларын, насос станцияләр, суүткәргечләрне, электр үткәргечләр, трансформатор подстанцияләр, газүткәргечләр, элемтә линияләр, телефон станцияләр, канализацияләр, стоянкаларны, гаражларны һәм остаханәләрне жыештыру һәм авария техникасына, кар жыю һәм эретү өчен кирәкле корымаларны) чистарту һәм жыештыру	3.1.1
Коммуналь хезмәтләр күрсәтүне тәмин итүче оешмаларның административ биналары	Коммуналь хезмәтләр күрсәтелүгә бәйлә рәвештә физик һәм юридик затларны кабул итү өчен билгеләнгән биналарны урнаштыру	3.1.2
Халыкка социаль ярдәм күрсәтү	Психологик һәм түләүсез юридик ярдәм хезмәтләр, социаль, пенсия һәм башка хезмәтләр (халыкны эш белән тәмин итү хезмәте, аз керемле гражданны туендыру пунктлары) өчен билгеләнгән биналарны социаль ярдәм күрсәтү һәм социаль яисә пенсия түләүләр билгеләү мәсәләләре буенча, шулай ук коммерциягә карамаган ижтимагый оешмалар: коммерциягә карамаган фондлар, хәйрия оешмалары, кызыксынулар буенча клублар урнаштыру өчен урнаштыру	3.2.2
Элемтә хезмәтләр күрсәтү	Почта, телеграф, шәһәрара һәм халыкара телефон элемтәсе хезмәтләр күрсәтү пунктларын урнаштыру өчен билгеләнгән биналарны урнаштыру	3.2.3
Тулай торак	Урнашуы рөхсэт ителгән 4.7 код белән фйдалану төрөннән тыш, гражданның эш вақытына яшәү, хезмәт итү яисә укыту өчен билгеләнгән тулай торакларны урнаштыру өчен билгеләнгән биналарны урнаштыру	3.2.4
Көнкүреш хезмәте	Халыкка яисә көнкүреш хезмәтләр күрсәтү өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын (вак ремонт, ателье, мунча, чөчтараш, химик чистарту, күмү бюрлары) урнаштыру	3.3
Амбулатор-поликлиника хезмәте күрсәтү	Гражданның амбулатория-поликлиника медицина ярдәме күрсәтү өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын (поликлиникалар, фельдшерлык пунктлары, сәламәтлек саклау пунктлары, ана һәм бала үзәкләр, диагностика үзәкләр, сөт кухнялары, кан донорлыгы станцияләре, клиник лабораторияләр) урнаштыру	3.4.1
Стационар медицина хезмәте	Стационарларда (хастаханәләр, бала тудыру йортлары, диспансерлар, фәнни-медицина учреждениеләр һәм башка объектлар) медицина ярдәме күрсәтү өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын стационарда дөвалау буенча хезмәт күрсәтүне тәмин итә; ашыгыч ярдәм станцияләре урнаштыруга; санитария авиациясе мәйданчыкларын урнаштыруга;	3.4.2

Жир кишәрлегеннән рөхсәт ителгән файдалану төрөнөң аталышы	Жир кишәрлегеннән рөхсәт ителгән файдалану төрөн тасвирлау	Код
Мәктәпкәчә, башлангыч һәм урта гомуми белем бирү	Мәгариф, мәктәпкәчә, башлангыч һәм урта гомуми белем бирү өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын (балалар яшлылары, балалар бакчалары, мәктәпләр, лицейлар, гимназияләр, сәнгать, музыка мәктәпләре, белем бирү түгәрәкләре һәм белем бирү эшчәнлеген гамәлгә ашыручы башка оешмалар, шул исәптән физик культура һәм спорт белән шөгьльләнгән өчен билгеләнгән биналар, спорт корымалары) урнаштыру	3.5.1
Урта һәм югары һөнәри белем	Профессиональ белем бирү һәм мәгариф өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын (һөнәри техник училищелар, көллиятләр, сәнгать, музыка училищелары, белем жәмгыятьләре, институтлар, университетлар, белгечләргә яңадан әзерләү һәм квалификацияләрен арттыру эшчәнлеген гамәлгә ашыручы оешмалар, шул исәптән физик культура һәм спорт белән шөгьльләнгән өчен билгеләнгән биналар, спорт корымалары) урнаштыру	3.5.2
Мәдәни-ял итү эшчәнлегә объектлары	Музейлар, күргәзмә заллары, сәнгать галереяләре, мәдәният йортлары, китапханәләр, кинотеатрлар һәм кинозаллар, театрлар, филармонияләр, концерт заллары, планетарийлар урнаштыру өчен билгеләнгән биналарны урнаштыру	3.6.1
Дини йолаларны гамәлгә ашыру	Дини йолалар һәм тантаналар башкару өчен билгеләнгән биналарны һәм корымаларны (шул исәптән чиркәүләргә, соборларны, храмнарны, часовняларны, мәчетләргә, гыйбадәт кылу йортларын, синагогаларны) урнаштыру	3.7.1
Дини идарә һәм мәгариф	Дини затлар, дин эһелләре һәм дин эһелләре даими булу урыны өчен билгеләнгән биналарны дини хезмәт башкаруга бәйлә рәвештә, шулай ук хәйрия һәм дини белем бирү эшчәнлеген (монастырьлар, скитлар, руханилар йорты, якшәмбе һәм дини мәктәпләр, семинарияләр, дини училищелар) гамәлгә ашыру өчен урнаштыру	3.7.2
Дәүләт идарәсе	Дәүләт органнарын, дәүләт пенсия фондын, жирле үзидарә органнарын, судларны, шулай ук эшчәнлекләрен турыдан-туры тәэмин итүче яисә дәүләт һәм (яисә) муниципаль хезмәтләр күрсәтүче оешмаларны урнаштыру өчен билгеләнгән биналарны урнаштыру	3.8.1
Вәкиллек эшчәнлегә	Чит дәүләтләргә һәм Россия Федерациясә субъектларының дипломатик вәкиллекләре, Россия Федерациясендә консул учреждениеләре өчен билгеләнгән биналарны урнаштыру	3.8.2
Фәнни тикшеренүләр үткәрү	Фәнни тикшеренүләр, тикшеренүләр һәм эшләнмәләр үткәрү өчен билгеләнгән биналарны һәм корымаларны (фәнни-тикшеренү һәм проект институтларын, фәнни үзәкләргә, инновацион үзәкләргә, дәүләт фәннәр академияләргә, тәҗрибә-конструкторлык үзәкләргә, шул исәптән тармак үзәкләргә) урнаштыру	3.9.2
Амбулатор ветеринария хезмәтә күрсәтү	Ветеринария хезмәтләре күрсәтү өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын хайваннарны тотудан башка урнаштыру	3.10.1
Эшлекле идарә	Капитал төзелеш объектларын урнаштыру максаты: дәүләт яисә муниципаль идарә һәм хезмәтләр күрсәтү белән бәйлә булмаган идарә эшчәнлегә объектларын урнаштыру, шулай ук оешмалар арасында сату вакытында товар тапшыруны таләп итмәгән алыш-бирешләр кылуны тәэмин итү, шул исәптән биржа эшчәнлегә (банк һәм иминият эшчәнлегеннән тыш)	4.1
Сәүдә объектлары (сәүдә үзәкләре, сәүдә-күнел ачу үзәкләре (комплекслар))	Товарлар сатуны гамәлгә ашыручы бер яисә берничә оешманы урнаштыру һәм (яисә) хезмәтләр күрсәтү максатыннан, 4.5 - 4.8.2 кодлар белән рөхсәт ителгән куллану төрләре эчтәлегенә ярашлы рәвештә, бер яисә берничә оешманы урнаштыру; автомобильләр һәм (яисә) сәүдә үзәгендә булучылар өчен гаражлар һәм (яисә) тукталышлар урнаштыру;	4.2

Жир кишэрлегеннэн рөхсэт ителгэн фйдалану төрөнөң аталышы	Жир кишэрлегеннэн рөхсэт ителгэн фйдалану төрөн тасвирлау	Код
Базарлар	Даими яисә вакытлыча сәүдә (ярминкә, базар, базар) оештыру өчен билгеләнгән капиталъ төзелеш объектларын, корылмаларны урнаштыру, һәр сәүдә урынының 200 кв.метрдан артык сәүдә мәйданы булмавын исәпкә алып, хезмәткәрләр автомобильләре һәм базарга килүчеләр өчен гаражлар һәм (яисә) тукталышлар урнаштыруны;	4.3
Кибетләр	Сәүдә мәйданы 5000 кв. метрга кадәр булган товарларны сату өчен билгеләнгән капиталъ төзелеш объектларын урнаштыру	4.4
Банк һәм иминият эшчәнлеге	Банк һәм иминият хезмәтләре күрсәтә торган оешмаларны урнаштыру өчен билгеләнгән капиталъ төзелеш объектларын урнаштыру	4.5
Жәмәгать туклануы	Жәмәгать туклануы урыннары (рестораннар, кафелар, ашханәләр, кабымлыклар, барлар) урнаштыру максатларында капиталъ төзелеш объектларын урнаштыру	4.6
Кунакханә хезмәте	Кунакханәләрне, шулай ук аларда вакытлыча яшәү өчен торак урыны бирүдән эшкуарлык фйдасын алу максатында кулланыла торган башка биналарны урнаштыру	4.7
Күңел ачу чаралары	Күңел ачу чараларын, сәяхәтләрне оештыру, дискотекалар һәм био мәйданчыклары, төнге клублар, аквапарклар, боулинг, аттракционнар һ.б. өчен билгеләнгән биналарны һәм корылмаларны, уен автоматларын (азартлы уеннар үткәрү өчен фйдаланыла торган уен жиһазларынан тыш), уен мәйданчыкларын урнаштыру	4.8.1
Спорт-тамаша чараларын тәмин итү	500 урынлы тамашачылар өчен махсус урыннар булган спорт-тамаша биналарын һәм корылмаларны (стадионнарны, спорт сарайларын, боз сарайларын, ипподромнарны) урнаштыру	5.1.1
Биналарда спорт белән шөгьльләнуе тәмин итү	Биналарда һәм корылмаларда спорт клублары, спорт заллары, бассейннар, физкультура-савыктыру комплекслары урнаштыру	5.1.2
Спорт белән шөгьльләну өчен мәйданчыклар	Ачык һавада спорт һәм физкультура белән шөгьльләну өчен мәйданчыклар (физкультура мәйданчыклары, йөгөрү юллары, спорт уены өчен кырлар) урнаштыру	5.1.3
Тарихи-мәдәни эшчәнлек	Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектларын (тарих һәм мәдәният ядкарьләрен) саклап калу һәм өйрәнү, шул исәптән: археологик мирас объектларын, истәлекле урыннарны, тарихи кәсепләр, житештерү һәм һөнәрләр, тарихи жирлекләр, хәрби һәм гражданлык күмүләрен гамәлгә ашыручы тарихи жирлекләрне, мәдәни мирас объектларын, тарихи промысел яки һөнәр булган хужалык эшчәнлеген, шулай ук танып белү туризмын тәмин итүче хужалык эшчәнлеген тәмин итү	9.3
Урам-юл челтәре	Урам-юл челтәре объектларын: торак пунктлар чикләрендә автомобиль юллары, трамвай юллары һәм жәяүлеләр өчен тротуарлар, жәяүлеләр өчен кичүләр, бульварлар, мәйданнар, юл йөрү, велоспорт һәм инженерлык инфраструктурасы объектлары һәм велоспорт порт инфраструктурасы объектлары урнаштыру; шәһәр урамнары һәм юллар чикләрендә юл бие машина кую урыннарын (парковкаларын) урнаштыру, моңа кодлар белән рөхсәт ителгән фйдалану төрләрендә каралган 2.7.1, 4.9, 7.2.3, шулай ук транспорт чараларын саклау өчен билгеләнгән некапиталь корылмаларны урнаштыру;	12.0.1

Жир кишэрлегеннэн рөхсэт ителгэн файдалану төрөнөң аталышы	Жир кишэрлегеннэн рөхсэт ителгэн файдалану төрөн тасвирлау	Код
Территорияне төзеклөндөрү	Территорияне төзеклөндөрүнең состав өлөшө буларак кулланыла торган декоратив, техник, планлаштыру, конструктив жайланмалар, яшеллөндөрү элементларын, жиһазларның һәм биззүнең төрлө төрлөрөн, кече архитектура формаларын, стационар булмаган корылмаларны һәм корылмаларны, мөгълүмати щитларны һәм күрсәткечләрне урнаштыру	12.0.2
Жир кишэрлекләрненнән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануның шартлы рөхсэт ителгән төрлөрө:		
Шәхси торак төзелеш өчен	Торак йортны (аерым урнашкан бинаның жир өсте катлары саны егерме метрдан артмаган, биекlege егерме метрдан артмаган, ул гражданның тарафыннан мөстәкыйль күчөмсөз милек объектларына бүлү өчен билгеләнмөгән шундый бинада яшәүгә бәйлә булган көнкүрөш һәм башка ихтыяжлар ихтыяжларын канәгәтлөндөрү өчен билгеләнгән бүлмәләрдән һәм ярдәмче куллану биналарыннан тора); авыл хужалыгы культураларын үстерү; индивидуаль гаражлар һәм хужалык корылмалары урнаштыру;	2.1
Кече катлы күпфатирлы торак төзелеш	Аз катлы күпкатлы йортларны урнаштыру (мансард йортын да кертеп, 4 катка кадәр биеклектәге күпфатирлы йортлар); спорт һәм балалар мөйданчыкларын, ял итү мөйданчыкларын төзеклөндөрү; азкатлы күпфатирлы йорттагы торак йортларга төзелгән, кушып төзелгән һәм төзелгән-кушып төзелгән биналарда торак төзелешенә хезмәт күрсәтү объектларын урнаштыру, эгәр мондый биналарның гомуми мөйданы аз катлы күпфатирлы йорттагы торак йортның гомуми мөйданыннан 15% тан артмаса.	2.1.1
Шәхси ярдәмче хужалык алып бару өчен (йорт янындагы жир кишэрлеге)	2.1 коды белән рөхсэт ителгән файдалану төрөн тасвирлауда күрсәтелгән торак йортны урнаштыру; авыл хужалыгы продукциясен житештерү; гараж һәм башка ярдәмче корылмалар урнаштыру; авыл хужалыгы хайваннарын тоту;	2.2
Блоклы торак төзелеш	Күрше торак йортлары белән бер яки берничә уртақ дивар булган торак йортны (өч каттан артмаган, берләштерелгән йортларның гомуми саны ун йорттан артмаган һәм аларның һәркайсы бер гаилә яшәү өчен билгеләнгән, уртақ диварга (гомуми стеналарга) күрше йорт яисә күрше йортлар белән аралашмыйча, уртақ диварга (гомуми стеналарга) ия, аерым жир кишэрлегендә урнашкан һәм гомуми файдалану территориясенә (блокланган төзелешнең торак йортлары) чыгу урыны бар; декоратив һәм уңдырышлы агачлар, яшелчә һәм жиләк-жимеш культураларын үрчетү; индивидуаль гаражлар һәм башка ярдәмче корылмалар урнаштыру; балалар спорт мөйданчыкларын һәм ял мөйданчыкларын, ял мөйданчыкларын төзеклөндөрү.	2.3
Автотранспортны саклау	Аерым торучы һәм төзелгән гаражларны, шул исәптән автотранспортны саклау өчен билгеләнгән жир асты гаражларын, шул исәптән урнаштыру код белән рөхсэт ителгән файдалану төрөн тоту каралган гаражлардан тыш, машина урынына бүленгән урыннарны урнаштыру.	2.7.1
Социаль хезмәт күрсәтү йортлары	Өлкәннәр йортларын, бала йортларын, балалар йортларын, йортсыз гражданның өчен куну пунктларын урнаштыру; күчөнеп килергә мәжбүр булганнарны, качаклар дип танылган затларны вакытлыча урнаштыру өчен капитал төзелеш объектларын урнаштыру;	3.2.1

Жир кишәрлегеннән рөхсәт ителгән файдалану төрөнөң аталышы	Жир кишәрлегеннән рөхсәт ителгән файдалану төрөн тасвирлау	Код
Гидрометеорология һәм аның белән чиктәш өлкәләр өлкәсендәге эшчәнлекне тәмин итү	Өйләнә-тирә мохиттә бара торган физик һәм химик процессларны күзәтү өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын урнаштыру, аның гидрометеорология, агрометеорология һәм гелиогеофизик характеристикаларын билгеләү, атмосфера һавасының, туфракның, су объектларының пычрану дәрәжәсен, шул исәптән гидробиологик күрсәткечләр буенча, һәм жир тирәли - космик кинлекләрне, гидрометеорология һәм аның белән чиктәш өлкәләрдә кулланыла торган биналарны һәм корылмаларны (доплерск метеорологик радиолокаторлары, гидрологик постлар һәм башкалар) билгеләү	3.9.1
Фәнни сынаулар үткөрү	Фәнни тикшеренүләр, тикшеренүләр һәм эшләнмәләр алып баручы оешмаларны урнаштыру, фәнни яктан караганда үсемлекләр һәм хайваннар дөньясы үрнәкләрен алу өчен авыл һәм урман хужалыгын алып бару өчен биналар һәм корылмалар урнаштыру	3.9.3
Хезмәт гаражлары	Эшчәнлек төрләрен гамәлгә ашыру максатларында файдаланыла торган даими яисә вакытлыча гаражларны, хезмәт автотранспортын саклау өчен туктап торуларны урнаштыру, кодлар белән рөхсәт ителгән куллану төрләрендә каралган эшчәнлек төрләрен гамәлгә ашыру максатларында гомуми файдаланудагы транспорт чараларын, шул исәптән депоны урнаштыру һәм саклау өчен.	4.9
Транспорт чараларына ягулык салу	Автозаправка станцияләрен урнаштыру; юл сервисы объектлары сыйфатында жәмәгать туклануын оештыру өчен кирәкле сәүдә кибетләрен, биналарны урнаштыру	4.9.1.1
Юл ялын тәмин итү	Юл сервисы (мотельләр) сыйфатында кунакханә хезмәтләре күрсәтү өчен биналар урнаштыру, шулай ук тиешле сәүдә кибетләрен, жәмәгать туклануын юл сервисы объектлары сыйфатында оештыру өчен биналар урнаштыру	4.9.1.2
Автомобиль юу урыннары	Автомобиль мобильләрен урнаштыру, шулай ук бергә сәүдә кибетләрен урнаштыру	4.9.1.3
Автомобильләрен ремонтлау	Автомобильләрен ремонтлау һәм аларга хезмәт күрсәтү өчен билгеләнгән остаханәләрен һәм юл сервисының башка объектларын урнаштыру, шулай ук тиешле сәүдә кибетләрен урнаштыру	4.9.1.4
Күргәзмә-ярминкә эшчәнлеге	Күргәзмә-ярминкә һәм конгресс эшчәнлеген гамәлгә ашыру өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын, корылмаларны, күрсәтелгән чараларга хезмәт күрсәтү өчен кирәкле эшчәнлекне дә кертеп, урнаштыру (экспозиция майданын төзү, чараларда катнашучыларның туклануын оештыру)	4.10
Спорт белән шөгыльләнү өчен жиһазландырылган майданчыклар	Спорт һәм физкультура белән шөгыльләнү өчен корылмаларны ачык һавада урнаштыру (теннис кортлары, автодромнар, мотодромнар, трамплиннар, спорт атулары)	5.1.4
Су спорты	Су спорт төрләре белән шөгыльләнү өчен спорт корылмаларын урнаштыру (су спорт төрләрен оештыру һәм тиешле инвентарьны саклау өчен кирәкле причаллар һәм корылмалар)	5.1.5
Элемтә	Элемтә, радиотапшырулар, телевидение объектларын урнаштыру, шул исәптән һава радиорелей, жир өсте һәм жир асты элемтә линияләрен, радиофикация линияләрен, антен кырларын, элемтә кабельле линияләрендә көчәйтү пунктларын, иярченле элемтә һәм телерадиотапшырулар инфраструктурасын да кертеп, урнаштыру кодлар белән рөхсәт ителгән куллану төрләренә эчтәлегендә каралган элемтә, радиотапшырулар, радиотапшырулар, телевидение һәм телевидение объектларын урнаштыру, 3.1.1, 3.3.3.	6.8
Пассажирларга хезмәт күрсәтү	Урнашуы рөхсәт ителгән 7.6 код белән файдалану төрөннән каралган капитал төзелеш объектларыннан тыш, пассажирларга хезмәт күрсәтү өчен билгеләнгән биналарны һәм корылмаларны урнаштыру	7.2.2

Жир кишэрлегеннэн рөхсэт ителгән файдалану төренен аталышы	Жир кишэрлегеннэн рөхсэт ителгән файдалану төрен тасвирлау	Код
Гомуми файдаланудагы транспорт куо урыннары	Кешеләрне билгеләнгән маршрут буенча ташучы транспорт чаралары тукталышын урнаштыру	7.2.3
Һава транспорты	Аэродромнар, вертолет майданчыклары (вертодромнар) урнаштыру, гидросамолетларны китерү һәм причал ясау өчен урыннар урнаштыру, һава судноларын очып китү һәм жиргә төшерү (китерү) өчен кирәкле очышларны һәм башка объектларны радиотехник тәэмин итү, аэропортлар (аэровокзаллар) һәм пассажирларны утырту һәм утырту, аларга хезмәт күрсәтү һәм аларның куркынычсызлыгын тәэмин итү өчен кирәкле башка объектларны урнаштыру, шулай ук һава юлы белән йөри торган йөкләрне төяү, бушату һәм саклау өчен кирәкле объектларны урнаштыру; һава судноларына техник хезмәт күрсәтү һәм ремонт ясау өчен билгеләнгән объектларны урнаштыру	7.4
Урамнан тыш транспорт	Метрополитенны, шул исәптән метрополитенның жир өсте юлларын, утырту станцияләрен, пассажирлар өчен станциягара күчешләрне, электр деполарын, вентиляция шахталарын эксплуатацияләү өчен кирәкле корылмаларны урнаштыру; урамдан тыш транспортның (монорельслы транспортның, канат юллары асты транспортының, фуникулерларның) башка төрләрне жир өсте корылмаларын урнаштыру	7.6
Эчке хокук тәртибен тәэмин итү	Хәрби хезмәт булган эчке эшләр органнары, Росгвардия һәм коткару хезмәтләре эзерлегендә ярдәм итү өчен кирәкле капитал төзелеш объектларын урнаштыру; гражданнар оборонасы объектларын, житештерү биналарының бер өлеше булган гражданнар оборонасы объектларыннан тыш, урнаштыру	8.3
Жир кишэрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсэт ителгән файдалануның барлык төрләре:		
Коммуналь хезмәтләр күрсәтү	Жылылык, жылылык, электр, газ белән тәэмин итә торган биналар һәм корылмалар урнаштыру, канализация суларын чыгару, күчмәсез милек объектларын (котельныйлар, су жыю корылмаларын, чистарту корылмаларын, насос станцияләрен, суүткәргечләрне, электр үткәргечләрне, трансформатор подстанцияләрен, газүткәргечләрне, элемент линияләрен, телефон станцияләрен, канализацияләрен, стоянкаларны, гаражларны һәм остаханәләрне жыештыру һәм авария техникасына, кар жыю һәм эретү өчен кирәкле корылмаларны) чистарту һәм жыештыру	3.1.1
Хезмәт гаражлары	Эшчәнлек төрләрне гамәлгә ашыру максатларында файдаланыла торган даими яисә вакытлыча гаражларны, хезмәт автотранспортын саклау өчен туктап торуларны урнаштыру, кодлар белән рөхсәт ителгән куллану төрләрнедә каралган эшчәнлек төрләрне гамәлгә ашыру максатларында гомуми файдаланудагы транспорт чараларын, шул исәптән депоны урнаштыру һәм саклау өчен.	4.9
Территорияне төзекләндерү	Территорияне төзекләндерүнең состав өлеше буларак кулланыла торган декоратив, техник, планлаштыру, конструктив жайланмалар, яшелләндерү элементларын, жиһазларның һәм бизәүнең төрле төрләрне, кече архитектура формаларын, стационар булмаган корылмаларны һәм корылмаларны, мәгълүмати щитларны һәм күрсәткечләрне урнаштыру	12.0.2

«Индивидуаль торак төзелеше өчен», «Кече катлы күпфатирлы торак йорт төзелеше», «Шәхси ярдәмче хужалык (йорт янындагы жир кишэрлеге) алып бару өчен», «Блокирланган торак төзелеше» рөхсәт ителгән файдалану төрләре өчен капитал төзелеш объектларын реконструкцияләү, рөхсәт ителгән төзелешнең иң чик параметрлары рөхсәт

ителгэн файдаланудагы элеге төрлөр өчөн таблицаларда билгелэнгэн күрсөткөчлөр буенча билгеләнә.

Житештерү зоналары

П2. III класслы куркыныч житештерү һәм склад объектлары зонасы

III класслы куркыныч житештерү һәм склад объектлары зонасы СанПиН 2.2.1/2.1.1.1200-03 нигезендә III класс объектларын урнаштыру өчөн каралган. Элеге объектларны урнаштыру урнаштырыла торган объектларның санитар-яклау зоналары күләмнәрен һәм халыкның санитар-эпидемиологик иминлеге өлкәсендәге законнар таләпләрен исәпкә алып үткәрелә.

Жир кишәрлекләреннән рөхсәт ителгән файдалану төрләре

Жир кишәрлегеннән рөхсәт ителгән файдалану төрөнә аталышы	Жир кишәрлегеннән рөхсәт ителгән файдалану төрөн тасвирлау	Код
Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануның рөхсәт ителгән төп төрләре:		
Авыл хужалыгы йпродукциясен саклау һәм эшкәртү	Авыл хужалыгы продукциясен житештерү, саклау, беренчел һәм тирән эшкәртү өчөн кулланыла торган биналарны, корылмаларны урнаштыру	1.15
Автотранспортны саклау	Аерым торучы һәм төзелгән гаражларны, шул исәптән автотранспортны саклау өчөн билгелэнгән жир асты гаражларын, шул исәптән урнаштыру код белән рөхсәт ителгән файдалану төрөн тоту каралган гаражлардан тыш, машина урынына бүленгән урыннарны урнаштыру.	2.7.1
Коммуналь хезмәтләр күрсәтү	Жылылык, жылылык, электр, газ белән тәмин итә торган биналар һәм корылмалар урнаштыру, канализация суларын чыгару, күчмәсез милек объектларын (котельныйлар, су жыю корылмаларын, чистарту корылмаларын, насос станцияләрен, суүткәргечләрен, электр үткәргечләрен, трансформатор подстанцияләрен, газүткәргечләрен, элемтә линияләрен, телефон станцияләрен, канализацияләрен, стоянкаларны, гаражларны һәм остаханәләрен жыештыру һәм авария техникасына, кар жыю һәм зретү өчөн кирәкле корылмаларны) чистарту һәм жыештыру	3.1.1
Элемтә хезмәтләре күрсәтү	Почта, телеграф, шәһәрара һәм халыкара телефон элемтәсе хезмәтләре күрсәтү пунктларын урнаштыру өчөн билгелэнгән биналарны урнаштыру	3.2.3
Көнкүреш хезмәте	Халыкка яисә көнкүреш хезмәтләре күрсәтү өчөн билгелэнгән капитал төзелеш объектларын (вак ремонт, ателье, мунча, чәчтараш, химик чистарту, күмү бюролары) урнаштыру	3.3
Гидрометеорология һәм аның белән чиктәш өлкәләр өлкәсендәге эшчәнлекне тәмин итү	Өйләнә-тирә мохиттә бара торган физик һәм химик процессларны күзәтү өчөн билгелэнгән капитал төзелеш объектларын урнаштыру, аның гидрометеорология, агрометеорология һәм гелиогеофизик характеристикаларын билгеләү, атмосфера һавасының, туфракның, су объектларының пычрану дәрәжәсен, шул исәптән гидробиологик күрсәткөчләр буенча, һәм жир тирәли - космик киңлекләрен, гидрометеорология һәм аның белән чиктәш өлкәләрдә кулланыла торган биналарны һәм корылмаларны (доплерск метеорологик радиолокаторлары, гидрологик постлар һәм башкалар) билгеләү	3.9.1
Фәнни тикшеренүләр үткәртү	Фәнни тикшеренүләр, тикшеренүләр һәм эшләнмәләр үткәртү өчөн билгелэнгән биналарны һәм корылмаларны (фәнни-тикшеренү һәм проект институтларын, фәнни үзәкләрне, инновацион үзәкләрне, дәүләт фәннәр академияләрен, тәҗрибә-конструкторлык үзәкләрен, шул исәптән тармак үзәкләрен) урнаштыру	3.9.2

Жир кишэрлегеннэн рөхсэт ителгэн файдалану төрөнөң аталышы	Жир кишэрлегеннэн рөхсэт ителгэн файдалану төрөн тасвирлау	Код
Фэнни сынаулар үткөрү	Фэнни тикшеренүүлөр, тикшеренүүлөр һәм эшләнмелер алып баручы оешмаларны урнаштыру, фэнни яктан караганда үсемлекләр һәм хайваннар дөнъясы үрнәкләрен алу өчен авыл һәм урман хужалыгын алып бару өчен биналар һәм корымалар урнаштыру	3.9.3
Эшлекле идарә	Капиталь төзелеш объектларын урнаштыру максаты: дүүлэт яисә муниципаль идарә һәм хезмәтләр күрсәтү белән бәйлә булмаган идарә эшчәнлегә объектларын урнаштыру, шулай ук оешмалар арасында сату вакытында товар тапшыруны таләп итмәгән алыш-бирешләр кылуны тәмин итү, шул исәптән биржа эшчәнлегә (банк һәм иминият эшчәнлегеннән тыш)	4.1
Кибетләр	Сәүдә мәйданы 5000 кв. метрга кадәр булган товарларны сату өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын урнаштыру	4.4
Банк һәм иминият эшчәнлегә	Банк һәм иминият хезмәтләре күрсәтә торган оешмаларны урнаштыру өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын урнаштыру	4.5
Жәмәгать туклануы	Жәмәгать туклануы урыннары (рестораннар, кафелар, ашханәләр, кабымлыклар, барлар) урнаштыру максатларында капитал төзелеш объектларын урнаштыру	4.6
Хезмәт гаражлары	Эшчәнлек төрләрен гамәлгә ашыру максатларында файдаланыла торган даими яисә вакытлыча гаражларны, хезмәт автотранспортын саклау өчен туктап торуларны урнаштыру, кодлар белән рөхсәт ителгән куллану төрләрендә каралган эшчәнлек төрләрен гамәлгә ашыру максатларында гомуми файдаланудагы транспорт чараларын, шул исәптән депоны урнаштыру һәм саклау өчен.	4.9
Транспорт чараларына ягулык салу	Автозаправка станцияләрен урнаштыру; юл сервисы объектлары сыйфатында жәмәгать туклануын оештыру өчен кирәкле сәүдә кибетләрен, биналарны урнаштыру	4.9.1.1
Автомобиль юу урыннары	Автомобиль мобильләрен урнаштыру, шулай ук бергә сәүдә кибетләрен урнаштыру	4.9.1.3
Автомобильләрен ремонтлау	Автомобильләрен ремонтлау һәм аларга хезмәт күрсәтү өчен билгеләнгән остаханәләрен һәм юл сервисының башка объектларын урнаштыру, шулай ук тиешле сәүдә кибетләрен урнаштыру	4.9.1.4
Житештерү эшчәнлегә	Файдалы казылмаларны чыгару, аларны эшкәртү, сәнәгать ысулы белән әйберләр эзерләү максатларында капитал төзелеш объектларын урнаштыру	6.0
Жир асты байлыкларыннан файдалану	Геологик тикшеренүүләрне гамәлгә ашыру; файдалы казылмалар чыгару ачык (карьералар, отваллар) һәм ябык (шахталар, скважиналар) ысуллар белән; капитал төзелеш объектларын, шул исәптән жир асты объектларын, файдалы казылмалар чыгару максатларында урнаштыру; чимал транспортлауга һәм (яисә) сәнәгать эшкәртүенә эзерләү өчен кирәкле капитал төзелеш объектларын урнаштыру; файдалы казылмалар чыгару авылара территориядә башкарылса, жир асты байлыкларыннан файдалану максатлары өчен кирәкле биналарга һәм корымаларга хезмәт күрсәтүче хезмәткәрләргә яшәү өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын урнаштыру	6.1
Автомобиль төзелеш сәнәгәте	Транспорт чаралары һәм жиһазлар житештерү, автомобильләр житештерү, автомобиль кузовлары житештерү, прицеплар, ярымприцеплар һәм бер яисә берничә төр транспорт йөртү, автомобильләр һәм аларның двигательләре өлешләрен житештерү өчен билгеләнгән контейнерлар житештерү өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын урнаштыру	6.2.1
Жиңел сәнәгать	Текстиль, фарфор-фаянс, электрон сәнәгать өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын урнаштыру	6.3

Жир кишэрлегеннэн рөхсэт ителгэн файдалану төрөнөң аталышы	Жир кишэрлегеннэн рөхсэт ителгэн файдалану төрөн тасвирлау	Код
Фармацевтика сәнәгате	Фармацевтика производствосы өчен билгелэнгән капиталъ төзелеш объектларын, шул исәптән сак яисә санитар-яклау зоналарын билгеләү каралган объектларны урнаштыру	6.3.1
Азык-төлек сәнәгате	Азык-төлек сәнәгате объектларын, авыл хужалыгы продукциясен эшкәртүгә аларны эшкәртүгә башка продукциягә китерә торган ысул белән (консервлау, ыслау, икмәк пешерү), шул исәптән эчемлекләр, алкоголь эчемлекләр һәм тәмәке әйберләре житештерү өчен дә урнаштыру	6.4
Нефтехимия сәнәгате	Углеродород чималын эшкәртү, ашламалар, полимерлар, көнкүреш билгеләнешендәге химик продукция һәм мондый продукция житештерү өчен билгелэнгән капиталъ төзелеш объектларын, шулай ук башка шундый сәнәгать предприятиеләрен урнаштыру	6.5
Төзелеш сәнәгате	Житештерү өчен билгелэнгән капиталъ төзелеш объектларын: төзелеш материаллары (кирпечләр, пиломатериаллар, цемент, беркетү материаллары), көнкүреш һәм төзелеш газ һәм сантехника жиһазлары, лифтлар һәм күтәргечләр, столяр продукция, жыелма йортлар яки аларның өлешләре һәм башка шундый продукция житештерү өчен урнаштыру	6.6
Энергетика	Гидроэнергетика объектларын, жылылык станцияләрен һәм башка электр станцияләрен урнаштыру, электр станцияләре (золоотваллар, гидротехник корымалар) өчен хезмәт күрсәтүче һәм ярдәмче корымалар урнаштыру; урнаштыру урнаштыру урнаштыру урнаштыру урнаштыру энергетика объектларыннан тыш, электр челтәре хужалыгы объектларын урнаштыру, 3.1 коды белән рөхсәт ителгән файдалану төрөн карап тоту каралган энергетика объектларыннан тыш, урнаштыру.	6.7
Элемтә	Элемтә, радиотапшырулар, телевидение объектларын урнаштыру, шул исәптән һава радиорелей, жир өсте һәм жир асты элемтә линияләрен, радиофикация линияләрен, антен кырларын, элемтә кабельле линияләрендә көчәйтү пунктларын, иярченле элемтә һәм телерадиотапшырулар инфраструктурасын да кертеп, урнаштыру кодлар белән рөхсәт ителгән куллану төрләренәң эчтәлегендә каралган элемтә, радиотапшырулар, радиотапшырулар, телевидение һәм телевидение объектларын урнаштыру, 3.1.1, 3.3.3.	6.8
Складлар	Сәнәгать базалары, складлары, төяү терминаллары һәм докилары, нефть саклагычлары һәм нефть төяү станцияләре, газ саклагычлары һәм аларны газ конденсатлы һәм газ суырту станцияләре, элеваторлар һәм азык-төлек складлары булдырылган житештерү комплексларының бер өлеше булмаган (стратегик запасларны саклаудан тыш) йөкләрен вакытлыча саклау, бүлү һәм күчерү корымаларын (стратегик запасларны саклаудан тыш) урнаштыру	6.9
Склад майданчыклары	Ачык һавада йөкләрне вакытлыча саклау, бүлү һәм бушату (стратегик запасларны саклаудан тыш)	6.9.1
Целлюлоз-кәгазь сәнәгате	Целлюлоза-кәгазь житештерү, целлюлоза, агач массасы, кәгазь, картон һәм алардан ясалган әйберләр житештерү, нәшрият һәм полиграфия эшчәнлегә өчен билгелэнгән капиталъ төзелеш объектларын урнаштыру, язылган мәгълүмат чыганаclarын тиражлау	6.11
Фәнни-житештерү эшчәнлегә	Технологик, сәнәгать, агросәнәгать паркларын, бизнес-инкубаторларны урнаштыру	6.12

Жир кишэрлегеннэн рөхсэт ителгэн фйдалану төрөнөң аталышы	Жир кишэрлегеннэн рөхсэт ителгэн фйдалану төрөн тасвирлау	Код
Урам-юл челтэре	Урам-юл челтэре объектларын: торак пунктлар чиклэрендэ автомобиль юллары, трамвай юллары һәм жэяүлелэр өчен тротуарлар, жэяүлелэр өчен кичүлэр, бульварлар, майданнар, юл йөрү, велотранспорт һәм инженерлык инфраструктурасы объектлары һәм велотранспорт порт инфраструктурасы объектлары урнаштыру; шәһэр урамнары һәм юллар чиклэрендэ юл бие машина кую урыннарын (парковкаларын) урнаштыру, моңа кодлар белән рөхсэт ителгэн фйдалану төрлэрендэ каралган 2.7.1, 4.9, 7.2.3, шулай ук транспорт чараларын саклау өчен билгелэнгән некапиталь корылмаларны урнаштыру;	12.0.1
Территорияне төзеклэндерү	Территорияне төзеклэндерүнең состав өлеше буларак кулланыла торган декоратив, техник, планлаштыру, конструктив жайланмалар, яшеллэндерү элементларын, жиһазларның һәм бизэүнең төрле төрлөрөн, кече архитектура формаларын, стационар булмаган корылмаларны һәм корылмаларны, мәгълүмати щитларны һәм күрсәткечлэрне урнаштыру	12.0.2
Жир кишэрлеклэрэннэн һәм капиталъ төзелеш объектларыннан фйдалануның шартлы рөхсэт ителгэн төрлэре:		
Тулай торак	Урнашуы рөхсэт ителгэн 4.7 код белән фйдалану төрөннэн тыш, гражданның эш вакытына яшэү, хезмэт итү яисэ укыту өчен билгелэнгән тулай торакаларны урнаштыру өчен билгелэнгән биналарны урнаштыру	3.2.4
Урта һәм югары һөнэри белем	Профессиональ белем бирү һәм мәгариф өчен билгелэнгән капиталъ төзелеш объектларын (һөнэри техник училищелар, көллиятлэр, сэнгатъ, музыка училищелары, белем жэмгыятьлэре, институтлар, университетлар, белгечлэрне янадан эзерләү һәм квалификациялэрэн арттыру эшчэнлеген гэмэлгэ ашыручы оешмалар, шул исэптэн физик культура һәм спорт белән шөгьльлэнү өчен билгелэнгән биналар, спорт корылмалары) урнаштыру	3.5.2
Жир кишэрлеклэрэннэн һәм капиталъ төзелеш объектларыннан рөхсэт ителгэн фйдалануның барлык төрлэре:		
Коммуналь хезмэтлэр күрсэтү	Жылылык, жылылык, электр, газ белән тэемин итэ торган биналар һәм корылмалар урнаштыру, канализация суларын чыгару, күчемсез милек объектларын (котельныйлар, су жыю корылмаларын, чистарту корылмаларын, насос станциялэрэн, суүткэргечлэрне, электр үткэргечлэрэн, трансформатор подстанциялэрэн, газүткэргечлэрне, элемтэ линиялэрэн, телефон станциялэрэн, канализациялэрне, стоянкаларны, гаражларны һәм остоянэлэрне жыештыру һәм авария техникасына, кар жыю һәм эретү өчен кирэкле корылмаларны) чистарту һәм жыештыру	3.1.1
Жэмэгать туклануы	Жэмэгать туклануы урыннары (рестораннар, кафелар, ашханэлэр, кабымлыклар, барлар) урнаштыру максатларында капиталъ төзелеш объектларын урнаштыру	4.6
Кунакханэ хезмэте	Кунакханэлэрне, шулай ук аларда вакытлыча яшэү өчен торак урыны бирүдэн эшкуралык фйдасын алу максатында кулланыла торган башка биналарны урнаштыру	4.7
Хезмэт гаражлары	Эшчэнлек төрлэрэн гэмэлгэ ашыру максатларында фйдаланыла торган даими яисэ вакытлыча гаражларны, хезмэт автотранспортын саклау өчен туктап торуларны урнаштыру, кодлар белән рөхсэт ителгэн куллану төрлэрендэ каралган эшчэнлек төрлэрэн гэмэлгэ ашыру максатларында гомуми фйдаланудагы транспорт чараларын, шул исэптэн депоны урнаштыру һәм саклау өчен.	4.9
Складлар	Сэнэгать базалары, складлары, төяү терминаллары һәм докилары, нефть саклагычлары һәм нефть төяү станциялэре, газ саклагычлары һәм аларны газ конденсатлы һәм газ суырту станциялэре, элеваторлар һәм азык-төлек складлары булдырылган житештерү комплексларының бер өлеше булмаган (стратегик запасларны саклаудан тыш) йөклэрэн вакытлыча саклау, бүлү һәм күчерү корылмаларын (стратегик запасларны саклаудан тыш) урнаштыру	6.9
Пассажирларга хезмэт күрсэтү	Урнашуы рөхсэт ителгэн 7.6 код белән фйдалану төрөннэн каралган капиталъ төзелеш объектларыннан тыш, пассажирларга хезмэт күрсэтү өчен билгелэнгән биналарны һәм корылмаларны урнаштыру	7.2.2

Жир кишэрлегеннэн рөхсэт ителгэн фэйдалану төрөнөң аталышы	Жир кишэрлегеннэн рөхсэт ителгэн фэйдалану төрөн тасвирлау	Код
Гомуми фэйдаланудагы транспорт кую урыннары	Кешелэрне билгелэнгэн маршрут буенча ташучы транспорт чаралары тукталышын урнаштыру	7.2.3
Территорияне төзеклэндерү	Территорияне төзеклэндерүнең состав өлеше буларак кулланыла торган декоратив, техник, планлаштыру, конструктив жайланмалар, яшеллендерү элементларын, жиһазларның һәм биззүнең төрле төрлөрөн, кече архитектура формаларын, стационар булмаган корылмаларны һәм корылмаларны, мэгълүмати щитларны һәм күрсәткечләрне урнаштыру	12.0.2

III класслы житештерү һәм склад объектлары өчен жир участокларының иң чик (минималь һәм (яисә) максималь күләмнәре, рөхсэт ителгән төзелешнең чикле параметрлары, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләү билгеләнмәгән.

III. IV-V класслы куркыныч производство һәм склад объектлары зонасы

IV-V класслы хәвефлелектәге житештерү һәм склад объектлары зонасы IV-V класслы куркыныч объектларын СанПиН 2.2.1/2.1.1.1200-03 нигезендә урнаштыру өчен билгеләнгән. Өлеге объектларны урнаштыру урнаштырыла торган объектларның санитар-яклау зоналары күләмнәрен һәм халыкның санитар-эпидемиологик иминлеге өлкәсендәге законнар таләпләрен исәпкә алып үткәрелә.

Жир кишэрлекләрәннэн рөхсэт ителгэн фэйдалану төрләрә

Жир кишэрлегеннэн рөхсэт ителгэн фэйдалану төрөнөң аталышы	Жир кишэрлегеннэн рөхсэт ителгэн фэйдалану төрөн тасвирлау	Код
Жир кишэрлекләрәннэн һәм капитал төзелеш объектларыннан фэйдалануның рөхсэт ителгән төп төрләрә:		
Авыл хужалыгы йпродукциясен саклау һәм эшкәртү	Авыл хужалыгы продукциясен житештерү, саклау, беренчел һәм тирән эшкәртү өчен кулланыла торган биналарны, корылмаларны урнаштыру	1.15
Автотранспортны саклау	Аерым торучы һәм төзелгән гаражларны, шул исәптән автотранспортны саклау өчен билгеләнгән жир асты гаражларын, шул исәптән урнаштыру код белән рөхсэт ителгән фэйдалану төрөн тоту каралган гаражлардан тыш, машина урынына бүленгән урыннары урнаштыру.	2.7.1
Коммуналь хезмәтләр күрсәтү	Жылылык, жылылык, электр, газ белән тәэмин итә торган биналар һәм корылмалар урнаштыру, канализация суларын чыгару, күчәмсез милек объектларын (котельныйлар, су жыю корылмаларын, чистарту корылмаларын, насос станцияләрен, суүткәргечләрне, электр үткәргечләрне, трансформатор подстанцияләрен, газүткәргечләрне, элемтә линияләрен, телефон станцияләрен, канализацияләрен, стоянкаларны, гаражларны һәм остаханәләрен жыештыру һәм авария техникасына, кар жыю һәм эретү өчен кирәкле корылмаларны) чистарту һәм жыештыру	3.1.1
Элемтә хезмәтләрә күрсәтү	Почта, телеграф, шәһәрәра һәм халыкара телефон элемтәсе хезмәтләрә күрсәтү пунктларын урнаштыру өчен билгеләнгән биналарны урнаштыру	3.2.3

Жир кишэрлегеннэн рөхсэт ителгэн файдалану төрөнөң аталышы	Жир кишэрлегеннэн рөхсэт ителгэн файдалану төрөн тасвирлау	Код
Көнкүреш хезмәте	Халыкка яисә көнкүреш хезмәтләре күрсәтү өчен билгеләнгән капиталъ төзелеш объектларын (вак ремонт, ателье, мунча, чәчтараш, химик чистарту, күмү бюролары) урнаштыру	3.3
Гидрометеорология һәм аның белән чиктәш өлкәләр өлкәсендәге эшчәнлекне тәэмин итү	Өйләнә-тирә мохиттә бара торган физик һәм химик процессларны күзәтү өчен билгеләнгән капиталъ төзелеш объектларын урнаштыру, аның гидрометеорология, агрометеорология һәм гелиогеофизик характеристикаларын билгеләү, атмосфера һавасының, туфракның, су объектларының пычрану дәрәжәсен, шул исәптән гидробиологик күрсәткечләр буенча, һәм жир тирәли - космик киңлекләрне, гидрометеорология һәм аның белән чиктәш өлкәләрдә кулланыла торган биналарны һәм корылмаларны (доплерск метеорологик радиолокаторлары, гидрологик постлар һәм башкалар) билгеләү	3.9.1
Фәнни тикшеренүләр үткәру	Фәнни тикшеренүләр, тикшеренүләр һәм эшләнмәләр үткәру өчен билгеләнгән биналарны һәм корылмаларны (фәнни-тикшеренү һәм проект институтларын, фәнни үзәкләрне, инновацион үзәкләрне, дәүләт фәннәр академияләрен, тәҗрибә-конструкторлык үзәкләрен, шул исәптән тармак үзәкләрен) урнаштыру	3.9.2
Фәнни сынаулар үткәру	Фәнни тикшеренүләр, тикшеренүләр һәм эшләнмәләр алып баручы оешмаларны урнаштыру, фәнни яктан караганда үсемлекләр һәм хайваннар дөньясы үрнәкләрен алу өчен авыл һәм урман хужалыгын алып бару өчен биналар һәм корылмалар урнаштыру	3.9.3
Эшлекле идарә	Капиталъ төзелеш объектларын урнаштыру максаты: дәүләт яисә муниципаль идарә һәм хезмәтләр күрсәтү белән бәйлә булмаган идарә эшчәнлегә объектларын урнаштыру, шулай ук оешмалар арасында сату вакытында товар тапшыруны таләп итмәгән алыш-бирешләр кылуны тәэмин итү, шул исәптән биржа эшчәнлегә (банк һәм иминият эшчәнлегеннән тыш)	4.1
Кибетләр	Сәүдә мәйданы 5000 кв. метрга кадәр булган товарларны сату өчен билгеләнгән капиталъ төзелеш объектларын урнаштыру	4.4
Банк һәм иминият эшчәнлегә	Банк һәм иминият хезмәтләре күрсәтә торган оешмаларны урнаштыру өчен билгеләнгән капиталъ төзелеш объектларын урнаштыру	4.5
Жәмәгать туклануы	Жәмәгать туклануы урыннары (рестораннар, кафелар, ашханәләр, кабымлыклар, барлар) урнаштыру максатларында капиталъ төзелеш объектларын урнаштыру	4.6
Хезмәт гаражлары	Эшчәнлек төрләрен гамәлгә ашыру максатларында файдаланыла торган даими яисә вакытлыча гаражларны, хезмәт автотранспортын саклау өчен туктап торуларны урнаштыру, кодлар белән рөхсәт ителгән куллану төрләрендә каралган эшчәнлек төрләрен гамәлгә ашыру максатларында гомуми файдаланудагы транспорт чараларын, шул исәптән депоны урнаштыру һәм саклау өчен.	4.9
Транспорт чараларына ягулык салу	Автозаправка станцияләрен урнаштыру; юл сервисы объектлары сыйфатында жәмәгать туклануын оештыру өчен кирәкле сәүдә кибетләрен, биналарны урнаштыру	4.9.1.1
Автомобиль юу урыннары	Автомобиль мобильләрен урнаштыру, шулай ук бергә сәүдә кибетләрен урнаштыру	4.9.1.3
Автомобильләрне ремонтлау	Автомобильләрне ремонтлау һәм аларга хезмәт күрсәтү өчен билгеләнгән остаханәләрне һәм юл сервисының башка объектларын урнаштыру, шулай ук тиешле сәүдә кибетләрен урнаштыру	4.9.1.4
Житештерү эшчәнлегә	Файдалы казылмаларны чыгару, аларны эшкәртү, сәнәгать ысулы белән әйберләр эзерләү максатларында капиталъ төзелеш объектларын урнаштыру	6.0

Жир кишэрлегеннэн рөхсэт ителгэн файдалану төрөнөң аталышы	Жир кишэрлегеннэн рөхсэт ителгэн файдалану төрөн тасвирлау	Код
Автомобиль төзелеше сәнәгате	Транспорт чаралары һәм жиһазлар житештерү, автомобильләр житештерү, автомобиль кузовлары житештерү, прицеплар, ярымприцеплар һәм бер яисә берничә төр транспорт йөртү, автомобильләр һәм аларның двигательләре өлешләрэн житештерү өчен билгеләнгән контейнерлар житештерү өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын урнаштыру	6.2.1
Жиңел сәнәгать	Текстиль, фарфор-фаянс, электрон сәнәгать өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын урнаштыру	6.3
Фармацевтика сәнәгате	Фармацевтика производствосы өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын, шул исәптән сак яисә санитар-яклау зоналарын билгеләү каралган объектларны урнаштыру	6.3.1
Азык-төлек сәнәгате	Азык-төлек сәнәгате объектларын, авыл хужалыгы продукциясен эшкәртүгә аларны эшкәртүгә башка продукциягә китерә торган ысул белән (консервлау, ыслау, икмәк пешерү), шул исәптән эчемлекләр, алкоголь эчемлекләр һәм тәмәке әйберләре житештерү өчен дә урнаштыру	6.4
Нефтехимия сәнәгате	Углерод чималын эшкәртү, ашламалар, полимерлар, көнкүреш билгеләнешендәге химик продукция һәм мондый продукция житештерү өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын, шулай ук башка шундый сәнәгать предприятиеләрен урнаштыру	6.5
Төзелеш сәнәгате	Житештерү өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын: төзелеш материаллары (кирпечләр, пиломатериаллар, цемент, беркетү материаллары), көнкүреш һәм төзелеш газ һәм сантехника жиһазлары, лифтлар һәм күтәргечләр, столяр продукция, жыелма йортлар яки аларның өлешләре һәм башка шундый продукция житештерү өчен урнаштыру	6.6
Энергетика	Гидроэнергетика объектларын, жылылык станцияләрен һәм башка электр станцияләрен урнаштыру, электр станцияләре (золоотваллар, гидротехник корымалар) өчен хезмәт күрсәтүче һәм ярдәмче корымалар урнаштыру; урнаштыру урнаштыру урнаштыру урнаштыру урнаштыру энергетика объектларыннан тыш, электр челтәре хужалыгы объектларын урнаштыру, 3.1 коды белән рөхсәт ителгән файдалану төрөн карап тоту каралган энергетика объектларыннан тыш, урнаштыру.	6.7
Элемтә	Элемтә, радиотапшырулар, телевидение объектларын урнаштыру, шул исәптән һава радиорелей, жир өсте һәм жир асты элемтә линияләрен, радиофикация линияләрен, антен кырларын, элемтә кабельле линияләрендә көчәйтү пунктларын, иярченле элемтә һәм телерадиотапшырулар инфраструктурасын да кертеп, урнаштыру кодлар белән рөхсәт ителгән куллану төрләренә эчтәлегендә каралган элемтә, радиотапшырулар, радиотапшырулар, телевидение һәм телевидение объектларын урнаштыру, 3.1.1, 3.3.3.	6.8
Складлар	Сәнәгать базалары, складлары, төяү терминаллары һәм докилары, нефть саклагычлары һәм нефть төяү станцияләре, газ саклагычлары һәм аларны газ конденсатлы һәм газ суырту станцияләре, элеваторлар һәм азык-төлек складлары булдырылган житештерү комплексларының бер өлеше булмаган (стратегик запасларны саклаудан тыш) йөкләрен вакытлыча саклау, бүлү һәм күчерү корымаларын (стратегик запасларны саклаудан тыш) урнаштыру	6.9
Склад майданчыклары	Ачык һавада йөкләрен вакытлыча саклау, бүлү һәм бушату (стратегик запасларны саклаудан тыш)	6.9.1
Целлюлоз-кәгазь сәнәгате	Целлюлоза-кәгазь житештерү, целлюлоза, агач массасы, кәгазь, картон һәм алардан ясалган әйберләр житештерү, нәшрият һәм полиграфия эшчәнлеген өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын урнаштыру, язылган мәгълүмат чыганаclarын тиражлау	6.11

Жир кишәрлегеннән рөхсәт ителгән фэйдалану төрөнөң аталышы	Жир кишәрлегеннән рөхсәт ителгән фэйдалану төрөн тасвирлау	Код
Фәнни-житештерү эшчәнлеге	Технологик, сәнәгать, агросәнәгать паркларын, бизнес-инкубаторларны урнаштыру	6.12
Урам-юл челтәре	Урам-юл челтәре объектларын: торак пунктлар чикләрендә автомобиль юллары, трамвай юллары һәм жәяүлеләр өчен тротуарлар, жәяүлеләр өчен кичүләр, бульварлар, майданнар, юл йөрү, велотранспорт һәм инженерлык инфраструктурасы объектлары һәм велотранспорт порт инфраструктурасы объектлары урнаштыру; шәһәр урамнары һәм юллар чикләрендә юл бие машина кую урыннарын (парковкаларын) урнаштыру, моңа кодлар белән рөхсәт ителгән фэйдалану төрләрендә каралган 2.7.1, 4.9, 7.2.3, шулай ук транспорт чараларын саклау өчен билгеләнгән некапиталь корылмаларны урнаштыру;	12.0.1
Территорияне төзекләндерү	Территорияне төзекләндерүнең состав өлеше буларак кулланыла торган декоратив, техник, планлаштыру, конструктив жайланмалар, яшелләндерү элементларын, жиһазларның һәм бизәүнең төрле төрләрен, кече архитектура формаларын, стационар булмаган корылмаларны һәм корылмаларны, мәгълүмати щитларны һәм күрсәткечләрне урнаштыру	12.0.2
Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан фэйдалануның шартлы рөхсәт ителгән төрләре:		
Балыкчылык	Балыкчылык объектларын (аквакультураны) үрчетү һәм (яисә) тоту, үстерү белән бәйлә хужалык эшчәнлеген гамәлгә ашыру; балыкчылыкны (аквакультураны) гамәлгә ашыру өчен кирәкле биналар, корылмалар, жайланмалар урнаштыру (аквакультура)	1.13
Тулай торак	Урнашуы рөхсәт ителгән 4.7 код белән фэйдалану төрөннән тыш, гражданның эш вакытына яшәү, хезмәт итү яисә укыту өчен билгеләнгән тулай торакларны урнаштыру өчен билгеләнгән биналарны урнаштыру	3.2.4
Урта һәм югары һөнәри белем	Профессиональ белем бирү һәм мәгариф өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын (һөнәри техник училищелар, көллиятләр, сәнәгать, музыка училищелары, белем жәмгыятьләре, институтлар, университетлар, белгечләрне янадан әзерләү һәм квалификацияләрен арттыру эшчәнлеген гамәлгә ашыручы оешмалар, шул исәптән физик культура һәм спорт белән шөгыйльләнү өчен билгеләнгән биналар, спорт корылмалары) урнаштыру	3.5.2
Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән фэйдалануның барлык төрләре:		
Коммуналь хезмәтләр күрсәтү	Жылылык, жылылык, электр, газ белән тәэмин итә торган биналар һәм корылмалар урнаштыру, канализация суларын чыгару, күчәмсез милек объектларын (котельныйлар, су жыю корылмаларын, чистарту корылмаларын, насос станцияләрен, суүткәргечләрне, электр үткәргечләрне, трансформатор подстанцияләрен, газүткәргечләрне, элемтә линияләрен, телефон станцияләрен, канализацияләрне, стоянкаларны, гаражларны һәм остаханәләрне жыештыру һәм авария техникасына, кар жыю һәм эретү өчен кирәкле корылмаларны) чистарту һәм жыештыру	3.1.1
Жәмәгать туклануы	Жәмәгать туклануы урыннары (рестораннар, кафелар, ашханәләр, кабымлыклар, барлар) урнаштыру максатларында капитал төзелеш объектларын урнаштыру	4.6
Кунакханә хезмәте	Кунакханәләрне, шулай ук аларда вакытлыча яшәү өчен торак урыны бирүдән эшқуарлык фэйдасын алу максатында кулланыла торган башка биналарны урнаштыру	4.7
Хезмәт гаражлары	Эшчәнлек төрләрен гамәлгә ашыру максатларында фэйдаланыла торган даими яисә вакытлыча гаражларны, хезмәт автотранспортын саклау өчен туктап торуларны урнаштыру, кодлар белән рөхсәт ителгән куллану төрләрендә каралган эшчәнлек төрләрен гамәлгә	4.9

Жир кишэрлегеннэн рөхсэт ителгэн файдалану төрөнөң аталышы	Жир кишэрлегеннэн рөхсэт ителгэн файдалану төрөн тасвирлау	Код
	ашыру максатларында гомуми файдаланудагы транспорт чараларын, шул исәптән депоны урнаштыру һәм саклау өчен.	
Складлар	Сәнәгать базалары, складлары, төяү терминаллары һәм докилары, нефть саклагычлары һәм нефть төяү станцияләре, газ саклагычлары һәм аларны газ конденсатлы һәм газ суырту станцияләре, элеваторлар һәм азык-төлек складлары булдырылган житештерү комплексларының бер өлеше булмаган (стратегик запасларны саклаудан тыш) йөкләрен вакытлыча саклау, бүлү һәм күчерү корылмаларын (стратегик запасларны саклаудан тыш) урнаштыру	6.9
Пассажирларга хезмэт күрсәтү	Урнашуы рөхсэт ителгән 7.6 код белән файдалану төрөннән каралган капитал төзелеш объектларыннан тыш, пассажирларга хезмэт күрсәтү өчен билгеләнгән биналарны һәм корылмаларны урнаштыру	7.2.2
Гомуми файдаланудагы транспорт кую урыннары	Кешеләрне билгеләнгән маршрут буенча ташучы транспорт чаралары тукталышын урнаштыру	7.2.3
Территорияне төзекләндерү	Территорияне төзекләндерүнең состав өлеше буларак кулланыла торган декоратив, техник, планлаштыру, конструктив жайланмалар, яшелләндерү элементларын, жиһазларның һәм бизәүнең төрле төрләрен, кече архитектура формаларын, стационар булмаган корылмаларны һәм корылмаларны, мәгълүмати щитларны һәм күрсәткечләрне урнаштыру	12.0.2

Жир кишэрлекләренең иң чик (минималь һәм (яисә) максималь күләмнәре, рөхсэт ителгән төзелешнең чикле параметрлары, IV-V класслы житештерү һәм склад объектлары өчен капитал төзелеш объектларын реконструкцияләү билгеләнмәгән.

«инженерлык инфраструктурасы зоналары

И Инженерлык инфраструктурасы зонасы

Инженерлык инфраструктурасы зонасы инженерлык инфраструктурасы объектларын урнаштыру өчен бүленгән. Территориядән файдалану режимы объектны норматив һәм кагыйдәләр таләпләренә туры китереп билгеләнә.

Жир кишэрлекләреннән рөхсэт ителгән файдалану төрләре

Жир кишэрлегеннэн рөхсэт ителгэн файдалану төрөнөң аталышы	Жир кишэрлегеннэн рөхсэт ителгэн файдалану төрөн тасвирлау	Код
Жир кишэрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануның рөхсэт ителгән төп төрләре:		
Автотранспортны саклау	Аерым торучы һәм төзелгән гаражларны, шул исәптән автотранспортны саклау өчен билгеләнгән жир асты гаражларын, шул исәптән урнаштыру код белән рөхсэт ителгән файдалану төрөн тоту каралган гаражлардан тыш, машина урынына бүленгән урыннарны урнаштыру.	2.7.1
Коммуналь хезмәтләр күрсәтү	Жылылык, жылылык, электр, газ белән тәэмин итә торган биналар һәм корылмалар урнаштыру, канализация суларын чыгару, күчмәсез милек объектларын (котельныйлар, су жыю корылмаларын, чистарту корылмаларын, насос станцияләрен, суүткәргечләрне, электр үткәргечләрне, трансформатор подстанцияләрен, газүткәргечләрне, элемент линияләрен, телефон станцияләрен,	3.1.1

Жир кишэрлегеннэн рөхсэт ителгэн файдалану төрөнөң аталышы	Жир кишэрлегеннэн рөхсэт ителгэн файдалану төрөн тасвирлау	Код
	канализацияларне, стоянкаларны, гаражларны һәм остаханэлэрне жыештыру һәм авария техникасына, кар жыю һәм эретү өчен кирәкле корылмаларны) чистарту һәм жыештыру	
Коммуналь хезмәтләр күрсәтүне тәмин итүче оешмаларның административ биналары	Коммуналь хезмәтләр күрсәтелүгә бәйле рәвештә физик һәм юридик затларны кабул итү өчен билгеләнгән биналарны урнаштыру	3.1.2
Гидрометеорология һәм аның белән чиктәш өлкәләр өлкәсендәге эшчәнлекне тәмин итү	Әйләнә-тирә мохиттә бара торган физик һәм химик процессларны күзәтү өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын урнаштыру, аның гидрометеорология, агрометеорология һәм гелиогеофизик характеристикаларын билгеләү, атмосфера һавасының, туфракның, су объектларының пычрану дәрәжәсен, шул исәптән гидробиологик күрсәткечләр буенча, һәм жир тирәли - космик кинәкләрне, гидрометеорология һәм аның белән чиктәш өлкәләрдә кулланыла торган биналарны һәм корылмаларны (доплерск метеорологик радиолокаторлары, гидрологик постлар һәм башкалар) билгеләү	3.9.1
Энергетика	Гидроэнергетика объектларын, жылылык станцияләрен һәм башка электр станцияләрен урнаштыру, электр станцияләре (золоотваллар, гидротехник корылмалар) өчен хезмәт күрсәтүче һәм ярдәмче корылмалар урнаштыру; урнаштыру урнаштыру урнаштыру урнаштыру урнаштыру энергетика объектларыннан тыш, электр челтәре хужалыгы объектларын урнаштыру, 3.1 коды белән рөхсәт ителгән файдалану төрөн карап тоту каралган энергетика объектларыннан тыш, урнаштыру.	6.7
Су объектларыннан гомуми файдалану	Су объектларына тоташкан жир кишәрлекләрен, әгәр тиешле тыюлар законнарда билгеләнмәгән булса, судан гомуми файдалануны (гражданның шәхси ихтияжлары өчен гамәлгә ашырыла торган судан файдалануны) гамәлгә ашыру өчен кирәкле ысуллар белән файдалану, су ресурсларын эчәргә яраклы һәм хужалык-көнкүрешне су белән тәмин итү максатларында коймалар (алу), су объектларында, су мотоциклларында һәм су объектларында ял итү өчен билгеләнгән башка техник чаралардан файдалану)	11.1
Су объектларыннан махсус файдалану	Су объектларына тоташкан жир кишәрлекләрен махсус судан файдалану өчен кирәкле ысуллар (су объектларыннан су ресурсларын алу, агып төшүче суларны һәм (яисә) дренаж суларын агызу, төптән тирәнәйтү, шартлату, бораулау һәм су объектларының төбен һәм ярларын үзгәртүгә бәйле башка эшләр) куллану	11.2
Гидротехник корылмалар	Сусаклагыч һәм балык тоту корылмаларын, яр саклау корылмаларын эксплуатацияләү өчен кирәкле гидротехник корылмаларны (плотиналар, водосброслар, су жыю, су чыгару һәм башка гидротехник корылмаларны, суднолар үткәрү корылмаларын, балык тоту һәм балык тоту корылмаларын, яр бие саклау корылмаларын) урнаштыру	11.3
Урам-юл челтәре	Урам-юл челтәре объектларын: торак пунктлар чикләрендә автомобиль юллары, трамвай юллары һәм жәяүлеләр өчен тротуарлар, жәяүлеләр өчен кичүләр, бульварлар, майданнар, юл йөрү, велотранспорт һәм инженерлык инфраструктурасы объектлары һәм велотранспорт порт инфраструктурасы объектлары урнаштыру; шәһәр урамнары һәм юллар чикләрендә юл бие машина кую урыннарын (парковкаларын) урнаштыру, моңа кодлар белән рөхсәт ителгән файдалану төрләрендә каралган 2.7.1, 4.9, 7.2.3,	12.0.1

Жир кишэрлегеннэн рөхсэт ителгэн файдалану төрөнөң аталышы	Жир кишэрлегеннэн рөхсэт ителгэн файдалану төрөн тасвирлау	Код
	шулай ук транспорт чараларын саклау өчен билгелэнгэн некапиталь корылмаларны урнаштыру;	
Территорияне төзеклэндерү	Территорияне төзеклэндерүнең состав өлеше буларак кулланыла торган декоратив, техник, планлаштыру, конструктив жайланмалар, яшеллендерү элементларын, жиһазларның һәм бизүүнең төрле төрлөрөн, кече архитектура формаларын, стационар булмаган корылмаларны һәм корылмаларны, мэгълүмати цитларны һәм күрсәткечләрне урнаштыру	12.0.2
Жир кишэрлекләрненнән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануның шартлы рөхсэт ителгән төрләр:		
Кибетләр	Сүдә майданы 5000 кв. метрга кадәр булган товарларны сату өчен билгелэнгэн капитал төзелеш объектларын урнаштыру	4.4
Хезмэт гаражлары	Эшчәнлек төрлөрөн гамәлгә ашыру максатларында файдаланыла торган даими яисә вакытлыча гаражларны, хезмэт автотранспортын саклау өчен туктап торуларны урнаштыру, кодлар белән рөхсэт ителгән куллану төрлөрөндә каралган эшчәнлек төрлөрөн гамәлгә ашыру максатларында гомуми файдаланудагы транспорт чараларын, шул исәптән депоны урнаштыру һәм саклау өчен.	4.9
Элемтә	Элемтә, радиотапшырулар, телевидение объектларын урнаштыру, шул исәптән һава радиорелей, жир өсте һәм жир асты элемтә линияләрен, радиофикация линияләрен, антен кырларын, элемтә кабельле линияләрендә көчәйтү пунктларын, иярченле элемтә һәм телерадиотапшырулар инфраструктурасын да кертеп, урнаштыру кодлар белән рөхсэт ителгән куллану төрлөрөнөң эчтәлегендә каралган элемтә, радиотапшырулар, радиотапшырулар, телевидение һәм телевидение объектларын урнаштыру, 3.1.1, 3.3.3.	6.8
Жир кишэрлекләрненнән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсэт ителгән файдалануның барлык төрләр:		
Хезмэт гаражлары	Эшчәнлек төрлөрөн гамәлгә ашыру максатларында файдаланыла торган даими яисә вакытлыча гаражларны, хезмэт автотранспортын саклау өчен туктап торуларны урнаштыру, кодлар белән рөхсэт ителгән куллану төрлөрөндә каралган эшчәнлек төрлөрөн гамәлгә ашыру максатларында гомуми файдаланудагы транспорт чараларын, шул исәптән депоны урнаштыру һәм саклау өчен.	4.9

Жир участокларының иң чик (минимал һәм (яисә) максимал күләмнәре, инженерлык инфраструктурасының территориаль зонасы өчен рөхсэт ителгән төзелешнең иң чик параметрлары, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләү билгеләнмәгән.

Авыл хужалыгы кулланышындагы зоналар

СХ2. Авыл хужалыгы билгеләнешендәге объектлар зонасы

Авыл хужалыгы билгеләнешендәге объектлар зонасы авыл хужалыгы предприятиеләрен һәм аларга хезмэт күрсәтү объектларын формалаштыруның хокукый шартларын тәмин итү өчен билгелэнгән. Объектларны урнаштыру урнаштырыла торган объектларның санитар-яклау зоналары күләмнәрен һәм халыкның санитар-эпидемиологик минимал өлкәсендәге законнар таләпләрен исәпкә алып үткәрелә.

Жир кишэрлекләрненнән рөхсэт ителгән файдалану төрләр

Жир кишэрлегеннэн рөхсэт ителгэн фйдалану төрөнөң аталышы	Жир кишэрлегеннэн рөхсэт ителгэн фйдалану төрөн тасвирлау	Код
Жир кишэрлеклэрэннэн һәм капиталъ төзелеш объектларыннан фйдалануның рөхсэт ителгэн төп төрлэрэ:		
Авыл хужалыгыннан фйдалану	Авыл хужалыгын алып бару. Өлеге төрдәге рөхсэт ителгэн фйдалануның эчтәлеге 1.1 - 1.20 кодлары белән рөхсэт ителгэн куллану төрлэрөнөң эчтәлеген үз эченә ала, шул исәптән авыл хужалыгы продукциясен саклау һәм эшкәртү өчен фйдаланыла торган биналарны һәм корылмаларны урнаштыру.	1.0
Яшелчәчелек	Авыл хужалыгы жирләрөндә бәрәңге, яфрак, жиләк-жимеш, суган һәм бакча авыл хужалыгы культуралары житештерүгә бәйле, шул исәптән теплицалар куллануга бәйле хужалык эшчәнлеген гамәлгә ашыру	1.3
Бакчачылык	Хужалык эшчәнлеген, шул исәптән күпьяеллык жиләк-жимеш культуралары, виноград һәм башка күпьяеллык культуралар үстерүгә бәйле авыл хужалыгы жирләрөндә гамәлгә ашыру	1.5
Терлекчелек	Хужалык эшчәнлеген, шул исәптән авыл хужалыгы терлеклэрэн (эре мөгезле терлеклэр, сарыклар, кәжәлэр, атлар, дөялэр, боланнар) үрчөтүгә бәйле авыл хужалыгы жирләрөндә гамәлгә ашыру, печәнлек, авыл хужалыгы терлеклэрэн көтү, терлек азыгы житештерү, авыл хужалыгы терлеклэрэн тоту һәм үрчөтү өчен кулланыла торган биналар, корылмалар урнаштыру; нәселле терлеклэр үрчөтү, нәселле продукция (материал) житештерү һәм алардан фйдалану	1.8
Жәнлекчелек	Кыйммәтле кыйммәтле мехлы жәнлеклэр аулауга бәйле хужалык эшчәнлеген гамәлгә ашыру; хайваннарны тоту һәм үрчөтү, житештерү, саклау һәм продукцияне беренчел эшкәртү өчен кулланыла торган биналарны, корылмаларны урнаштыру; нәселле терлеклэр үрчөтү, нәселле продукция (материал) житештерү һәм алардан фйдалану	1.9
Кошчылык	Кошларның йорт токымнарын, шул исәптән су йөзүчелэрэн үрчөтүгә бәйле хужалык эшчәнлеген гамәлгә ашыру; хайваннарны тоту һәм үрчөтү, житештерү, саклау һәм кошчылык продукциясен беренчел эшкәртү өчен кулланыла торган биналар, корылмалар урнаштыру; нәселле терлеклэр үрчөтү, нәселле продукция (материал) житештерү һәм алардан фйдалану;	1.10
Дуңгызчылык	Хужалык эшчәнлеген дуңгызлар үрчөтүгә бәйле гамәлгә ашыру; хайваннарны тоту һәм үрчөтү, житештерү, саклау һәм продукцияне беренчел эшкәртү өчен кулланыла торган биналар, корылмалар урнаштыру; нәселле терлеклэр үрчөтү, нәселле продукция (материал) житештерү һәм алардан фйдалану;	1.11
Умартачылык	Хужалык эшчәнлеген, шул исәптән авыл хужалыгы жирләрөндә бал кортларын һәм башка фйдалы бөжәклэрне үрчөтү, тоту һәм алардан фйдалану; умарта ояларын, башка фйдалы бөжәклэрне умартачылык һәм үрчөтү өчен кирәкле башка объектларны һәм жайланмаларны урнаштыру; умартачылык продукциясен саклау һәм беренчел эшкәртү өчен фйдаланыла торган корылмаларны урнаштыру;	1.12
Балыкчылык	Балыкчылык объектларын (аквакультураны) үрчөтү һәм (яисә) тоту, үстерү белән бәйле хужалык эшчәнлеген гамәлгә ашыру; балыкчылыкны (аквакультураны) гамәлгә ашыру өчен кирәкле биналар, корылмалар, жайланмалар урнаштыру (аквакультура)	1.13

Жир кишэрлегеннэн рөхсэт ителгэн файдалану төрөнөң аталышы	Жир кишэрлегеннэн рөхсэт ителгэн файдалану төрөн тасвирлау	Код
Авыл хужалыгын фәнни яктан тээмин итү	Фәнни һәм селекция эшен гамәлгә ашыру, үсемлекләр һәм хайваннар дөньясы үрнәкләрен фәнни яктан караганда кыйммәтле эйберләр алу өчен авыл хужалыгы алып бару; үсемлекләрнең генетик ресурслары коллекцияләрен урнаштыру	1.14
Авыл хужалыгы йпродукциясен саклау һәм эшкәртү	Авыл хужалыгы продукциясен житештерү, саклау, беренчел һәм тирән эшкәртү өчен кулланыла торган биналарны, корылмаларны урнаштыру	1.15
Питомниклар	Авыл хужалыгында кулланыла торган агач һәм куакларны, шулай ук үсентеләр һәм орлыклар алу өчен башка авыл хужалыгы культураларын үстерү һәм сату;авыл хужалыгы житештерүенөң күрсәтелгән төрләре өчен кирәкле корылмалар урнаштыру;	1.17
Авыл хужалык житештерүен тээмин итү	Авыл хужалыгы алып бару өчен файдаланыла торган машина-транспорт һәм ремонт станцияләрен, ангарларны һәм гаражларны авыл хужалыгы техникасы, амбарларны, су жыю башняларын, трансформатор станцияләрен һәм башка техник жиһазларны урнаштыру	1.18
Автотранспортны саклау	Аерым торучы һәм төзелгән гаражларны, шул исәптән автотранспортны саклау өчен билгеләнгән жир асты гаражларын, шул исәптән урнаштыру код белән рөхсэт ителгән файдалану төрөн тоту каралган гаражлардан тыш, машина урынына бүленгән урыннарны урнаштыру.	2.7.1
Коммуналь хезмәтләр күрсәтү	Жылылык, жылылык, электр, газ белән тээмин итә торган биналар һәм корылмалар урнаштыру, канализация суларын чыгару, күчмәсез милек объектларын (котельныйлар, су жыю корылмаларын, чистарту корылмаларын, насос станцияләрен, сүүткәргечләрне, электр үткәргечләрне, трансформатор подстанцияләрен, газүткәргечләрне, элемент линияләрен, телефон станцияләрен, канализацияләрне, стоянкаларны, гаражларны һәм остаханәләрне жыештыру һәм авария техникасына, кар жыю һәм эретү өчен кирәкле корылмаларны) чистарту һәм жыештыру	3.1.1
Гидрометеорология һәм аның белән чиктәш өлкәләр өлкәсендәге эшчәнлекне тээмин итү	Әйләнә-тирә мохиттә бара торган физик һәм химик процессларны күзәтү өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын урнаштыру, аның гидрометеорология, агрометеорология һәм гелиогеофизик характеристикаларын билгеләү, атмосфера һавасының, туфракның, су объектларының пычрану дәрәжәсен, шул исәптән гидробиологик күрсәткечләр буенча, һәм жир тирәли - космик кичлекләрне, гидрометеорология һәм аның белән чиктәш өлкәләрдә кулланыла торган биналарны һәм корылмаларны (доплерск метеорологик радиолокаторлары, гидрологик постлар һәм башкалар) билгеләү	3.9.1
Амбулатор ветеринария хезмәте күрсәтү	Ветеринария хезмәтләре күрсәтү өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын хайваннарны тотудан башка урнаштыру	3.10.1
Кибетләр	Сәүдә мәйданы 5000 кв. метрга кадәр булган товарларны сату өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын урнаштыру	4.4
Жәмәгать туклануы	Жәмәгать туклануы урыннары (рестораннар, кафелар, ашханәләр, кабымлыклар, барлар) урнаштыру максатларында капитал төзелеш объектларын урнаштыру	4.6
Транспорт чараларына ягулык салу	Автозаправка станцияләрен урнаштыру; юл сервисы объектлары сыйфатында жәмәгать туклануын оештыру өчен кирәкле сәүдә кибетләрен, биналарны урнаштыру	4.9.1.1

Жир кишэрлегеннэн рөхсэт ителгэн файдалану төрөнөң аталышы	Жир кишэрлегеннэн рөхсэт ителгэн файдалану төрөн тасвирлау	Код
Автомобиль юу урыннары	Автомобиль мобильлэрен урнаштыру, шулай ук бергә сәүдә кибетлэрен урнаштыру	4.9.1.3
Складлар	Сәнәгать базалары, складлары, төяү терминаллары һәм докилары, нефть саклагычлары һәм нефть төяү станцияләре, газ саклагычлары һәм аларны газ конденсатлы һәм газ суырту станцияләре, элеваторлар һәм азык-төлек складлары булдырылган житештерү комплексларының бер өлеше булмаган (стратегик запасларны саклаудан тыш) йөклэрен вакытлыча саклау, бүлү һәм күчерү корьлмаларын (стратегик запасларны саклаудан тыш) урнаштыру	6.9
Склад майданчыклары	Ачык һавада йөклэрне вакытлыча саклау, бүлү һәм бушату (стратегик запасларны саклаудан тыш)	6.9.1
Фәнни-житештерү эшчәнлеге	Технологик, сәнәгать, агросәнәгать паркларын, бизнес-инкубаторларны урнаштыру	6.12
Су объектлары	Бозлыклар, карлар, инешлэр, елгалар, күллэр, сазлыклар, территориаль диңгезлэр һәм башка өске су объектлары	11.0
Су объектларыннан гомуми файдалану	Су объектларына тоташкан жир кишэрлеклэрен, эгэр тиешле тыюлар законнарда билгелэнмэгән булса, судан гомуми файдалануны (гражданнырның шәхси ихтыяжлары өчен гамәлгә ашырыла торган судан файдалануы) гамәлгә ашыру өчен кирәкле ысуллар белән файдалану, су ресурсларын эчэргә яраклы һәм хужалык-көнкүрешне су белән тәэмин итү максатларында коймалар (алу), су объектларында, су мотоциклларында һәм су объектларында ял итү өчен билгелэнгән башка техник чаралардан файдалану)	11.1
Су объектларыннан махсус файдалану	Су объектларына тоташкан жир кишэрлеклэрен махсус судан файдалану өчен кирәкле ысуллар (су объектларыннан су ресурсларын алу, агып төшүче суларны һәм (яисә) дренаж суларын агызу, төптән тирәнәйтү, шартлату, бораулау һәм су объектларының төбөн һәм ярларын үзгэртүгә бэйле башка эшлэр) куллану	11.2
Гидротехник корьлмалар	Сусакагыч һәм балык тоту корьлмаларын, яр саклау корьлмаларын эксплуатацияләү өчен кирәкле гидротехник корьлмаларны (плотиналар, водосброслар, су жыю, су чыгару һәм башка гидротехник корьлмаларны, суднолар үткэрү корьлмаларын, балык тоту һәм балык тоту корьлмаларын, яр бусе саклау корьлмаларын) урнаштыру	11.3
Урам-юл челтэре	Урам-юл челтэре объектларын: торак пунктлар чиклэрендэ автомобиль юллары, трамвай юллары һәм жэяүлелэр өчен тротуарлар, жэяүлелэр өчен кичүлэр, бульварлар, майданнар, юл йөрү, велотранспорт һәм инженерлык инфраструктурасы объектлары һәм велотранспорт порт инфраструктурасы объектлары урнаштыру; шәһэр урамнары һәм юллар чиклэрендэ юл бусе машина кую урыннарын (парковкаларын) урнаштыру, моңа кодлар белән рөхсэт ителгэн файдалану төрлэрендэ каралган 2.7.1, 4.9, 7.2.3, шулай ук транспорт чараларын саклау өчен билгелэнгән некапиталь корьлмаларны урнаштыру;	12.0.1
Территорияне төзеклэндэрү	Территорияне төзеклэндэрүнең состав өлеше буларак кулланыла торган декоратив, техник, планлаштыру, конструктив жайланмалар, яшеллэндэрү элементларын, жиһазларның һәм бизэүнең төрле төрлэрен, кече архитектура формаларын, стационар булмаган корьлмаларны һәм корьлмаларны, мэгълүмати щитларны һәм күрсэткечлэрне урнаштыру	12.0.2
Жир кишэрлеклэреннэн һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануның шартлы рөхсэт ителгэн төрлэре:		

Жир кишэрлегеннэн рөхсэт ителгэн файдалану төрөнөң аталышы	Жир кишэрлегеннэн рөхсэт ителгэн файдалану төрөн тасвирлау	Код
Фэнни тикшеренүүлэр үткэрү	Фэнни тикшеренүүлэр, тикшеренүүлэр һәм эшләнмэлэр үткэрү өчен билгелэнгән биналарны һәм корылмаларны (фэнни-тикшеренү һәм проект институтларын, фэнни үзәкләрне, инновацион үзәкләрне, дәүләт фәннәр академияләрен, тәҗрибә-конструкторлык үзәкләрен, шул исәптән тармак үзәкләрен) урнаштыру	3.9.2
Фэнни сынаулар үткэрү	Фэнни тикшеренүүлэр, тикшеренүүлэр һәм эшләнмэлэр алып баручы оешмаларны урнаштыру, фэнни яктан караганда үсемлекләр һәм хайваннар дөньясы үрнәкләрен алу өчен авыл һәм урман хужалыгын алып бару өчен биналар һәм корылмалар урнаштыру	3.9.3
Күргәзмә-ярминкә эшчәнлеге	Күргәзмә-ярминкә һәм конгресс эшчәнлеген гамәлгә ашыру өчен билгелэнгән капитал төзелеш объектларын, корылмаларны, күрсәтелгән чараларга хезмэт күрсәтү өчен кирәкле эшчәнлекне дә кертеп, урнаштыру (экспозиция майданын төзү, чараларда катнашучыларның туклануын оештыру)	4.10
Аучылык һәм балыкчылык	Аучылык һәм балыкчылык урыннарын төзекләндерү, шул исәптән аучылык яисә балыкчылык йорты, жәнлекләрнең баш санын торгызу һәм тоту өчен кирәкле корылмалар яки балык тоту урыннары урнаштыру	5.3
Элемтә	Элемтә, радиотапшырулар, телевидение объектларын урнаштыру, шул исәптән һава радиорелей, жир өсте һәм жир асты элемтә линияләрен, радиофикация линияләрен, антен кырларын, элемтә кабельле линияләрендә көчәйтү пунктларын, иярченле элемтә һәм телерадиотапшырулар инфраструктурасын да кертеп, урнаштыру кодлар белән рөхсэт ителгән куллану төрлөрөнөң эчтәлегендә каралган элемтә, радиотапшырулар, радиотапшырулар, телевидение һәм телевидение объектларын урнаштыру, 3.1.1, 3.3.3.	6.8
Жир кишэрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсэт ителгән файдалануның барлык төрләре:		
Печән чабу	Үләннәрне чабу, печән жыю һәм эзерләү	1.19
Авыл хужалыгы хайваннарын көтү	Авыл хужалыгы хайваннарын көтү	1.20
Коммуналь хезмәтләр күрсәтү	Жылылык, жылылык, электр, газ белән тәэмин итә торган биналар һәм корылмалар урнаштыру, канализация суларын чыгару, күчмәсез милек объектларын (котельныйлар, су жыю корылмаларын, чистарту корылмаларын, насос станцияләрен, суүткәргечләрне, электр үткәргечләрне, трансформатор подстанцияләрен, газүткәргечләрне, элемтә линияләрен, телефон станцияләрен, канализацияләрен, стоянкаларны, гаражларны һәм остаханәләрне жыештыру һәм авария техникасына, кар жыю һәм эретү өчен кирәкле корылмаларны) чистарту һәм жыештыру	3.1.1
Амбулатор ветеринария хезмәте күрсәтү	Ветеринария хезмәтләре күрсәтү өчен билгелэнгән капитал төзелеш объектларын хайваннарны тотудан башка урнаштыру	3.10.1
Хайваннар өчен приютлар	Стационарда ветеринария хезмәтләре күрсәтү өчен билгелэнгән капитал төзелеш объектларын урнаштыру; авыл хужалыгы булмаган хайваннарны тоту, үрчетү өчен билгелэнгән капитал төзелеш объектларын кеше күзәтүе астында урнаштыру, йортсыз хайваннарны тоту һәм дөвалау буенча хезмәтләр күрсәтү; хайваннар өчен кунакханәләр оештыру өчен билгелэнгән капитал төзелеш объектларын урнаштыру;	3.10.2
Хезмэт гаражлары	Эшчәнлек төрләрен гамәлгә ашыру максатларында файдаланыла торган даими яисә вакытлыча гаражларны, хезмэт автотранспортын саклау өчен туктап торуларны урнаштыру, кодлар белән рөхсэт ителгән куллану төрләрендә каралган эшчәнлек төрләрен гамәлгә	4.9

Жир кишэрлегеннэн рөхсэт ителгэн файдалану төрөнөң аталышы	Жир кишэрлегеннэн рөхсэт ителгэн файдалану төрөн тасвирлау	Код
	ашыру максатларында гомуми файдаланудагы транспорт чараларын, шул исэптэн депоны урнаштыру һәм саклау өчен.	
Транспорт чараларына ягулык салу	Автозаправка станцияләрен урнаштыру; юл сервисы объектлары сыйфатында жәмәгать туклануын оештыру өчен кирәкле сүдә кибетләрен, биналарны урнаштыру	4.9.1.1
Складлар	Сәнәгать базалары, складлары, төяү терминаллары һәм докилары, нефть саклагычлары һәм нефть төяү станцияләре, газ саклагычлары һәм аларны газ конденсатлы һәм газ суырту станцияләре, элеваторлар һәм азык-төлек складлары булдырылган житештерү комплексларының бер өлеше булмаган (стратегик запасларны саклаудан тыш) йөкләрен вакытлыча саклау, бүлү һәм күчерү корымаларын (стратегик запасларны саклаудан тыш) урнаштыру	6.9

Жир кишэрлекләренөң иң чик (минималь һәм (яисә) максималь күләмнәре, рөхсэт ителгән төзелешнең иң чик параметрлары, авыл хужалыгы билгеләнешендәге объектларның территориаль зонасы өчен капитал төзелеш объектларын реконструкцияләү билгеләнмәгән.

СХЗ. Авыл хужалыгы файдалануы зонасы

Авыл хужалыгы куллану зонасы авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләрдә авыл хужалыгын алып бару өчен билгеләнгән.

Жир кишэрлекләреннэн рөхсэт ителгэн файдалану төрләрә

Жир кишэрлегеннэн рөхсэт ителгэн файдалану төрөнөң аталышы	Жир кишэрлегеннэн рөхсэт ителгэн файдалану төрөн тасвирлау	Код
Жир кишэрлекләреннэн һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануның рөхсэт ителгән төп төрләрә:		
Үсемлекчелек	Авыл хужалыгы культураларын үстерүгә бәйлә хужалык эшчәнлеген гамәлгә ашыру. Рөхсэт ителгән файдалануның әлеге төрөнөң эчтәлегә 1.2-1.6 кодлар белән рөхсэт ителгән куллану төрләрөнөң эчтәлеген үз эченә ала.	1.1
Бөртекле һәм башка авыл хужалыгы культуралары үстерү	Бөртекле, кузаклы, азык, техник, майлы, эфиромайлы, башка авыл хужалыгы культуралары житештерүгә бәйлә авыл хужалыгы жирләрендә хужалык эшчәнлеген гамәлгә ашыру	1.2
Яшелчәчелек	Авыл хужалыгы жирләрендә бөрәңгә, яфрак, жиләк-жимеш, суган һәм бакча авыл хужалыгы культуралары житештерүгә бәйлә, шул исэптән теплицалар куллануга бәйлә хужалык эшчәнлеген гамәлгә ашыру	1.3
Яшәү сәләтен күтәрүчә дару, чәчәк культураларын үстерү	Хужалык эшчәнлеген, шул исэптән чәй, дару һәм чәчәк культуралары житештерүгә бәйлә авыл хужалыгы жирләрендә гамәлгә ашыру	1.4
Бакчачылык	Хужалык эшчәнлеген, шул исэптән күпьяллык жиләк-жимеш культуралары, виноград һәм башка күпьяллык культуралар үстерүгә бәйлә авыл хужалыгы жирләрендә гамәлгә ашыру	1.5

Жир кишэрлегеннэн рөхсэт ителгән файдалану төренең аталышы	Жир кишэрлегеннэн рөхсэт ителгән файдалану төрен тасвирлау	Код
Терлекчелек	Хужалык эшчәнлеген, шул исәптән авыл хужалыгы терлекләрен (эре мөгезле терлекләрен, сарыкларны, кәжәләрне, атларны, дөяләрне, боланнарны) үрчетүгә бәйле авыл хужалыгы жирләрендә гамәлгә ашыру; печәнлек, авыл хужалыгы терлекләрен көтү, терлек азыгы житештерү, авыл хужалыгы терлекләрен тоту һәм үрчетү өчен кулланыла торган биналар, корылмалар урнаштыру; нәселле терлекләр үрчетү, нәселле продукция (материал) житештерү һәм алардан файдалану	1.8
Умартачылык	Хужалык эшчәнлеген, шул исәптән авыл хужалыгы жирләрендә бал кортларын һәм башка файдалы бөжәкләрне үрчетү, тоту һәм алардан файдалану буенча гамәлгә ашыру; умартачылык һәм башка файдалы бөжәкләр үрчетү өчен кирәкле умарталарны, башка объектларны һәм жайланмаларны урнаштыру; умартачылык продукциясен саклау һәм беренчел эшкәртү өчен файдаланыла торган корылмаларны урнаштыру	1.12
Балык тоту *	Балыкчылык объектларын (аквакультураны) үрчетү һәм (яисә) тоту, үстерү белән бәйле хужалык эшчәнлеген гамәлгә ашыру; балыкчылыкны (аквакультураны) гамәлгә ашыру өчен кирәкле биналар, корылмалар, жайланмалар урнаштыру (аквакультура)	1.13
Авыл хужалыгын фәнни яктан тәэмин итү*	Фәнни һәм селекция эшен гамәлгә ашыру, үсемлекләр һәм хайваннар дөньясы үрнәкләрен фәнни яктан караганда кыйммәтле әйберләр алу өчен авыл хужалыгы алып бару; үсемлекләрнең генетик ресурслары коллекцияләрен урнаштыру	1.14
Кыр кишэрлекләрендә шәхси ярдәмче хужалык алып бару	Капиталь төзелеш объектларын төзү хокукыннан башка авыл хужалыгы продукциясен житештерү	1.16
Питомниклар	Авыл хужалыгында кулланыла торган агач һәм куакларны, шулай ук үсентеләр һәм орлыклар алу өчен башка авыл хужалыгы культураларын үстерү һәм сату; авыл хужалыгы житештерүенең күрсәтелгән төрләре өчен кирәкле корылмаларны урнаштыру	1.17
Печән чабу	Үләннәрне чабу, печән жыю һәм әзерләү	1.19
Авыл хужалыгы хайваннарын көтүгә чыгару	Авыл хужалыгы хайваннарын көтү	1.20
Гидрометеорология һәм аның белән чиктәш өлкәләр өлкәсендәге эшчәнлекне тәэмин итү	Әйләнә-тирә мохитгә бара торган физик һәм химик процессларны күзәтү өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын урнаштыру, аның гидрометеорология, агрометеорология һәм гелиогеофизик характеристикаларын билгеләү, атмосфера һавасының, туфракның, су объектларының пычрану дәрәжәсен, шул исәптән гидробиологик күрсәткечләр буенча, һәм жир тирәли - космик киңлекләрен, гидрометеорология һәм аның белән чиктәш өлкәләрдә кулланыла торган биналарны һәм корылмаларны (доплерск метеорологик радиолокаторлары, гидрологик постлар һәм башкалар) билгеләү	3.9.1
Су объектлары	Бозлыклар, карлар, инешләр, елгалар, күлләр, сазлыклар, территорияль дингезләр һәм башка өске су объектлары	11.0
Су объектларыннан гомуми файдалану	Су объектларына тоташкан жир кишэрлекләрен, әгәр тиешле тыюлар законнарда билгеләнмәгән булса, судан гомуми файдалануны (гражданның шәхси ихтыяжлары өчен гамәлгә ашырыла торган судан файдалануы) гамәлгә ашыру өчен кирәкле ысуллар белән	11.1

Жир кишэрлегеннән рөхсәт ителгән файдалану төрөнәң аталышы	Жир кишэрлегеннән рөхсәт ителгән файдалану төрөнәң тасвирлау	Код
	файдалану, су ресурсларын эчәргә яраклы һәм хужалык-көнкүрешне су белән тәэмин итү максатларында коймалар (алу), су объектларында, су мотоциклларында һәм су объектларында ял итү өчен билгеләнгән башка техник чаралардан файдалану)	
Су объектларыннан махсус файдалану	Су объектларына тоташкан жир кишэрлекләрен махсус судан файдалану өчен кирәкле ысуллар (су объектларыннан су ресурсларын алу, агып төшүче суларны һәм (яисә) дренаж суларын агызу, төптән тирәнәйтү, шартлату, бораулау һәм су объектларының төбөн һәм ярларын үзгәртүгә бәйлә башка эшләр) куллану	11.2
Гидротехник корымалар	Сусакалагыч һәм балык тоту корымаларын, яр саклау корымаларын эксплуатацияләү өчен кирәкле гидротехник корымаларны (плотиналар, водосброслар, су жыю, су чыгару һәм башка гидротехник корымаларны, суднолар үткәру корымаларын, балык тоту һәм балык тоту корымаларын, яр бие саклау корымаларын) урнаштыру	11.3
Урам-юл челтәре	Урам-юл челтәре объектларын: торак пунктлар чикләрендә автомобиль юллары, трамвай юллары һәм жәяүлеләр өчен тротуарлар, жәяүлеләр өчен кичүләр, бульварлар, майданнар, юл йөрү, велотранспорт һәм инженерлык инфраструктурасы объектлары һәм велотранспорт порт инфраструктурасы объектлары урнаштыру; шәһәр урамнары һәм юллар чикләрендә юл бие машина кую урыннарын (парковкаларын) урнаштыру, моңа кодлар белән рөхсәт ителгән файдалану төрләрендә каралган 2.7.1, 4.9, 7.2.3, шулай ук транспорт чараларын саклау өчен билгеләнгән некапиталь корымаларны урнаштыру;	12.0.1
Территорияне төзекләндерү	Территорияне төзекләндерүнең состав өлеше буларак кулланыла торган декоратив, техник, планлаштыру, конструктив жайланмалар, яшелләндерү элементларын, жиһазларның һәм бизәүнең төрле төрләрен, кече архитектура формаларын, стационар булмаган корымаларны һәм корымаларны, мөгълүмати щитларны һәм күрсәткечләрне урнаштыру	12.0.2
Бакчачылык алып бару	Гражданнар тарафыннан авыл хужалыгы культураларының үз ихтыяжлары өчен ял итүне һәм (яисә) аларны үстерүне гамәлгә ашыру; авыл хужалыгы культураларының инвентарларын һәм уңышын саклау өчен билгеләнгән күчәмсез милек объектлары булмаган хужалык корымаларын урнаштыру	13.1
Жир кишэрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төрләре:		
Аучылык һәм балыкчылык	Аучылык һәм балыкчылык урыннарын төзекләндерү, шул исәптән аучылык яисә балыкчылык йорты, жәнлекләренң баш санын торгызу һәм тоту өчен кирәкле корымалар яки балык тоту урыннары урнаштыру	5.3
Элемтә	Элемтә, радиотапшырулар, телевидение объектларын урнаштыру, шул исәптән һава радиорелей, жир өсте һәм жир асты элемтә линияләрен, радиофикация линияләрен, антен кырларын, элемтә кабельле линияләрендә көчәйтү пунктларын, иярченле элемтә һәм телерадиотапшырулар инфраструктурасын да кертеп, урнаштыру кодлар белән рөхсәт ителгән куллану төрләренәң эчтәлегендә каралган элемтә, радиотапшырулар, радиотапшырулар, телевидение һәм телевидение объектларын урнаштыру, 3.1.1, 3.3.3.	6.8
Склад майданчыклары	Ачык һавада йөкләрне вакытлыча саклау, бүлү һәм бушату (стратегик запасларны саклаудан тыш)	6.9.1
Жир кишэрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның барлык төрләре:		
Умартачылык	Хужалык эшчәнлеген, шул исәптән авыл хужалыгы жирләрендә бал кортларын һәм башка файдалы бөжәкләрне үрчетү, тоту һәм алардан файдалану буенча гамәлгә ашыру; умартачылык һәм башка файдалы бөжәкләр үрчетү өчен кирәкле умарталарны, башка объектларны һәм жайланмаларны урнаштыру;	1.12

Жир кишэрлегеннэн рөхсэт ителгэн файдалану төрөнөң аталышы	Жир кишэрлегеннэн рөхсэт ителгэн файдалану төрөн тасвирлау	Код
	умартачылык продукциясен саклау һәм беренчел эшкәртү өчен файдаланыла торган корылмаларны урнаштыру	
Склад майданчыклары	Ачык һавада йөкләрне вакытлыча саклау, бүлү һәм бушату (стратегик запасларны саклаудан тыш)	6.9.1

Искәрмә: * - жир кишэрлеге өчен рөхсэт ителгэн файдалану төре анда капитал төзелеш объектлары булмаган очракта билгеләнергә мөмкин

Жир кишэрлекләренең иң чик (минимал һәм (яисә) максимал күләмнәре, рөхсэт ителгән төзелешнең иң чик параметрлары, авыл хужалыгы жирләренең территориаль зонасы өчен капитал төзелеш объектларын реконструкцияләү билгеләнмәгән.

Рекреацион билгеләнештәге зоналар

Р2. Рекреацион билгеләнештәге зона

Рекреация билгеләнешендәге зона рекреацион билгеләнештәге объектлар һәм территорияләрне урнаштыру, торақ пунктлар жирләрендә яшелләндерү өчен билгеләнгән.

Жир кишэрлекләреннэн рөхсэт ителгэн файдалану төрләрә

Жир кишэрлегеннэн рөхсэт ителгэн файдалану төрөнөң аталышы	Жир кишэрлегеннэн рөхсэт ителгэн файдалану төрөн тасвирлау	Код
Жир кишэрлекләреннэн һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануның рөхсэт ителгән төп төрләрә:		
Коммуналь хезмәтләр күрсәтү	Жылылык, жылылык, электр, газ белән тәмин итә торган биналар һәм корылмалар урнаштыру, канализация суларын чыгару, күчмәсез милек объектларын (котельныйлар, су жыю корылмаларын, чистарту корылмаларын, насос станцияләрен, суүткәргечләрен, электр үткәргечләрен, трансформатор подстанцияләрен, газүткәргечләрен, элемент линияләрен, телефон станцияләрен, канализацияләрен, стоянкаларны, гаражларны һәм остаханәләрне жыештыру һәм авария техникасына, кар жыю һәм эретү өчен кирәкле корылмаларны) чистарту һәм жыештыру	3.1.1
Мәдәният һәм ял парклары	Мәдәният һәм ял паркларын урнаштыру	3.6.2
Гидрометеорология һәм аның белән чиктәш өлкәләр өлкәсендәге эшчәнлекне тәмин итү	Өйләнә-тирә мохиттә бара торган физик һәм химик процессларны күзәтү өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын урнаштыру, аның гидрометеорология, агрометеорология һәм гелиогеофизик характеристикаларын билгеләү, атмосфера һавасының, туфракның, су объектларының пычрану дәрәжәсен, шул исәптән гидробиологик күрсәткечләр буенча, һәм жир тирәли - космик киңлекләрен, гидрометеорология һәм аның белән чиктәш өлкәләрдә кулланыла торган биналарны һәм корылмаларны (доплерск метеорологик радиолокаторлары, гидрологик постлар һәм башкалар) билгеләү	3.9.1
Спорт белән шөгылләнү өчен майданчыклар	Ачык һавада спорт һәм физкультура белән шөгылләнү өчен майданчыклар (физкультура майданчыклары, йөгөрү юллары, спорт уены өчен кырлар) урнаштыру	5.1.3

Жир кишэрлегеннэн рөхсэт ителгэн файдалану төрөнөң аталышы	Жир кишэрлегеннэн рөхсэт ителгэн файдалану төрөн тасвирлау	Код
Табиғый-танып белү туризмы	Табиғат, жәяүлеләр һәм ат чабышлары белән танышу өчен база һәм палатка лагерьларын урнаштыру, сукмак һәм юллар салу, әйләнә-тирә табиғат мохите турында танып белү белешмәләре булган щитлар урнаштыру; табиғатне саклау һәм табиғатне торгызу чараларын гамәлгә ашыру	5.2
Табиғат территорияләрен саклау	Әйләнә-тирә табиғат мохитенең аерым табиғый сыйфатларын әлеге зонада хужалык эшчәнлеген чикләү юлы белән саклау, аерым алганда: тыелган полосаларны булдыру һәм тәрбияләү, яклау урманнарын, шул исәптән шәһәр урманнарын, урман паркларында булдыру һәм тәрбияләү, яклау урманнарында рөхсэт ителгән башка хужалык эшчәнлеге, тыюлыктарда табиғат ресурстарынан файдалану режимын саклау, аеруча кыйммәтле булган жирләрнен үзлекләрен саклау.	9.1
Су объектлары	Бозлыктар, карлар, инешләр, елгалар, күлләр, сазлыктар, территорияль дингезләр һәм башка өске су объектлары	11.0
Су объектларыннан гомуми файдалану	Су объектларына тоташкан жир кишәрлекләрен, әгәр тиешле тыюлар законнарда билгеләнмәгән булса, судан гомуми файдалануны (гражданның шәхси ихтияжлары өчен гамәлгә ашырыла торган судан файдалану) гамәлгә ашыру өчен кирәкле ысуллар белән файдалану, су ресурстарын эчәргә яраклы һәм хужалык-көнкүрешне су белән тәмин итү максатларында коймалар (алу), су объектларында, су мотоциклларында һәм су объектларында ял итү өчен билгеләнгән башка техник чаралардан файдалану)	11.1
Су объектларыннан махсус файдалану	Су объектларына тоташкан жир кишәрлекләрен махсус судан файдалану өчен кирәкле ысуллар (су объектларыннан су ресурстарын алу, агып төшүче суларны һәм (яисә) дренаж суларын агызу, төптән тирәнәйтү, шартлату, бораулау һәм су объектларының төбөн һәм ярларын үзгәртүгә бәйле башка эшләр) куллану	11.2
Гидротехник корылмалар	Сусаклагыч һәм балык тоту корылмаларын, яр саклау корылмаларын эксплуатацияләү өчен кирәкле гидротехник корылмаларны (плотиналар, водосброслар, су жыю, су чыгару һәм башка гидротехник корылмаларны, суднолар үткәрү корылмаларын, балык тоту һәм балык тоту корылмаларын, яр бусе саклау корылмаларын) урнаштыру	11.3
Гомуми файдаланудагы жир кишәрлекләре (территорияләр)	Гомуми файдаланудагы жир кишәрлекләре. Әлеге төр куллануның эчтәлеге түбәндәге кодлар белән рөхсэт ителгән куллану төрләренең эчтәлеген үз эченә ала: 12.0.1 - 12.0.2	12.0
Урам-юл челтәре	Урам-юл челтәре объектларын: торак пунктлар чикләрендә автомобиль юллары, трамвай юллары һәм жәяүлеләр өчен тротуарлар, жәяүлеләр өчен чыгу урыннары, бульварлар, майданнар, машина юллары, велотранспорт һәм инженерлык инфраструктурасы объектлары урнаштыру; шәһәр урамнары һәм юллар чикләрендә юл бусе тукталышларын (парковчаларын) урнаштыру, моңа кодлар белән рөхсэт ителгән 2.7.1, 4.9, 7.2.3 кодлар белән куллану төрләре каралган, шулай ук транспорт чараларын саклау өчен билгеләнгән некапиталь корылмаларны урнаштыру.	12.0.1
Территорияне төзекләндерү	Территорияне төзекләндерүнең состав өлеше буларак кулланыла торган декоратив, техник, планлаштыру, конструктив жайланмалар, яшелләндерү элементларын, жиһазларның һәм бизәүнең төрле	12.0.2

Жир кишэрлегеннэн рөхсэт ителгэн фйдалану төрөнөң аталышы	Жир кишэрлегеннэн рөхсэт ителгэн фйдалану төрөн тасвирлау	Код
	төрлөрөн, кече архитектура формаларын, стационар булмаган корылмаларны һәм корылмаларны, мэгълүмати щитларны һәм күрсәткечләрне урнаштыру	
Жир кишэрлекләрәннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан фйдалануның шартлы рөхсэт ителгән төрләрә:		
Күчмә торак	Аталган корылмаларны жир кишэрлегендә яисә гомуми фйдалануга билгеләнгән инженерлык корылмалары булган жир кишэрлекләрәнә яисә жир кишэрлекләрәнә тоташтыру мөмкинлегә белән торак буларак фйдалануга яраклы корылмаларны (палатка шәһәрчәкләрә, кемпинглар, торак вагончиклары, торак прицеплары) урнаштыру	2.4
Мәдәни-ял итү эшчәнлегә объектлары	Музейлар, күргәзмә заллары, сәнгать галереяләрә, мәдәният йортлары, китапханәләр, кинотеатрлар һәм кинозаллар, театрлар, филармонияләр, концерт заллары, планетарийлар урнаштыру өчен билгеләнгән биналарны урнаштыру	3.6.1
Цирклар һәм жәнлекләр тоту урыннары	Цирклар, жәнлекләр, зоопарклар, зоосадлар, океанриумнар урнаштыру һәм невольдә кыргый хайваннарны тоту эшчәнлегә төрлөрөн тормышка ашыру өчен биналар һәм корылмалар урнаштыру	3.6.3
Дини йолаларны гамәлгә ашыру	Дини йолалар һәм тантаналар башкару өчен билгеләнгән биналарны һәм корылмаларны (шул исәптән чиркәүләрне, соборларны, храмнарны, часовняларны, мәчетләрне, гыйбадәт кылу йортларын, синагогларны) урнаштыру	3.7.1
Кибетләр	Сәүдә мәйданы 5000 кв. метрга кадәр булган товарларны сату өчен билгеләнгән капиталъ төзелеш объектларын урнаштыру	4.4
Жәмәгәть туклануы	Жәмәгәть туклануы урыннары (рестораннар, кафелар, ашханәләр, кабымлыклар, барлар) урнаштыру максатларында капиталъ төзелеш объектларын урнаштыру	4.6
Күңел ачу чаралары	Күңел ачу чараларын, сәяхәтләрне оештыру, дискотекалар һәм бию мәйданчыклары, төнге клублар, аквапарклар, боулинг, аттракционнар һ.б. өчен билгеләнгән биналарны һәм корылмаларны, уен автоматларын (азартлы уеннар үткәрү өчен фйдаланыла торган уен жиһазларыннан тыш), уен мәйданчыкларын урнаштыру	4.8.1
Спорт-тамаша чараларын тәэмин итү	500 урынлы тамашачылар өчен махсус урыннар булган спорт-тамаша биналарын һәм корылмаларны (стадионнарны, спорт сарайларын, боз сарайларын, ипподромнарны) урнаштыру	5.1.1
Биналарда спорт белән шөгыйльләнүне тәэмин итү	Биналарда һәм корылмаларда спорт клублары, спорт заллары, бассейннар, физкультура-савыктыру комплекслары урнаштыру	5.1.2
Туристлык хезмәте	Дәвалау буенча хезмәтләр күрсәтми торган пансионатларны, туристлык кунакханәләрөн, кемпингларын, ял йортларын, шулай ук аларда вакытлыча яшәү өчен торак урын бирүдән эшқуарлык фйдасын алу максатында кулланыла торган башка биналарны урнаштыру; балалар лагерьларын урнаштыру	5.2.1
Аучылык һәм балыкчылык	Аучылык һәм балыкчылык урыннарын төзекләндерү, шул исәптән аучылык яисә балыкчылык йорты, жәнлекләрнең баш санын торгызу һәм тоту өчен кирәкле корылмалар яки балык тоту урыннары урнаштыру	5.3

Жир кишэрлегеннэн рөхсэт ителгэн файдалану төрөнөң аталышы	Жир кишэрлегеннэн рөхсэт ителгэн файдалану төрен тасвирлау	Код
Кече суднолар өчен причаллар	яхталарны, катерларны, көймөләрне һәм башка кече судноларны причал ясау, саклау һәм хезмэт күрсөтү өчен билгеләнгән корьлмаларны урнаштыру	5.4
Гольф яки атта йөрү өчен майданнар	Гольф уены өчен урыннар урнаштыру яки атлы сәфәрләр башкару, шул исәптән кирәкле жир эшләрән башкару һәм ярдәмче корьлмаларны урнаштыру; трибуналар урнаштыруны күздә тотмаган атлы спорт манежлары урнаштыру	5.5
Элемтә	Элемтә, радиотапшырулар, телевидение объектларын урнаштыру, шул исәптән һава радиорелей, жир өсте һәм жир асты элемтә линияләрен, радиофикация линияләрен, антен кырларын, элемтә кабельле линияләрендә көчәйтү пунктларын, иярченле элемтә һәм телерадиотапшырулар инфраструктурасын да кертеп, урнаштыру кодлар белән рөхсэт ителгән куллану төрләрөнөң эчтәлегендә каралган элемтә, радиотапшырулар, радиотапшырулар, телевидение һәм телевидение объектларын урнаштыру, 3.1.1, 3.3.3.	6.8
Курорт эшчәнлеге	Табиғый дөвалау ресурсларын (минераль сулар ятмалары, дөвалау пычраклары, рапой лиманнар һәм күлләр, махсус климат һәм кеше авыруларын профилактикалау һәм дөвалау өчен кулланыла торган яки файдаланырга мөмкин булган башка табигать факторлары һәм шартлары) дөвалау ресурсларын тау-санитария округының беренче зонасы чикләрендә дөвалау һәм юкка чыгарудан саклау, шулай ук дөвалау ресурсларын дөвалау һәм дөвалау урыннарын дөвалау-савыктыру жирлегенә һәм курортының беренче зонасы чикләрендә ярлыландырудан һәм юкка чыгарудан саклау өчен файдалану	9.2
Санатор эшчәнлек	Халыкны дөвалау һәм сәламәтләндерү хезмәтләрен күрсөтүне тәмин итә торган шифаханәләрен, профилакторийларны, бальнеологик дөвалау дөвалау-ларын, бальнеологик дөвалау шифаханәләрен, пычрак савытларын урнаштыру; дөвалау-савыктыру урыннарын (пляжлар, бюветлар, шифаханәләр, дөвалау-савыктыру урыннары) урнаштыру; дөвалау-савыктыру лагерьлары урнаштыру;	9.2.1
Тарихи-мәдәни эшчәнлек	Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектларын (тарих һәм мәдәният ядкарьләрен) саклап калу һәм өйрәнү, шул исәптән: археологик мирас объектларын, истәлекле урыннарны, тарихи кәсепләр, житештерү һәм һөнәрләр, тарихи жирлекләр, хәрби һәм гражданлык күмүләрен гамәлгә ашыручы тарихи жирлекләрен, мәдәни мирас объектларын, тарихи промысел яки һөнәр булган хужалык эшчәнлеген, шулай ук танып белү туризмын тәмин итүче хужалык эшчәнлеген тәмин итү	9.3
Жир кишэрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсэт ителгән файдалануның барлык төрләре:		
Коммуналь хезмәтләр күрсөтү	Жылылык, жылылык, электр, газ белән тәмин итә торган биналар һәм корьлмалар урнаштыру, канализация суларын чыгару, күчөмсез милек объектларын (котельныйлар, су жыю корьлмаларын, чистарту корьлмаларын, насос станцияләрен, суүткәргечләрен, электр үткәргечләрен, трансформатор подстанцияләрен, газүткәргечләрен, элемтә линияләрен, телефон станцияләрен, канализацияләрен, стоянкаларны, гаражларны һәм остаханәләрен жыештыру һәм авария техникасына, кар жыю һәм эретү өчен кирәкле корьлмаларны) чистарту һәм жыештыру	3.1.1
Территорияне төзекләндерү	Территорияне төзекләндерүнең состав өлеше буларак кулланыла торган декоратив, техник, планлаштыру, конструктив жайланмалар, яшелләндерү элементларын, жиһазларның һәм бизәүнең төрле	12.0.2

Жир кишәрлегеннән рөхсәт ителгән файдалану төрөнәң аталышы	Жир кишәрлегеннән рөхсәт ителгән файдалану төрөнәң тасвирлау	Код
	төрләрән, кече архитектура формаларын, стационар булмаган корылмаларны һәм корылмаларны, мэгълүмати щитларны һәм күрсәткечләрне урнаштыру	

Жир участкаларының иң чик (минималь һәм (яисә) максималь күләмнәре, рөхсәт ителгән төзелешнең иң чик параметрлары, рекреацион билгеләнештәге территориаль зона өчен капитал төзелеш объектларын реконструкцияләү билгеләнмәгән.

Р3. Ял, туризм һәм спорт объектлары зонасы

Ял итү, туризм һәм спорт объектлары зонасы торак пунктлар территорияләреннән тыш рекреация, ял итү, туризм һәм спорт объектларын урнаштыру өчен билгеләнгән.

Жир кишәрлекләреннән рөхсәт ителгән файдалану төрләре

Жир кишәрлегеннән рөхсәт ителгән файдалану төрөнәң аталышы	Жир кишәрлегеннән рөхсәт ителгән файдалану төрөнәң тасвирлау	Код
Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануның рөхсәт ителгән төп төрләре:		
Коммуналь хезмәтләр күрсәтү	Жылылык, жылылык, электр, газ белән тәэмин итә торган биналар һәм корылмалар урнаштыру, канализация суларын чыгару, күчәмсез милек объектларын (котельныйлар, су жыю корылмаларын, чистарту корылмаларын, насос станцияләрен, суүткәргечләрне, электр үткәргечләрне, трансформатор подстанцияләрен, газүткәргечләрне, элемтә линияләрен, телефон станцияләрен, канализацияләрне, стоянкаларны, гаражларны һәм остаханәләрне жыештыру һәм авария техникасына, кар жыю һәм эретү өчен кирәкле корылмаларны) чистарту һәм жыештыру	3.1.1
Мәдәният һәм ял парклары	Мәдәният һәм ял паркларын урнаштыру	3.6.2
Гидрометеорология һәм аның белән чиктәш өлкәләр өлкәсендәге эшчәнлекне тәэмин итү	Әйләнә-тирә мохиттә бара торган физик һәм химик процессларны күзәтү өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын урнаштыру, аның гидрометеорология, агрометеорология һәм гелиогеофизик характеристикаларын билгеләү, атмосфера һавасының, туфракның, су объектларының пычрану дәрәжәсен, шул исәптән гидробиологик күрсәткечләр буенча, һәм жир тирәли - космик киңлекләрне, гидрометеорология һәм аның белән чиктәш өлкәләрдә кулланыла торган биналарны һәм корылмаларны (доплерск метеорологик радиолокаторлары, гидрологик постлар һәм башкалар) билгеләү	3.9.1
Жәмәгать туклануы	Жәмәгать туклануы урыннары (рестораннар, кафелар, ашханәләр, кабымлыклар, барлар) урнаштыру максатларында капитал төзелеш объектларын урнаштыру	4.6
Кунакханә хезмәте	Кунакханәләрне, шулай ук аларда вакытлыча яшәү өчен торак урыны бирүдән эшқуарлык файдасын алу максатында кулланыла торган башка биналарны урнаштыру	4.7
Күңел ачу чаралары	Күңел ачу чараларын, сәяхәтләрне оештыру, дискотекалар һәм бию майданчыклары, төнге клублар, аквапарклар, боулинг, аттракционнар һ.б. өчен билгеләнгән биналарны һәм корылмаларны, уен автоматларын (азартлы уеннар үткөрү өчен файдаланыла торган уен жиһазларыннан тыш), уен майданчыкларын урнаштыру	4.8.1
Ял (рекреация)	Спорт, физик культура, жәяүле яисә югары йөрүләр, ял һәм туризм белән шөгьльләнү өчен урыннар, табигать, пикниклар, аучылар, балыкчылар һәм башка эшчәнлекне күзәтү;	5.0

Жир кишәрлегеннән рөхсәт ителгән файдалану төренең аталышы	Жир кишәрлегеннән рөхсәт ителгән файдалану төрен тасвирлау	Код
	шәһәр урманнарын, скверларны, буаларны, күлләрне, сусаклагычларны, пляжларны булдыру һәм карау, шулай ук аларда ял урыннарын төзекләндерү. Өлеге төр кулланыуның эчтәлегенә 5.1 - 5.5 кодлар белән рөхсәт ителгән кулланыу төрләренең эчтәлеген үз эченә ала.	
Спорт белән шөгыйльләнү өчен майданчыклар	Ачык һавада спорт һәм физкультура белән шөгыйльләнү өчен майданчыклар (физкультура майданчыклары, йөгөрү юллары, спорт уены өчен кырлар) урнаштыру	5.1.3
Спорт базалары	Анда озак яшәүче затларның спорт эзерлегенә гамәлгә ашырыла торган спорт базаларын һәм лагерьларын урнаштыру	5.1.7
Табиғый-танып белү туризмы	Табиғат, жәяүлеләр һәм ат чабышлары белән танышу өчен база һәм палатка лагерьларын урнаштыру, сукмак һәм юллар салу, әйләнә-тирә табиғат мохите турында танып белү белешмәләре булган щитлар урнаштыру; табиғатне саклау һәм табиғатне торгызу чараларын гамәлгә ашыру	5.2
Туристлык хезмәте	Дәвалау буенча хезмәтләр күрсәтми торган пансионатларны, туристлык кунакханәләрен, кемпингларын, ял йортларын, шулай ук аларда вакытлыча яшәү өчен торак урын бирүдән эшкарлык файдасын алу максатында кулланыла торган башка биналарны урнаштыру; балалар лагерьларын урнаштыру	5.2.1
Аучылык һәм балыкчылык	Аучылык һәм балыкчылык урыннарын төзекләндерү, шул исәптән аучылык яисә балыкчылык йорты, жәнлекләрнең баш санын торгызу һәм тоту өчен кирәкле корымалар яки балык тоту урыннарын урнаштыру	5.3
Гольф яки атта йөрү өчен майданнар	Гольф уены өчен урыннар урнаштыру яки атлы сәфәрләр башкару, шул исәптән кирәкле жир эшләрен башкару һәм ярдәмче корымаларны урнаштыру; трибуналар урнаштыруны күздә тотмаган атлы спорт манежлары урнаштыру	5.5
Табиғат территорияләрен саклау	Әйләнә-тирә табиғат мохитенең аерым табиғый сыйфатларын өлеге зонада хужалык эшчәнлеген чикләү юлы белән саклау, аерым алганда: тыелган полосаларны булдыру һәм тәрбияләү, яклау урманнарын, шул исәптән шәһәр урманнарын, урман паркларында булдыру һәм тәрбияләү, яклау урманнарында рөхсәт ителгән башка хужалык эшчәнлегенә, тыюлыктарда табиғат ресурсларынан файдалану режимын саклау, аеруча кыйммәтле булган жирләрнең үзлекләрен саклау.	9.1
Курорт эшчәнлегенә	Табиғый дәвалау ресурсларын (минераль сулар ятмалары, дәвалау пычраклары, рапой лиманнар һәм күлләр, махсус климат һәм кеше авыруларын профилактикалау һәм дәвалау өчен кулланыла торган яки файдаланырга мөмкин булган башка табиғат факторлары һәм шартлары) дәвалау ресурсларын тау-санитария округының беренче зонасы чикләрендә дәвалау һәм юкка чыгарудан саклау, шулай ук дәвалау ресурсларын дәвалау һәм дәвалау урыннарын дәвалау-савыктыру жирлегенә һәм курорттың беренче зонасы чикләрендә ярлыландырудан һәм юкка чыгарудан саклау өчен файдалану	9.2
Санатор эшчәнлек	Халыкны дәвалау һәм сәламәтләндерү хезмәтләрен күрсәтүне тәмин итә торган шифаханәләрен, профилакторийларны, бальнеологик дәвалау дәвалау-ларын, бальнеологик дәвалау шифаханәләрен, пычрак савытларын урнаштыру; дәвалау-савыктыру урыннарын (пляжлар, бюветлар, шифаханәләр, дәвалау-савыктыру урыннары) урнаштыру; дәвалау-савыктыру лагерьларын урнаштыру;	9.2.1
Су объектлары	Бозлыклар, карлар, инешләр, елгалар, күлләр, сазлыклар, территорияль диңгезләр һәм башка өске су объектлары	11.0

Жир кишэрлегеннэн рөхсэт ителгэн фйдалану төрөнөң аталышы	Жир кишэрлегеннэн рөхсэт ителгэн фйдалану төрөн тасвирлау	Код
Су объектларыннан гомуми фйдалану	Су объектларына тоташкан жир кишэрлеклөрөн, эгэр тиешле тыюлар законнарда билгеләнмэгән булса, судан гомуми фйдалануны (гражданнырның шәхси ихтыяжлары өчен гамәлгә ашырыла торган судан фйдалануы) гамәлгә ашыру өчен кирәкле ысуллар белән фйдалану, су ресурсларын эчәргә яраклы һәм хужалык-көнкүрешне су белән тәэмин итү максатларында коймалар (алу), су объектларында, су мотоциклларында һәм су объектларында ял итү өчен билгеләнгән башка техник чаралардан фйдалану)	11.1
Су объектларыннан махсус фйдалану	Су объектларына тоташкан жир кишэрлеклөрөн махсус судан фйдалану өчен кирәкле ысуллар (су объектларыннан су ресурсларын алу, агып төшүче суларны һәм (яисә) дренаж суларын агызу, төптән тирәнәйтү, шартлату, бораулау һәм су объектларының төбен һәм ярларын үзгәртүгә бәйле башка эшләр) куллану	11.2
Гидротехник корылмалар	Сусаклагыч һәм балык тоту корылмаларын, яр саклау корылмаларын эксплуатацияләү өчен кирәкле гидротехник корылмаларны (плотиналар, водосброслар, су жыю, су чыгару һәм башка гидротехник корылмаларны, суднолар үткәру корылмаларын, балык тоту һәм балык тоту корылмаларын, яр бие саклау корылмаларын) урнаштыру	11.3
Урам-юл челтәре	Урам-юл челтәре объектларын: торак пунктлар чикләрендә автомобиль юллары, трамвай юллары һәм жәяүлеләр өчен тротуарлар, жәяүлеләр өчен кичүләр, бульварлар, майданнар, юл йөрү, велотранспорт һәм инженерлык инфраструктурасы объектлары һәм велотранспорт порт инфраструктурасы объектлары урнаштыру; шәһәр урамнары һәм юллар чикләрендә юл бие машина кую урыннарын (парковкаларын) урнаштыру, моңа кодлар белән рөхсэт ителгән фйдалану төрләрендә каралган 2.7.1, 4.9, 7.2.3, шулай ук транспорт чараларын саклау өчен билгеләнгән некапиталь корылмаларны урнаштыру;	12.0.1
Территорияне төзекләндерү	Территорияне төзекләндерүнең состав өлеше буларак кулланыла торган декоратив, техник, планлаштыру, конструктив жайланмалар, яшелләндерү элементларын, жиһазларның һәм бизәүнең төрле төрлөрөн, кече архитектура формаларын, стационар булмаган корылмаларны һәм корылмаларны, мәгълүмати щитларны һәм күрсәткечләрне урнаштыру	12.0.2
Жир кишэрлекләрәннән һәм капитал төзелеш объектларыннан фйдалануның шартлы рөхсэт ителгән төрләре:		
Күчмә торак	Аталган корылмаларны жир кишэрлегендә яисә гомуми фйдалануга билгеләнгән инженерлык корылмалары булган жир кишэрлекләрәнә яисә жир кишэрлекләрәнә тоташтыру мөмкинлеге белән торак буларак фйдалануга яраклы корылмаларны (палатка шәһәрчекләре, кемпинглар, торак вагончиклары, торак прицеплары) урнаштыру	2.4
Мәдәни-ял итү эшчәнлеге объектлары	Музейлар, күргәзмә заллары, сәнгать галереяләре, мәдәният йортлары, китапханәләр, кинотеатрлар һәм кинозаллар, театрлар, филармонияләр, концерт заллары, планетарийлар урнаштыру өчен билгеләнгән биналарны урнаштыру	3.6.1
Цирклар һәм жәнлекләр тоту урыннары	Цирклар, жәнлекләр, зоопарклар, зоосадлар, океанриумнар урнаштыру һәм невольдә кыргый хайваннары тоту эшчәнлеге төрлөрөн тормышка ашыру өчен биналар һәм корылмалар урнаштыру	3.6.3
Дини йолаларны гамәлгә ашыру	Дини йолалар һәм тантаналар башкару өчен билгеләнгән биналарны һәм корылмаларны (шул исәптән чиркәүләрне, соборларны, храмнарны, часовняларны, мәчетләрне, гыйбадәт кылу йортларын, синагогларны) урнаштыру	3.7.1
Кибетләр	Сәүдә майданы 5000 кв. метрга кадәр булган товарларны сату өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын урнаштыру	4.4

Жир кишэрлегеннэн рөхсэт ителгэн файдалану төрөнөң аталышы	Жир кишэрлегеннэн рөхсэт ителгэн файдалану төрөн тасвирлау	Код
Банк һәм иминият эшчәнлеге	Банк һәм иминият хезмәтләре күрсәтә торган оешмаларны урнаштыру өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын урнаштыру	4.5
Күргәзмә-ярминкә эшчәнлеге	Күргәзмә-ярминкә һәм конгресс эшчәнлеген гамәлгә ашыру өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын, корылмаларны, күрсәтелгән чараларга хезмәт күрсәтү өчен кирәкле эшчәнлекне дә кертеп, урнаштыру (экспозиция майданын төзү, чараларда катнашучыларның туклануын оештыру)	4.10
Спорт-тамаша чараларын тәмин итү	500 урынлы тамашачылар өчен махсус урыннар булган спорт-тамаша биналарын һәм корылмаларны (стадионнарны, спорт сарайларын, боз сарайларын, ипподромнарны) урнаштыру	5.1.1
Биналарда спорт белән шөгьльләнүне тәмин итү	Биналарда һәм корылмаларда спорт клублары, спорт заллары, бассейннар, физкультура-савыктыру комплекслары урнаштыру	5.1.2
Спорт белән шөгьльләнү өчен жиһазландырылган майданчыклар	Спорт һәм физкультура белән шөгьльләнү өчен корылмаларны ачык һавада урнаштыру (теннис кортлары, автодромнар, мотодромнар, трамплиннар, спорт атулары)	5.1.4
Су спорты	Су спорт төрләре белән шөгьльләнү өчен спорт корылмаларын урнаштыру (су спорт төрләрен оештыру һәм тиешле инвентарьны саклау өчен кирәкле причаллар һәм корылмалар)	5.1.5
Авиация спорты	Спорт корылмаларын спортның авиация төрләре белән шөгьльләнү өчен урнаштыру (ангарлар, очып китү-утырту майданчыклары һәм тиешле инвентарьны саклау өчен кирәкле башка корылмалар)	5.1.6
Кече суднолар өчен причаллар	яхталарны, катерларны, көймәләрне һәм башка кече судноларны причал ясау, саклау һәм хезмәт күрсәтү өчен билгеләнгән корылмаларны урнаштыру	5.4
Элемтә	Элемтә, радиотапшырулар, телевидение объектларын урнаштыру, шул исәптән һава радиорелей, жир өсте һәм жир асты элемтә линияләрен, радиотелекоммуникация линияләрен, антен кырларын, элемтә кабельле линияләрендә көчәйтү пунктларын, иярченле элемтә һәм телерадиотапшырулар инфраструктурасын да кертеп, урнаштыру кодлар белән рөхсәт ителгән куллану төрләренә эчтәлегендә каралган элемтә, радиотапшырулар, радиотелекоммуникация, телевидение һәм телевидение объектларын урнаштыру, 3.1.1, 3.3.3.	6.8
Су транспорты	Су юлларында суднолар йөреше өчен ясалма төзелгән эчке су юлларын урнаштыру, эчке су юлларын капитал төзү объектларын урнаштыру, диңгез портларын капитал төзү объектларын урнаштыру, капитал төзелеш объектларын, шул исәптән диңгез һәм елга портларын, причалларны, пристаньнарны, гидротехник корылмаларны, навигация жиһазларын һәм суднолар йөрешен һәм су ташуларын тәмин итү, су транспортын заправкаларын урнаштыру.	7.3
Һава транспорты	Аэродромнар, вертолет майданчыклары (вертодромнар) урнаштыру, гидросамолетларны китерү һәм причал ясау өчен урыннар урнаштыру, һава судноларын очып китү һәм жиргә төшерү (китерү) өчен кирәкле очышларны һәм башка объектларны радиотехник тәмин итү, аэропортлар (аэровокзаллар) һәм пассажирларны утырту һәм утырту, аларга хезмәт күрсәтү һәм аларның куркынычсызлыгын тәмин итү өчен кирәкле башка объектларны урнаштыру, шулай ук һава юлы белән йөри торган йөкләрне төяү, бушату һәм саклау өчен кирәкле объектларны урнаштыру; һава судноларына техник хезмәт күрсәтү һәм ремонт ясау өчен билгеләнгән объектларны урнаштыру	7.4
Тарихи-мәдәни эшчәнлек	Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектларын (тарих һәм мәдәният ядкарьләрен) саклап калу һәм өйрәнү, шул исәптән: археологик мирас объектларын, истәлекле урыннарны, тарихи кәсепләр, житештерү һәм һөнәрләр, тарихи жирлекләр, хәрби һәм гражданлык күмүләрен гамәлгә ашыручы тарихи жирлекләрен, мәдәни мирас объектларын, тарихи промысел яки һөнәр булган	9.3

Жир кишэрлегеннэн рөхсэт ителгэн файдалану төрөнөң аталышы	Жир кишэрлегеннэн рөхсэт ителгэн файдалану төрөн тасвирлау	Код
	хужалык эшчэнлеген, шулай ук танып белү туризмын тээмин итүче хужалык эшчэнлеген тээмин итү	
Жир кишэрлеклэрэннэн һәм капиталъ төзелеш объектларыныннан рөхсэт ителгэн файдалануның барлык төрлэре:		
Коммуналь хезмэтлэр күрсәтү	Жылылык, жылылык, электр, газ белән тээмин итә торган биналар һәм корылмалар урнаштыру, канализация суларын чыгару, күчсез милек объектларын (котельныйлар, су жыю корылмаларын, чистарту корылмаларын, насос станциялэрен, суүткэргечлэрне, электр үткэргечлэрне, трансформатор подстанциялэрен, газүткэргечлэрне, элемтэ линиялэрен, телефон станциялэрен, канализациялэрне, стоянкаларны, гаражларны һәм остаханэлэрне жыештыру һәм авария техникасына, кар жыю һәм эретү өчен кирәкле корылмаларны) чистарту һәм жыештыру	3.1.1
Территорияне төзеклэндерү	Территорияне төзеклэндерүнең состав өлеше буларак кулланыла торган декоратив, техник, планлаштыру, конструктив жайланмалар, яшеллэндерү элементларын, жиһазларның һәм бизәүнең төрле төрлэрен, кече архитектура формаларын, стационар булмаган корылмаларны һәм корылмаларны, мәгълүмати щитларны һәм күрсәткечлэрне урнаштыру	12.0.2

Жир кишэрлеклэрэннең иң чик (минималь һәм (яисә) максималь күләмнэре, рөхсэт ителгэн төзелешнең иң чик параметрлары, ял, туризм һәм спорт объектлары өчен капиталъ төзелеш объектларын реконструкцияләү билгеләнмэгән.

Махсус билгелэнештэге зоналар

СН1. Зиратлар урнаштыру зонасы

Зиратларны урнаштыру зонасы зиратларны һәм иярчен капиталъ төзелеш объектларын урнаштыру өчен билгелэнгән.

Жир кишәрлекләреннән рөхсәт ителгән файдалану төрләрә

Жир кишәрлегеннән рөхсәт ителгән файдалану төренә аталышы	Жир кишәрлегеннән рөхсәт ителгән файдалану төрен тасвирлау	Код
Жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан файдалануның рөхсәт ителгән төп төрләрә:		
Коммуналь хезмәтләр күрсәтү	Жылылык, жылылык, электр, газ белән тәэмин итә торган биналар һәм корылмалар урнаштыру, канализация суларын чыгару, күчәмсез милек объектларын (котельныйлар, су жыю корылмаларын, чистарту корылмаларын, насос станцияләрен, суүткәргечләрен, электр үткәргечләрен, трансформатор подстанцияләрен, газүткәргечләрен, элемтә линияләрен, телефон станцияләрен, канализацияләрен, стоянкаларны, гаражларны һәм остаханәләрен жыештыру һәм авария техникасына, кар жыю һәм эретү өчен кирәкле корылмаларны) чистарту һәм жыештыру	3.1.1
Гомуми файдаланудагы транспорт кую урыннары	Кешеләрне билгелэнгән маршрут буенча ташучы транспорт чаралары тукталышын урнаштыру	7.2.3
Урам-юл челтәрә	Урам-юл челтәрә объектларын: торак пунктлар чикләрендә автомобиль юллары, трамвай юллары һәм жәяүлеләр өчен тротуарлар, жәяүлеләр өчен кичүләр, бульварлар, майданнар, юл йөрү, велотранспорт һәм инженерлык инфраструктурасы объектлары һәм велотранспорт порт инфраструктурасы объектлары урнаштыру; шәһәр урамнары һәм юллар чикләрендә юл бие машина кую урыннарын (парковкаларын) урнаштыру, моңа кодлар белән рөхсәт ителгән файдалану төрләрендә каралган 2.7.1, 4.9, 7.2.3, шулай ук транспорт чараларын саклау өчен билгелэнгән некапиталь корылмаларны урнаштыру;	12.0.1
Территорияне төзекләндерү	Территорияне төзекләндерүнең состав өлеше буларак кулланыла торган декоратив, техник, планлаштыру, конструктив жайланмалар, яшелләндерү элементларын, жиһазларның һәм бизәүнең төрле төрләрен, кече архитектура формаларын, стационар булмаган корылмаларны һәм корылмаларны, мөгълүмати щитларны һәм күрсәткечләрен урнаштыру	12.0.2
Ритуаль эшчәнлек	Зиратлар, крематорийлар һәм күмү урыннары урнаштыру; тиешле гыйбадәт корылмалары урнаштыру; ритуаль-йола билгеләнешендәге продукция житештерү эшчәнлеген гамәлгә ашыру	12.1
Жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның барлык төрләрә:		
Коммуналь хезмәтләр күрсәтү	Жылылык, жылылык, электр, газ белән тәэмин итә торган биналар һәм корылмалар урнаштыру, канализация суларын чыгару, күчәмсез милек объектларын (котельныйлар, су жыю корылмаларын, чистарту корылмаларын, насос станцияләрен, суүткәргечләрен, электр үткәргечләрен, трансформатор подстанцияләрен, газүткәргечләрен, элемтә линияләрен, телефон станцияләрен, канализацияләрен, стоянкаларны, гаражларны һәм остаханәләрен жыештыру һәм авария техникасына, кар жыю һәм эретү өчен кирәкле корылмаларны) чистарту һәм жыештыру	3.1.1

Жир кишэрлегеннэн рөхсэт ителгэн файдалану төрөнөң аталышы	Жир кишэрлегеннэн рөхсэт ителгэн файдалану төрөн тасвирлау	Код
Көнкүреш хезмәте	Халыкка яисә көнкүреш хезмәтләре күрсәтү өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын (вак ремонт, ателье, мунча, чәчтараш, химик чистарту, күмү бюролары) урнаштыру	3.3
Дини йолаларны гамәлгә ашыру	Дини йолалар һәм тантаналар башкару өчен билгеләнгән биналарны һәм корымаларны (шул исәптән чиркәүләргә, соборларны, храмнарны, часовняларны, мәчетләргә, гыйбадәт кылу йортларын, синагогаларны) урнаштыру	3.7.1
Эшлекле идарә	Капитал төзелеш объектларын урнаштыру максаты: дәүләт яисә муниципаль идарә һәм хезмәтләр күрсәтү белән бәйлә булмаган идарә эшчәнлегә объектларын урнаштыру, шулай ук оешмалар арасында сату вакытында товар тапшыруны таләп итмәгән алыш-бирешләр кылуны тәмин итү, шул исәптән биржа эшчәнлегә (банк һәм иминият эшчәнлегеннән тыш)	4.1
Хезмәт гаражлары	Эшчәнлек төрләрен гамәлгә ашыру максатларында файдаланыла торган даими яисә вакытлыча гаражларны, хезмәт автотранспортын саклау өчен туктап торуларны урнаштыру, кодлар белән рөхсәт ителгән куллану төрләрендә каралган эшчәнлек төрләрен гамәлгә ашыру максатларында гомуми файдаланудагы транспорт чараларын, шул исәптән депоны урнаштыру һәм саклау өчен.	4.9

Жир участкаларының иң чик (минимал һәм (яисә) максимал күләмнәре, рөхсәт ителгән төзелешнең иң чик параметрлары, зиратлар урнаштыру территорияль зонасы өчен капитал төзелеш объектларын реконструкцияләү билгеләнмәгән.

12 бүлек. Территорияләрдән файдалануның махсус шартлары булган зоналарда билгеләнгән күчәмсез мөлкәттән файдалануны чикләү өлешендә шәһәр төзелеш регламентлары

37 статья. Санитар-экологик һәм табигый шартлар буенча чикләүләреннән гамәлдә булу зоналарында билгеләнгән күчәмсез мөлкәттән файдалануны чикләү тасвирламасы

Әлеге Кагыйдәләр территориясеннән файдалануның махсус шартлары булган Зонаны шәһәр төзелеш зонаштыру картасында билгеләнгән зоналар чикләрендә урнашкан жир кишәрлекләреннән һәм күчәмсез мөлкәтнең башка объектларыннан файдалану түбәндөгечә билгеләнә:

1) әлеге Кагыйдәләрнең 33 статьясы картасында билгеләнгән тиешле территорияль зоналарга карата әлеге статьяда билгеләнгән чикләүләргә исәпкә алып, 36 статьяда билгеләнгән шәһәр төзелеш регламентлары;

2) законнарда, башка норматив хокукый актларда территорияләрдән файдалануның махсус шартлары булган зоналарга карата билгеләнгән чикләүләр.

Территорияләрдән файдалануның махсус шартлары булган зоналарда урнашкан жир кишәрлекләреннән һәм күчәмсез мөлкәтнең башка объектларыннан файдалануны чикләү түбәндәге норматив хокукый актларда билгеләнгән:

- Россия Федерациясе Су кодексының 2006 елның 03 июнендәге 74-ФЗ номерлы карары;
- Россия Федерациясенә 2001 елның 25 октябрдәге 136-ФЗ номерлы жир кодексы;
- Россия Федерациясенә 1997 елның 19 февралдәге 60-ФЗ номерлы һава кодексы;

- «Әйләнә-тирә мохитне саклау турында» 2002 елның 10 гыйнварындагы 7-ФЗ номерлы Федераль закон;
- «Халыкның санитар-эпидемиологик иминлеге турында» 1999 елның 30 мартындагы 52-ФЗ номерлы Федераль закон;
- «Атмосфера һавасын саклау турында» 04.05.1999 № 96-ФЗ Федераль закон;
- 22.07.2008 Федераль закон 123-ФЗ номерлы «Янғын куркынычсызлыгы таләпләре турында техник регламент»;
- 08.11.2007 елгы Федераль закон «Россия Федерациясендә автомобиль юллары һәм юл эшчәнлеге турында һәм Россия Федерациясендә аерым закон актларына үзгәрешләр керту хакында» 257-ФЗ номерлы;
- ГОСТ 12.1.051-90 "Электр куркынычсызлыгы. 1000 нән артык көчәнеше электр линияләрен саклау зоналарында иминлек ераклыгы (СССР Дәүләт стандартының 1990 елның 29 ноябрәндәге 2971 номерлы карары белән расланган);
- СанПиН 2.2.1/2.1.1200-03 «Санитар-яклау зоналары һәм предприятиеләр, корылмалар һәм башка объектларның санитар классификациясе» (РФ Баш дәүләт санитария табибының 2010 елның 9 сентябрәндәге 122 номерлы карары белән расланган);
- СанПиН 2.1.1279-03 «Жирләү билгеләнешендәге зиратларны, биналарны һәм корылмаларны урнаштыруга, урнаштыруга һәм тотуга гигиеник таләпләр» (Россия Федерациясе Баш дәүләт санитария табибының 2011 елның 28 июнендәге 35 номерлы карары белән раслаулар);
- «Яңа төзелә торган һәм реконструкцияләнгән торган сәнәгать предприятиеләрен проектлауға гигиена таләпләре» 2.2.1.1312-03 номерлы уртақ предприятие (Россия Федерациясе Баш дәүләт санитария табибының 2003 елның 30 апрелдәге 88 номерлы карары белән расланган);
- СП 36.13330.2012 "Магистраль торба үткәргечләр. 2012 елның 25 декабрәндәге 108/ДС номерлы Федераль агентлык (төзелеш һәм торак-коммуналь хужалык буенча федераль агентлыкның (Дәүләт төзелеше) боерыгы белән расланган һәм 2013 елның 1 июленнән гамәлгә кертелгән СНиП 2.05.06-85 Актуальләштерелгән редакция);
- Шәһәр төзелешен проектлауның республика нормативлары, раслаулар. Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2013 елның 27 декабрәндәге 1071 номерлы карары белән.

Өлеге Кагыйдәләрне эшләгәндә өлеге Кагыйдәләрне эшләү вакытында гамәлдә булган муниципаль берәмлекнең норматив-хокукый актлары кабул иткән территорияләрдән файдалануның махсус шартлары булган зоналарда урнашкан жир кишәрлекләреннән һәм күчмәсез мөлкәтнең башка объектларыннан файдалануны чикләү исәпкә алынды.

1. Санитар-яклау зонасы яшәү тирәлегенә һәм кеше сәламәтлегенә йогынты ясау чыганагы булган объектлар һәм производстволар тирәсендә халыкның куркынычсызлыгын тәмин итү максатларында билгеләнә. Санитар-яклау зонасы күләме атмосфера һавасына (химик, биологик, физик) пычрану йогынтысын гигиена нормативлары белән билгеләнгән күрсәткечләргә кадәр, ә I һәм II класслы хәвефлелектәге предприятиеләр өчен - гигиена нормативлары белән билгеләнгән күрсәткечләргә кадәр, шулай ук халыкның сәламәтлеге өчен кабул итәрлек куркыныч зурлыгына кадәр киметүне тәмин итә.

Предприятиеләрен, производстволарның һәм объектларның санитар классификациясе нигезендә санитар-яклау зоналарының юнәлешле үлчәмнәрен түбәндәгеләр төзи:

- беренче сыйныф предприятиеләре өчен - 1000 м;
- икенче сыйныф предприятиеләре өчен - 500 м;
- өченче сыйныф предприятиеләре өчен - 300 м;
- дүртенче сыйныф предприятиеләре өчен - 100 м;

– бишенче сыйныф предприятиеләре өчен - 50 м.

Бүгенге көндә Тимершык авыл жирлегә территориясендә барлык санитар-яклау зоналары СанПиН 2.2.1/2.1.1.1200-03 нигезендә якинча зурлыкка ия. Санитар-яклау зоналары санитар-яклау зоналарын билгеләү һәм санитар-яклау зоналары чикләрендә урнашкан жир кишәрлекләреннән файдалану кагыйдәләре нигезендә билгеләнгән. РФ Хөкүмәтенең 03.03.2018 № 222 карары белән.

Житештерү һәм транспорт предприятиеләренең санитар-яклау зоналарында, коммуналь һәм инженер-транспорт инфраструктурасы объектларында, коммуналь-склад объектларында, чистарту корылмаларында, башка объектларда урнашкан жир кишәрлекләре һәм күчемсез мөлкәтнең башка объектлары өчен

- 1) тыелган файдалану төрләре;
- 2) файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төрләре.

Объектларның санитар-яклау зоналары чикләрендә урнашкан жир кишәрлекләреннән һәм күчемсез мөлкәтнең башка объектларыннан файдалану төрләре:

- торак төзелеше, аерым торак йортларны да кертеп;
- ландшафт-рекреация зоналары, ял зоналары, курортлар, шифаханәләр һәм ял йортлары территорияләре;
- бакчачылык ширкәтләре һәм коттеджлар корылышы территорияләре, күмәк яисә индивидуаль дача һәм бакча участкалары, шулай ук яшәү тирәлегә сыйфатының нормалаштырыла торган күрсәткечләре булган башка территорияләр;
- спорт корылмалары, балалар майданчыклары, мәгариф һәм балалар учреждениеләре, гомуми файдаланудагы дөвалау-профилактика һәм савыктыру учреждениеләре;
- дарулар, дару чаралары һәм (яисә) дару рәвешләре житештерү объектлары, фармацевтика предприятиеләре өчен чимал һәм ярымпродуктлар складлары;
- сәнәгатьнең азык-төлек тармаклары объектлары, азык-төлек чималы һәм азык-төлек күпләп складлары, эчә торган суны эзерләү һәм саклау өчен су үткәргеч корылмалар комплекслары.

Объектларның санитар-яклау зоналары чикләрендә урнашкан жир кишәрлекләреннән һәм күчемсез мөлкәтнең башка объектларыннан шартлы рәвештә файдалану төрләре:

- авария хәлендәге дежур персонал өчен торак булмаган биналар, вахта ысулы буенча эшләүчеләр өчен бүлмәләр (ике атнадан да артык түгел), идарә итү биналары, конструкторлык бюролары, административ билгеләнештәге биналар, фәнни-тикшеренү лабораторияләре, поликлиникалар, ябык типтагы спорт-савыктыру корылмалары, мунчалар, кер юу урыннары, сәүдә һәм жәмәгать туклануы объектлары, мотельләр, кунакханәләр, гаражлар, жәмәгать һәм индивидуаль транспортны саклау өчен майданчыклар һәм корылмалар, янгын деполары, жирле һәм транзит коммуникацияләре, ЛЭП, электр подстанцияләре, нефть һәм газ үткәргечләре, техник су белән тәэмин итү өчен артезиан скважиналары, техник су белән тәэмин итү өчен су суыту корылмалары, техник канализация станцияләре, су белән тәэмин итү станцияләре, автомобильләрне су белән тәэмин итү станцияләре.

2. Автомобиль юлларының санитар аермалары

«Тимершык авыл жирлегә» муниципаль берәмлегә территориясә IV категория автомобиль юлларын кисеп үтә. СанПиН 2.2.1/2.1.1.1200-03 п.2.1.1.1200-03 автомобиль магистральләре өчен санитар аерма билгеләнә, аның зурлыгы һәр конкрет очракта атмосфера һавасының һәм физик факторларның (шау-шу, вибрация, электромагнит кырлары һ.б.) пычрануын натураль тикшеренүләр һәм үлчәүләр үткәреп исәпләп чыгару исәпләүләре нигезендә билгеләнә. Әмма Тимершык авыл жирлегенең автомобиль юллары

өчен күрсәтелгән хисаплар булмау сәбәпле, хәзерге вакытта 2.6 п. СанПиН 2.2.1/2.1.1.1200-03 таләпләре нигезендә санитар аермалар урнаштыру мөмкин түгел. Санитар аермалар 5.2.30 п. нигезендә шәһәр төзелешен проектлауның республика нормативлары буенча кабул ителде, раслаулар. Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2013 елның 27 декабрәндәге 1071 номерлы карары белән IV категория автомобиль юллары өчен 50 м тәшкил итә.

Санитария өзеклекләре территорияләреннән файдалану режимы «Санитар-яклау зоналары һәм предприятиеләрнең, корылмаларның һәм башка объектларның санитар классификациясе» СанПиН 2.2.1/2.1.1.1200-03 билгеләнә.

Автомобиль юлларының санитар шартлаулары чикләрендә урнашкан жир кишәрлекләреннән һәм күчемсез мөлкәтнең башка объектларыннан файдалану төрләре:

- торак төзелеше, аерым торак йортларны да кертеп;
- ландшафт-рекреация зоналары, ял зоналары, курортлар, шифаханәләр һәм ял йортлары территорияләре;
- бакчачылык ширкәтләре һәм коттеджлар корылышы территорияләре, күмәк яисә индивидуаль дача һәм бакча участкалары, шулай ук яшәү тирәлеге сыйфатының нормалаштырыла торган күрсәткечләре булган башка территорияләр;
- спорт корылмалары, балалар майданчыклары, мәгариф һәм балалар учреждениеләре, гомуми файдаланудагы дөвалау-профилактика һәм савыктыру учреждениеләре;
- дарулар, дару чаралары һәм (яисә) дару рәвешләре житештерү объектлары, фармацевтика предприятиеләре өчен чимал һәм ярымпродуктлар складлары;
- сәнәгатьнең азык-төлек тармаклары объектлары, азык-төлек чималы һәм азык-төлек күпләп складлары, эчә торган суны эзерләү һәм саклау өчен су үткәргеч корылмалар комплекслары.

Автомобиль юлларының санитар шартлаулары чикләрендә урнашкан жир кишәрлекләреннән һәм күчемсез мөлкәтнең башка объектларыннан шартлы рәвештә файдалану төрләре:

- авария хәлендәге дежур персонал өчен торак булмаган биналар, вахта ысулы буенча эшләүчеләр өчен бүлмәләр (ике атнадан да артык түгел), идарә итү биналары, конструкторлык бюролары, административ билгеләнештәге биналар, фәнни-тикшеренү лабораторияләре, поликлиникалар, ябык типтагы спорт-савыктыру корылмалары, мунчалар, кер юу урыннары, сүздә һәм жәмәгать туклануы объектлары, мотельләр, кунакханәләр, гаражлар, жәмәгать һәм индивидуаль транспортны саклау өчен майданчыклар һәм корылмалар, янгын деполары, жирле һәм транзит коммуникацияләре, ЛЭП, электр подстанцияләре, нефть- һәм газ үткәргечләре, техник су белән тәэмин итү өчен езиан скважиналары, техник су белән тәэмин итү өчен су суыту корылмалары, техник канализация станцияләре, су белән тәэмин итү станцияләре, автомобильләрне су белән тәэмин итү станцияләре.

3. Юл буе полосалары.

Тимершык авыл жирлегенең IV категориясендәге автомобиль юллары өчен торак пунктлар территорияләреннән тыш юл буе полосалары 2007 елның 08 декабрәндәге 257-ФЗ номерлы Федераль закон таләпләре нигезендә билгеләнә. Муниципаль, жирле әһәмияттәге автомобиль юлларының юл буе полосаларын билгеләү турындагы яисә мондый юл буе полосаларын үзгәртү турындагы карар жирле үзидарә органы тарафыннан кабул ителә. Хәзерге вакытта Тимершык авыл жирлеге территориясендә юл буе полосаларын билгеләү турында күрсәтелгән карарлар кабул ителмәде, шуңа күрә территорияләрне файдалануның

күләмнәре һәм чикләүләре 2007 елның 8 декабрендәге 257-ФЗ номерлы Федераль закон таләпләре буенча кабул ителде.

Автомобиль юлларының юл буге полосалары чикләрендә урнашкан жир кишәрлекләреннән һәм күчәмсез мөлкәтнең башка объектларыннан шартлы рәвештә рөхсәт ителгән файдалану төрләре автомобиль юлы хужасының язма ризалыгы булганда рөхсәт ителә:

– капитал төзелеш объектларын, юл эшчәнлеген гамәлгә ашыру өчен билгеләнгән объектларны, юл сервисы объектларын төзү, реконструкцияләү, реклама конструкцияләре, мәгълүмат такталары һәм күрсәткечләр урнаштыру.

4. Инженерлык коммуникацияләренең санитар аермалары.

Тимершык авыл жирлегенә территориясә аша магистраль торба үткәргечләр уза, алардан Санитар өзелүләр билгеләнә.

Торба үткәргечләреннән санитар өзелеш чикләрендә урнашкан жир кишәрлекләреннән һәм күчәмсез мөлкәтнең башка объектларыннан файдалану төрләре:

- шәһәрләр һәм башка торак пунктлар;
- бакча йортлары, дача бистәләре булган коллектив бакчалар;
- аерым сәнәгать һәм авыл хужалыгы предприятиеләре;
- кошчылык фабрикалары, теплица комбинатлары һәм хужалыклары;
- сөт заводлары;
- файдалы казылмаларны эшкәртү карьерлары;
- индивидуаль хужалар автомобильләре өчен гаражлар һәм ачык тукталышлар 20 дән артык автомобиль санына;
- кешеләр күпләп жыела торган аерым биналар (мәктәпләр, хастаханәләр, балалар бакчалары, вокзаллар һ.б.);
- 3 катлы һәм югарырак торак биналар;
- гидро-, электр станцияләре; I-IV класслы елга транспортының гидротехник корылмалары;
- чистарту корылмалары һәм су үткәрү станцияләре, алар магистраль торба үткәргеченә карамыйлар;
- 1000 м³ дан артык саклана торган жиңел янып китүчән һәм янучан сыеклыклар һәм газлар складлары; автомобильләргә ягулык салу станцияләре;
- торбаүткәргечләргә, мачталарга (манараларга) һәм күпканаллы радиорель элемент линиясенен мачталары (манаралары) һәм корылмалары; Россия элемент министрлығының һәм башка ведомстволарның күпканаллы радиорель линиясенен корылмалары; телевизион манаралар һәм башкалар.

5. Газүткәргечләреннән һәм газ белән тәэмин итү системаларының саклау зоналары

5.1 магистраль газүткәргечләреннән сак зоналары

Торбаүткәргечләргә зыян китерү мөмкинлеген булдырмас өчен (аларны теләсә кайсы төрдә салганда) сак зоналары билгеләнә. Торба үткәргечләреннән саклау зонасы күләме магистраль торба үткәргечләреннән саклау кагыйдәләре белән билгеләнә (1992 елның 24 апрелдәге 9 нчы номерлы РФ Дәүләт шәһәр техник күзәтчеләге карары белән расланган) һәм 25 м тәшкил итә.

Торба үткәргечләреннән сак зоналары чикләрендә урнашкан жир кишәрлекләреннән һәм күчәмсез мөлкәтнең башка объектларыннан файдалану төрләре:

- предприятие житәкчесе тарафыннан расланган эшләрне житештерү планы буенча ремонтлаганда һәм реконструкцияләгәндә башкарыла торган тирәнлекләрдән тыш, проектта каралмаган канализация коеларын һәм башка заглубликларне урнаштыру;

- мелиоратив жир эшлэре житештерү, сугару һәм киптерү системалары төзү;
- тау, төзелеш, монтаж, шартлату эшлэре житештерү, грунт планировкасы;
- скважиналар, шурфлар төзү һәм грунт пробаларын алу белән бэйле геологик-төшерү, эзлэу, геодезик һәм башка тикшеренү эшлэрен житештерү.

5.2. Газ бүлү челтэрлэренен сак зоналары

Газ бүлү челтэрлэрен саклау кагыйдэлэре нигезендә (раслаулар). РФ Хөкүмәте карары белән муниципаль берәмлек территориясе буенча уза торган газ бүлү челтэрлэренен саклау зонасы билгеләнә:

а) газүткәргечнең һәр ягыннан 2 метр ераклыкта уза торган шартлы сызыклар белән чикләнгән территория рәвешендәге тышкы газүткәргечләр трассасы буйлап;

б) газүткәргечне үткәргеч торбалардан файдаланганда жир асты газүткәргечлэре буйлап газүткәргечләр үткәргеченнән 3 метр ераклыкта һәм каршы яктан 2 метр ераклыкта булган шартлы сызыклар белән чикләнгән территория рәвешендә газүткәргеч торбалардан файдаланганда;

Газ бүлү челтэрлэренен саклау зонасы чикләрендә урнашкан жир кишәрлеклэреннән һәм күчемсез мөлкәтнең башка объектларыннан файдалану төрлэре:

- торак-граждан һәм житештерү өчен билгеләнгән объектлар төзү;
- яр ныгыту корылмаларын, су үткөрү жайланмаларын, жир һәм башка корылмаларны жимерүдән саклый торган газ бүлү челтэрлэрен жимерү;
- танып белү билгелэрен, контроль-үлчәү пунктларын һәм газ бүлү челтэрлэренен башка жайланмаларын күчерү, зарарлау, жыю һәм юк итү;
- кислота, тоз, селте һәм башка химик актив матдэлэр эремэлэре булган чүплеклэрне һәм складларны урнаштыру;
- саклау зоналарын киртэләү, эксплуатация оешмалары персоналының газ бүлү челтэрлэренә керүенә киртэлэр тудыру, хезмэт күрсәтү һәм газ бүлү челтэрлэренен зарарлануларын бетерү;
- ут ачу һәм ут чыганакларын урнаштыру;
- базларны казу, туфракны авыл хужалыгы һәм мелиорация кораллары һәм 0,3 метрдан артык тирәнлектә механизмнар белән эшкертү;
- газ көйләү пунктлары капкаларын һәм ишеклэрен, катод һәм дренаж саклау станциялэрен, жир асты коелары люкларын ачу, элемтә чараларын электр белән тээмин итүне, телемеханика системаларын һәм яктыртуны кертү яисә сүндерү;
- жир өсте газүткәргечлэрен, коймаларны һәм газ бүлү челтэрлэре биналарын кайнату, урнаштыру һәм аларга бэйлэү;
- Газ бүлү челтэрлэренә үз белдеге белән тоташтыру.

Куллануның шартлы рөхсәт ителгән төрлэре, эксплуатация оешмасына хэбэр итү мөмкинлеге түбэндәгелэрне кертә:

- жир офыгын бозуга һәм туфракны эшкертүгә бэйле булмаган, газ бүлү челтэрлэренен саклау зонасы чикләрендә урнашкан жир кишәрлеклэреннән һәм күчемсез мөлкәтнең башка объектларыннан тыелган файдалану төрлэрендә санап үтелмэгән урман хужалыгы, авыл хужалыгы һәм башка хужалык эшчәнлеге

Куллануның эксплуатация оешмасы белән килештереп рөхсәт ителә торган шартлы рөхсәт ителгән төрлэре түбэндәгелэрне кертә:

- жир офыгын бозуга һәм туфракны 0,3 метрдан артык тирәнлеккә эшкәртүгә бәйле хужалык эшчәнлеге газ бүлү чөлтәрләрөнөң саклау зонасы чикләрөндө урнашкан жир кишәрлекләрөннән һәм күчөмсөз мөлкәтнең башка объектларыннан тыелган файдалану төрләрөндө санап үтелмәгән килеш;
- күперләрне, коллекторларны, автомобиль һәм тимер юлларны, аларда урнашкан газ бүлү чөлтәрләрөн бу газүткәргөчләрне алдан чыгару белән жимерү һәм реконструкциялөү.

Куллануның жир кишәрлекләрө милөкчөләрөнә алдан хәбәр итү буюнча эксплуатация оешмалары өчөн газ бүлү чөлтәрләрө рөхсәт ителә торган шартлы рөхсәт ителгән төрләрө түбәндәгеләрне үз эчөнә ала:

- газ бүлү чөлтәрләрөн техник хөзмәт күрсәтү, ремонтлау һәм диагностикалау;
- оешмалар - юллар, подъездлар һәм жир кишәрлекләрө милөкчөләрө, хужалары яисә алардан файдаланучылар белән килештерелгән шартларда чөлтәрләрөн эксплуатациялөү өчөн кирәклө башка корылмаларның газ бүлүчө чөлтәрләрө милөкчөләрө хисабына урнаштыру;
- газ бүлү чөлтәрләрөнөң техник торышын билгеләү яисә аларны ремонтлау максатында башкарыла торган шурфлар һәм котлованнар казу, скважиналар бораулау һәм башка жир эшләрө;
- билгеләнгән тәртиптә рәсмиләштерелгән урман кисү билеты булганда, газүткәргөчләрнең агач-куак үсемлекләрөннән трассаларын (юлларын) чистарту.

6. Электр тапшыру линияләрөнөң сак зоналары

ГОСТ нигезөндә 12.1.051-90 "Электр куркынычсызлыгы. Муниципаль берәмлек территориясө буюнча узучы электр линияләрөнөң саклану зоналарында 1000 метрдан артык көчөнөшлө булуы 10, 20 метр тәшкил итә.

Электр тапшыру линияләрөнөң саклау зонасы чикләрөндө урнашкан жир кишәрлекләрөннән һәм күчөмсөз мөлкәтнең башка объектларыннан файдалану төрләрө:

- электр тапшыру линияләрөнөң иминлегөн һәм өзлексөз эксплуатацияләнүөн боза алган яисә алар барышында кешөләргә карата куркыныч туарга мөмкин булган гәмәлләрне үткөрү;
- ягулык-майлау материаллары саклагычларын урнаштыру;
- чүплөкләр урнаштыру;
- шартлату эшләрөн башкару;
- ут кабызу;
- ачы һәм коррозиян матдөләр һәм ягулык-майлау материалларын агызу һәм агызу;
- терәк чыбыгына үрөлөп, чит предметларга якынайту, шулай ук терәккә күтәрөлү;
- экстремаль һава шартларында электр үткәргөч һава линияләрөнөң сак зонасында булу һәм эшләр башкару.

Куллануның электр тапшыру линиясөн кулланучы оешма белән килештерөп рөхсәт ителә торган шартлы рөхсәт ителгән төрләрө түбәндәгеләрне кертәләр:

- төзелеш, монтаж һәм су сиптерү эшләрөн башкару;
- агач утырту һәм кисү;
- терлек азыгын, ашламаларны, ягулыкны һәм башка материалларны складлау;
- йөк төялгән яисә юл өслөгөннән йөксөз 4 м дан артык биеклөккә ия машиналар һәм механизмнар өчөн йөрү жайланмасы.

7. Эчө торган су белән тәэмин итү чыганакларын санитар саклау зоналары.

СанПиН 2.1.4.1110-02 нигезендә “Су белән тәмин итү чыганаclarын һәм эчәргә яраклы суүткәргечләрне санитар саклау зоналары” алардан су белән тәмин итү чыганаclarын пычранудан санитар саклау зонасы оештырыла, аның составына өч пояс керә: беренче пояс - катгый режим поясы, икенче һәм өченче пояс - чикләүләр пояслары.

Су белән тәмин итүнең башка чыганаclarын санитар саклау зоналарының эшләнелгән проектлары булмау сәбәпле, СанПиН 2.1.4.1110-02 нигезендә генераль план нигезендә 50 м тәшkil итүче санитария саклау зонасының беренче поясы күләмнәре кабул ителде.

Эчә торган су белән тәмин итү чыганаclarын санитар саклау зонасының беренче поясы чикләрендә урнашкан жир кишәрлекләреннән һәм күчәмсез мөлкәтнең башка объектларыннан файдалану төрләре:

- югары көпшәле агачлар утырту;
- суүткәргеч корымаларны эксплуатацияләүгә, реконструкцияләүгә һәм киңәйтүгә турыдан-туры катнашы булмаган барлык төзелеш төрләре, шул исәптән төрле билгеләнештәге торбаүткәргечләр салу;
- торак һәм хужалык-көнкүреш биналарын урнаштыру;
- кешеләрнең яшәве, агулы химикатлар һәм ашламалар куллану.

8. Су саклау зоналары, яр бие яклау зоналары һәм өске су объектларының яр бие полосалары

Су саклау зоналары - өске су объектларының яр линиясенә тоташкан һәм аларда күрсәтелгән су объектларын пычратуны, чүпләүне, ләм утыруны һәм суларны ярлыландыруны булдырмау, шулай ук су биологик ресурсларының һәм хайваннар һәм үсемлекләр дөньясының башка объектларының яшәү тирәлеген саклау максатларында хужалык һәм башка эшчәнлекне гамәлгә ашыруның махсус режимы билгеләнә торган территорияләр.

Су саклау зоналары чикләрендә **Яр бие саклау полосалары билгеләнә, алар территорияләрендә** хужалык һәм башка төр эшчәнлеккә өстәмә чикләүләр кертелә.

Гомуми файдаланудагы су объектының яр бие линиясе буйлап һәр гражданның гомуми файдаланудагы су объектларына керә алуын тәмин итү өчен билгеләнгән яр бие полосасы билгеләнә.

РФ Су кодексы нигезендә елгаларның яки инешләрнең су саклау зоналары киңлегә аларның елгалары яисә инешләре өчен озынлык белән билгеләнә:

- 10 км га кадәр - 50 м күләмендә;
- 10 км дан 50 км га кадәр - 100 м күләмендә;
- 50 км һәм аннан да күбрәк - 200 м күләмендә.

Елганың чишмә башыннан алып инешкә кадәр 10 км дан да кимрәк булган су саклау зонасы яр бие саклау полосасы белән туры килә. Елганың, инешнең чишмә башлары өчен су саклау зонасы радиусы 50 м күләмендә билгеләнә.

Яр бие яклау полосасының киңлегә су объекты ярының текәлегенә бәйле рәвештә билгеләнә һәм кирегә авышу өчен 30 м яисә кире авышу өчен 0 м, 40 м тәшkil итә һәм 3 м авышу өчен 50 м тәшkil итә.

Гомуми файдаланудагы су объектларының яр бие полосасының киңлегә 20 м тәшkil итә, моңа каналларның, шулай ук елгаларның һәм инешләрнең яр бие полосалары керми, аларның озынлыгы чишмәдән алып тамагына кадәр 10 км дан артмый. Чыбык башыннан алып 10 км га кадәр сузылган каналларның, шулай ук елгаларның һәм инешләрнең яр бие полосасының киңлегә 5 м тәшkil итә.

Су саклау зоналарында, яр бие яклау һәм яр бие полосаларында урнашкан жир кишәрлекләре һәм күчәмсез мөлкәтнең башка объектлары өчен түбәндәгеләр билгеләнә:

- тыелган файдалану төрләре;
- әлегә Кагыйдәләрдә билгеләнгән гавами тыңлаулар процедурасын кулланып, вәкаләтле дәүләт органнарының бассейнлы һәм башка территориаль идарә органнары белән

махсус килештереп, су фондыннан файдалану һәм аларны саклау буенча рөхсәт ителергә мөмкин булган куллану төрләре.

Өске су объектларының су саклау зоналары чикләрендә урнашкан жир кишәрлекләреннән һәм күчемсез мөлкәтнең башка объектларыннан файдалану төрләре:

- туфракны ашлау өчен агып төшүче сулардан файдалану;
- зиратларны, үлөт базларын урнаштыру, житештерү һәм куллану калдыкларын, радиоактив, химик, шартлаткыч, агулы матдәләрне күмү;
- үсемлекләрнең корткычларына һәм авыруларына каршы көрәш буенча авиация чараларын гамәлгә ашыру;
- транспорт чараларының (махсус транспорт чараларыннан тыш) хәрәкәте һәм туктап торыуы, моңа юлларда һәм юлларда каты өслекле махсус жиһазландырылган урыннарда аларның хәрәкәте керми.

Яр бие яклау полосалары чикләрендә, су саклау зоналары өчен күрсәтелгән чикләүләр белән беррәттән, түбәндәгеләр тыела:

- жирләрне сөрү;
- юыла торган грунтларның өемнәрен урнаштыру;
- авыл хужалыгы терлекләрен коткару һәм алар өчен жәйге лагерьлар, коену урыннары оештыру.

Су саклау зоналары чикләрендә хужалык объектларын һәм башка объектларны проектлау, төзү, реконструкцияләү, файдалануга кертү һәм эксплуатацияләү рөхсәт ителә, мондый объектларны су объектларын пычранудан, чүпләнүдән һәм суларны саегудан су законнары һәм әйләнә-тирә мохитне саклау өлкәсендәге кануннар нигезендә саклауны тәмин итә торган корылмалар белән жиһазландыру шарты белән.

Яр бие полосасында файдалануның тыелган төрләре:

- жир кишәрлекләрен хосусыйлаштыру;
- механик транспорт чараларын кулланып хәрәкәт итү.

Су объектларының яр бие полосасы чикләрендә алар янында йөрү (механик транспорт чараларын кулланмыйча) рөхсәт ителә, шул исәптән һәм спорт балыкчылыгын тормышка ашыру һәм йөзү чараларын причал ясау өчен дә.

9. Аэродром яны территорияләре

«Тимершык авыл жирлегә» муниципаль берәмлеге территориясе Татарстан Республикасы Үзәк Аэроклубның «Балтач» аэродромының приаэродром территориясендә урнашкан.

Приаэродром территориясе һава суднолары очышларының куркынычсызлыгын тәмин итү, аэропортның перспектив үсешен тәмин итү һәм аэродром жиһазларының һәм һава судноларының кеше сәламәтлегенә һәм әйләнә-тирә мохиткә булган очышларының тискәре йогынтысын әлеге Кодекс, жир законнары, халыкның санитар-эпидемиологик иминлеген тәмин итү өлкәсендәге законнар таләпләрен исәпкә алып, Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан бирелгән федераль башкарма хакимият органы карары белән билгеләнә. Океан яны территориясе 7 подзон составында бүленергә мөмкин. Хәзерге вакытта Татарстан Республикасы Үзәк Аэроклубның «Балтач» аэродромы өчен ДОСААФ Россиянең аэродром территориясе урнаштырылмаган.

38 статья. Мәдәни мирас объектларын саклау зоналары өчен билгеләнгән күчемсез мөлкәттән файдалануны чикләү тасвирламасы

Рәсми рәвештә расланган документлар, тиешле карталар һәм регламентлар эшлэгән һәм бирелгән саен, күрсәтелгән документлар әлеге Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү тәртибендә кертелә.

39 статья. Ачык сервитутларның эшчәнлек зоналары

Халык алдындагы сервитутларның хәрәкәт итү зоналары чикләре жирлек территорияләрен ызанлау проектларында чагылдырыла һәм жир кишәрлекләренең шәһәр төзелеше планнарында күрсәтелә.

13 бүлек. Шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнми торган төп жирләрне һәм шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнми торган жир кишәрлекләрен билгеләү

Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасында (әлеге Кагыйдәләрнең II өлеше) территорияль зоналардан, территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналардан тыш, шәһәр төзелеше регламентлары гамәлдә булмаган жирләр һәм шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнмәгән жир кишәрлекләре (РФ Шәһәр төзелеше кодексының 4 нче һәм 6 нчы маддәсе нигезендә):

Билгеләмәләр	Атамасы
Шәһәр төзелеше регламенты карамый торган жирләр	
ЛФ	Урман фонды жирләре
СХ	Авыл хужалыгы жирләренең жирләре
ВО	Жир өсте сулары (су объектлары) белән капланган жирләр
Шәһәр төзелеше регламенты карамый торган жир кишәрлекләре	
ТОП	Гомуми файдаланудагы территорияләр чикләрендә жир кишәрлекләре
ЛО	Сызыклы объектларны урнаштыру өчен билгеләнгән жир кишәрлекләре
ДПИ	Файдалы казылмалар чыгару өчен бирелгән жир кишәрлекләре

Шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнми торган жирләрдән файдалану Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы дәүләт хакимиятенә вәкаләтле органнары тарафыннан федераль закон актлары нигезендә билгеләнә. Шәһәр төзелеше регламентының тәэсире теләсә нинди территорияль зоналарда таратылмый торган жир кишәрлекләре.

Күрсәтелгән территорияләргә фигуралаштыру, билгеләү, аларның чикләрен үзгәртү һәм алардан файдалануны жайга салу әлеге Кагыйдәләрнең 6 бүлегендә билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла. Планировка проектлары (кызыл линияләргә билгеләү, үзгәртү) нигезендә гомуми файдаланудагы территорияләргә чикләре үзгәртелгән һәм аларның составыннан шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнә торган башка территорияләр барлыкка килгән очракта, мондый территорияләрдән файдалану әлеге Кагыйдәләрнең 11 бүлегендә билгеләнгән шәһәр төзелеше регламентлары нигезендә гамәлгә ашырыла.

40 статья. Шәһәр төзелеше регламентлары һәм жирләре кулланылмый торган жир кишәрлекләрен билгеләү

Шәһәр төзелеше регламентлары таралмый торган жир кишәрлекләре
ТОП. Гомуми файдаланудагы территорияләр чикләрендә жир кишәрлекләре
Территорияләргә билгеләү:
– майданнар;

- урамнар;
- юл йөрү;
- яр буйлары,
- скверлар;
- бульварлар.

ЛО. Сызыклы объектларны урнаштыру өчен билгеләнгән жир кишәрлекләре

Территорияләрне билгеләү:

- юллар урнаштыру;
- башка линия объектларын урнаштыру.

ДПИ. Файдалы казылмалар чыгару өчен бирелгән жир кишәрлекләре

Территорияләрне билгеләү:

- файдалы казылмаларны разведкалау һәм чыгару.

«Жир асты байлыктары турында» Федераль законның 7 статьясы нигезендә файдалы казылмалар чыгару, файдалы казылмалар чыгаруга, махсус саклана торган геологик объектлар төзүгә һәм эксплуатациялүгә бәйле булмаган жир асты корылмаларын төзү һәм эксплуатацияләү өчен жир асты байлыктарынан файдалануга лицензия нигезендә, шулай ук минераль чималны разведкалаганда һәм чыгарганда продукцияне бүлү турындагы килешү нигезендә кулланучыга жир асты байлыктары кишәрлеге тау катламы - жир асты байлыктарының геометрлаштырылган блогы рәвешендә бирелә.

Тау бүленүе алган жир асты байлыктарынан файдаланучы лицензия нигезендә аның чикләрендә жир асты байлыктарынан файдалануны гамәлгә ашыру хокукына ия. Тау бүленүе чикләрендә жир асты байлыктарынан файдалану белән бәйле теләсә нинди эшчәнлек ул бирелгән жир асты байлыктарынан файдаланучы ризалыгы белән генә гамәлгә ашырылырга мөмкин.

Жир асты байлыктарының аерым участкаларынан файдалану милли куркынычсызлыкны һәм әйләнә-тирә мохитне саклауны тәмин итү максатларында чикләнергә яисә тыелырга мөмкин. Торак пунктлар, шәһәр яны зоналары, сәнәгать, транспорт һәм элемент объектлары территорияләрендә жир асты байлыктарынан файдалану, эгәр бу файдалану кешеләрнең гомеренә һәм сәламәтлегенә куркыныч тудырырга, хужалык объектларына яки ОСка зыян китерергә мөмкин булган очракларда өлешчә яисә тулысынча тыеларга мөмкин. МСТТта жир асты байлыктарынан файдалану өеге территорияләр статусы нигезендә ("Жир асты байлыктары турында" Федераль законның 8 нче маддәсе) башкарыла.

Күрсәтелгән ФЗ маддәсе нигезендә жир асты байлыктарынан файдаланучы үзенә бирелгән тау катламы чикләрендә файдалы казылмалар ятмалары майданнарын төзүне чикләргә хокукы. Кулланучы жир асты байлыктарынан файдалануга бәйле эшләрне имин алып бару өчен җавап бирә; жир асты байлыктарын, атмосфера һавасын, жирләрне, урманнарны, су объектларын, жир асты байлыктарынан файдалануга бәйле эшләрнең зарарлы йогынтысынан биналарны һәм корылмаларны саклау шартларын регламентлаучы билгеләнгән тәртиптә расланган стандартларны үтәү; шулай ук жир кишәрлекләрен һәм жир асты байлыктарынан файдаланганда бозылган башка табигать объектларын алга таба куллану өчен яраклы хәлгә китерү өчен җавап бирә.

«Жир асты байлыктары турында» Федераль законның 25 статьясы нигезендә файдалы казылмалар ятмалары майданнарын төзү, шулай ук жир асты корылмалары урнашкан урыннарда урнаштыру жир асты байлыктарының дәүләт фонды яисә аның территориаль органы рөхсәте нигезендә рөхсәт ителә.

Файдалы казылмалар ятмалары майданнарын үз белдеге белән төзү житештерелгән чыгымнарны һәм территорияне рекультивацияләү һәм төзелгән объектларны сүтү чыгымнарын каплаусыз туктатыла.

Шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнми торган җирләр:

ВО. Җир өсте сулары (су объектлары) белән капланган җирләр

Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 36 статьясындагы 6 пункты нигезендә шәһәр төзелеше регламентлары өске сулар белән капланган җирләр өчен билгеләнми, ә алардан файдалану Россия Федерациясе Су кодексы нигезендә Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы дәүләт хакимиятенең вәкаләтле органнары тарафыннан билгеләнә.

ЛФ. Урман фонды җирләре

Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 36 статьясындагы 6 пункты нигезендә шәһәр төзелеше регламентлары урман фонды җирләренә (торак пункт чикләреннән тыш) карата билгеләнми, ә алардан файдалану Россия Федерациясе Урман кодексы нигезендә Россия Федерациясе дәүләт хакимиятенең һәм Татарстан Республикасы дәүләт хакимиятенең вәкаләтле органнары тарафыннан билгеләнә.

СХ. Авыл хужалыгы җирләренә җирләре

Территорияләренә билгеләү:

- сөрүлекләр
- көтүлекләр
- печәнлекләр
- күпбеллык үсентеләр биләгән җирләр.

Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 36 статьясындагы 6 пункты нигезендә шәһәр төзелеше регламентлары авыл хужалыгы билгеләнешендәге җирләр составындагы авыл хужалыгы җирләренә карата билгеләнми, ә алардан файдалану «Авыл хужалыгы билгеләнешендәге җирләренә әйләнеше турында» 2002 елның 24 июлендәге 101-ФЗ номерлы Федераль закон һәм башка закон актлары нигезендә Россия Федерациясе дәүләт хакимиятенең һәм Татарстан Республикасы дәүләт хакимиятенең вәкаләтле органнары тарафыннан билгеләнә.